Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentointitarkoituksiin. Toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä.

►B **EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 2014/25/EU,**

annettu 26 päivänä helmikuuta 2014,

vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja direktiivin 2004/17/EY kumoamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(EUVL L 94, 28.3.2014, s. 243)

sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

		virallinen lehti		
		N:o	sivu	päivämäärä
►M1	Komission delegoitu asetus (EU) 2015/2171, annettu 24 päivänä marraskuuta 2015	L 307	7	25.11.2015

▼B

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 2014/25/EU,

annettu 26 päivänä helmikuuta 2014,

vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja direktiivin 2004/17/EY kumoamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 53 artiklan 1 kohdan, 62 artiklan ja 114 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ([1]),

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon ([2]),

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä ([3]),

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Komission yksiköiden 27 päivänä kesäkuuta 2011 antaman valmisteluasiakirjan ”Arviointikertomus julkisia hankintoja koskevan EU:n lainsäädännön vaikutuksista ja tehokkuudesta” tulosten perusteella vaikuttaa asianmukaiselta pitää voimassa vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankintoja koskevia sääntöjä, koska kansalliset viranomaiset voivat yhä vaikuttaa näiden yksiköiden käyttäytymiseen muun muassa omistamalla osuuksia niiden pääomasta tai olemalla edustettuina niiden hallinto-, johto- ja valvontaelimissä. Toinen syy jatkaa näillä aloilla tehtävien hankintojen sääntelyä on se, että markkinat, joilla näiden alojen yksiköt toimivat, ovat luonteeltaan suljettuja, mikä johtuu siitä, että jäsenvaltiot ovat myöntäneet erityis- tai yksinoikeuksia, jotka koskevat toimituksia kyseistä palvelua tarjoaviin verkkoihin, näiden verkkojen antamista käyttöön tai niiden toimintaa.

(2) Jotta varmistettaisiin vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden tekemien hankintojen avaaminen kilpailulle, olisi laadittava säännökset, joilla tietyn arvon ylittäviä sopimuksia koskevat hankintamenettelyt sovitetaan

([1]) EUVL C 191, 29.6.2012, s. 84.
([2]) EUVL C 391, 18.12.2012, s. 49.
([3]) Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 15. tammikuuta 2014 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 11. helmikuuta 2014.

▼B

yhteen. Yhteensovittamista tarvitaan varmistamaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyssä sopimuksessa (SEUT) vahvistettujen periaatteiden vaikutus ja erityisesti tavaroiden vapaa liikkuvuus, sijoittautumisvapaus ja palvelujen tarjoamisen vapaus sekä niistä johtuvat periaatteet, kuten yhdenvertaisen kohtelun periaate, syrjimättömyyden periaate, vastavuoroisen tunnustamisen periaate, suhteellisuusperiaate ja avoimuusperiaate. Ottaen huomioon niiden alojen luonne, joihin yhteensovittaminen vaikuttaa, hankintamenettelyjen yhteensovittamisella unionin tasolla olisi luotava puitteet hyvälle kauppatavalle ja sallittava mahdollisimman suuri joustavuus sekä turvattava samalla mainittujen periaatteiden soveltaminen.

(3) Kun on kyse hankinnoista, joiden arvo alittaa ne kynnysarvot, joiden perusteella käynnistetään yhteensovittamista koskevien säännösten soveltaminen unionissa, on syytä palauttaa mieliin SEUT:n sääntöjen ja periaatteiden asianmukaista soveltamista koskeva Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö.

(4) Julkisilla hankinnoilla on olennainen merkitys 3 päivänä maaliskuuta 2010 annetussa komission tiedonannossa ”EUROOPPA 2020, Älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun strategia” vahvistetussa Eurooppa 2020 -strategiassa, jäljempänä ’älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun Eurooppa 2020 -strategia’, yhtenä markkinapohjaisista ohjauskeinoista, joiden avulla voidaan saada aikaan älykästä, kestävää ja osallistavaa kasvua ja varmistaa samalla julkisten varojen mahdollisimman tehokas käyttö. Sen vuoksi olisi tarkistettava ja nykyaikaistettava julkisia hankintoja koskevia sääntöjä, jotka on annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/17/EY ([1]) ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/18/EY ([2]) nojalla, jotta voidaan tehostaa julkisten varojen käyttöä, helpottaa erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten, jäljempänä ’pk-yritykset’, osallistumista julkisiin hankintoihin ja antaa hankkijoille paremmat edellytykset hyödyntää julkisia hankintoja yhteisten yhteiskunnallisten tavoitteiden tueksi. Lisäksi on tarpeen selventää peruslähtökohtia ja -käsitteitä, jotta voidaan parantaa oikeusvarmuutta ja sisällyttää lainsäädäntöön tiettyjä näkökohtia, jotka liittyvät asiaa koskevaan Euroopan unionin tuomioistuimen vakiintuneeseen oikeuskäytäntöön.

(5) Tätä direktiiviä täytäntöönpantaessa olisi otettava huomioon Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista ([3]) erityisesti viestintävälineiden valinnan, teknisten eritelmien, hankintasopimuksen tekoperusteiden ja sen toteuttamista koskevien ehtojen yhteydessä.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/17/EY, annettu 31 päivänä maaliskuuta 2004, vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankintamenettelyjen yhteensovittamisesta (EUVL L 134, 30.4.2004, s. 1).

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/18/EY, annettu 31 päivänä maaliskuuta 2004, julkisia rakennusurakoita sekä julkisia tavara- ja palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta (EUVL L 134, 30.4.2004, s. 114).

([3]) Hyväksytty neuvoston päätöksellä 2010/48/EY, tehty 26 päivänä marraskuuta 2009, vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta (EUVL L 23, 27.1.2010, s. 35).

▼B

(6) On asianmukaista, että hankinnan käsite on mahdollisimman lähellä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/24/EU ([1]) mukaista käsitettä, ottaen asianmukaisesti huomioon tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien alojen erityispiirteet.

(7) Olisi muistettava, että tässä direktiivissä ei millään tavalla velvoiteta jäsenvaltioita turvautumaan alihankintaan tai ulkoistamiseen sellaisten palvelujen suorittamisessa, jotka ne haluavat suorittaa itse tai järjestää muulla tavalla kuin tässä direktiivissä tarkoitetuilla hankinnoilla. Lakiin, asetukseen tai työsopimuksiin perustuvien palvelujen suorittamisen ei olisi kuuluttava tämän direktiivin soveltamisalaan. Joissakin jäsenvaltioissa tällaisia voivat olla esimerkiksi eräät yhteiskunnalle tuotettavat palvelut, kuten juomavesihuolto.

(8) On syytä muistaa myös, että tämä direktiivi ei saisi vaikuttaa jäsenvaltioiden sosiaaliturvalainsäädäntöön. Siinä ei myöskään pitäisi käsitellä sellaisten yleistä taloudellista etua koskevien palvelujen vapauttamista, jotka on varattu julkisille tai yksityisille tahoille, eikä palveluja tarjoavien julkisten tahojen yksityistämistä.

Samoin olisi syytä muistaa, että jäsenvaltiot saavat järjestää pakolliset sosiaali- tai muut palvelut, kuten postipalvelut, joko yleistä taloudellista etua koskevina palveluina tai muina kuin taloudellisina yleistä etua koskevina palveluina tai niiden yhdistelmänä. On aiheellista selventää, että muiden kuin taloudellisten yleistä etua koskevien palvelujen ei olisi kuuluttava tämän direktiivin soveltamisalaan.

(9) Lopuksi olisi muistettava, että tämä direktiivi ei vaikuta kansallisten, alue- tai paikallisviranomaisten vapauteen määritellä unionin oikeuden mukaisesti yleistä taloudellista etua koskevat palvelut, niiden soveltamisala ja tarjottavan palvelun luonne, mukaan lukien palvelun laatua koskevat ehdot, yhteiskuntapolitiikkaa koskevien tavoitteidensa saavuttamiseksi. Tämä direktiivi ei myöskään saisi vaikuttaa kansallisten, alue- ja paikallisviranomaisten valtuuksiin tarjota, tilata ja rahoittaa yleistä taloudellista etua koskevia palveluja SEUT 14 artiklan sekä SEUT:iin ja Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen liitetyn yleistä etua koskevista palveluista tehdyn pöytäkirjan N:o 26 mukaisesti. Lisäksi tämä direktiivi ei koske yleistä taloudellista etua koskevien palvelujen rahoitusta eikä järjestelmiä, joilla jäsenvaltiot myöntävät tukia erityisesti sosiaalialalla unionin kilpailusääntöjen mukaisesti.

(10) Hankintasopimusta olisi pidettävä rakennusurakkasopimuksena ainoastaan, jos sen kohteena on nimenomaan liitteessä I tarkoitettujen toimintojen toteuttaminen, vaikka sopimukseen sisältyisi myös kyseisten toimintojen toteuttamisen edellyttämien muiden palvelujen toimittamista. Palveluhankintasopimuksiin voi joissakin

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/24/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta (ks. tämän virallisen lehden s. 65).

▼B

olosuhteissa, erityisesti isännöinti- ja kiinteistöpalvelualalla, sisältyä rakennusurakoita. Jos tällaiset rakennusurakat kuitenkin ovat liitännäisiä sopimuksen pääkohteeseen nähden ja ovat sen mahdollista seurausta tai täydentävät sitä, niiden sisältyminen sopimukseen ei oikeuta pitämään sopimusta rakennusurakkasopimuksena.

Koska rakennusurakkasopimuksia on monenlaisia, hankintayksiköiden olisi kuitenkin voitava tehdä rakennusurakan suunnittelua ja toteutusta koskevat sopimukset kummastakin erikseen tai molemmista yhdessä. Tällä direktiivillä ei ole tarkoitus säätää yhteisen tai erillisen sopimuksen tekemisestä.

(11) Hankintayksikön asettamia vaatimuksia vastaavan rakennusurakan toteuttaminen edellyttää, että kyseinen yksikkö on toteuttanut toimenpiteet rakennusurakan tyypin määrittelemiseksi tai vähintään on käyttänyt ratkaisevaa vaikutusvaltaa rakennusurakan suunnitteluun. Se, suorittaako urakoitsija koko urakan tai osan siitä omin varoin vai varmistaako hän urakan suorittamisen muilla varoilla, ei saisi muuttaa hankintasopimuksen luokittelemista rakennusurakkasopimukseksi, kunhan urakoitsija täyttää suoran tai epäsuoran oikeudellisesti täytäntöönpanokelpoisen velvoitteen sen varmistamiseksi, että urakka suoritetaan.

(12) ”Hankintaviranomaisten” ja erityisesti ”julkisoikeudellisten laitosten” käsitteitä on tarkasteltu useaan otteeseen Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä. Sen selventämiseksi, että tämän direktiivin henkilöllinen soveltamisala olisi säilytettävä muuttumattomana, on tarkoituksenmukaista pitäytyä tuomioistuimen käyttämissä määritelmissä ja lisätä niihin eräitä asiaa koskevassa oikeuskäytännössä annettuja tarkennuksia, joiden pohjalta itse määritelmät on ymmärrettävä, aikomatta muuttaa oikeuskäytännössä kehitettyä käsitettä.

Sen vuoksi olisi selvennettävä, että laitosta, joka toimii tavanomaisissa markkinaolosuhteissa, tavoittelee voittoa ja vastaa toimintansa harjoittamisesta aiheutuneista tappioista, ei olisi pidettävä ”julkisoikeudellisena laitoksena”, koska yleisen edun mukaisia tarpeita, joiden tyydyttämiseksi se on perustettu tai joiden tyydyttäminen on annettu sen tehtäväksi, voidaan pitää luonteeltaan teollisina tai kaupallisina. Vastaavasti asianomaisen laitoksen rahoituksen lähdettä koskevaa edellytystä on niin ikään tarkasteltu oikeuskäytännössä, jossa on selvennetty muun muassa, että rahoittaminen ”pääosin” merkitsee yli puolta rahoituksesta ja että kyseiseen rahoitukseen voi sisältyä käyttäjiltä saatavia maksuja, jotka määrätään, lasketaan ja peritään julkisoikeudellisten sääntöjen mukaisesti.

(13) Sekamuotoisten hankintasopimusten tapauksessa sovellettavat säännöt olisi määriteltävä sopimuksen pääasiallisen kohteen mukaan, jos sopimuksen muodostavat eri osat eivät ole objektiivisesti erotettavissa toisistaan. Sen vuoksi olisi selkeytettävä, miten hankintayksikön olisi määritettävä, ovatko eri osuudet erotettavissa. Selkeyttämisen olisi perustuttava asiaa koskevaan Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöön. Määritys olisi

▼B

tehtävä tapauskohtaisesti niin, että hankintayksikön ilmaisemat tai sen oletetut aikomukset katsoa, että sekamuotoisen sopimuksen eri osat eivät ole erotettavissa toisistaan, eivät riitä vaan näiden aikomusten olisi perustuttava objektiivisiin seikkoihin, joiden vuoksi ne voivat olla oikeutettuja ja joilla voidaan perustella tarve tehdä yksi sopimus. Tällainen perusteltu tarve tehdä yksi ainoa sopimus voi olla kyseessä esimerkiksi rakennettaessa yksi rakennus, josta osa on tarkoitettu asianomaisen hankintayksikön käyttöön ja toinen osa käytettäväksi käyttöoikeudella, esimerkiksi pysäköintitilojen tarjoamiseksi yleisölle. Olisi selvennettävä, että tarve tehdä yksi ainoa sopimus voi johtua luonteeltaan sekä teknisistä että taloudellisista syistä.

(14) Jos on kyse sekamuotoisista hankintasopimuksista, joiden osat ovat erotettavissa toisistaan, hankintayksiköt saavat tehdä aina erilliset sopimukset sekamuotoisen hankintasopimuksen erillisiä osia varten, jolloin kuhunkin erilliseen osaan sovellettavat säännökset olisi määriteltävä yksinomaan kyseisen yksittäisen sopimuksen ominaisuuksien perusteella. Toisaalta jos hankintayksiköt päättävät sisällyttää muita osia hankintaan, pääperiaatteena pitäisi olla, että jos sopimus ilman tällaisia osia olisi tehtävä tämän direktiivin säännösten mukaisesti, tätä direktiiviä olisi edelleen sovellettava koko sekamuotoiseen hankintasopimukseen siihen katsomatta, millainen lisättyjen osien arvo muuten olisi ollut ja millaista oikeudellista järjestelyä niihin muutoin olisi sovellettu.

(15) Olisi kuitenkin laadittava erityiset säännökset sellaisia sekamuotoisia hankintasopimuksia varten, joihin liittyy puolustus- tai turvallisuusnäkökohtia taikka osia, jotka eivät kuulu SEUT:n soveltamisalaan. Tällaisissa tapauksissa pitäisi olla mahdollista olla soveltamatta tätä direktiiviä, edellyttäen, että yhden sopimuksen tekeminen on objektiivisista syistä perusteltua ja että päätöstä yhden sopimuksen tekemisestä ei tehdä siinä tarkoituksessa, että sopimuksiin ei sovelleta tämän direktiivin tai Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/81/EY ([1]) säännöksiä. Olisi täsmennettävä, että hankintayksiköitä ei pitäisi estää päättämästä soveltaa tiettyihin sekamuotoisiin hankintasopimuksiin tätä direktiiviä direktiivin 2009/81/EY sijaan.

(16) Hankintasopimuksia saatetaan lisäksi tehdä täyttämään useisiin sellaisiin toimintoihin liittyviä tarpeita, jotka saattavat olla erilaisten oikeudellisten järjestelyjen alaisia. Olisi selvennettävä, että oikeudellisen järjestelyyn, jota sovelletaan yhteen hankintasopimukseen, jolla pyritään kattamaan useita toimintoja, olisi sovellettava sitä toimintaa koskevia sääntöjä, johon se on pääasiassa tarkoitettu. Sen toiminnan määrittäminen, johon hankintasopimus on pääasiassa tarkoitettu, voi perustua niiden tarpeiden analysointiin, jotka tietyn hankintasopimuksen on täytettävä. Analysoinnin suorittaa hankintayksikkö arvioidakseen kyseisen sopimuksen arvon ja laatiakseen hankinta-asiakirjat. Tietyissä tapauksissa, kuten

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/81/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, hankintaviranomaisten ja hankintayksiköiden tekemien rakennusurakoita sekä tavara- ja palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta puolustus- ja turvallisuusalalla ja direktiivien 2004/17/EY ja 2004/18/EY muuttamisesta (EUVL L 216, 20.8.2009, s. 76).

▼B

hankittaessa yksi ainoa laite sellaisia toimintoja varten, joista ei ole saatavissa tietoja, joiden perusteella voitaisiin arvioida vastaavat käyttöasteet, saattaa olla objektiivisesti katsoen mahdotonta määrittää, mitä toimintaa varten hankintasopimus on pääasiassa tarkoitettu. Olisi ilmoitettava, mitä sääntöjä tällaisiin tapauksiin sovelletaan.

(17) Olisi selvennettävä, että ”talouden toimijoiden” käsitettä olisi tulkittava laajasti sisällyttäen siihen kaikki henkilöt ja/tai yksiköt, jotka tarjoavat markkinoilla rakennusurakoiden toteuttamista, tavaroiden toimittamista tai palvelujen suorittamista, riippumatta oikeudellisesta muodosta, jossa ne ovat päättäneet toimia. Näin ollen kaikkien julkisten tai yksityisten yritysten, sivuliikkeiden, tytäryhtiöiden, kumppanuuksien, osuuskuntien, osakeyhtiöiden, korkeakoulujen ja muun muotoisten yksiköiden, jotka eivät ole luonnollisia henkilöitä, olisi sisällyttävä talouden toimijan käsitteeseen riippumatta siitä, ovatko ne ”oikeushenkilöitä” kaikissa olosuhteissa.

(18) Olisi täsmennettävä, että talouden toimijoiden ryhmittymät, mukaan lukien kun ne on muodostettu väliaikaisen yhteenliittymän muodossa, voivat osallistua hankintamenettelyihin ilman tiettyä oikeudellista muotoa. Jos hankintasopimus tehdään, näiltä ryhmittymiltä voidaan tarpeen mukaan vaatia tiettyä oikeudellista muotoa esimerkiksi silloin, kun edellytetään yhteisvastuuta.

Olisi myös täsmennettävä, että hankintayksiköiden olisi voitava määrittää selkeästi, kuinka talouden toimijoiden ryhmittymien on täytettävä tässä direktiivissä säädetyt kelpoisuus- ja laatukriteerit ja -vaatimukset, joita edellytetään omin varoin osallistuvilta talouden toimijoilta.

Talouden toimijoiden ryhmittymien toteuttamat hankintasopimukset saattavat edellyttää sellaisten ehtojen asettamista, joita ei sovelleta yksittäisiin osallistujiin. Tällaisten ehtojen olisi oltava objektiivisesti perusteltuja ja oikeasuhteisia, ja niitä voisivat olla esimerkiksi vaatimus nimetä yhteinen edustaja tai johtava kumppani hankintamenettelyä varten tai tietojen vaatiminen niiden muodostamisesta.

(19) Jotta varmistettaisiin markkinoiden todellinen avaaminen ja hankintasääntöjen tasapuolinen soveltaminen vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla, asianomaiset yksiköt olisi määritettävä muulla tavoin kuin niiden oikeudellisen aseman perusteella. Sen vuoksi olisi varmistettava, että julkisella sektorilla ja yksityisellä sektorilla toimivien hankintayksiköiden yhdenvertaista kohtelua ei vaaranneta. Lisäksi olisi varmistettava SEUT 345 artiklan mukaisesti, ettei jäsenvaltioissa voimassa oleviin omistusoikeusjärjestelmiin puututa.

▼B

(20) Erityis- tai yksinoikeuksien käsitteellä on keskeinen merkitys tämän direktiivin soveltamisalan määrittelyssä, koska direktiivin säännöksiä sovelletaan sellaisiin yksiköihin, jotka eivät ole tässä direktiivissä tarkoitettuja hankintaviranomaisia tai julkisia yrityksiä, vain siinä määrin kuin nämä harjoittavat jotakin direktiivin soveltamisalaan kuuluvaa toimintaa tällaisten oikeuksien perusteella. Sen vuoksi on aiheellista selventää, että oikeudet, jotka on myönnetty puolueettomiin perusteisiin perustuvalla menettelyllä ja ennen kaikkea unionin lainsäädännön mukaisesti ja joiden riittävä julkisuus on varmistettu, eivät ole tässä direktiivissä tarkoitettuja erityis- tai yksinoikeuksia.

Tähän lainsäädäntöön olisi sisällyttävä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/73/EY ([1]), Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/72/EY ([2]), Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 97/67/EY ([3]), Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 94/22/EY ([4]) ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1370/2007 ([5]).

Lisäksi olisi selvennettävä, että tämä säädösluettelo ei ole tyhjentävä ja erimuotoiset oikeudet, mukaan lukien käyttöoikeussopimusten kautta saadut oikeudet, jotka on myönnetty muissa objektiivisiin perusteisiin perustuvissa menettelyissä ja joiden riittävä julkisuus on varmistettu, eivät ole erityis- tai yksinoikeuksia tämän direktiivin henkilöllisen soveltamisalan määrittelemistä varten. Yksinoikeuksien käsitettä olisi käytettävä myös määritettäessä sitä, olisiko perusteltua käyttää neuvottelumenettelyä ilman edeltävää tarjouskilpailukutsua siksi, että rakennusurakan, tavarantoimitukset tai palvelut voi suorittaa vain tietty talouden toimija tiettyjen yksinoikeuksien suojelun vuoksi.

Ottaen huomioon näiden säännösten eri tarkoitus olisi kuitenkin selvennettävä, että yksinoikeuksien käsitteellä ei tarvitse olla näissä kahdessa yhteydessä sama merkitys. Niinpä olisi selvennettävä, että yksikkö, joka on saanut yksinoikeuden suorittaa tietty palvelu tietyllä maantieteellisellä alueella objektiivisiin

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/73/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, maakaasun sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2003/55/EY kumoamisesta (EUVL L 211, 14.8.2009, s. 94).

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/72/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2003/54/EY kumoamisesta (EUVL L 211, 14.8.2009, s. 55).

([3]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 97/67/EY, annettu 15 päivänä joulukuuta 1997, yhteisön postipalvelujen sisämarkkinoiden kehittämistä ja palvelun laadun parantamista koskevista yhteisistä säännöistä (EYVL L 15, 21.1.1998, s. 14).

([4]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 94/22/EY, annettu 30 päivänä toukokuuta 1994, hiilivetyjen etsintään, hyödyntämiseen ja tuotantoon tarkoitettujen lupien antamisen ja käytön edellytyksistä (EYVL L 164, 30.6.1994, s. 3).

([5]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1370/2007, annettu 23 päivänä lokakuuta 2007, rautateiden ja maanteiden julkisista henkilöliikennepalveluista sekä neuvoston asetusten (ETY) N:o 1191/69 ja (ETY) N:o 1107/70 kumoamisesta (EUVL L 315, 3.12.2007, s. 1).

▼B

perusteisiin perustuvassa menettelyssä, jonka julkisuus on riittävästi varmistettu, ei itse olisi hankintayksikkö, jos se olisi yksityinen elin, mutta olisi silti ainoa yksikkö, joka voi suorittaa kyseisen palvelun tuolla alueella.

(21) Jotkin yksiköt toimivat sekä lämmön että kylmän tuotannon, siirron tai jakelun aloilla. Saattaa olla epätietoisuutta siitä, mitä sääntöjä sovelletaan lämmitys- ja jäähdytystoimiin. Sen vuoksi olisi selvennettävä, että lämmitysalalla toimiviin hankintaviranomaisiin, julkisiin ja yksityisiin yrityksiin sovelletaan tätä direktiiviä, julkisiin yrityksiin kuitenkin sillä edellytyksellä, että ne toimivat erityis- tai yksinoikeuksien pohjalta. Toisaalta lämmitysalalla toimiviin hankintaviranomaisiin sovelletaan direktiivin 2014/24/EU sääntöjä, kun taas julkisiin ja yksityisiin yrityksiin ei sovelleta hankintasääntöjä riippumatta siitä, toimivatko ne erityis- tai yksinoikeuksien pohjalta. Lisäksi olisi selvennettävä, että sekä lämmitystä että jäähdytystä varten tehtyjä hankintasopimuksia olisi tarkasteltava useiden toimintojen harjoittamisesta tehtyjä sopimuksia koskevien säännösten mukaisesti sen määrittämiseksi, mitä hankintasääntöjä niiden tekemiseksi mahdollisesti sovelletaan.

(22) Ennen kuin tämän direktiivin ja direktiivin 2014/24/EU soveltamisalaa muutetaan tätä alaa varten, olisi tarkasteltava jäähdytysalan tilannetta riittävien tietojen saamiseksi varsinkin kilpailutilanteesta, rajatylittävien hankintojen määrästä ja sidosryhmien näkemyksistä. Koska Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/23/EU ([1]) soveltamisella tähän alaan voisi olla merkittäviä vaikutuksia markkinoiden avaamisen kannalta, tarkastelu olisi asianmukaista toteuttaa arvioitaessa direktiivin 2014/23/EU vaikutuksia.

(23) Laajentamatta millään tavoin tämän direktiivin soveltamisalaa olisi selvennettävä, että sähkön tuotanto, tukku- ja vähittäismyynti kuuluvat siihen, jos tässä direktiivissä viitataan sähkön toimittamiseen.

(24) Juomavesialalla toimivat hankintayksiköt voivat harjoittaa myös muuta veteen liittyvää toimintaa, kuten toteuttaa vesirakennushankkeita tai harjoittaa maan kastelua tai kuivatusta tai jäteveden poistoa ja käsittelyä. Tällaisissa tapauksissa hankintayksiköiden olisi voitava soveltaa tässä direktiivissä säädettyjä hankintamenettelyjä kaikkiin veteen liittyviin toimintoihinsa riippumatta siitä, mistä veden kiertokulun osasta kulloinkin on kyse. Tuotehankintoja varten ehdotetut säännöt eivät kuitenkaan sovellu veden hankkimiseen, koska vesi on hankittava sen käyttöpaikan lähellä sijaitsevista lähteistä.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/23/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, käyttöoikeussopimusten tekemisestä (ks. tämän virallisen lehden s. 1).

▼B

(25) On asianmukaista jättää öljyn ja kaasun etsintää varten tehtävät hankinnat direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle, koska kyseiseen alaan on todettu kohdistuvan jatkuvasti niin suuri kilpailupaine, että unionin hankintasäännöillä aikaansaatu hankintakuri ei ole enää tarpeen. Koska öljyn ja kaasun talteenotto kuuluu edelleen tämän direktiivin soveltamisalaan, saattaisi olla tarpeen erottaa toisistaan etsintä ja talteenotto. ”Etsintä” olisi katsottava toiminnaksi, jonka avulla selvitetään, onko tietyllä alueella öljyä ja kaasua ja jos on niin onko se kaupallisesti hyödynnettävissä olevaa, kun taas ”talteenotto” olisi katsottava öljyn ja kaasun ”tuotannoksi”. Sulautumatapauksissa noudatetun vakiintuneen käytännön mukaisesti ”tuotantoon” olisi katsottava kuuluvan myös ”kehitys” eli riittävän infrastruktuurin perustaminen tulevalle tuotannolle (öljylautat, putkijohdot, terminaalit jne.).

(26) Hankintaviranomaisten olisi hyödynnettävä kaikki mahdolliset kansallisen oikeuden mukaisesti käytettävissään olevat keinot eturistiriidoista johtuvien vääristymien estämiseksi julkisissa hankintamenettelyissä. Tähän voisi sisältyä menettelyjä eturistiriitojen havaitsemiseksi, estämiseksi ja poistamiseksi.

(27) Neuvoston päätöksellä 94/800/EY ([1]) on hyväksytty erityisesti julkisia hankintoja koskeva Maailman kauppajärjestön sopimus, jäljempänä ’GPA-sopimus’. GPA-sopimuksen tarkoituksena on luoda kansainvälinen hankintasopimuksiin liittyvä keskenään tasapainossa olevien oikeuksien ja velvollisuuksien monenvälinen järjestelmä maailmankaupan vapauttamiseksi ja laajentamiseksi. Hankintayksiköiden olisi täytettävä niiden hankintasopimusten osalta, jotka kuuluvat GPA-sopimuksen liitteiden 3, 4 ja 5 ja Euroopan unionin liitteen I yleisten huomautusten sekä unionin allekirjoittamien muiden asiaa koskevien kansainvälisten sopimusten soveltamisalaan, näiden sopimusten mukaiset velvollisuutensa soveltamalla tätä direktiiviä kyseiset sopimukset allekirjoittaneiden kolmansien maiden talouden toimijoihin.

(28) GPA-sopimusta sovelletaan hankintasopimuksiin, jotka ylittävät tietyt GPA-sopimuksessa vahvistetut kynnysarvot, jotka on ilmaistu erityisnosto-oikeuksina. Tässä direktiivissä säädettyjä kynnysarvoja olisi mukautettava sen varmistamiseksi, että ne vastaavat GPA-sopimuksessa vahvistettujen kynnysarvojen euromääräisiä vasta-arvoja. Lisäksi olisi säädettävä euroina ilmaistujen kynnysarvojen säännöllisestä tarkistamisesta, jotta nämä kynnysarvot voitaisiin mukauttaa puhtaasti matemaattisella laskutoimituksella euron arvon mahdollisiin muutoksiin kyseisiin erityisiin nosto-oikeuksiin nähden.

Säännöllisten matemaattisten mukautusten lisäksi GPA-sopimuksessa asetettujen kynnysarvojen korottamista olisi tarkasteltava sitä koskevalla seuraavalla neuvottelukierroksella.

([1]) Neuvoston päätös 94/800/EY, tehty 22 päivänä joulukuuta 1994, Uruguayn kierroksen monenvälisissä kauppaneuvotteluissa (1986–1994) laadittujen sopimusten tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta yhteisön toimivaltaan kuuluvissa asioissa (EYVL L 336, 23.12.1994, s. 1).

▼B

Jotta vältettäisiin kynnysarvojen moninkertaistuminen, olisi myös asianmukaista jatkaa samojen kynnysarvojen soveltamista kaikkiin hankintayksiköihin niiden toiminta-alasta riippumatta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta unionin kansainvälisiä sitoumuksia.

(29) Olisi selvennettävä, että sopimuksen arvon arviointia varten on otettava huomioon kaikki tulot siihen katsomatta, saadaanko ne hankintayksiköltä vai kolmansilta osapuolilta.

Samoin olisi selvennettävä, että kynnysarvojen arviointia varten samanlaiset tavarat olisi ymmärrettävä tuotteiksi, jotka on tarkoitettu samaan tai samanlaiseen käyttöön, kuten tiettyyn ryhmään kuuluvat elintarvikkeet tai erilaiset toimistokalusteet. Yleensä asianomaisella alalla toimiva talouden toimija pitäisi todennäköisesti tällaisia tavaroita tavanomaisessa tuotevalikoimassaan.

(30) Hankinnan arvon arvioimiseksi olisi täsmennettävä, että arviointi saisi perustua hankinnan jakamiseen osiin ainoastaan silloin, kun se on objektiivisesti perusteltua. Perusteltua voisi olla esimerkiksi hankintasopimuksen arvon arvioiminen hankintayksikön erillisessä toimintayksikössä edellyttäen, että kyseinen yksikkö vastaa hankinnastaan itsenäisesti. Näin voi olla, jos erillinen toiminnallinen yksikkö toteuttaa itsenäisesti hankintamenettelyn ja tekee ostopäätöksiä, sillä on käytössään erillinen budjettikohta kyseisiä hankintoja varten, se tekee sopimuksen itsenäisesti ja rahoittaa sen käytössään olevasta talousarviosta. Hankinnan jakaminen osiin ei ole perusteltua, jos hankintayksikkö vain järjestää hankinnan hajautetusti.

(31) Tätä direktiiviä, joka on osoitettu jäsenvaltioille, ei sovelleta hankintoihin, joita kansainväliset järjestöt tekevät omissa nimissään ja omaan lukuunsa. On kuitenkin tarpeen selventää, missä määrin direktiiviä olisi sovellettava kansainvälisten erityissääntöjen soveltamisalaan kuuluviin hankintoihin.

(32) Olisi muistettava, että välimies- ja sovittelupalveluja ja muita vaihtoehtoisen riitojenratkaisun muotoja tarjoavat yleensä laitokset tai yksittäiset toimijat, jotka on hyväksytty tai valittu menettelyillä, joihin ei voida soveltaa julkisia hankintoja koskevia sääntöjä. Olisi täsmennettävä, että tätä direktiiviä ei sovelleta tällaisia palveluja koskeviin palveluhankintasopimuksiin riippumatta siitä, mitä nimeä niistä käytetään kansallisessa oikeudessa.

(33) Eräät oikeudelliset palvelut ovat jäsenvaltion tuomioistuimen nimeämien palveluntarjoajien suorittamia, tai niihin sisältyy asianajajan suorittama asiakkaan oikeudellinen edustaminen oikeudenkäynnissä, tai niiden on oltava notaarien suorittamia, tai ne liittyvät julkisen vallan käyttöön. Yleensä tällaisia oikeudellisia palveluja suorittavat laitokset tai yksittäiset toimijat nimetään tai valitaan tavalla, johon ei voida soveltaa hankintasääntöjä, kuten virallisten syyttäjien nimeäminen tietyissä jäsenvaltioissa. Nämä oikeudelliset palvelut olisi näin ollen jätettävä tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle.

▼B

(34) On aiheellista täsmentää, että tässä direktiivissä tarkoitetulla rahoitusvälineiden käsitteellä on sama merkitys kuin muussa sisämarkkinalainsäädännössä, ja äskettäin perustettuja Euroopan rahoitusvakausvälinettä ja Euroopan vakausmekanismia silmällä pitäen olisi säädettävä, että kyseisellä välineellä ja kyseisellä mekanismilla toteutetut toimet olisi jätettävä tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle. Lisäksi olisi selvennettävä, että lainat, riippumatta siitä, liittyvätkö ne arvopapereiden tai muiden rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskuun tai muihin niitä koskeviin toimiin, olisi jätettävä tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle.

(35) Olisi muistettava, että Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1370/2007 ([1]) 5 artiklan 1 kohdassa säädetään nimenomaisesti, että direktiiviä 2004/17/EY sovelletaan palveluja koskeviin hankintasopimuksiin ja direktiiviä 2004/18/EY julkisia palveluhankintoja koskeviin sopimuksiin linja-autojen tai raitiovaunujen henkilöliikennepalvelujen alalla, kun taas asetusta (EY) N:o 1370/2007 sovelletaan linja-autojen ja raitiovaunujen julkisen henkilöliikennepalvelujen alan käyttöoikeussopimuksiin. Lisäksi olisi muistettava, että mainittua asetusta sovelletaan edelleen rautateiden ja metron julkisten henkilöliikennepalvelujen julkisiin hankintasopimuksiin ja kyseisten palvelujen käyttöoikeussopimuksiin. Tämän direktiivin ja asetuksen (EY) N:o 1370/2007 välisen suhteen selventämiseksi olisi nimenomaisesti säädettävä, että tätä direktiiviä ei sovelleta rautateiden eikä metron julkisia henkilöliikennepalveluja koskeviin hankintasopimuksiin, joiden tekemiseen sovelletaan edelleen mainittua asetusta. Siinä määrin kuin asetuksen (EY) N:o 1370/2007 mukaan kansallisessa lainsäädännössä voidaan poiketa kyseisen asetuksen säännöistä, jäsenvaltioiden olisi voitava edelleen säätää kansallisessa lainsäädännössään, että rautateiden tai metron julkisia henkilöliikennepalveluja koskevat julkiset palveluhankintasopimukset on tehtävä hankintamenettelyllä niiden yleisten hankintasääntöjen mukaisesti.

(36) Tätä direktiiviä ei olisi sovellettava tiettyihin hätäpalveluihin, jos niitä suorittavat voittoa tavoittelemattomat organisaatiot tai yhteenliittymät, koska näiden organisaatioiden erityinen luonne olisi vaikea säilyttää, jos palvelujen suorittajat olisi valittava tässä direktiivissä säädettyjen menettelyjen mukaisesti. Direktiivin ulkopuolelle jättäminen olisi kuitenkin rajattava siihen, mikä on ehdottoman tarpeellista. Sen vuoksi olisi säädettävä nimenomaisesti, että sairaankuljetuspalveluja ei olisi suljettava soveltamisalan ulkopuolelle. Tässä yhteydessä on lisäksi selvennettävä, että CPV 3-numerotasoon 601 kuuluvat maaliikenteen palvelut eivät kata sairaankuljetuspalveluja, jotka ovat 4-numerotasossa luokassa 8514. Näin ollen CPV-koodiin 85143000-3 kuuluviin, yksinomaan sairaankuljetuspalveluista koostuviin palveluihin olisi

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1370/2007, annettu 23 päivänä lokakuuta 2007, rautateiden ja maanteiden julkisista henkilöliikennepalveluista sekä neuvoston asetusten (ETY) N:o 1191/69 ja (ETY) N:o 1107/70 kumoamisesta (EUVL L 315, 3.12.2007, s. 1).

▼B

sovellettava sosiaalipalveluja ja muita erityispalveluja koskevaa erityisjärjestelyä, jäljempänä ’kevennetty järjestely’. Näin myös yleisiä sairaankuljetuspalveluja koskeviin sekamuotoisiin hankintasopimuksiin sovellettaisiin kevennettyä järjestelyä, jos sairaankuljetuspalvelujen arvo olisi muiden sairaankuljetuspalvelujen arvoa suurempi.

(37) Eräissä tapauksissa hankintaviranomainen tai hankintaviranomaisten yhteenliittymä voi olla tietyn palvelun ainoa alkuperä ja sillä voi olla yksinoikeus sen suorittamiseen SEUT:n mukaisten lakien, asetusten tai julkaistujen hallinnollisten määräysten nojalla. Olisi selvennettävä, että tätä direktiiviä ei tarvitse soveltaa palveluhankintasopimusten tekemiseen kyseisen hankintaviranomaisen tai yhteenliittymän kanssa.

(38) Siitä, kuinka pitkälle hankintaviranomaisten välisiä sopimuksia olisi säänneltävä hankintasäännöillä, vallitsee huomattava oikeudellinen epävarmuus. Asiaa koskevaa Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöä on tulkittu eri tavoin eri jäsenvaltioissa ja jopa eri hankintaviranomaisten keskuudessa. Koska tätä oikeuskäytäntöä olisi sovellettava myös julkisiin viranomaisiin näiden toimiessa tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvilla aloilla, on asianmukaista varmistaa, että samoja sääntöjä sovelletaan ja tulkitaan samalla tavalla sekä tässä direktiivissä että direktiivissä 2014/24/EU.

(39) Monet hankintayksiköt ovat taloudellisia ryhmittymiä, jotka voivat koostua joukosta erillisiä yrityksiä; usein kullakin yrityksellä on erityinen rooli taloudellisen ryhmittymän kokonaisyhteydessä. Sen vuoksi direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle olisi jätettävä tietyt sellaisen sidosyrityksen kanssa tehdyt palveluhankinta-, tavarahankinta- ja rakennusurakkasopimukset, jonka pääasiallisena toimintana on kyseisten palvelujen suorittaminen, tavaroiden toimittaminen tai rakennusurakoiden tekeminen ryhmälle, johon hankintayksikkö kuuluu, eikä niiden tarjoaminen markkinoilla. Soveltamisalan ulkopuolelle olisi myös jätettävä tietyt palveluhankinta-, tavarahankinta- ja rakennusurakkasopimukset, jotka hankintayksikkö on tehnyt sellaisen tämän direktiiviin soveltamisalaan kuuluvia toimintoja harjoittavan, useista hankintayksiköistä koostuvan yhteisyrityksen kanssa, johon se kuuluu. On kuitenkin tarpeen varmistaa, ettei tämä soveltamisalan rajaaminen aiheuta kilpailun vääristymistä hankintayksiköihin sidoksissa olevien yritysten tai yhteisyritysten eduksi. Olisi annettava asianmukaiset säännöt, jotka koskevat erityisesti niitä enimmäismääriä, joiden rajoissa yritykset voivat saada osan liikevaihdostaan markkinoilta ja joiden ylittyessä yritykset menettävät mahdollisuuden tehdä hankintasopimuksia ilman tarjouskilpailuja, sekä säännöt, jotka koskevat yhteisyritysten rakennetta sekä näiden yhteisyritysten ja niitä muodostavien hankintayksiköiden välisten sidosten vahvuutta.

(40) Olisi myös selvennettävä viranomaisten keskinäistä yhteistyötä koskevien säännösten suhdetta säännöksiin, jotka koskevat hankintasopimusten tekemistä sidosyritysten kanssa tai yhteisyritysten yhteydessä.

(41) Yrityksiä olisi pidettävä sidosyrityksinä, jos hankintayksikön ja kyseisen yrityksen välillä on suora tai välillinen määräysvalta tai jos jokin toinen yritys käyttää molempiin määräysvaltaa; tässä yhteydessä yksityisellä osallistumisella ei sinänsä pitäisi olla

▼B

merkitystä. Olisi oltava mahdollisimman vaivatonta tarkistaa, onko yritys sidoksissa johonkin tiettyyn hankintayksikköön vai ei. Näin ollen ja koska mahdollinen suora tai välillinen määräysvalta olisi jo pitänyt tulla tarkistetuksi sen päättämiseksi, onko kyseisten yritysten ja sidostyritysten vuositilinpäätökset konsolidoitava, yritykset olisi katsottava sidosyrityksiksi, jos niiden tilinpäätökset konsolidoidaan. Konsolidoituja tilinpäätöksiä koskevia unionin sääntöjä ei kuitenkaan sovelleta joissain tapauksissa kuten esimerkiksi yritysten koon vuoksi tai koska tietyt ehdot niiden oikeudellisesta muodosta eivät täyty. Tällaisissa tapauksissa ja jos Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2013/34/EU ([1]) ei voida soveltaa, on tarkasteltava, onko kyse suorasta tai välittömästä määräysvallasta, ottaen huomioon omistus, rahoitusosuus tai yrityksiä koskevat säännöt.

(42) Tutkimus- ja kehittämisohjelmien osarahoittamista toimialojen lähteistä olisi kannustettava. Sen vuoksi olisi selvennettävä, että tätä direktiiviä sovelletaan ainoastaan silloin, kun kyseisenlaista osarahoitusta ei ole ja kun asianomainen hankintayksikkö saa tutkimus- ja kehittämistoiminnan tulokset hyödykseen. Tämä ei saisi sulkea pois sitä mahdollisuutta, että toimet toteuttanut palveluntarjoaja voisi julkaista niistä tietoja, kunhan hankintayksikkö säilyttää yksinoikeuden käyttää tutkimus- ja kehittämistoiminnan tuloksia omassa toiminnassaan. Tutkimus- ja kehittämistoiminnan tulosten näennäinen jakaminen tai pelkästään symbolinen osallistuminen palveluntarjoajalle suoritettuun korvaukseen ei kuitenkaan saisi estää tämän direktiivin soveltamista.

(43) Tätä direktiiviä ei saisi soveltaa tässä direktiivissä tarkoitetun toiminnan toteuttamiseksi tehtyihin hankintasopimuksiin eikä tällaisen toiminnan toteuttamiseksi järjestettäviin suunnittelukilpailuihin, jos siinä jäsenvaltiossa, jossa tämä toiminta toteutetaan, kyseinen toiminta on suoran kilpailun kohteena markkinoilla, joille pääsyä ei ole rajoitettu. Sen vuoksi on tarpeen ylläpitää menettelyä, jota sovelletaan kaikkiin tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluviin aloihin tai niiden osiin ja jossa voidaan ottaa huomioon nykyisen tai tulevan kilpailulle avaamisen vaikutukset. Tällaisella menettelyllä olisi annettava oikeusvarmuus asianomaisille yksiköille ja otettava käyttöön asianmukainen päätöksentekomenettely, jolla varmistetaan unionin oikeuden yhdenmukainen soveltaminen kyseisellä alalla lyhyiden määräaikojen kuluessa. Oikeusvarmuuden vuoksi olisi selvennettävä, että kaikkia ennen tämän direktiivin voimaantuloa annettuja päätöksiä, jotka koskevat direktiivin 2004/17/EY 30 artiklassa olevien vastaavien säännösten sovellettavuutta, sovelletaan edelleen.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/34/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, tietyntyyppisten yritysten vuositilinpäätöksistä, konsernitilinpäätöksistä ja niihin liittyvistä kertomuksista, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY kumoamisesta (EUVL L 182, 29.6.2013, s. 19).

▼B

(44) Toimintaan suoraan kohdistuvaa kilpailua olisi arvioitava objektiivisin perustein ottaen huomioon kunkin alan tai sen asiaankuuluvien osien erityispiirteet. Arviointia rajoittavat kuitenkin sovellettavat lyhyet määräajat ja tarve nojautua komission käytettävissä oleviin tietoihin, jotka ovat peräisin jo käytettävissä olevista lähteistä tai 35 artiklan mukaisen soveltamisen yhteydessä saaduista tiedoista ja joita ei voida täydentää enemmän aikaa vievillä menetelmillä, mukaan lukien erityisesti asianomaisten talouden toimijoiden julkinen kuuleminen. Toimintaan suoraan kohdistuvan kilpailun arviointi, joka voidaan tehdä tämän direktiivin yhteydessä, ei näin ollen vaikuta kilpailulainsäädännön täysimittaiseen soveltamiseen.

(45) Arvioitaessa, ovatko tietty ala tai sen osat suoran kilpailun kohteena markkinoilla, olisi tarkasteltava sitä aluetta, jolla asianomaiset talouden toimijat harjoittavat kyseistä toimintaa tai sen asiaankuuluvia osia, eli niin kutsuttuja merkityksellisiä maantieteellisiä markkinoita. Koska tämä käsite on arvioinnin kannalta ratkaiseva, se olisi määriteltävä asianmukaisesti unionin oikeuden olemassa olevien käsitteiden perusteella. Olisi myös selvennettävä, että merkitykselliset maantieteelliset markkinat eivät välttämättä vastaa kyseisen jäsenvaltion aluetta; sen vuoksi olisi oltava mahdollistaa rajoittaa vapautuksen sovellettavuutta koskevien päätösten soveltamisala osaan kyseisen jäsenvaltion alueesta.

(46) Riittävänä osoituksena rajoittamattomasta pääsystä tietyille markkinoille olisi pidettävä sitä, että tietyn alan tai sen osan kilpailulle avaamista koskeva unionin lainsäädäntö pannaan täytäntöön ja sitä sovelletaan. Tällainen lainsäädäntö olisi eriteltävä liitteessä, jonka komissio voi saattaa ajan tasalle. Saattaessaan tämän liitteen ajan tasalle komission olisi otettava erityisesti huomioon sellaisten toimenpiteiden mahdollinen hyväksyminen, jotka johtavat muiden kuin niiden alojen, joita koskevaan lainsäädäntöön jo viitataan kyseisessä liitteessä, kuten kansallisen rautatieliikenteen matkustajakuljetusalan, todelliseen avaamiseen kilpailulle.

(47) Jos tietyille markkinoille pääsyä ei katsota vapaaksi asiaa koskevan unionin lainsäädännön täytäntöönpanon perusteella, olisi osoitettava, että kyseisille markkinoille pääsy on tosiasiallisesti ja oikeudellisesti vapaata. Jos jäsenvaltio ulottaa tietyn alan kilpailulle avaamista koskevan unionin säädöksen soveltamisen tilanteisiin, jotka eivät kuulu kyseisen säädöksen soveltamisalaan, esimerkiksi soveltamalla direktiiviä 94/22/EY kivihiilialaan tai neuvoston direktiiviä 2012/34/EU ([1]) kansallisiin henkilöliikennepalveluihin, tämä tilanne olisi otettava huomioon arvioitaessa, onko markkinoille pääsy vapaata.

(48) Riippumattomilla kansallisilla viranomaisilla, kuten alakohtaisilla sääntelyelimillä tai kilpailuviranomaisilla, on yleensä sellaista erityistä tietoa ja taitoa, joka olisi olennaista arvioitaessa, onko tietty toiminta tai sen osa suoran kilpailun kohteena markkinoilla, joille

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/34/EU, annettu 21 päivänä marraskuuta 2012, yhtenäisestä eurooppalaisesta rautatiealueesta (EUVL L 343, 14.12.2012, s. 32).

▼B

pääsyä ei ole rajoitettu. Vapautuspyyntöihin olisi sen vuoksi tarvittaessa liitettävä tai niihin olisi sisällytettävä kyseisen toiminnan suhteen toimivaltaisen riippumattoman kansallisen viranomaisen tuore lausunto kyseisen alan kilpailutilanteesta.

Jollei kyseisen toiminnan suhteen toimivaltaisen riippumattoman kansallisen viranomaisen yksityiskohtaista ja perusteltua lausuntoa ole, vapautuspyynnön arvioimiseen tarvitaan enemmän aikaa. Ajanjaksoja, joiden kuluessa komission on arvioitava tällaiset pyynnöt, olisi sen vuoksi muutettava vastaavasti.

(49) Komission olisi aina oltava velvollinen tarkastelemaan pyyntöjä, jos niissä on noudatettu yksityiskohtaisia sääntöjä niiden menettelyjen soveltamisesta, joiden avulla tarkistetaan, onko tietty toiminta tai sen osa suoraan kilpailun kohteena markkinoilla, joille pääsyä ei ole rajoitettu. Olisi kuitenkin myös selvennettävä, että tällaiset pyynnöt voivat olla niin monimutkaisia, että aina ei ehkä ole mahdollista hyväksyä säädetyssä määräajassa täytäntöönpanosäädöksiä, joilla vahvistetaan, onko tietty toiminta tai sen osa suoraan kilpailun kohteena markkinoilla, joille pääsyä ei ole rajoitettu.

(50) Olisi selvennettävä, että komissiolla olisi oltava mahdollisuus pyytää jäsenvaltioita tai hankintayksiköitä antamaan tai täydentämään tai selventämään tietoja. Komission olisi asetettava tätä varten asianmukainen määräaika, jolloin olisi otettava huomioon paitsi komission täytäntöönpanosäädöksen hyväksymiselle asetetun määräajan noudattaminen myös sellaiset tekijät kuin pyydettyjen tietojen monimutkaisuus ja se, ovatko tiedot helposti saatavilla.

(51) Työpaikkojen luominen ja työllistäminen edistävät yhteiskuntaan sopeuttamista ja ovat keskeisiä tekijöitä pyrittäessä takaamaan yhdenvertaiset mahdollisuudet. Suojatyökeskukset voivat olla tässä yhteydessä merkittävässä asemassa. Sama koskee muita sosiaalisia yrityksiä, joiden päätarkoituksena on tukea vammaisten ja muita heikommassa asemassa olevien henkilöiden, kuten työttömien, muita heikommassa asemassa oleviin vähemmistöihin tai muulla tavoin sosiaalisesti syrjäytyneisiin ryhmiin kuuluvien, integroitumista tai uudelleenintegroitumista yhteiskuntaan ja työelämään. Tällaiset työkeskukset tai yritykset eivät ehkä kuitenkaan tavanomaisissa kilpailuolosuhteissa pystyisi saamaan hankintasopimuksia. Tämän vuoksi on aiheellista säätää, että jäsenvaltiot voivat varata tällaisille työkeskuksille tai yrityksille oikeuden osallistua hankintamenettelyihin tai rajata hankintasopimusten toteuttamisen suojatyöohjelmien puitteissa tapahtuvaksi.

(52) Jotta ympäristö-, sosiaali- ja työoikeudelliset velvoitteet sisällytettäisiin asianmukaisesti hankintamenettelyihin, jäsenvaltioiden ja hankintayksiköiden on erityisen tärkeää toteuttaa toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että noudatetaan rakennusurakan tai palvelujen suorituspaikassa sovellettavaa ympäristö-, sosiaali- ja

▼B

työlainsäädäntöä, joka on vahvistettu laeilla, asetuksilla ja päätöksillä sekä kansallisella että unionin tasolla sekä työehtosopimuksissa, edellyttäen, että tällaiset säännöt ja niiden soveltaminen ovat unionin oikeuden mukaisia. Hankintasopimusten toteuttamisessa olisi noudatettava myös liitteessä XIV luetelluissa kaikkien jäsenvaltioiden ratifioimissa kansainvälissä sopimuksissa määrättyjä velvoitteita. Tämä ei kuitenkaan saisi estää työntekijöille edullisempien työehtojen ja -olojen soveltamista.

Toimenpiteet olisi toteutettava unionin oikeuden perusperiaatteita noudattaen erityisesti yhdenvertaisen kohtelun varmistamiseksi. Toimenpiteitä olisi toteutettava Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 96/71/EY ([1]) mukaisesti ja niin, että varmistetaan yhdenvertainen kohtelu syrjimättä suoraan tai välillisesti talouden toimijoita ja työntekijöitä, jotka tulevat muista jäsenvaltioista.

(53) Palvelut olisi katsottava tarjottaviksi paikalla, jolla palvelulle ominaiset suoritukset toteutetaan. Kun palveluja suoritetaan etäpalveluina (esimerkiksi puhelinpalvelukeskusten palvelut), nämä palvelut olisi katsottava tarjottaviksi paikalla, jolla ne toteutetaan, riippumatta paikoista ja jäsenvaltioista, joille palvelut on kohdistettu.

(54) Asiaankuuluvat velvoitteet voitaisiin ottaa huomioon sopimuslausekkeissa. Hankintasopimuksiin olisi voitava sisällyttää myös lausekkeita, joilla varmistetaan työehtosopimusten noudattaminen unionin oikeuden mukaisesti. Velvoitteiden noudattamatta jättäminen voitaisiin katsoa talouden toimijan vakavaksi virheeksi, joka voi johtaa kyseisen talouden toimijan sulkemiseen pois hankintamenettelystä.

(55) Näiden ympäristö-, sosiaali- ja työlainsäädännön säännösten noudattamista olisi valvottava hankintamenettelyn eri vaiheissa, kun sovelletaan osallistujien valitsemista ja hankintasopimusten tekemistä koskevia yleisperiaatteita, menettelystä pois sulkemisen perusteita ja poikkeuksellisen alhaisia tarjouksia koskevia säännöksiä. Tarpeelliset tarkistukset olisi tehtävä tämän direktiivin asianomaisten säännösten, erityisesti näyttöä ja omia lausuntoja koskevien säännösten mukaisesti.

(56) Tämän direktiivin säännökset eivät saisi estää määräämästä tai toteuttamasta toimenpiteitä, jotka ovat tarpeen julkisen moraalin, yleisen järjestyksen tai turvallisuuden taikka ihmisten ja eläinten terveyden ja elämän suojelemiseksi, kasvien säilyttämiseksi tai muiden ympäristötoimien toteuttamiseksi, erityisesti kestävää kehitystä silmällä pitäen, edellyttäen että nämä toimenpiteet ovat SEUT:n mukaisia.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 96/71/EY, annettu 16 päivänä joulukuuta 1996, palvelujen tarjoamisen yhteydessä tapahtuvasta työntekijöiden lähettämisestä työhön toiseen jäsenvaltioon (EYVL L 18, 21.1.1997, s. 1).

▼B

(57) Tutkimus ja innovointi, myös ekoinnovointi ja sosiaaliset innovaatiot, kuuluvat tärkeimpiin tulevaa kasvua edistäviin tekijöihin, ja niille on annettu keskeinen sija älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun Eurooppa 2020 -strategiassa. Hankintayksiköiden olisi käytettävä julkisia hankintoja strategisesti parhaalla mahdollisella tavalla edistääkseen innovointia. Innovatiivisten tuotteiden, rakennusurakoiden ja palvelujen ostaminen vaikuttaa olennaisesti julkisten palvelujen tehostumiseen ja niiden laadun paranemiseen sekä suuriin yhteiskunnallisiin haasteisiin vastaamiseen. Se auttaa saamaan parhaan vastineen rahoille ja saavuttamaan laajempia taloudellisia, ympäristöön liittyviä ja yhteiskunnallisia hyötyjä tuottamalla uusia ideoita, muuttamalla ne innovatiivisiksi tuotteiksi ja palveluiksi ja edistämällä siten kestävää talouskasvua.

Olisi muistettava, että 14 päivänä joulukuuta 2007 päivätyssä komission tiedonannossa ”Esikaupalliset hankinnat: innovoinnin edistäminen kestävien ja korkealaatuisten julkisten palvelujen varmistamiseksi Euroopassa”, joka koskee niiden tutkimus- ja kehittämispalvelujen hankintaa, jotka eivät kuulu tämän direktiivin soveltamisalaan, on hahmoteltu joukko hankintamalleja. Kyseiset mallit olisivat edelleen käytettävissä, mutta tällä direktiivillä olisi myös helpotettava innovaatiohankintoja ja autettava jäsenvaltioita saavuttamaan innovaatiounionin tavoitteet.

(58) Innovoinnin tärkeyden vuoksi hankintayksiköitä olisi rohkaistava sallimaan vaihtoehtojen esittäminen mahdollisimman usein. Siksi näiden yksiköiden huomio olisi kiinnitettävä tarpeeseen määritellä vähimmäisvaatimukset, jotka vaihtoehtojen olisi täytettävä, ennen kuin ilmoitetaan, että vaihtoehtoja voidaan esittää.

(59) Jos innovatiivista tuotetta tai palvelua tai innovatiivista rakennusurakkaa ei voida kehittää eikä siihen tarvittavia tavaroita, palveluja tai rakennusurakoita ostaa markkinoilla jo saatavilla olevia ratkaisuja käyttämällä, hankintayksiköiden olisi voitava käyttää erityistä hankintamenettelyä sellaisten sopimusten osalta, jotka kuuluvat tämän direktiivin soveltamisalaan. Kyseisessä erityisessä hankintamenettelyssä hankintayksiköillä olisi oltava mahdollisuus tehdä pitkäaikaisia innovaatiokumppanuuksia uusien, innovatiivisten tuotteiden, palvelujen tai rakennusurakoiden kehittämistä ja myöhempää ostamista varten sillä varauksella, että tällaiset innovatiiviset tuotteet tai palvelut tai innovatiiviset rakennusurakat vastaavat sovittuja suoritustasoja ja kustannuksia, tarvitsematta erillistä hankintamenettelyä ostamista varten. Innovaatiokumppanuuden olisi perustuttava neuvottelumenettelyyn, jota edeltää tarjouskilpailukutsu, sovellettaviin menettelysääntöihin, ja sopimusten tekoperusteena olisi käytettävä ainoastaan parasta hinta-laatusuhdetta, mikä mahdollistaa parhaiten innovatiivisia ratkaisuja koskevien tarjousten vertailun. Innovaatiokumppanuus olisi sekä laajamittaisten hankkeiden että pienempien innovatiivisten hankkeiden osalta järjestettävä riittävän markkinavetoiseksi, jotta se kannustaisi innovatiivisen ratkaisun kehittämiseen

▼B

sulkematta kuitenkaan markkinoita. Tämän vuoksi hankintayksiköt eivät saisi käyttää innovaatiokumppanuuksia niin, että kilpailu estyy, rajoittuu tai vääristyy. Joissakin tapauksissa innovaatiokumppanuuksien perustaminen useiden kumppanien kanssa voi auttaa välttämään tällaisia vaikutuksia.

(60) Kokemus on osoittanut, että direktiivissä 2014/24/EU säädetty kilpailullinen neuvottelumenettely on käyttökelpoinen tapauksissa, joissa hankintaviranomaiset eivät ole pystyneet määrittelemään, millä tavoin niiden tarpeet voitaisiin tyydyttää, tai arvioimaan, millaisia teknisiä, taloudellisia tai oikeudellisia ratkaisuja markkinat voisivat tarjota. Tällainen tilanne voi syntyä erityisesti silloin, kun on kyse innovatiivisista hankkeista tai suurten integroitujen liikenneinfrastruktuurihankkeiden, mittavien tietoverkkojen tai sellaisten hankkeiden toteutuksesta, joihin liittyy monimuotoista ja strukturoitua rahoitusta. Jäsenvaltioilla olisi sen vuoksi oltava mahdollisuus asettaa tämä väline hankintayksiköiden käyttöön. Tarvittaessa hankintaviranomaisia olisi kannustettava nimeämään hankepäällikkö talouden toimijoiden ja hankintaviranomaisten hyvän yhteistyön varmistamiseksi hankintamenettelyn aikana.

(61) Neuvottelumenettelyjä, joihin ei liity tarjouskilpailukutsua ennen menettelyn aloittamista, olisi käytettävä ainoastaan hyvin poikkeuksellisissa olosuhteissa, koska ne vaikuttavat haitallisesti kilpailuun. Tällainen poikkeus olisi rajoitettava koskemaan tapauksia, joissa julkaiseminen joko ei ole mahdollista hankintayksikön kannalta ennalta arvaamattomista ja siitä riippumattomista syistä aiheutuneen äärimmäisen kiireen vuoksi, tai joissa on alusta alkaen selvää, että julkaiseminen ei lisäisi kilpailua eikä parantaisi hankinnan tuloksia erityisesti siksi, että objektiivisesti arvioituna hankintasopimuksen voi toteuttaa vain yksi talouden toimija. Tämä koskee varsinkin taideteoksia, joiden kohdalla taiteilijan henkilöllisyys määrää itse taideteoksen ainutlaatuisen luonteen ja arvon. Yksinoikeus voi johtua myös muista syistä, mutta neuvottelumenettelyä ilman tarjouskilpailukutsua ennen menettelyn aloittamista on perusteltua käyttää ainoastaan tilanteissa, joissa on kyse objektiivisesta yksinoikeudesta niin, että hankintayksikkö ei ole itse saanut aikaan tällaista tilannetta tulevaa hankintamenettelyä ajatellen.

Tätä poikkeusta käyttävien hankintayksiköiden olisi perusteltava, miksi ne eivät voi käyttää kohtuullisia vaihtoehtoja tai korvikkeita, esimerkiksi turvautua vaihtoehtoisiin jakelukanaviin, myös hankintayksikön jäsenvaltion ulkopuolella, tai harkita toiminnaltaan vastaavia rakennusurakoita, tavaroita ja palveluja.

Jos yksinoikeus johtuu teknisistä syistä, ne olisi määriteltävä tarkasti ja perusteltava tapauskohtaisesti. Niihin voitaisiin sisällyttää esimerkiksi se, että muun talouden toimijan on teknisesti lähes mahdotonta saavuttaa vaadittu suoritustaso tai että on tarpeen käyttää erityistä tietotaitoa, välineitä tai keinoja, joita ainoastaan yhdellä talouden toimijalla on käytettävissään. Tekniset syyt voivat aiheutua myös erityisistä yhteentoimivuusvaatimuksista, joiden on täytyttävä, jotta varmistettaisiin hankittavien rakennusurakoiden, tavaroiden tai palvelujen toimivuus.

▼B

Lisäksi hankintamenettely ei ole hyödyllinen perushyödykemarkkinoilta suoraan tapahtuvissa hankinnoissa, esimerkiksi maataloustuotteiden ja raaka-aineiden kaltaisten perustuotteiden kauppapaikoista ja energiapörsseistä, joissa monenvälisen kaupankäynnin säännelty ja valvottu rakenne takaa jo sinällään markkinahinnat.

(62) Olisi selvennettävä, että luottamuksellisten tietojen suojelua koskevat säännökset eivät estä tehtyihin hankintasopimuksiin sisältyvien muiden kuin luottamuksellisten tietojen julkaisemista, sopimuksiin mahdollisesti myöhemmin tehtävät muutokset mukaan luettuina.

(63) Sähköiset tieto- ja viestintämuodot voivat yksinkertaistaa suuresti hankintasopimusten julkaisemista ja lisätä hankintaprosessien tehokkuutta ja avoimuutta. Niistä olisi tultava vakiovälineitä hankintamenettelyihin liittyvässä viestinnässä ja tietojenvaihdossa, koska ne lisäävät huomattavasti talouden toimijoiden mahdollisuuksia osallistua hankintamenettelyihin kaikkialla sisämarkkinoilla. Sen vuoksi ilmoitusten lähettäminen sähköisesti, hankinta-asiakirjojen asettaminen saataville sähköisesti ja – 30 kuukauden siirtymäajan jälkeen – kaikilta osin sähköinen viestintä eli sähköisessä muodossa tapahtuva viestintä kaikissa menettelyn vaiheissa, myös osallistumishakemusten toimittamisessa ja erityisesti tarjousten toimittamisessa (sähköiset tarjoukset), olisi säädettävä pakollisiksi. Jäsenvaltioiden ja hankintayksiköiden olisi voitava halutessaan mennä pidemmälle. Olisi myös selvennettävä, että sähköisen viestintämuodon pakollinen käyttö tämän direktiivin nojalla ei saisi velvoittaa hankintayksiköitä käsittelemään tarjouksia sähköisesti eikä pakottaa niitä sähköiseen arviointiin tai automaattiseen käsittelyyn. Mihinkään hankintasopimuksen tekemisen jälkeisiin hankintaprosessin vaiheisiin enempää kuin hankintayksikön sisäiseen viestintään ei myöskään saisi tämän direktiivin nojalla soveltaa velvoitetta käyttää sähköisiä viestintämuotoja.

(64) Hankintayksiköiden olisi tiettyjä erityistilanteita lukuun ottamatta käytettävä sellaisia sähköisiä viestintämuotoja, jotka ovat syrjimättömiä, yleisesti saatavilla ja yhteentoimivia yleisesti käytössä olevien tieto- ja viestintäteknologisten tuotteiden kanssa ja jotka eivät rajoita talouden toimijoiden mahdollisuuksia osallistua hankintamenettelyyn. Tällaisten viestintävälineiden käytössä olisi otettava huomioon myös esteettömyys vammaisille henkilöille. Olisi täsmennettävä, että velvoite käyttää sähköistä muotoa kaikissa hankintaprosessin vaiheissa ei olisi tarkoituksenmukainen, jos sähköisen muodon käyttö edellyttäisi erikoisvälineitä tai tiedostomuotoja, jotka eivät ole yleisesti saatavilla, tai jos asianomaiset viestit voitaisiin hoitaa ainoastaan erikoislaitteiden avulla. Sen vuoksi hankintayksiköitä ei pitäisi velvoittaa vaatimaan sähköisten viestintämuotojen käyttöä tarjousten jättämisprosessissa tietyissä tapauksissa, jotka olisi lueteltava tyhjentävästi. Tässä direktiivissä säädetään, että kyseisiä tapauksia ovat esimerkiksi tilanteet, joissa olisi käytettävä sellaisia erikoislaitteita, joita ei ole yleisesti hankintayksiköiden

▼B

saatavilla, kuten suurkokotulostimia. Joissakin hankintamenettelyissä hankinta-asiakirjoissa saatetaan vaatia toimittamaan fyysinen tai pienoismalli, jota ei voida toimittaa hankintayksiköille sähköisessä muodossa. Tällaisissa tapauksissa malli olisi toimitettava hankintayksiköille postitse tai muulla soveltuvalla toimitustavalla.

Olisi kuitenkin selvennettävä, että muiden viestintämuotojen käyttö olisi rajoitettava tarjouksen niihin osiin, joiden osalta ei vaadita sähköistä viestintämuotoa.

On aiheellista selventää, että hankintayksiköiden olisi tarvittaessa voitava teknisistä syistä asettaa yläraja toimitettavien tiedostojen koolle.

(65) On mahdollista, että on poikkeustapauksia, joissa hankintayksiköiden olisi voitava olla käyttämättä sähköistä viestintämuotoa, jos tällaisen viestintämuodon käyttämättä jättäminen on tarpeen tietojen erityisen arkaluonteisuuden suojelemiseksi. Olisi täsmennettävä, että jos voidaan tarjota tarpeellinen turvallisuustaso käyttämällä sähköisiä laitteita, joita ei ole yleisesti saatavilla, niitä olisi käytettävä. Näin saattaa olla esimerkiksi silloin, kun hankintayksiköt edellyttävät sellaisten erityisten turvallisten viestintävälineiden käyttöä, jotka ne antavat saataville.

(66) Erilaiset tekniset formaatit tai prosessit ja sanomastandardit ovat mahdollisia yhteentoimivuuden esteitä paitsi kunkin jäsenvaltion sisällä, myös ja erityisesti jäsenvaltioiden välillä. Esimerkiksi osallistuakseen hankintamenettelyyn, jossa on sallittua tai pakollista käyttää sähköisiä luetteloita, joiden avulla kaikki osallistuvat tarjoajat esittävät ja järjestävät tiedot samalla tavoin ja joita voidaan käsitellä sähköisesti, talouden toimijoiden olisi standardien puuttuessa mukautettava luetteloitaan kuhunkin hankintamenettelyyn, mikä merkitsisi hyvin samantapaisten tietojen toimittamista eri muodoissa asianomaisten hankintayksiköiden eritelmistä riippuen. Tämän vuoksi luettelomuotojen yhdenmukaistaminen lisäisi yhteentoimivuutta ja tehokkuutta, minkä lisäksi se vähentäisi talouden toimijoilta edellytettävää ponnistusta.

(67) Harkitessaan, onko tarpeen varmistaa erilaisten teknisten formaattien tai prosessien ja sanomastandardien välinen yhteentoimivuus tai tehostaa sitä säätämällä tiettyjen standardien käyttö pakolliseksi, ja mitä standardeja siinä tapauksessa olisi käytettävä, komission olisi otettava tarkoin huomioon asianomaisten sidosryhmien mielipiteet. Sen olisi myös otettava huomioon, missä määrin talouden toimijat ja hankintayksiköt ovat jo käyttäneet tiettyä standardia käytännössä ja kuinka hyvin se on toiminut. Ennen tietyn standardin käytön säätämistä pakolliseksi komission olisi myös tarkasteltava huolellisesti siitä mahdollisesti aiheutuvia kustannuksia, erityisesti kun kyseessä ovat voimassa olevien sähköisten hankintaratkaisujen mukautukset, mukaan lukien infrastruktuuri, prosessit tai ohjelmistot.

▼B

Jos kyseisiä standardeja ei ole kehitetty kansainvälisessä, eurooppalaisessa tai kansallisessa standardointijärjestössä, niiden olisi täytettävä tieto- ja viestintäteknisiin standardeihin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1025/2012 ([1]) mukaan sovellettavat vaatimukset.

(68) Ennen kuin jäsenvaltiot ja hankintayksiköt määrittävät turvallisuustason, jota vaaditaan hankintasopimuksen tekomenettelyn eri vaiheissa sähköisessä muodossa tapahtuvassa viestinnässä, niiden olisi arvioitava, missä suhteessa vaatimukset, joilla varmistetaan asianomaisten tietojen lähettäjien oikea ja luotettava tunnistaminen ja tietojen sisällön eheys, ovat riskiin, että aiheutuu ongelmia esimerkiksi tilanteissa, joissa viestien lähettäjä ei ole sama kuin ilmoitettu. Muutoin samanlaisten edellytysten vallitessa tämä tarkoittaisi, että esimerkiksi sähköpostilta, jossa pyydetään vahvistamaan tiedotustilaisuuden tarkka osoite, ei tarvitsisi vaatia samaa turvallisuustasoa kuin itse tarjoukselta, joka on talouden toimijaa sitova. Vastaavasti suhteellisuuden arviointi voisi johtaa turvallisuustasoa koskevien vaatimusten alentamiseen toimitettaessa uudelleen sähköisiä luetteloita tai jätettäessä tarjouksia puitejärjestelyyn kuuluvissa pienimuotoisissa kilpailuissa taikka hankinta-asiakirjojen saatavuuden osalta.

(69) Hankintamenettelyn olennaiset osat, kuten hankinta-asiakirjat, osallistumishakemukset, kiinnostuksen vahvistukset ja tarjoukset olisi aina toimitettava kirjallisina, mutta suullisen viestinnän talouden toimijoiden kanssa pitäisi muutoin olla edelleen mahdollista, kunhan sen sisältö dokumentoidaan riittävästi. Tämä on tarpeen, jotta taattaisiin riittävä avoimuus niin, että yhdenvertaisen kohtelun periaatteen noudattaminen voidaan todentaa. On olennaisen tärkeää, että erityisesti sellainen suullinen viestintä tarjoajien kanssa, joka saattaa vaikuttaa tarjouksien sisältöön ja arviointiin, dokumentoidaan riittävästi ja asianmukaisin välinein, esimerkiksi kirjallisin tai äänitallentein tai laatimalla yhteenvetoja viestinnän pääkohdista.

(70) Unionissa on kehittymässä vahvaksi suuntaukseksi julkisten hankintojen markkinoilla, että julkiset hankkijat yhdistävät kysyntää saavuttaakseen mittakaavaetuja muun muassa alhaisempien hintojen ja liiketoimikustannusten muodossa sekä parantaakseen hankintojen hallinnointia ja tehdäkseen hankintoja ammattitaitoisemmin. Nämä tavoitteet voidaan saavuttaa keskittämällä hankinnat joko niihin osallistuvien hankintayksiköiden määrän tai hankintojen ajan myötä muuttuvan volyymin ja arvon perusteella. Hankintojen yhdistämistä ja keskittämistä olisi kuitenkin valvottava tarkasti, jotta vältettäisiin ostovoiman liiallinen keskittyminen ja kilpailunvastainen yhteistyö sekä säilytettäisiin avoimuus ja kilpailu ja pk-yritysten mahdollisuudet päästä markkinoille.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1025/2012, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, eurooppalaisesta standardoinnista, neuvoston direktiivien 89/686/ETY ja 93/15/ETY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 94/9/EY, 94/25/EY, 95/16/EY, 97/23/EY, 98/34/EY, 2004/22/EY, 2007/23/EY, 2009/23/EY ja 2009/105/EY muuttamisesta ja neuvoston päätöksen 87/95/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 1673/2006/EY kumoamisesta (EUVL L 316, 14.11.2012, s. 12).

▼B

(71) Puitejärjestelyjen käyttö voi toimia tehokkaana hankintamenetelmänä koko Euroopassa; puitejärjestelyillä tehtyjen hankintojen avoimuutta ja mahdollisuutta osallistua tällaisiin hankintoihin olisi kuitenkin parannettava kilpailun lisäämiseksi. Puitejärjestelyihin sovellettavia säännöksiä olisi näin ollen tarkistettava erityisesti säätämällä, että tiettyjen hankintasopimusten tekemisen puitejärjestelyn perusteella on tapahduttava puolueettomin säännöin ja perustein, esimerkiksi pienoiskilpailun jälkeen, sekä rajoittamalla puitejärjestelyjen voimassaoloa.

(72) Lisäksi olisi selvennettävä, että vaikka puitejärjestelyyn perustuvat hankintasopimukset onkin tehtävä ennen puitejärjestelyn voimassaolon päättymistä, puitejärjestelyyn perustuvien yksittäisten hankintasopimusten keston ei tarvitse olla sama kuin kyseisen puitejärjestelyn kesto, vaan se voi tarvittaessa olla lyhyempi tai pidempi. Erityisesti puitejärjestelyyn perustuvien yksittäisten hankintasopimusten kesto olisi voitava asettaa ottamalla huomioon esimerkiksi sopimusten toteuttamiseksi tarvittava aika, jos sopimukseen sisältyy sellaisten laitteiden huolto, joiden odotettu elinikä on yli kahdeksan vuotta, tai jos tarvitaan henkilöstön lisäkoulutusta hankintasopimuksen toteuttamiseksi.

Olisi myös täsmennettävä, että saattaa olla tapauksia, joissa itse puitejärjestelyjen olisi voitava saada kestää yli kahdeksan vuotta. Tällaisia tapauksia, jotka olisi asianmukaisesti perusteltava erityisesti puitejärjestelyn kohteen vuoksi, saattaa ilmetä esimerkiksi silloin, kun talouden toimijalla on tarve pitää hallussaan laitetta, jonka kuoletusaika on yli kahdeksan vuotta ja jonka on oltava käytettävissä koko puitejärjestelyjen ajan. Erityisesti yleisölle olennaisia palveluja tarjoavien yksiköiden osalta saattaa tietyissä tapauksissa olla tarvetta sekä pidemmille puitejärjestelyille että yksittäisten hankintasopimusten keston pidentämiselle; näin voi olla esimerkiksi silloin, jos järjestelyillä pyritään varmistamaan verkkojen säännöllinen ja ylimääräinen huolto, mikä voi edellyttää kalliita erityiskoulutuksen saaneen henkilöstön käyttämiä laitteita palvelujen jatkumisen varmistamiseksi ja mahdollisten häiriöiden minimoimiseksi.

(73) Lisäksi on tarpeen mukauttaa dynaamisia hankintajärjestelmiä koskevia sääntöjä saatujen kokemusten perusteella, jotta hankintayksiköt voisivat hyödyntää täysimittaisesti tuon välineen tarjoamia mahdollisuuksia. Järjestelmiä on yksinkertaistettava; niitä olisi erityisesti käytettävä rajoitetun menettelyn muodossa, jolloin ei tarvittaisi alustavia tarjouksia, joiden on todettu olevan yksi suurimmista dynaamisiin hankintajärjestelmiin liittyvistä rasitteista. Sen vuoksi mille tahansa talouden toimijalle, joka esittää osallistumishakemuksen ja täyttää valintaperusteet, olisi annettava lupa osallistua dynaamisella hankintajärjestelmällä toteutettuihin hankintamenettelyihin järjestelmän voimassaoloaikana.

Tällä hankintamenetelmällä hankintayksikkö voi saada erityisen suuren määrän tarjouksia ja siten varmistaa, että varoja käytetään laajan kilpailun ansiosta parhaalla mahdollisella tavalla, kun kyse on yleisesti käytetyistä tai käyttövalmiista tuotteista, rakennusurakoista tai palveluista, joita markkinoilla on yleisesti saatavilla.

▼B

(74) Osallistumishakemukset olisi yleensä käytävä läpi enintään 10 työpäivän kuluessa, koska valintaperusteiden arviointi suoritetaan hankintayksiköiden vahvistamien asiakirjavaatimusten perusteella, tarvittaessa direktiivin 2014/24/EU yksinkertaistettujen säännösten mukaisesti. Dynaamista hankintajärjestelmää perustettaessa hankintayksiköt saattavat kuitenkin saada hankintailmoituksen tai kiinnostuksen vahvistamispyynnön ensimmäisen julkaisemisen johdosta niin suuren määrän osallistumishakemuksia, että ne tarvitsevat enemmän aikaa hakemusten tutkimiseen. Tämä olisi sallittava, edellyttäen että mitään tiettyä hankintaa ei aloiteta, ennen kuin kaikki hakemukset on tutkittu.

Hankintayksiköiden olisi voitava vapaasti järjestää se, miten ne aikovat tutkia osallistumishakemukset, esimerkiksi päättää tutkimisen suorittamisesta vain kerran viikossa edellyttäen, että kukin osallistumishakemus tutkitaan määräajassa. Direktiivin 2014/24/EU mukaisia poissulkemis- tai valintaperusteita dynaamisen hankintajärjestelmän yhteydessä käyttävien hankintayksiköiden olisi sovellettava tuon direktiivin asianomaisia säännöksiä samalla tavalla kuin direktiivin 2014/24/EU mukaista dynaamista hankintajärjestelmää käyttävien hankintaviranomaisten.

(75) Jotta edistettäisiin pk-yritysten mahdollisuuksia osallistua laajamittaiseen, esimerkiksi yhteishankintayksikön toteuttamaan dynaamiseen hankintajärjestelmään, asianomaisen hankintaviranomaisen tai -yksikön olisi voitava jakaa järjestelmä objektiivisesti määriteltyihin tavaroiden, rakennusurakoiden ja palvelujen luokkiin. Luokkien määrittelyssä olisi käytettävä puolueettomia tekijöitä, joita voivat olla esimerkiksi asianomaisessa luokassa tehtävien yksittäisten hankintasopimusten enimmäissuuruus tai tietty maantieteellinen alue, jolla myöhemmin tehtävät yksittäiset sopimukset toteutetaan. Jos dynaaminen hankintajärjestelmä jaetaan luokkiin, hankintaviranomaisen tai -yksikön soveltamat valintaperusteet olisi suhteutettava asianomaisen luokan ominaispiirteisiin.

(76) Olisi selvennettävä, että sähköiset huutokaupat eivät tyypillisesti sovellu tiettyihin rakennusurakkasopimuksiin eivätkä tiettyihin palveluhankintasopimuksiin, joiden kohteena on immateriaalisia suorituksia, kuten rakennusurakoiden suunnittelua, koska sähköinen huutokauppa voidaan toimittaa vain sellaisten sähköisessä muodossa tapahtuvaan automaattiseen arviointiin soveltuvien kohteiden osalta, jotka ovat määrällisiä ja jotka voidaan ilmaista lukuina tai prosenttimäärinä ilman, että hankintayksikkö puuttuu asiaan tai suorittaa arviointia.

Olisi kuitenkin myös selkeytettävä, että sähköistä huutokauppaa voidaan käyttää hankintamenettelyssä, jolla ostetaan tietty teollis- tai tekijänoikeus. On syytä muistaa myös, että vaikka hankintayksiköt voivat vapaasti soveltaa valintaperusteita, joiden avulla ne voivat vähentää ehdokkaiden tai tarjoajien lukumäärää, niin kauan kuin huutokauppaa ei ole aloitettu, sähköiseen huutokauppaan osallistuvien tarjoajien määrää ei saisi enää vähentää huutokaupan aloittamisen jälkeen.

▼B

(77) Uusia sähköisiä hankintamenetelmiä, kuten sähköisiä luetteloja, kehitetään jatkuvasti. Sähköisissä luetteloissa tiedot esitetään ja järjestetään tavalla, joka on yhteinen kaikille osallistuville tarjoajille ja jota voidaan käsitellä sähköisesti. Esimerkkinä voisivat olla taulukon muodossa esitettävät tarjoukset. Hankintayksiköiden olisi voitava vaatia sähköisiä luetteloita kaikissa käytössä olevissa menettelyissä, joissa sähköisten viestintämuotojen käyttö on pakollista. Sähköiset luettelot edistävät kilpailua ja yksinkertaistavat julkisia hankintoja ennen kaikkea säästämällä aikaa ja rahaa. Olisi kuitenkin vahvistettava tiettyjä sääntöjä sen varmistamiseksi, että tällaisessa käytössä noudatetaan tätä direktiiviä sekä yhdenvertaisen kohtelun, syrjimättömyyden ja avoimuuden periaatteita. Sähköisten luetteloiden käyttö tarjousten esittämisessä ei siis saisi tuoda mukanaan sitä mahdollisuutta, että talouden toimijat toimittavat ainoastaan yleisen myyntiluettelonsa. Talouden toimijoiden olisi edelleen mukautettava myyntiluetteloaan kulloistakin hankintamenettelyä varten. Mukauttamisella varmistetaan, että niiden tiettyyn hankintamenettelyyn toimittama luettelo sisältää vain tavaroita, rakennusurakoita tai palveluja, jotka talouden toimijan arvion mukaan – aktiivisen tarkastelun jälkeen – vastaavat hankintayksikön vaatimuksia. Talouden toimijoiden olisi tällöin sallittava kopioida yleiseen myyntiluetteloonsa sisältyviä tietoja, mutta niiden ei pitäisi sallia toimittaa myyntiluetteloa sellaisenaan. Lisäksi hankintayksiköille olisi annettava lupa koota tiettyjä hankintojaan varten tarjouksia aiemmin toimitettujen sähköisten luetteloiden perusteella erityisesti silloin, kun kilpailu on avattu uudelleen puitejärjestelyn nojalla tai kun käytetään dynaamista hankintajärjestelmää, jos jäljitettävyydestä, yhdenvertaisesta kohtelusta ja ennakoitavuudesta on annettu riittävät takeet.

Jos hankintayksikkö on koonnut tarjoukset, asianomaiselle talouden toimijalle olisi annettava mahdollisuus tarkistaa, että hankintayksikön tällä tavoin laatimassa tarjouksessa ei ole asiavirheitä. Jos tarjouksessa on asiavirheitä, hankintayksikön kokoama tarjous ei saisi sitoa talouden toimijaa, ellei virhettä korjata.

Hankintayksiköiden olisi sähköisiä viestintämuotoja koskevien sääntöjen vaatimusten mukaisesti oltava asettamatta perusteettomia esteitä talouden toimijoiden mahdollisuuksille osallistua hankintamenettelyihin, joissa tarjoukset on esitettävä sähköisten luettelojen muodossa ja joissa taataan syrjimättömyyttä ja yhdenvertaista kohtelua koskevien yleisten periaatteiden noudattaminen.

(78) Useimmissa jäsenvaltioissa käytetään yhä enemmän yhteishankintamenetelmiä. Yhteishankintayksiköt vastaavat hankintojen tekemisestä, dynaamisten hankintajärjestelmien hallinnoinnista tai hankintasopimusten tai puitejärjestelyjen tekemisestä muita hankintaviranomaisia tai -yksiköitä varten joko korvausta vastaan tai ilman. Hankintayksiköiden, joita varten puitejärjestely tehdään, olisi voitava käyttää sitä yksittäisiin tai toistuviin ostoihin.

▼B

Suurten hankintamäärien vuoksi tällaisilla menetelmillä voidaan lisätä kilpailua ja niiden pitäisi edistää sitä, että julkiset hankinnat tehdään ammattimaisella tavalla. Sen vuoksi olisi säädettävä hankintayksiköitä varten perustettuja yhteishankintayksiköitä koskevasta unionin määritelmästä ja selkeytettävä, että yhteishankintayksiköt toimivat kahdella eri tavalla.

Niiden olisi ensinnäkin voitava toimia tukkuliikkeinä ostamalla, varastoimalla ja jälleenmyymällä, tai toiseksi niiden olisi voitava toimia välittäjinä tekemällä sopimuksia, käyttämällä dynaamisia hankintajärjestelmiä tai tekemällä puitejärjestelyjä hankintayksiköiden käyttöön.

Tällaista välittävää tehtävää voitaisiin joissakin tapauksissa hoitaa toteuttamalla asiaankuuluvat hankintamenettelyt itsenäisesti ja ilman asianomaisten hankintayksiköiden yksityiskohtaisia ohjeita, ja eräissä muissa tapauksissa toteuttamalla asiaankuuluvat hankintamenettelyt asianomaisten hankintayksiköiden ohjeiden mukaan, niiden puolesta ja niiden lukuun.

Lisäksi olisi vahvistettava säännöt siitä, miten vastuu tämän direktiivin mukaisten velvollisuuksien noudattamisesta, korjaavat toimenpiteet mukaan luettuina, jaetaan yhteishankintayksikön ja niiden hankintayksiköiden välillä, jotka tekevät hankintoja yhteishankintayksiköstä tai sen välityksellä. Jos yhteishankintayksikkö on yksin vastuussa hankintamenettelyjen suorittamisesta, sen olisi myös oltava yksin ja suoraan vastuussa näiden menettelyjen laillisuudesta. Jos hankintayksikkö suorittaa tietyt osat menettelystä, kuten puitejärjestelyn mukaisen uudelleen kilpailuttamisen tai yksittäisten hankintasopimusten tekemisen dynaamisen hankintajärjestelmän perusteella, sen olisi myöhemminkin oltava vastuussa suorittamistaan vaiheista.

(79) Hankintayksiköiden olisi voitava tehdä yhteishankintayksikön kanssa palveluhankintasopimus yhteishankintatoimintojen suorittamisesta soveltamatta tämän direktiivin mukaisia menettelyjä. Tällaisiin palveluhankintasopimuksiin olisi voitava sisällyttää myös hankintojen tukitoimintojen suorittaminen. Jos hankintojen tukitoimintoja koskevat palveluhankintasopimukset toteuttaa muu kuin yhteishankintayksikkö osana yhteishankintatoimintojen suorittamista asianomaiselle hankintayksikölle, tällaisten sopimusten tekemisessä olisi noudatettava tätä direktiiviä. On syytä muistuttaa myös, että tätä direktiiviä ei pitäisi soveltaa, jos yhteishankintatoiminnot tai hankintojen tukitoiminnot suoritetaan muutoin kuin rahallista vastiketta vastaan tehdyllä sopimuksella, joka on tässä direktiivissä tarkoitettua hankintaa.

(80) Yhteishankintayksiköitä koskevien säännösten tiukentaminen ei saisi millään tavoin estää jatkamasta tilapäisten yhteisten hankintojen nykyisiä käytäntöjä eli vähemmän institutionalisoituja ja järjestelmällisiä yhteisiä ostoja tai vakiintunutta käytäntöä, jossa turvaudutaan palveluntarjoajiin, jotka valmistelevat ja hallinnoivat hankintamenettelyjä hankintayksikön nimissä ja puolesta ja sen ohjeiden mukaan. Päinvastoin yhteishankintojen eräitä piirteitä olisi selkeytettävä, koska ne voivat olla merkittävässä asemassa erityisesti innovatiivisten hankkeiden yhteydessä.

▼B

Yhteishankinnoilla voi olla monia eri muotoja, koordinoiduista hankinnoista yhteisten teknisten eritelmien laatimiseen sellaisia rakennusurakoita, tavaroita tai palveluja varten, joiden hankkijoina on useita hankintayksiköitä, joista kukin suorittaa erillisen hankintamenettelyn, aina tilanteisiin, joissa asianomaiset hankintayksiköt yhteisessä hankintamenettelyssä joko toimivat yhdessä tai valtuuttavat yhden hankintayksikön hallinnoimaan hankintamenettelyä kaikkien hankintayksiköiden puolesta.

Jos useat hankintayksiköt suorittavat hankinnat yhteisessä hankintamenettelyssä, niiden olisi vastattava yhdessä tämän direktiivin mukaisten velvoitteidensa täyttämisestä. Jos hankintayksiköt kuitenkin hankkivat yhdessä vain osia yhteisessä hankintamenettelyssä, yhteisvastuuta olisi sovellettava vain niihin osiin menettelyä, jotka on suoritettu yhdessä. Kunkin hankintayksikön olisi oltava yksinään vastuussa menettelyistä tai menettelyjen osista, jotka se suorittaa yksin, esimerkiksi sopimuksen tekemisestä, puitejärjestelyn tekemisestä, dynaamisen hankintajärjestelmän käyttämisestä tai uudelleen kilpailuttamisesta puitejärjestelyn nojalla.

(81) Sähköiset viestintämuodot sopivat erityisen hyvin yhteishankintakäytäntöjen ja -välineiden tueksi, koska ne antavat mahdollisuuden käyttää tietoja uudelleen, käsitellä niitä automaattisesti ja minimoida informaatio- ja liiketoimikustannukset. Sen vuoksi sähköisten viestintämuotojen käyttö olisi ensimmäisessä vaiheessa tehtävä pakolliseksi yhteishankintayksiköille, ja samalla olisi helpotettava käytäntöjen lähentymistä koko unionissa. Tämän jälkeen sähköisten viestintämuotojen käytöstä olisi tehtävä yleinen velvollisuus kaikissa hankintamenettelyissä 30 kuukauden siirtymäkauden jälkeen.

(82) Eri jäsenvaltioiden hankintayksiköt, jotka haluavat tehdä yhteisiä hankintasopimuksia, kohtaavat nykyään erityisiä oikeudellisia vaikeuksia, jotka johtuvat kansallisten lainsäädäntöjen ristiriitaisuudesta. Vaikka rajatylittävät yhteishankinnat sallittiin epäsuorasti direktiivillä 2004/17/EY, hankintayksiköillä on edelleen huomattavia oikeudellisia ja käytännön vaikeuksia tehdä hankintoja muiden jäsenvaltioiden yhteishankintayksiköiltä tai tehdä yhteisiä hankintasopimuksia. Jotta hankintayksiköt voisivat hyödyntää mahdollisimman hyvin sisämarkkinoiden potentiaalisia mittakaavaetuja ja mahdollisuuden jakaa riskit ja hyödyt erityisesti innovatiivisissa hankkeissa, joihin liittyy enemmän riskejä, kuin yksi hankintaviranomainen voi kohtuullisesti ottaa, mainitut vaikeudet olisi saatava poistettua. Sen vuoksi olisi vahvistettava rajatylittäviä yhteishankintoja koskevat uudet säännöt, jotta voidaan helpottaa hankintayksiköiden välistä yhteistyötä ja lisätä sisämarkkinoista saatavaa hyötyä luomalla rajatylittäviä liiketoimintamahdollisuuksia tavarantoimittajille ja palveluntarjoajille. Säännöissä olisi määriteltävä yhteishankintayksiköiden rajatylittävän käytön

▼B

ehdot ja nimettävä rajatylittävien yhteisten menettelyjen tapauksessa julkisiin hankintoihin sovellettava lainsäädäntö, myös muutoksenhakukeinoihin sovellettava lainsäädäntö, joka täydentää Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 593/2008 ([1]) lainvalintasääntöjä. Lisäksi eri jäsenvaltioista olevien hankintayksiköiden olisi voitava perustaa yhteisiä oikeushenkilöitä kansallisen tai unionin lainsäädännön mukaisesti. Tällaista yhteishankintojen muotoa varten olisi vahvistettava erityiset säännöt.

Hankintayksiköiden ei kuitenkaan pitäisi käyttää rajatylittävien yhteishankintojen mahdollisuuksia kiertääkseen unionin lainsäädännön mukaisia pakollisia julkisoikeuden sääntöjä, joita niihin sovelletaan niiden sijaintijäsenvaltiossa. Tällaisiin sääntöihin saattaa kuulua esimerkiksi avoimuutta ja asiakirjojen saatavuutta koskevia säännöksiä tai arkaluonteisten tavaroiden jäljitettävyyttä koskevia erityisvaatimuksia.

(83) Julkisten hankkijoiden laatimien teknisten eritelmien olisi oltava sellaisia, että julkiset hankinnat voidaan avata kilpailulle ja että niillä voidaan saavuttaa kestävyystavoitteet. Sen vuoksi olisi oltava mahdollista esittää tarjouksia, jotka perustuvat erilaisiin teknisiin ratkaisuihin, standardeihin ja teknisiin eritelmiin markkinoilla, sekä tarjouksia, jotka perustuvat rakennettavien kohteiden, tavaroiden ja palvelujen elinkaareen ja tuotantoprosessin kestävyyteen liittyviin suorituskykyä koskeviin perusteisiin.

Tekniset eritelmät olisi tämän perusteella laadittava siten, ettei kilpailua kavenneta keinotekoisesti vaatimuksilla, joilla suositaan tiettyä talouden toimijaa edellyttämällä sen yleensä tarjoamien tavaroiden, palvelujen tai rakennusurakoiden keskeisiä ominaisuuksia. Tämä tavoite voidaan yleensä saavuttaa parhaiten laatimalla tekniset eritelmät toiminnallisten ja suorituskykyä koskevien vaatimusten mukaisesti. Toiminnalliset ja suorituskykyä koskevat vaatimukset ovat myös tarkoituksenmukainen tapa suosia innovointia julkisissa hankinnoissa, ja sitä olisi käytettävä mahdollisimman laajasti. Jos viitataan eurooppalaisen standardiin tai sellaisen puuttuessa kansalliseen standardiin, hankintayksiköiden olisi otettava huomioon muihin vastaaviin ratkaisuihin perustuvat tarjoukset, jotka täyttävät hankintayksiköiden vaatimukset ja vastaavat turvallisuusvaatimuksia. Talouden toimijan olisi esitettävä näyttö vastaavuudesta vaaditun merkin kanssa.

Vastaavuuden osoittamiseksi tarjoajia olisi voitava vaatia esittämään kolmannen osapuolen todentama näyttö. Olisi kuitenkin sallittava myös muut asianmukaiset todistuskeinot, kuten valmistajan tekniset asiakirjat, jos kyseisellä talouden toimijalla ei ole mahdollisuutta saada tällaisia todistuksia tai testausraportteja tai se ei voi saada niitä asetettujen määräaikojen kuluessa, edellyttäen, että kyseinen talouden toimija osoittaa, että rakennusurakat, tavarat tai palvelut täyttävät teknisissä eritelmissä edellytetyt vaatimukset tai perusteet, hankintasopimuksen tekoperusteet tai sopimuksen toteuttamisen ehdot.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 593/2008, annettu 17 päivänä kesäkuuta 2008, sopimusvelvoitteisiin sovellettavasta laista (Rooma I) (EUVL L 177, 4.7.2008, s. 6).

▼B

(84) Kaikissa hankinnoissa, jotka on tarkoitettu henkilöiden käyttöön riippumatta siitä, onko ne tarkoitettu suurelle yleisölle vai hankintayksikön henkilöstölle, hankintayksiköiden on laadittava tekniset eritelmät ottaen huomioon vammaiskäytön edellytykset tai kaikkien käyttäjien vaatimukset täyttävä suunnittelu, lukuun ottamatta asianmukaisesti perusteltuja tapauksia.

(85) Hankintayksiköiden, jotka haluavat hankkia rakennusurakoita, tavaroita tai palveluja, joilla on tietyt ympäristöominaisuudet tai sosiaaliset tai muut ominaisuudet, olisi voitava viitata tiettyihin merkkeihin, kuten Euroopan ympäristömerkkiin, (moni)kansallisiin ympäristömerkkeihin tai muihin merkkeihin, jos kyseistä merkkiä koskevat vaatimukset liittyvät hankinnan kohteeseen, kuten tuotteen kuvaukseen ja tarjontamuotoon, pakkausvaatimukset mukaan luettuina. Olennaista on myös se, että nämä vaatimukset laaditaan ja hyväksytään puolueettomasti varmistettavissa olevilla perusteilla käyttäen menettelyä, johon sidosryhmät, kuten viranomaiset, kuluttajat, valmistajat, jakelijat ja ympäristöjärjestöt voivat osallistua, ja että merkki on kaikkien kiinnostuneiden osapuolten saatavilla ja käytettävissä. Olisi selvennettävä, että sidosryhmät voisivat olla julkisia tai yksityisiä elimiä, yrityksiä tai mitä tahansa valtioista riippumattomia organisaatioita (organisaatioita, jotka eivät ole osa julkishallintoa eivätkä tavanomaisia yrityksiä).

Lisäksi olisi selvennettävä, että erityiset kansalliset tai hallituksen elimet tai organisaatiot voivat osallistua sellaisten merkkejä koskevien edellytysten laatimiseen, joita voidaan käyttää viranomaisten hankintojen yhteydessä ilman, että nämä elimet tai organisaatiot menettäisivät asemansa kolmansina osapuolina. Viittaukset merkkeihin eivät saisi vaikuttaa innovointia rajoittavasti.

(86) Hankintayksiköiden olisi teknisiä eritelmiä laatiessaan otettava huomioon unionin oikeudesta johtuvat vaatimukset tietosuojalainsäädännön alalla erityisesti henkilötietojen käsittelyä suunniteltaessa (sisäänrakennettu tietosuoja).

(87) Julkiset hankinnat olisi mukautettava pk-yritysten tarpeisiin. Hankintayksiköitä olisi kannustettava hyödyntämään julkisia hankintoja koskevia käytännesääntöjä, jotka on laadittu 25 päivänä kesäkuuta 2008 annetussa komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa ”Eurooppalaiset julkisia hankintoja koskevat käytännesäännöt, joilla parannetaan pk-yritysten mahdollisuuksia saada julkisia hankintasopimuksia”, jossa annetaan ohjeita siitä, miten hankintaviranomaiset voivat soveltaa julkisia hankintoja koskevia välineitä tavalla, joka helpottaa pk-yritysten osallistumista. Sitä varten olisi säädettävä nimenomaisesti, että hankintasopimukset voidaan jakaa osiin. Jakaminen voitaisiin tehdä määrällisin perustein niin, että yksittäisten sopimusten suuruus vastaa paremmin pk-yritysten toimituskykyä, tai laadullisin perustein toimialoittain ja erityisaloittain niin, että yksittäisten sopimusten sisältö mukautetaan tarkemmin pk-yritysten erityisaloihin, tai hankkeen seuraavien vaiheiden mukaisesti. Hankintayksikön olisi voitava vapaasti määritellä osien koko ja kohde, ja sen olisi hankintojen ennakoidun arvon laskentaa koskevien sääntöjen mukaisesti voitava myös tehdä joitakin osia koskevat sopimukset soveltamatta tämän direktiivin menettelyjä.

▼B

Jäsenvaltioiden olisi edelleen voitava mennä pidemmälle pyrkimyksissään helpottaa pk-yritysten osallistumista julkisten hankintojen markkinoille laajentamalla velvoite harkita sopimusten osiin jakamisen asianmukaisuutta koskemaan pienempiä sopimuksia, velvoittamalla hankintayksiköt perustelemaan päätöksensä olla jakamatta sopimuksia osiin tai tekemällä osiin jakaminen pakolliseksi tietyin edellytyksin. Jäsenvaltioiden olisi samaa tarkoitusta varten voitava myös säätää menettelyistä alihankkijoille suoritettavia suoria maksuja varten.

(88) Jos hankintasopimukset jaetaan osiin, hankintayksiköiden olisi esimerkiksi kilpailun säilyttämiseksi tai toimitusten luotettavuuden turvaamiseksi voitava rajoittaa niiden osien määrää, joista talouden toimija voi tehdä tarjouksen, ja myös niiden osien määrää, jotka voidaan myöntää yhdelle tarjoajalle.

Tavoite helpottaa pk-yritysten pääsyä julkisten hankintojen markkinoille saattaisi kuitenkin vaikeutua, jos hankintayksiköiden olisi pakko tehdä sopimus osina, vaikka sen vuoksi olisikin hyväksyttävä merkittävästi huonompia ratkaisuja verrattuna sopimuksen tekemiseen niin, että useita osia tai kaikkia osia käsitellään yhdessä. Jos tällaisen menetelmän soveltamismahdollisuus on selkeästi ilmoitettu etukäteen, hankintayksiköiden olisi voitava tehdä tarjouksista vertaileva arvio sen selvittämiseksi, täyttävätkö tietyn tarjoajan jotakin erityistä osayhdistelmää koskevat tarjoukset kokonaisuudessaan tämän direktiivin mukaiset sopimuksen tekoperusteet kyseisten osien osalta paremmin kuin yksittäisiä osia koskevat erilliset tarjoukset. Siinä tapauksessa hankintayksiköiden olisi voitava tehdä sopimus yhdistämällä kyseiset osat tarjoajalle. Olisi selvennettävä, että hankintayksiköiden olisi tehtävä tällainen vertaileva arvio määrittämällä aluksi, mitkä tarjoukset parhaiten täyttäisivät säädetyt sopimuksen tekoperusteet kunkin yksittäisen osan osalta, ja vertaamalla niitä sitten jonkin tietyn tarjoajan tiettyä osayhdistelmää kokonaisuudessaan koskeviin tarjouksiin.

(89) Hankintamenettelyjen nopeuttamiseksi ja tehostamiseksi menettelyihin osallistumisen määräajat olisi pidettävä mahdollisimman lyhyinä luomatta tarpeettomia esteitä sisämarkkinoiden talouden toimijoiden ja erityisesti pk-yritysten koko alueen laajuiselle osallistumiselle. Sen vuoksi olisi muistettava, että asettaessaan tarjousten ja osallistumishakemusten jättämisen määräaikoja hankintayksiköiden olisi otettava huomioon erityisesti sopimuksen monitahoisuus ja tarjousten laatimiseen tarvittava aika, vaikka tämä johtaisi siihen, että asetetut määräajat ovat pidempiä kuin tämän direktiivin mukaiset vähimmäisajat. Sähköisten tieto- ja viestintävälineiden käyttö, erityisesti hankinta-asiakirjojen asettaminen kokonaisuudessaan talouden toimijoiden, tarjoajien ja ehdokkaiden saataville sähköisessä muodossa ja ilmoitusten toimittaminen sähköisesti, johtaa toisaalta avoimuuden lisääntymiseen ja ajansäästöön. Sen vuoksi olisi säädettävä avoimiin menettelyihin sovellettavien vähimmäismääräaikojen lyhentämisestä GPA-sopimuksen sääntöjen mukaisesti ja edellyttäen, että ne sopivat yhteen unionin tasolla suunnitellun erityisen toimittamistavan kanssa. Hankintayksiköiden olisi lisäksi voitava lyhentää tarjousten jättämisen

▼B

määräaikoja avoimissa menettelyissä entisestään tapauksissa, joissa tavanomaista määräaikaa ei voida avoimissa menettelyissä kiireellisyyden vuoksi noudattaa mutta joissa avoimessa menettelyssä sovellettu lyhennetty määräaika on silti mahdollinen. Ainoastaan poikkeustilanteissa, joissa tavanomaista menettelyä ei voida hankintayksikön kannalta ennalta arvaamattomista ja siitä riippumattomista syistä aiheutuneen äärimmäisen kiireen vuoksi toteuttaa edes lyhennetyin määräajoin, hankintayksiköiden olisi, siinä määrin kuin se on ehdottomasti tarpeen, voitava tehdä sopimuksia neuvottelumenettelyllä ilman edeltävää tarjouskilpailua. Näin saattaa olla esimerkiksi silloin, kun luonnonkatastrofit edellyttävät välitöntä toimintaa.

(90) Olisi selvennettävä, että tarve varmistaa, että talouden toimijoilla on riittävästi aikaa tarjousten tekemiselle, voi johtaa siihen, että alun perin asetettuja määräaikoja on pidennettävä. Näin olisi erityisesti silloin, kun hankinta-asiakirjoihin tehdään merkittäviä muutoksia. Olisi myös selvennettävä, että merkittävät muutokset olisi tällaisessa tapauksessa ymmärrettävä erityisesti teknisiin eritelmiin tehtäviksi muutoksiksi, joita varten talouden toimijat tarvitsisivat lisäaikaa muutosten ymmärtämiseksi ja niihin vastaamiseksi. Olisi kuitenkin täsmennettävä, että tällaiset muutokset eivät saisi olla niin olennaisia, että muutkin kuin alun perin valitut talouden toimijat voisivat tehdä tarjouksia tai että ne houkuttelisivat hankintamenettelyyn lisää osallistujia. Näin voisi olla erityisesti silloin, kun hankintasopimus tai puitejärjestely on muutosten seurauksena luonteeltaan huomattavasti erilainen hankinta-asiakirjoissa alun perin esitettyyn verrattuna.

(91) Olisi selvennettävä, että hankintayksiköiden olisi automaattisesti lähetettävä tiedot tietyistä hankintamenettelyn aikana tehdyistä päätöksistä, esimerkiksi päätöksestä olla tekemättä hankintasopimusta tai puitejärjestelyä ilman ehdokkaiden tai tarjoajien esittämää nimenomaista pyyntöä. Samoin olisi muistettava, että neuvoston direktiivissä 92/13/ETY ([1]) säädetään hankintayksiköiden velvollisuudesta toimittaa asianomaisille ehdokkaille ja tarjoajille yhteenveto tiettyjen hankintamenettelyn aikana tehtyjen keskeisten päätösten perusteluista myös ilman ehdokkaiden tai tarjoajien esittämää nimenomaista pyyntöä. Lisäksi olisi selvennettävä, että ehdokkailla ja tarjoajilla olisi oltava mahdollisuus pyytää perusteluista lisätietoja, jotka hankintayksiköiden olisi annettava, ellei niillä ole vahvoja perusteita olla antamatta tietoja. Tällaiset

([1]) Neuvoston direktiivi 92/13/ETY, annettu 25 päivänä helmikuuta 1992, vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja teletoiminnan alalla toimivien yksiköiden hankintamenettelyjä koskevien yhteisön sääntöjen soveltamiseen liittyvien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (EYVL L 76, 23.3.1992, s. 14).

▼B

perusteet olisi vahvistettava tässä direktiivissä. Jotta varmistettaisiin tarvittava avoimuus hankintamenettelyissä, joihin kuuluu neuvotteluja ja vuoropuhelua tarjoajien kanssa, hyväksyttävän tarjouksen tehneiden tarjoajien olisi voitava pyytää lisätietoja menettelyn kulusta ja etenemisestä, ellei ole vahvoja perusteita olla sallimatta tätä.

(92) On asianmukaista säätää direktiivin 2014/24/EU soveltamisesta taloudellista ja rahoituksellista tilannetta sekä kirjallisia todisteita koskeviin vaatimuksiin, siltä osin kuin tämä on sopusoinnussa hyvän kauppatavan varmistamisen tarpeen kanssa ja mahdollistaa maksimaalisen joustavuuden. Hankintayksiköiden olisi sen vuoksi saatava soveltaa mainitussa direktiivissä säädettyjä valintaperusteita, ja näin toimiessaan niiden olisi oltava velvollisia soveltamaan tiettyjä muita säännöksiä, jotka koskevat erityisesti vähimmäisliikevaihtovaatimusten ylärajaa sekä yhteisen eurooppalaisen hankinta-asiakirjan käyttöä.

(93) Hankintayksiköiden olisi voitava vaatia, että hankintasopimusta toteutettaessa sovelletaan ympäristöasioiden hallintatoimenpiteitä tai -järjestelmiä. Ympäristöjärjestelmät voivat osoittaa talouden toimijan tekniset edellytykset sopimuksen toteuttamiseen riippumatta siitä, onko kyseiset järjestelmät rekisteröity unionin välineiden, kuten Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1221/2009 ([1]) mukaisesti. Talouden toimijan kuvaus toimenpiteistä, joita se soveltaa samantasoisen ympäristönsuojelun varmistamiseksi, olisi hyväksyttävä rekisteröityjen ympäristöjärjestelmien kanssa vaihtoehtoiseksi selvitykseksi, jos talouden toimijalla ei ole pääsyä tällaisiin järjestelmiin tai se ei voida saada niitä asetettujen määräaikojen kuluessa.

(94) Hankintasopimusten tekoperusteiden käsite on keskeinen tälle direktiiville. Sen vuoksi on tärkeää, että direktiivin säännökset esitetään mahdollisimman yksinkertaisella ja selkeällä tavalla. Tähän voidaan päästä pitämällä ”kokonaistaloudellisesti edullisinta tarjousta” tärkeimpänä perusteena, koska kaikki voittavat tarjoukset olisi valittava sen mukaisesti, mitä yksittäinen hankintayksikkö pitää taloudellisesti parhaana ratkaisuna. Sekaannusten välttämiseksi direktiiveissä 2004/17/EY ja 2004/18/EY käytetyn sopimuksen tekoperusteen ”kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous” sijaan olisi käytettävä eri ilmaisua: ”paras hinta-laatusuhde”. Näin ollen tämä ilmaisu olisi tulkittava näihin direktiiveihin liittyvän oikeuskäytännön mukaisesti, paitsi jos tässä direktiivissä on olennaisesti erilainen ratkaisu.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1221/2009, annettu 25 päivänä marraskuuta 2009, organisaatioiden vapaaehtoisesta osallistumisesta yhteisön ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään (EMAS-järjestelmä) ja asetuksen (EY) N:o 761/2001 ja komission päätösten 2001/681/EY ja 2006/193/EY kumoamisesta (EUVL L 342, 22.12.2009, s. 1).

▼B

(95) Hankintasopimukset olisi tehtävä puolueettomin perustein, joilla varmistetaan avoimuuden, syrjimättömyyden ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteiden noudattaminen, jotta taattaisiin tarjousten suhteellisen arvon puolueeton vertailu ja voitaisiin päättää todellisissa kilpailuolosuhteissa, mikä tarjouksista on kokonaistaloudellisesti edullisin. Olisi tehtävä selväksi, että kokonaistaloudellisesti edullisinta tarjousta olisi arvioitava parhaan hinta-laatusuhteen pohjalta, johon olisi aina kuuluttava hinta- tai kustannustekijä. Lisäksi olisi täsmennettävä, että tällainen kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen arviointi voidaan myös tehdä pelkän hinnan tai kustannustehokkuuden perusteella. Asianmukaista on myös muistuttaa, että hankintayksiköt voivat vapaasti asettaa riittävät laatuvaatimukset teknisten eritelmien tai hankintasopimuksen toteuttamisen ehtojen avulla.

Laadun korostamiseksi myös julkisissa hankinnoissa jäsenvaltioiden olisi voitava kieltää tai rajoittaa pelkän hinnan tai pelkkien kustannusten käyttöä kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen arvioimiseksi, jos ne pitävät tätä asianmukaisena.

Jotta varmistettaisiin yhdenvertaisen kohtelun periaatteen noudattaminen hankintasopimuksia tehtäessä, hankintayksiköt olisi velvoitettava varmistamaan tarvittava avoimuus, jotta kaikki tarjoajat saisivat riittävät tiedot perusteista ja järjestelyistä, joita sovelletaan sopimuksen tekemisestä päätettäessä. Hankintayksiköt olisi sen vuoksi velvoitettava ilmoittamaan hankintasopimuksen tekoperusteet ja kunkin perusteen suhteellinen painotus. Hankintayksiköiden olisi kuitenkin sallittava poiketa hankintasopimusten tekoperusteiden painoarvon ilmoittamisvelvoitteesta asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa, jotka niiden on kyettävä perustelemaan, jos painoarvoa ei voida määrittää ennakolta erityisesti sopimuksen monimutkaisuuden vuoksi. Tällaisissa tapauksissa niiden olisi ilmoitettava perusteet alenevassa tärkeysjärjestyksessä.

(96) SEUT 11 artiklassa edellytetään, että ympäristönsuojelua koskevat vaatimukset sisällytetään unionin politiikan ja toiminnan määrittelyyn ja toteuttamiseen, erityisesti kestävän kehityksen edistämiseksi. Tässä direktiivissä selvennetään, miten hankintayksiköt voivat edistää ympäristönsuojelua ja kestävää kehitystä, samalla kun taataan, että ne voivat suorittaa hankintansa parhaalla hinta-laatusuhteella.

(97) Hankintayksiköiden olisi parasta hinta-laatusuhdetta arvioidessaan määritettävä hankinnan kohteeseen liittyvät taloudelliset ja laadulliset tekoperusteet, joiden pohjalta ne arvioivat tarjoukset päättääkseen, mikä tarjouksista on kokonaistaloudellisesti edullisin hankintayksikön näkökulmasta. Näiden perusteiden avulla olisi siten voitava tehdä vertaileva arvio kunkin tarjouksen suoritustasosta teknisissä eritelmissä määriteltyyn hankinnan kohteeseen nähden. Parhaan hinta-laatusuhteen määrittelyä varten tässä direktiivissä vahvistetaan ohjeellinen luettelo mahdollisista sopimuksentekoperusteista. Hankintayksiköitä olisi kannustettava valitsemaan perusteita, joiden avulla ne voivat saada laadukkaita ja optimaalisesti tarpeitaan vastaavia rakennusurakoita, tavaroita ja palveluja.

▼B

Valitut hankintasopimuksen tekoperusteet eivät saisi antaa hankintayksikölle rajatonta valinnanvapautta, niillä olisi varmistettava todellisen ja terveen kilpailun mahdollisuus ja niihin olisi liitettävä vaatimuksia, jotka mahdollistavat tarjoajan esittämien tietojen tosiasiallisen tarkistamisen.

Kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen määrittämiseksi hankintasopimuksen tekopäätös ei saisi perustua ainoastaan muihin kuin kustannuksiin liittyviin perusteisiin. Laadullisiin perusteisiin olisi sen vuoksi liitettävä kustannusperuste, joka voisi hankintayksikön valinnan mukaan olla joko hinta tai kustannustehokkuusmalli, kuten elinkaarikustannukset. Sopimuksen tekoperusteet eivät kuitenkaan saisi vaikuttaa sellaisten kansallisten säännösten soveltamiseen, joilla määritellään tietyistä palveluista suoritettava korvaus tai vahvistetaan tiettyjen tavaroiden kiinteät hinnat.

(98) Jos kansallisilla säännöksillä määritetään tietyistä palveluista perittävät korvaukset tai asetetaan kiinteät hinnat tiettyjä toimituksia varten, olisi selvennettävä, että hinta- laatusuhdetta voidaan yhä arvioida muidenkin tekijöiden kuin pelkän hinnan tai korvausten perusteella. Näitä voivat kyseisestä palvelusta tai tuotteista riippuen olla esimerkiksi toimitus- ja maksuehdot, myynninjälkeistä palvelua koskevat näkökohdat (esimerkiksi neuvonta- tai korvauspalvelujen laajuus) tai ympäristö- tai sosiaaliset näkökohdat (esimerkiksi se, onko kirjat painettu kierrätyspaperille tai kestävän puukaupan paperille, ulkoisista ympäristövaikutuksista johtuvat kustannukset tai se, onko edistetty hankintasopimuksen toteuttamiseen osallistuvien vähäosaisten henkilöiden tai heikossa asemassa olevien ryhmien jäsenten parempaa integroitumista yhteiskuntaan). Koska hinta-laatusuhdetta voidaan arvioida aineellisten edellytysten perusteella lukuisin eri tavoin, olisi vältettävä arvontaa ainoana keinona tehdä hankintasopimus.

(99) Jos henkilöstön laadulla on merkitystä sopimuksen toteuttamisen kannalta, hankintayksiköiden olisi sallittava käyttää tekoperusteina myös kyseisen sopimuksen toteuttamiseen osoitetun henkilöstön organisointia, pätevyyttä ja kokemusta, koska se voi vaikuttaa sopimuksen toteutuksen laatuun ja sitä kautta tarjouksen taloudelliseen arvoon. Näin saattaa olla esimerkiksi sellaisissa sopimuksissa, joiden kohteena on immateriaalisia palveluja, kuten konsultointi- tai arkkitehtuuripalveluja. Jos hankintayksiköt käyttävät tätä mahdollisuutta, niiden olisi varmistettava asianmukaisin sopimuksellisin keinoin, että hankintasopimuksen toteuttamiseen osoitettu henkilöstö tosiasiallisesti täyttää määritellyt laatuvaatimukset ja että kyseinen henkilöstö voidaan korvata vain hankintayksikön suostumuksella sen tarkistettua, että korvaava henkilöstö on laatutasoltaan vastaavaa.

(100) On ehdottoman tärkeää hyödyntää täysimittaisesti julkisten hankintojen potentiaalia, jotta voidaan saavuttaa älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun Eurooppa 2020 -strategian tavoitteet. On muistettava, että julkinen hankinta on ratkaisevan tärkeää innovoinnin edistämiselle, joka on hyvin tärkeää Euroopan tulevalle

▼B

kasvulle. Koska yksittäisten sektoreiden ja markkinoiden välillä on merkittäviä eroja, ei olisi kuitenkaan asianmukaista asettaa yleisiä pakollisia vaatimuksia ympäristön, yhteiskunnan ja innovoinnin kannalta tärkeille hankinnoille.

Unionin lainsäätäjä on jo asettanut pakolliset hankintavaatimukset tieliikenteen moottoriajoneuvoja koskevien erityistavoitteiden saavuttamiseksi Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2009/33/EY ([1]) ja toimistolaitteita koskevien erityistavoitteiden saavuttamiseksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 106/2008 ([2]). Lisäksi yhteisten menetelmien määrittäminen elinkaarikustannuksia varten on edistynyt merkittävästi.

Sen vuoksi vaikuttaa asianmukaiselta jatkaa tätä menettelytapaa ja asettaa alakohtaisessa lainsäädännössä pakolliset tavoitteet ja päämäärät, jotka palvelevat kyseisen alan politiikkaa ja olosuhteita, sekä edistää elinkaarikustannuksiin sovellettavien eurooppalaisten lähestymistapojen kehittämistä ja käyttöä keinoina, jotta julkisilla hankinnoilla voidaan tukea vielä enemmän kestävää kehitystä.

(101) Näitä alakohtaisia toimenpiteitä olisi täydennettävä mukauttamalla direktiivejä 2004/17/EY ja 2004/18/EY ja antamalla siten hankintayksiköille mahdollisuudet pyrkiä hankintastrategioissaan älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun Eurooppa 2020 -strategian tavoitteisiin. Sen vuoksi olisi täsmennettävä, että hankintayksiköt voivat määrittää kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen ja alhaisimmat kustannukset käyttämällä elinkaarikustannusmallia, paitsi jos tarjousta arvioidaan pelkän hinnan perusteella. Elinkaarikustannuksen käsite sisältää kaikki rakennusurakoiden, tavaroiden tai palvelujen elinkaaren aikaiset kustannukset.

Tämä merkitsee sisäisiä kustannuksia, kuten tutkimus-, kehitys-, tuotanto-, kuljetus-, käyttö-, ylläpito- ja käytöstäpoistokustannuksia, mutta voi sisältää myös kustannuksia, jotka johtuvat ulkoisista ympäristövaikutuksista, kuten tuotteessa käytettyjen raaka-aineiden hankkimisen taikka itse tuotteen tai sen valmistuksen aiheuttamasta ympäristön pilaantumisesta, jos kyseisiä kustannuksia voidaan arvioida rahallisesti ja seurata. Menetelmät, joita hankintayksiköt käyttävät ulkoisista ympäristövaikutuksista johtuvien kustannusten arviointiin, olisi määriteltävä ennakolta riippumattomalla ja syrjimättömällä tavalla, ja niiden olisi oltava kaikkien asianomaisten osapuolten saatavilla. Kyseiset menetelmät voidaan määritellä kansallisesti, alueellisesti tai paikallisesti, mutta räätälöidyistä menetelmistä johtuvan kilpailun vääristymisen välttämiseksi ne olisi pidettävä yleisinä, eli niitä ei pitäisi

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/33/EY, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2009, puhtaiden ja energiatehokkaiden tieliikenteen moottoriajoneuvojen edistämisestä (EUVL L 120, 15.5.2009, s. 5).

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 106/2008, annettu 15 päivänä tammikuuta 2008 toimistolaitteiden energiatehokkuutta osoittavia merkintöjä koskevasta yhteisön ohjelmasta (EUVL L 39, 13.2.2008, s. 1).

▼B

perustaa erityisesti tiettyä hankintamenettelyä varten. Unionin tasolla olisi kehitettävä yhteisiä menetelmiä yksittäisiin luokkiin kuuluvien tavaroiden ja palvelujen elinkaarikustannusten laskemiseksi. Jos kehitetään tällaisia yhteisiä menetelmiä, niiden käytön olisi oltava pakollista.

Lisäksi olisi tarkasteltava sosiaalisia elinkaarikustannuksia varten kehitettävien yhteisten menetelmien toteutettavuutta ottamalla huomioon olemassa olevat menetelmät kuten Yhdistyneiden kansakuntien ympäristöohjelman puitteissa hyväksytyt suuntaviivat tuotteiden sosiaalisen elinkaaren arvioinnista.

(102) Sosiaalisten näkökohtien ja ympäristönäkökohtien ottamiseksi paremmin huomioon hankintamenettelyissä hankintayksiköiden olisi lisäksi voitava käyttää tällaisia hankintasopimuksen tekoperusteita tai hankintasopimuksen toteuttamisen ehtoja sopimuksen mukaisten rakennusurakoiden, tavaroiden tai palvelujen toimittamiseen kaikilta osin ja niiden elinkaaren kaikissa vaiheissa, tuotteen raaka-aineiden hankkimisesta aina tuotteen hävittämisvaiheeseen asti, mukaan lukien tekijät, jotka liittyvät kyseisten rakennusurakoiden, tavaroiden tai palvelujen tiettyyn tuotantoprosessiin, toimittamiseen tai kauppaan ja sen ehtoihin taikka tiettyyn prosessiin niiden elinkaaren myöhemmässä vaiheessa, silloinkin, kun kyseiset tekijät eivät kuulu niihin fyysisenä osana. Tällaiseen tuotanto- tai toimitusprosessiin liittyvissä perusteissa ja ehdoissa voidaan esimerkiksi edellyttää, että ostettavien tuotteiden valmistuksessa ei ole käytetty myrkyllisiä kemikaaleja tai että ostettavien palvelujen suorittamisessa käytetään energiatehokkaita koneita.

Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan tähän kuuluvat myös hankintasopimuksen tekoperusteet tai sen toteuttamisen ehdot, jotka liittyvät reilun kaupan tuotteiden toimittamiseen tai käyttöön hankintasopimuksen toteuttamisessa. Ympäristönäkökohtiin liittyviä hankintasopimuksen toteuttamisen ehtoja saattavat olla esimerkiksi tuotteiden jakelu, pakkaaminen ja hävittäminen sekä rakennusurakka- ja palvelusopimusten osalta jätteen minimointi tai resurssitehokkuus.

Yhteyttä hankinnan kohteen kanssa koskeva ehto sulkee kuitenkin pois yrityksen yleiseen toimintapolitiikkaan liittyvät perusteet ja ehdot, koska niitä ei voida pitää ostettavien rakennusurakoiden, tavaroiden tai palvelujen tietylle tuotantoprosessille tai toimittamiselle ominaisena tekijänä. Hankintayksiköt eivät siis saisi vaatia, että tarjoajilla on tietty yrityksen yhteiskunta- tai ympäristövastuuta koskeva toimintapolitiikka.

(103) On olennaisen tärkeää, että tuotantoprosessin sosiaalisia näkökohtia koskevat hankintasopimuksen tekoperusteet tai sen toteuttamisen ehdot liittyvät sopimuksen perusteella toimitettaviin rakennusurakoihin, tavaroihin tai palveluihin. Niitä olisi lisäksi sovellettava Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 96/71/EY mukaisesti, sellaisena kuin Euroopan unionin tuomioistuin on sitä tulkinnut, eikä niitä saisi soveltaa eikä valita niin, että syrjitään suoraan tai välillisesti talouden toimijoita, jotka tulevat muista jäsenvaltioista tai sellaisista kolmansista maista, jotka ovat sopimuspuolina GPA-sopimuksessa tai sellaisissa vapaakauppasopimuksissa, joissa myös unioni on sopimuspuolena.

▼B

Sen vuoksi direktiivillä 96/71/EY säänneltyjä keskeisiä työoloja ja -ehtoja, kuten vähimmäispalkkoja, koskevat vaatimukset olisi pidettävä kansallisessa lainsäädännössä tai työehtosopimuksissa, joita sovelletaan unionin lainsäädännön mukaisesti kyseisen direktiivin yhteydessä, vahvistetulla tasolla.

Hankintasopimuksen toteuttamisen ehtojen tarkoituksena saattaa myös olla edistää naisten ja miesten tasa-arvoa työpaikalla, naisten osallistumista työmarkkinoihin ja työn ja yksityiselämän yhteensovittamista, ympäristönsuojelua tai eläinten hyvinvointia, noudattaa Kansainvälisen työjärjestön (ILO) keskeisiä yleissopimuksia ja ottaa palvelukseen useampia epäedullisessa asemassa olevia henkilöitä kuin kansallisessa lainsäädännössä edellytetään.

(104) Toimenpiteet, joilla pyritään suojelemaan tuotantoprosessiin osallistuvan henkilöstön terveyttä, edistämään hankintasopimuksen toteuttamiseen osallistuvien epäedullisessa asemassa olevien tai haavoittuviin väestöryhmiin kuuluvien henkilöiden integroitumista yhteiskuntaan tai antamaan koulutusta kyseisen hankintasopimuksen edellyttämissä taidoissa, voivat niin ikään kuulua hankintasopimuksen tekoperusteisiin tai toteuttamisen ehtoihin, jos ne liittyvät sopimuksen mukaisesti toimitettaviin rakennusurakoihin, tavaroihin tai palveluihin. Kyseiset perusteet tai ehdot saattavat esimerkiksi koskea muun muassa pitkäaikaistyöttömien työllistämistä tai työttömien tai nuorten koulutustoimien täytäntöönpanoa hankintasopimuksen toteuttamisaikana. Hankintayksiköt voivat teknisissä eritelmissä esittää sosiaalisia vaatimuksia, jotka liittyvät suoraan kyseiseen tavaraan tai palveluun, kuten esteettömyys vammaisille henkilöille tai kaikkien käyttäjien vaatimukset täyttävä suunnittelu.

(105) Hankintasopimuksia ei saisi tehdä sellaisten talouden toimijoiden kanssa, jotka ovat osallistuneet rikollisjärjestön toimintaan tai syyllistyneet unionin taloudellisia etuja vahingoittavaan lahjontaan tai petokseen, terrorismirikoksiin, rahanpesuun taikka terrorismin rahoitukseen. Jos talouden toimijat jättävät verot tai sosiaaliturvamaksut maksamatta, tästä olisi myös seurattava niiden pakollinen poissulkeminen unionin tasolla. Jäsenvaltioiden olisi kuitenkin voitava säätää poikkeus pakollisesta poissulkemisesta poikkeuksellisissa tilanteissa, joissa hankintasopimuksen tekeminen on välttämätöntä yleistä etua koskevista pakottavista syistä. Näin voi olla esimerkiksi tapauksessa, jossa kiireellisesti tarvittavia rokotteita tai hätävarusteita voidaan ostaa ainoastaan talouden toimijalta, johon muutoin sovelletaan jotakin pakollisista poissulkemisperusteista. Koska hankintayksiköillä, jotka eivät ole hankintaviranomaisia, ei ole välttämättä pääsyä asiaa koskevaan kiistattomaan todistusaineistoon, olisi asianmukaista jättää kyseisten hankintayksiköiden päätettäväksi, soveltavatko ne direktiivissä 2014/24/EU lueteltuja poissulkemisperusteita. Näin ollen velvollisuus soveltaa direktiivin 2014/24/EU 57 artiklan 1 ja 2 kohtaa olisi rajoitettava koskemaan niitä hankintayksiköitä, jotka ovat hankintaviranomaisia.

▼B

(106) Hankintayksiköille olisi lisäksi annettava mahdollisuus sulkea pois talouden toimijat, jotka ovat osoittautuneet epäluotettaviksi esimerkiksi siksi, että ne ovat rikkoneet ympäristönsuojeluvaatimuksia tai sosiaalisia velvoitteita, mukaan lukien sääntöjä esteettömyydestä vammaisille henkilöille, tai ovat tehneet muunlaisia ammatin harjoittamiseen liittyviä vakavia virheitä, kuten rikkoneet kilpailusääntöjä tai teollis- ja tekijänoikeuksia. Olisi selvennettävä, että ammatin harjoittamiseen liittyvä vakava virhe voi kyseenalaistaa talouden toimijan luotettavuuden niin, että tätä ei voida valita hankintasopimuksen tekoa varten riippumatta siitä, olisiko talouden toimijalla muutoin tekniset ja taloudelliset resurssit sopimuksen toteuttamiseksi.

Pitäen mielessä, että hankintayksikkö vastaa mahdollisen virheellisen päätöksensä seurauksista, hankintayksiköillä olisi oltava oikeus harkintansa perusteella katsoa, että on tapahtunut ammatin harjoittamiseen liittyvä vakava virhe, jos ne jo ennen pakollisten poissulkemisperusteiden soveltamista koskevan lopullisen ja sitovan päätöksen antamista voivat asianmukaisesti osoittaa, että talouden toimija on rikkonut velvoitteitaan, mukaan lukien veroihin ja sosiaaliturvamaksuihin liittyvät velvoitteet, ellei kansallisessa laissa toisin säädetä. Niiden olisi voitava myös sulkea pois ehdokkaat tai tarjoajat, joiden toiminnassa on aikaisempia hankintasopimuksia toteutettaessa tai muiden hankintayksiköiden kanssa tehtyjä sopimuksia toteutettaessa ollut vakavia puutteita olennaisten vaatimusten täyttämisessä, esimerkiksi toimittamatta tai suorittamatta jättäminen, toimitetun tavaran tai palvelun merkittävät puutteet, joiden vuoksi sitä ei voida käyttää aiottuun tarkoitukseen, tai asiaton toiminta, joka kyseenalaistaa vakavasti talouden toimijan luotettavuuden. Kansallisessa laissa olisi säädettävä tällaisten poissulkemisten enimmäiskestosta.

Vapaaehtoisia poissulkemisperusteita sovellettaessa olisi kiinnitettävä erityistä huomiota suhteellisuusperiaatteeseen. Talouden toimija olisi vain poikkeuksellisissa olosuhteissa suljettava pois menettelystä vähäisten sääntöjenvastaisuuksien vuoksi. Toistuvat vähäisetkin sääntöjenvastaisuudet voivat kuitenkin kyseenalaistaa talouden toimijan luotettavuuden, ja tämän poissulkeminen voisi olla perusteltua.

(107) Jos hankintayksiköt ovat velvollisia soveltamaan tai päättävät soveltaa tällaisia poissulkemisperusteita, niiden olisi sovellettava direktiiviä 2014/24/EU silloin, kun on mahdollista, että talouden toimijat toteuttavat säännösten noudattamiseksi toimenpiteitä, joilla on tarkoitus korjata rikosten tai virheiden seuraukset ja tehokkaasti estää asiattoman toiminnan toistuminen.

(108) Tarjoukset, jotka vaikuttavat poikkeuksellisen alhaisilta suhteessa kyseisiin rakennusurakoihin, tavaroihin tai palveluihin, saattavat perustua teknisesti, taloudellisesti tai oikeudellisesti epäterveisiin oletuksiin tai käytäntöihin. Jos tarjoaja ei kykene antamaan riittävää selitystä, hankintayksiköllä olisi oltava oikeus hylätä tarjous. Hylkäämisen olisi oltava pakollista tapauksissa, joissa hankintayksikkö on todennut, että poikkeuksellisen alhainen hinta tai alhaiset kustannukset johtuvat unionin pakollisen sosiaali-, työ- tai ympäristölainsäädännön tai sen mukaisen kansallisen lain taikka kansainvälisen työoikeuden määräysten noudattamatta jättämisestä.

▼B

(109) Hankintasopimuksen toteuttamisen ehdoissa vahvistetaan sopimuksen toteuttamiseen liittyvät erityiset vaatimukset. Toisin kuin hankintasopimuksen tekoperusteet, jotka toimivat lähtökohtana tarjousten laadun vertailulle, hankintasopimuksen toteuttamisen ehdot ovat kiinteitä puolueettomia vaatimuksia, jotka eivät vaikuta tarjousten arviointiin. Hankintasopimuksen toteuttamisehtojen olisi oltava yhteensopivia tämän direktiivin kanssa, jos ne eivät ole suoraan tai epäsuorasti syrjiviä ja jos ne liittyvät hankinnan kohteeseen, johon sisältyvät kaikki tiettyyn tuotantoprosessiin, toimittamiseen tai kaupallistamiseen liittyvät tekijät. Niihin kuuluvat hankintasopimuksen toteuttamisen ehdot, mutta eivät yrityksen yleistä toimintapolitiikkaa koskevat vaatimukset.

(110) On tärkeää, että toimivaltaisten kansallisten viranomaisten, kuten työsuojelutarkastusviraston tai ympäristönsuojeluviraston, velvollisuuksiensa ja tehtäviensä puitteissa toteuttamin asianmukaisin toimin varmistetaan, että alihankkijat noudattavat ympäristö-, sosiaali- ja työlainsäädännön alalla sovellettavia velvoitteita, jotka on vahvistettu unionin oikeudessa, kansallisessa lainsäädännössä, työehtosopimuksissa tai tässä direktiivissä luetelluissa kansainvälisissä ympäristö-, sosiaali- ja työlainsäädännön määräyksissä edellyttäen, että tällaiset säännöt ja niiden soveltaminen noudattavat unionin oikeutta.

On myös tarpeen varmistaa alihankintaketjun avoimuus, koska näin hankintayksiköt saavat tietoa siitä, kuka on paikalla rakennuskohteissa, joissa urakat toteutetaan, tai mitkä yritykset suorittavat palveluja rakennuksissa, infrastruktuureissa tai alueilla kuten kaupungintalot, koulut, urheilukeskukset, satamat tai moottoritiet, joista hankintayksiköt vastaavat tai jotka ovat hankintayksiköiden välittömässä valvonnassa. Olisi täsmennettävä, että joka tapauksessa pääsopimuskumppanin velvoite on toimittaa pyydetyt tiedot joko erityisten lausekkeiden perusteella, jotka kunkin hankintayksikön on liitettävä kaikkiin hankinta-asiakirjoihin, tai jäsenvaltioiden pääsopimuskumppanilta edellyttämien yleisesti sovellettavien velvoitteiden perusteella.

Lisäksi ympäristö-, sosiaali- ja työlainsäädännön alan velvoitteiden, jotka on vahvistettu unionin oikeudessa, kansallisessa lainsäädännössä, työehtosopimuksissa tai tässä direktiivissä luetelluissa kansainvälisissä ympäristö-, sosiaali- ja työlainsäädännön määräyksissä edellyttäen, että tällaiset säännöt ja niiden soveltaminen noudattavat unionin oikeutta, noudattamiseen liittyviä ehtoja olisi sovellettava aina, kun jäsenvaltion lainsäädännössä säädetään alihankkijoiden ja pääsopimuskumppanin yhteisvastuusta. Olisi myös todettava yksiselitteisesti, että jäsenvaltioiden olisi voitava mennä pidemmälle esimerkiksi laajentamalla avoimuusedellytyksiä, mahdollistamalla suorat maksut alihankkijoille tai tekemällä mahdolliseksi tai edellyttämällä, että hankintaviranomaiset tarkistavat, että alihankkijoiden tilanne ei ole sellainen, että talouden toimijan poissulkeminen olisi perusteltua. Sovellettaessa tällaisia toimenpiteitä alihankkijoihin olisi varmistettava

▼B

johdonmukaisuus pääsopimuskumppaniin sovellettavien säännösten kanssa, jotta pakollisiin poissulkemisperusteisiin liittyisi vaatimus siitä, että pääsopimuskumppani korvaa kyseisen alihankkijan. Jos tarkistuksessa todetaan, että poissulkemiselle on muita kuin pakollisia perusteita, olisi selvennettävä, että hankintaviranomaiset voivat vaatia korvaamista. Olisi kuitenkin myös todettava yksiselitteisesti, että hankintaviranomaisten voi olla pakko vaatia kyseisen alihankkijan korvaamista, jos pääsopimuskumppanien poissulkeminen olisi pakollista tällaisissa tapauksissa.

Lisäksi olisi todettava yksiselitteisesti, että jäsenvaltiot voivat säätää kansallisessa lainsäädännössä tiukempia vastuusääntöjä tai alihankkijoille suoritettavia suoria maksuja koskevia sääntöjä.

(111) Ottaen huomioon käynnissä olevat keskustelut horisontaalisista säännöksistä, jotka koskevat suhteita kolmansiin maihin julkisten hankintojen yhteydessä, on syytä toistaiseksi säilyttää entisellään järjestelmä, jota sovelletaan yleishyödyllisten palvelujen alalla direktiivin 2004/17/EY 58 ja 59 artiklan mukaisesti. Näin ollen näitä säännöksiä ei pitäisi muuttaa, mukaan lukien säännös täytäntöönpanosäädöksen antamisesta silloin, kun unionin yrityksillä on vaikeuksia arvioida kolmannen maan markkinoita. Näissä olosuhteissa neuvoston olisi edelleen annettava nämä täytäntöönpanosäädökset.

(112) Olisi muistettava, että tässä direktiivissä säädettyjen määräaikojen laskemiseen sovelletaan neuvoston asetusta (ETY, Euratom) N:o 1182/71 ([1]).

(113) On tarpeen selventää, missä olosuhteissa hankintasopimukseen sen toteutuksen aikana tehtävät muutokset edellyttävät uutta hankintamenettelyä, ottaen huomioon asiaa koskeva Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö. Uusi hankintamenettely vaaditaan, kun tehdään olennaisia muutoksista alkuperäiseen hankintasopimukseen, erityisesti sopimuspuolten keskinäisten oikeuksien ja velvollisuuksien soveltamisalaan ja sisältöön, teollis- ja tekijänoikeuksien jakaminen mukaan luettuna. Tällaiset muutokset osoittavat sopimuspuolten aikovan neuvotella hankintasopimuksen keskeiset ehdot tai edellytykset uudelleen. Tämä pätee erityisesti silloin, kun muutetut edellytykset olisivat vaikuttaneet alkuperäisen menettelyn tulokseen.

Hankintasopimuksen muutokset, joista seuraa hankintasopimuksen arvon vähäinen muutos, olisi tiettyyn arvoon asti voitava aina toteuttaa tarvitsematta turvautua uuteen hankintamenettelyyn. Sen vuoksi ja oikeusvarmuuden varmistamiseksi tässä direktiivissä olisi säädettävä vähimmäiskynnysarvoista, joiden alittuessa uusi hankintamenettely ei ole tarpeen. Hankintasopimuksia olisi voitava muuttaa näiden kynnysarvojen ylittyessä ilman uutta hankintamenettelyä, sikäli kuin muutokset noudattavat tämän direktiivin mukaisia asiaankuuluvia ehtoja.

([1]) Neuvoston asetus (ETY, Euratom) N:o 1182/71, annettu 3 päivänä kesäkuuta 1971, määräaikoihin, päivämääriin ja määräpäiviin sovellettavista säännöistä (EYVL L 124, 8.6.1971, s. 1).

▼B

(114) Tällaisissa tapauksissa alkuperäisen hankintasopimuksen muuttaminen ilman uutta hankintamenettelyä voi olla perusteltua erityisesti, jos lisäsuoritukset on tarkoitus toteuttaa joko jo sovittujen palvelujen, tavaroiden tai asennusten osittaisena korvaamisena tai lisäyksenä, kun suorittajan vaihto edellyttäisi sitä, että hankintayksikkö hankkii materiaaleja, urakoita tai palveluja, joilla on erilaiset tekniset ominaisuudet, mistä voi aiheutua yhteensopimattomuutta tai kohtuuttomia teknisiä vaikeuksia toiminnan ja huollon osalta.

(115) Hankintayksiköt saattavat kohdata ulkoisia olosuhteita, joita ne eivät ole voineet ennakoida hankintasopimusta tehdessään, erityisesti kun hankintasopimus toteutetaan pitkällä ajanjaksolla. Tällöin tarvitaan tietynasteista joustavuutta, jotta hankintasopimus voidaan mukauttaa näihin olosuhteisiin ilman uutta hankintamenettelyä. Ennalta arvaamattomien olosuhteiden käsite viittaa olosuhteisiin, joita hankintayksikkö ei olisi voinut ennakoida alkuperäisen hankintasopimuksen tekemisen asiaankuuluvan huolellisesta valmistelusta huolimatta, ottaen huomioon hankintayksikön käytettävissä olevat keinot, hankkeen luonne ja ominaisuudet, alan hyvät toimintatavat sekä tarve varmistaa, että voimavarat, joita käytetään valmisteltaessa hankintasopimuksen tekoa, ovat asianmukaisessa suhteessa hankintasopimuksen ennakoitavissa olevaan arvoon.

Tätä ei voida kuitenkaan soveltaa tapauksiin, joissa muutos muuttaa koko hankinnan luonteen esimerkiksi siten, että hankittavat rakennusurakat, tavarat tai palvelut korvataan jollakin muulla tai että hankintatyyppiä muutetaan perusteellisesti, koska tällaisessa tilanteessa muutoksen voidaan olettaa vaikuttavan tulokseen.

(116) Yhdenvertaisen kohtelun ja avoimuuden periaatteiden mukaisesti sopimuspuoleksi valittua tarjoajaa ei saisi korvata toisella talouden toimijalla, esimerkiksi jos hankintasopimus irtisanotaan sen toteuttamisessa ilmenneiden puutteiden vuoksi, kilpailuttamatta hankintasopimusta uudelleen. Valitun tarjoajan, joka toteuttaa hankintasopimuksen, olisi kuitenkin voitava tehdä hankintasopimuksen toteuttamisen aikana tiettyjä rakenteellisia muutoksia, kuten puhtaasti sisäisiä uudelleenjärjestelyjä, yritysostoja, sulautumisia ja määräysvallan muutoksia tai maksukyvyttömyyttä, erityisesti jos hankintasopimus on tehty useamman kuin yhden yrityksen kanssa. Tällaiset rakenteelliset muutokset eivät saisi automaattisesti johtaa siihen, että kaikki kyseisen tarjoajan toteuttamat hankintasopimukset joutuvat uusien hankintamenettelyjen kohteiksi.

(117) Hankintayksiköillä olisi oltava mahdollisuus määrätä muutoksista tarkistuslausekkeilla tai vaihtoehdoilla itse hankintasopimuksissa, mutta tällaiset lausekkeet eivät saisi antaa niille rajatonta harkintavaltaa. Sen vuoksi tässä direktiivissä olisi säädettävä, missä määrin muutoksista voidaan määrätä alkuperäisissä hankintasopimuksissa. Näin ollen olisi selvennettävä, että riittävän selkeästi laadituissa tarkistuslausekkeissa tai vaihtoehdoissa voidaan esimerkiksi edellyttää hintojen indeksointia tai varmistaa esimerkiksi se, että tietyn määräajan kuluessa toimitettavat viestintälaitteet ovat edelleen sopivia myös siinä tapauksessa, että protokolla vaihtuu tai tehdään muita teknisiä muutoksia. Riittävän selvästi

▼B

laadituilla lausekkeilla pitäisi myös voida tehdä hankintasopimukseen mukautuksia, jotka ovat tarpeen käytön tai huollon aikana ilmenneiden teknisten vaikeuksien vuoksi. Lisäksi hankintasopimuksessa voitaisiin esimerkiksi edellyttää sekä säännöllistä huoltoa että ylimääräisiä huoltotoimenpiteitä, jotka voivat olla tarpeen julkisen palvelun jatkumisen varmistamiseksi.

(118) Hankintayksiköt joutuvat joskus tilanteeseen, jossa hankintasopimukset on irtisanottava kesken voimassaolonsa, jotta noudatettaisiin julkisia hankintoja koskevan unionin lainsäädännön mukaisia velvoitteita. Jäsenvaltioiden olisi sen vuoksi varmistettava, että hankintayksiköillä on mahdollisuus kansallisen lainsäädännön mukaisin edellytyksin irtisanoa hankintasopimus sen voimassaoloaikana, jos unionin lainsäädäntö sitä vaatii.

(119) Komission yksiköiden 27 päivänä kesäkuuta 2011 päivättyyn valmisteluasiakirjaan sisältyvän julkista hankintaa koskevan EU:n lainsäädännön vaikutuksista ja tehokkuudesta annetun arviointikertomuksen tulokset osoittivat, että tiettyjen palvelujen jättämistä direktiivin 2004/17/EY täydellisen soveltamisen ulkopuolelle olisi tarkasteltava uudelleen. Sen vuoksi tämä direktiivi olisi ulotettava koskemaan täysimääräisesti useita palveluja.

(120) Eräille palvelujen pääluokille, nimittäin henkilöpalveluina tunnetuille palveluille, kuten tietyille sosiaali-, terveys- ja koulutuspalveluille, on yhä luonteenomaista, ettei niillä ole suurta rajatylittävää ulottuvuutta. Näitä palveluja tarjotaan tietyssä kontekstissa, joka vaihtelee suuresti jäsenvaltiosta toiseen erilaisten kulttuuriperinteiden vuoksi. Sen vuoksi näiden palvelujen hankintasopimuksia varten olisi perustettava erityisjärjestely, jossa kynnysarvo on korkeampi kuin muihin palveluihin sovellettava kynnysarvo.

Erityisesti näiden alojen hankintojen yhteydessä henkilöpalvelut, joiden arvot alittavat tämän kynnysarvon, eivät yleensä kiinnosta muista jäsenvaltioista tulevia palveluntarjoajia, jollei päinvastaisesta ole konkreettista näyttöä, kuten unionin rahoittaessa rajatylittäviä hankkeita.

Henkilöpalveluja koskevilta hankintasopimuksilta, jotka ylittävät edellä mainitun kynnysarvon, olisi edellytettävä unionin laajuista avoimuutta. Näiden palvelujen kulttuurisidonnaisuuden ja arkaluonteisuuden vuoksi jäsenvaltioille olisi annettava runsaasti harkintavaltaa järjestää palvelujen suorittajien valinta parhaaksi katsomallaan tavalla. Tämä ehdoton tarve otetaan huomioon tämän direktiivin säännöissä, joissa vaaditaan ainoastaan avoimuutta ja yhdenvertaista kohtelua koskevien perusperiaatteiden noudattamista ja joilla varmistetaan, että hankintayksiköillä on mahdollisuus soveltaa palvelujentarjoajien valintaan erityisiä laatuvaatimuksia, kuten niitä, jotka on vahvistettu sosiaalisen suojelun komitean julkaisemassa vapaaehtoisessa eurooppalaisessa sosiaalipalvelujen laatukehyksessä. Määrittäessään menettelyt henkilöpalveluja koskevien hankintasopimusten

▼B

tekemiseksi jäsenvaltioiden olisi otettava huomioon SEUT 14 artikla ja pöytäkirja N:o 26. Niiden olisi samalla edelleen pyrittävä yksinkertaistamaan ja keventämään hankintayksiköiden ja talouden toimijoiden hallinnollista taakkaa. Olisi täsmennettävä, että näin hyödynnettäisiin myös sääntöjä, joita sovelletaan erityisjärjestelyjen ulkopuolisiin palveluhankintasopimuksiin.

Jäsenvaltiot ja hankintayksiköt voivat yhä vapaasti tarjota näitä palveluja itse tai järjestää sosiaalipalvelut tavalla, johon ei liity hankintasopimusten tekoa, kuten pelkästään rahoittamalla näitä palveluja tai myöntämällä toimilupia tai muita lupia kaikille talouden toimijoille, jotka täyttävät hankintayksikön ennalta vahvistamat edellytykset, ilman rajoituksia tai kiintiöitä, edellyttäen että tällaisella järjestelmällä varmistetaan riittävä mainostaminen ja siinä noudatetaan avoimuuden ja syrjimättömyyden periaatteita.

(121) Hotelli- ja ravintolapalveluja tarjoavat niin ikään tyypillisesti vain tietyssä kyseisten palvelujen suorittamispaikassa sijaitsevat toimijat, ja niilläkään ei sen vuoksi ole suurta rajatylittävää ulottuvuutta. Tästä syystä niihin olisi sovellettava kevennettyä järjestelyä eli 1 000 000 euron kynnysarvoa. Tämän kynnysarvon ylittävät suuret hotelli- ja ravintolapalvelujen hankintasopimukset saattavat kiinnostaa erilaisia talouden toimijoita, kuten matkatoimistoja ja muita välittäjiä, myös valtioiden rajojen yli.

(122) Samoin eräät oikeudelliset palvelut koskevat yksinomaan kansalliseen oikeuteen liittyviä kysymyksiä. Siksi niitä tarjoavat tyypillisesti vain asianomaisessa jäsenvaltiossa sijaitsevat toimijat, minkä johdosta niidenkin rajatylittävä ulottuvuus on rajallinen. Tästä syystä niihin olisi sovellettava kevennettyä järjestelyä, jos ne ylittävät 1 000 000 euron kynnysarvon. Tämän kynnysarvon ylittävät suuret oikeudellisten palvelujen hankintasopimukset saattavat kiinnostaa erilaisia talouden toimijoita, kuten kansainvälisiä lakiasiaintoimistoja, myös valtioiden rajojen yli, erityisesti jos niihin sisältyy oikeudellisia kysymyksiä, joiden taustalla on unionin tai muu kansainvälinen oikeus tai jotka koskevat useampaa kuin yhtä maata.

(123) Kokemus on osoittanut, että eräät muuntyyppiset palvelut, kuten pelastustoimi, palontorjuntapalvelut ja vankilapalvelut, kiinnostavat valtioiden rajojen yli yleensä vain silloin, kun ne saavuttavat riittävän kriittisen massan suhteellisen suuren arvonsa vuoksi. Sikäli kuin näitä palveluja ei ole suljettu tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle, ne olisi sisällytettävä kevennettyyn järjestelyyn. Muut palvelujen pääluokat, kuten tutkinta- ja turvallisuuspalvelut, siinä määrin kuin niiden suorittaminen perustuu hankintasopimuksiin, kiinnostavat yleensä valtioiden rajojen yli todennäköisesti vain, jos ne ylittävät 1 000 000 euron kynnysarvon, ja tästä syystä niihin olisi vain tällöin sovellettava kevennettyä järjestelyä.

▼B

(124) Tällä direktiivillä olisi julkisten hankintojen jatkuvuuden varmistamiseksi mahdollistettava se, että hankintamenettelyihin osallistuminen joidenkin terveys-, sosiaali- ja kulttuuripalvelujen aloilla voitaisiin varata organisaatioille, jotka perustuvat työntekijäomistukseen tai työntekijöiden aktiiviseen osallistumiseen niiden hallintoon, ja olemassa oleville organisaatioille kuten osuuskunnille, jotka osallistuisivat näiden palvelujen suorittamiseen loppukäyttäjille. Tämän säännöksen soveltamisala rajoittuu yksinomaan tiettyihin terveys-, sosiaali- ja vastaaviin palveluihin, joihinkin koulutuspalveluihin, kirjasto-, arkisto-, museo- ja muihin kulttuuripalveluihin, urheilupalveluihin ja kotitalouspalveluihin, eikä sen ole tarkoitus koskea mitään muutoin tällä direktiivillä säädettyjä poikkeuksia. Näiden palvelujen olisi kuuluttava yksinomaan kevennetyn järjestelyn piiriin.

(125) Nämä palvelut on syytä määritellä ilmoittamalla, missä kukin niistä sijaitsee Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 2195/2002 ([1]) vahvistetussa yhteisessä hankintanimikkeistössä (CPV), jonka viitenumerojärjestelmä jakautuu 2-numerotasoon, 3-numerotasoon, 4-numerotasoon, 5-numerotasoon ja 5-numerotasoa täsmentävään tasoon. Oikeusvarmuuden vuoksi olisi selvennettävä, että viittaus 2-numerotasoon ei välttämättä vaadi viittausta täsmentävään numerotasoon. Tällainen laaja kattavuus olisi sen sijaan ilmaistava selvästi mainitsemalla kaikki asiaankuuluvat sijainnit, tarvittaessa koodisarjana.

(126) Suunnittelukilpailuja on perinteisesti käytetty useimmiten kaavoituksen, kaupunkisuunnittelun, arkkitehtuurin ja teknisen suunnittelun tai tietojenkäsittelyn aloilla. Olisi kuitenkin muistettava, että kyseisiä joustavia välineitä voitaisiin käyttää myös muihin tarkoituksiin ja että voidaan määrätä, että myöhemmin tehtävä palveluhankintasopimus tehdään suunnittelukilpailun voittajan kanssa tai, jos voittajia on useita, näistä jonkun kanssa käyttäen neuvottelumenettelyä, josta ei julkaista ilmoitusta.

(127) Edellä mainittu arviointi on osoittanut, että julkista hankintaa koskevien unionin sääntöjen soveltamista voitaisiin vielä parantaa huomattavasti. Sääntöjen soveltamiseksi entistä tehokkaammin ja johdonmukaisemmin on oleellisen tärkeää saada hyvä yleiskuva jäsenvaltioiden hankintapolitiikkojen mahdollisista rakenteellisista ongelmista ja yleisistä toimintatavoista, jotta mahdollisiin ongelmiin voidaan puuttua kohdennetummin. Yleiskuvan muodostamiseksi olisi harjoitettava asianmukaista seurantaa, jonka tulokset olisi julkaistava säännöllisin väliajoin, jotta hankintasääntöjen ja -käytäntöjen mahdollisista parannuksista voitaisiin käydä tietoon perustuvaa keskustelua. Yleiskuva antaisi myös käsityksen julkisia hankintoja koskevien sääntöjen soveltamisesta unionin yhteisrahoittamien hankkeiden täytäntöönpanossa. Jäsenvaltioiden olisi voitava päättää, miten seuranta toteutetaan käytännössä ja kuka

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 2195/2002, annettu 5 päivänä marraskuuta 2002, yhteisestä hankintasanastosta (CPV) (EYVL L 340, 16.12.2002, s. 1).

▼B

sen toteuttaa. Niiden olisi voitava myös päättää, olisiko seurannan perustuttava tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien hankintamenettelyjen jälkikäteiseen, näytteisiin perustuvaan valvontaan vai niiden järjestelmälliseen ennakkovalvontaan. Mahdolliset ongelmat olisi voitava saattaa asianmukaisten elinten käsiteltäviksi, mikä ei kuitenkaan saisi merkitä sitä, että seurannan toteuttaneille annetaan asema tuomioistuimissa.

Hankintayksiköiden ja talouden toimijoiden entistä parempi ohjaus, tiedonsaanti ja tukeminen voisi myös suuresti edistää julkisten hankintojen tehostamista lisäämällä tietoa hankintakäytännöistä, niiden oikeusvarmuutta ja ammattimaisuutta. Ohjausta olisi tarjottava hankintayksiköille ja talouden toimijoille aina, kun vaikuttaa tarpeelliselta parantaa sääntöjen virheetöntä soveltamista. Tarjottava ohjaus voisi koskea kaikkia julkisten hankintojen kannalta merkityksellisiä asioita, kuten hankintojen suunnittelua, menettelyjä, tekniikkojen ja välineiden valintaa sekä hyviä hankintamenettelykäytäntöjä. Oikeudellisissa kysymyksissä ohjaus ei merkitsisi asianomaisten kysymysten tyhjentävää oikeudellista analysointia, vaan siinä voitaisiin rajoittua mainitsemaan yleisesti seikat, jotka olisi otettava huomioon kysymysten myöhemmässä yksityiskohtaisessa analyysissä, esimerkiksi viittaamalla oikeuskäytäntöön, jolla saattaa olla merkitystä, tai ohjeisiin tai muihin lähteisiin, joissa asianomaista erityiskysymystä on tarkasteltu.

(128) Direktiivissä 92/13/ETY säädetään tietyistä muutoksenhakumenettelyistä, jotka ovat ainakin niiden käytettävissä, jotka joko ovat olleet tai ovat tavoittelemassa tiettyä hankintasopimusta ja joiden etua julkisia hankintoja koskevan unionin lainsäädännön tai kansallisten sääntöjen, joilla se on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä, väitetty rikkominen on loukannut tai saattaa loukata. Tämä direktiivi ei saisi vaikuttaa kyseisiin muutoksenhakumenettelyihin. Kansalaisten, asianomaisten sidosryhmien, niiden järjestäytymisestä riippumatta, ja muiden sellaisten henkilöiden tai elinten, jotka eivät voi käyttää direktiivin 92/13/ETY mukaisia muutoksenhakumenettelyjä, oikeutetun edun mukaista veronmaksajina on kuitenkin, että hankintamenettelyt ovat asianmukaiset. Sen vuoksi niille olisi annettava mahdollisuus ilmoittaa tämän direktiivin mahdollisesta rikkomisesta toimivaltaiselle viranomaiselle tai elimelle muulla tavoin kuin käyttämällä direktiivin 92/13/ETY mukaista muutoksenhakujärjestelmää ja ilman, että niille olisi aina annettava asema tuomioistuimissa. Jotta vältettäisiin päällekkäisyys olemassa olevien viranomaisten tai rakenteiden kanssa, jäsenvaltioiden olisi voitava säätää, että tähän käytetään yleisiä valvontaviranomaisia tai -rakenteita, alakohtaisia valvontaelimiä, kuntien valvontaviranomaisia, kilpailuviranomaisia, oikeusasiamiestä tai kansallisia tarkastusviranomaisia.

(129) Ympäristön, yhteiskunnan ja innovoinnin kannalta tärkeät hankinnat ovat myös merkittävässä asemassa silloin, kun pyritään täysimääräisesti hyödyntämään mahdollisuutta edistää julkisilla hankinnoilla älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun Eurooppa 2020 -strategian tavoitteita. Sen vuoksi on tärkeää saada yleiskuva kehityksestä strategisten hankintojen alalla ja muodostaa

▼B

tietoon perustuva näkemys yleisen tason kehityssuuntauksista kyseisellä alalla. Mahdollisesti jo laadittuja, asianmukaisia raportteja voidaan tietenkin käyttää myös tässä yhteydessä.

(130) Ottaen huomioon pk-yritysten potentiaali työpaikkojen luomisessa, kasvussa ja innovoinnissa on tärkeää kannustaa niiden osallistumista julkisiin hankintoihin, sekä sisällyttämällä tähän direktiiviin asianmukaisia säännöksiä että toteuttamalla kansallisia aloitteita. Tämän direktiivin uusilla säännöksillä olisi myötävaikutettava onnistumistason nostamiseen eli pk-yritysten osuuden lisäämiseen tehtyjen hankintasopimusten kokonaisarvosta. Ei ole tarkoituksenmukaista säätää pakollisista onnistumisasteista, mutta kansallisia aloitteita pk-yritysten osallistumisen lisäämiseksi olisi seurattava tiiviisti, koska asia on merkittävä.

(131) Eräitä menettelyjä ja työskentelytapoja on jo vahvistettu komission tiedonannoissa ja yhteydenpidossa jäsenvaltioiden kanssa, esimerkiksi tiedonannoissa ja yhteyksissä, jotka liittyvät SEUT 258 ja 260 artiklan mukaisiin menettelyihin, sisämarkkinoiden ongelmanratkaisuverkkoon (SOLVIT) ja EU Pilot -hankkeeseen, joita ei muuteta tällä direktiivillä. Niitä olisi kuitenkin täydennettävä nimeämällä kuhunkin jäsenvaltioon komission kanssa tehtävää yhteistyötä varten yksi taho, joka toimisi ainoana yhteystahona julkisiin hankintoihin liittyvissä kysymyksissä asianomaisessa jäsenvaltiossa. Tehtävää voivat hoitaa henkilöt tai rakenteet, jotka ovat jo entuudestaan säännöllisesti yhteydessä komissioon julkisiin hankintoihin liittyvissä kysymyksissä, esimerkiksi kansalliset yhteyspisteet, julkisia hankintoja käsittelevän neuvoa-antavan komitean jäsenet, hankintaverkoston jäsenet tai kansalliset koordinointielimet.

(132) Hankintamenettelyihin kuuluvan päätöksenteon jäljitettävyys ja avoimuus on olennaisen tärkeää, jotta varmistettaisiin menettelyjen asianmukaisuus, mukaan lukien korruption ja petosten tehokas torjuminen. Hankintaviranomaisten olisi sen vuoksi säilytettävä jäljennökset tehdyistä arvokkaista sopimuksista, jotta ne voivat antaa asianomaisille osapuolille pääsyn näihin asiakirjoihin niiden saatavuuteen sovellettavien sääntöjen mukaisesti. Lisäksi hankintayksiköiden olisi dokumentoitava yksittäisten hankintamenettelyjen olennaiset osat ja päätökset hankintaraportissa. Hallinnollisten rasitteiden välttämiseksi mahdollisuuksien mukaan hankintaraportissa olisi sallittava viittaaminen asiaankuuluvassa jälki-ilmoituksessa jo oleviin tietoihin. Kyseisten ilmoitusten julkaisemiseen käytettäviä, komission hallinnoimia sähköisiä järjestelmiä olisi myös tehostettava niin, että helpotetaan sekä tietojen syöttämistä että yleisten tietojen hakua ja tietojen vaihtoa järjestelmien välillä.

(133) Hallinnon yksinkertaistamisen vuoksi ja jäsenvaltioihin kohdistuvan rasitteen vähentämiseksi komission olisi säännöllisin väliajoin tutkittava, ovatko hankintamenettelyjen yhteydessä julkaistuihin ilmoituksiin sisältyvät tiedot riittävän laadukkaita ja täydellisiä, jotta komissio voi koota niistä tilastotiedot, jotka jäsenvaltioiden olisi muutoin toimitettava.

▼B

(134) Toimiva hallinnollinen yhteistyö on tarpeen, jotta voidaan vaihtaa tietoja hankintamenettelyjen toteuttamiseksi rajatylittävissä tilanteissa, erityisesti kun on kyse poissulkemisperusteiden ja valintaperusteiden tarkistamisesta ja laatu- ja ympäristöstandardien soveltamisesta. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1024/2012 ([1]) perustettu sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmä (IMI) voisi olla hyödyllinen sähköinen väline helpotettaessa ja tehostettaessa hallinnollista yhteistyötä, jossa hallinnoidaan tietojenvaihtoa yksinkertaisten ja yhdenmukaistettujen menettelyjen pohjalta yli kielirajojen. Sen vuoksi olisi mahdollisimman pian käynnistettävä pilottihanke, jossa testataan IMI-järjestelmän laajentamisen soveltuvuutta tämän direktiivin mukaiseen tietojenvaihtoon.

(135) Nopeisiin tekniikan, talouden ja sääntelyn muutoksiin mukautumiseksi komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä SEUT 290 artiklan mukaisesti säädösvallan siirron nojalla annettavia delegoituja säädöksiä, jotka koskevat tämän direktiivin useita muita kuin keskeisiä osia. Kansainvälisten sopimusten noudattamiseksi komissiolle olisi siirrettävä valta muuttaa teknisiä menettelyjä, jotka koskevat kynnysarvojen laskentamenetelmiä, sekä tarkistaa määräajoin itse kynnysarvoja. CPV-nimikkeistöä koskeviin viittauksiin voidaan tehdä unionin tasolla sääntelyyn liittyviä muutoksia, jotka on tarpeen ottaa huomioon tämän direktiivin tekstissä. Sähköisten vastaanottolaitteiden tekniset yksityiskohdat ja ominaisuudet olisi pidettävä ajan tasalla teknologian kehityksen kanssa. Lisäksi on tarpeen siirtää komissiolle valta tehdä sähköistä viestintää koskevat tietyt tekniset standardit pakollisiksi, jotta voidaan varmistaa teknisten formaattien, prosessien ja sanomanvälityksen yhteentoimivuus sähköisten viestintämuotojen avulla toteutettavissa hankintamenettelyissä ottaen huomioon teknologian kehitys. Komissiolle olisi myös siirrettävä valta mukauttaa luetteloa lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävistä unionin säädöksistä, joissa vahvistetaan yhteiset elinkaarikustannusten laskentamenetelmät; luetteloa kansainvälisistä sosiaali- ja ympäristöalojen sopimuksista, luetteloa unionin säädöksistä, joiden täytäntöönpanolla luodaan olettamus vapaasta pääsystä tietyille markkinoille, sekä liitettä II, joka sisältää luettelon säädöksistä, jotka on otettava huomioon arvioitaessa erityis- tai yksinoikeuksien olemassaoloa, olisi voitava mukauttaa nopeasti, jotta niihin voitaisiin sisällyttää alakohtaiset toimenpiteet. Tämän tarpeen tyydyttämiseksi komissiolle olisi siirrettävä valta pitää nämä luettelot ajan tasalla. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla. Komission olisi delegoituja säädöksiä valmistellessaan ja laatiessaan varmistettava, että asianomaiset asiakirjat toimitetaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle yhtäaikaisesti, hyvissä ajoin ja asianmukaisesti.

(136) Komission olisi tämän direktiivin soveltamisessa kuultava sähköisen hankintamenettelyn alan asiantuntijaryhmiä ja huolehdittava, että keskeiset sidosryhmät ovat edustettuina tasapainoisesti.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1024/2012, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, hallinnollisesta yhteistyöstä sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmässä ja komission päätöksen 2008/49/EY kumoamisesta (IMI-asetus) (EUVL L 316, 14.11.2012, s. 1).

▼B

(137) Jotta voidaan varmistaa tämän direktiivin yhdenmukainen täytäntöönpano liitteessä IX tarkoitetun tietojen lähettämis- ja julkaisemismenettelyn, ilmoitusten laatimis- ja lähettämismenettelyjen sekä ilmoitusten julkaisemiseen tarvittavien vakiolomakkeiden osalta, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa. Tätä täytäntöönpanovaltaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011 ([1]) mukaisesti.

(138) Olisi käytettävä neuvoa-antavaa menettelyä hyväksyttäessä ilmoitusten julkaisemista varten laadittavia vakiolomakkeita koskevia täytäntöönpanosäädöksiä, joilla ei ole vaikutusta taloudelliselta kannalta tai jotka eivät vaikuta tästä direktiivistä johtuvien velvoitteiden luonteeseen tai soveltamisalaan. Näillä säädöksillä on päinvastoin puhtaasti hallinnollinen tarkoitus, ja niillä pyritään helpottamaan tässä direktiivissä vahvistettujen sääntöjen soveltamista.

Päätökset siitä, kohdistuuko tiettyyn toimintaan suoraa kilpailua markkinoilla, joille on vapaa pääsy, olisi myös annettava edellytyksin, joilla varmistetaan kyseisen säännöksen yhdenmukainen täytäntöönpano. Sen vuoksi komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa antaa myös 35 artiklassa säädetyn menettelyn täytäntöönpanoa koskevat yksityiskohtaiset säännökset, jotta voidaan vahvistaa, sovelletaanko 34 artiklaa ja itse täytäntöönpanosäädöksiä. Tätä täytäntöönpanovaltaa olisi käytettävä asetuksen (EU) N:o 182/2011 mukaisesti. Näiden täytäntöönpanosäädösten hyväksymiseen olisi sovellettava neuvoa-antavaa menettelyä.

(139) Komission olisi tarkasteltava kynnysarvojen soveltamisen vaikutuksia sisämarkkinoihin ja raportoitava niistä Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Sen olisi otettava tässä huomioon esimerkiksi rajatylittävien hankintojen osuus kaikista hankinnoista, pk-yritysten osallistuminen, liiketoimikustannukset ja kustannusten ja hyötyjen tasapaino.

GPA-sopimuksen XXII artiklan 7 kohdan mukaan sopimuksesta neuvotellaan uudelleen kolmen vuoden kuluttua sen voimaantulosta ja määräajoin sen jälkeen. Samassa yhteydessä olisi tarkasteltava myös kynnysarvojen asianmukaisuutta, kun otetaan huomioon inflaation vaikutus pitkällä aikavälillä muuttamatta kynnysarvoja GPA-sopimuksessa; jos kynnysarvoja olisi tämän seurauksena muutettava, komission olisi tarpeen mukaan annettava säädösehdotus tässä direktiivissä vahvistettujen kynnysarvojen muuttamiseksi.

(140) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän direktiivin tavoitetta, joka on tiettyjä julkisia hankintamenettelyjä koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittaminen, vaan se voidaan sen laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tämän tavoitteen saavuttamiseksi tarpeen.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

▼B

(141) Direktiivi 2004/17/EY olisi kumottava.

(142) Jäsenvaltiot ovat selittävistä asiakirjoista 28 päivänä syyskuuta 2011 annetun jäsenvaltioiden ja komission yhteisen poliittisen lausuman mukaisesti sitoutuneet perustelluissa tapauksissa liittämään ilmoitukseen direktiivin saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä koskevista toimenpiteistä yhden tai useamman asiakirjan, joista käy ilmi direktiivin osien ja kansallisen lainsäädännön osaksi saattamiseen tarkoitettujen välineiden vastaavien osien suhde. Tämän direktiivin osalta lainsäätäjä pitää tällaisten asiakirjojen toimittamista perusteltuna,

▼B

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I OSASTO: SOVELTAMISALA, MÄÄRITELMÄT JA YLEISET PERIAATTEET

I LUKU: Kohde ja määritelmät

1 artikla: Kohde ja soveltamisala

2 artikla: Määritelmät

3 artikla: Hankintaviranomaiset

4 artikla: Hankintayksiköt

5 artikla: Samaa toimintoa koskevat sekamuotoiset hankinnat

6 artikla: Useita toimintoja koskevat hankinnat

II LUKU: Toiminnot

7 artikla: Yhteiset säännökset

8 artikla: Kaasu ja lämpö

9 artikla: Sähkö

10 artikla: Vesi

11 artikla: Kuljetuspalvelut

12 artikla: Satamat ja lentoasemat

13 artikla: Postipalvelut

14 artikla: Öljyn ja kaasun talteenotto sekä hiilen tai muiden kiinteiden polttoaineiden etsintä tai talteenotto

III LUKU: Aineellinen soveltamisala

1 JAKSO: KYNNYSARVOT

15 artikla: Kynnysarvot

16 artikla: Hankintojen ennakoidun arvon laskentamenetelmät

17 artikla: Kynnysarvojen tarkistus

2 JAKSO: HANKINTASOPIMUKSET, JOTKA EIVÄT KUULU DIREKTIIVIN SOVELTAMISALAAN, JA SUUNNITTELUKILPAILUT; ERITYISET SÄÄNNÖKSET SELLAISIA HANKINTOJA VARTEN, JOIHIN LIITTYY PUOLUSTUS- TAI TURVALLISUUSNÄKÖKOHTIA

1 alajakso: Kaikkiin hankintayksiköihin sovellettavat poikkeukset sekä vesi- ja energia-aloja koskevat erityispoikkeukset

18 artikla: Hankintasopimukset, joiden tarkoituksena on jälleenmyynti tai vuokraus kolmansille osapuolille

19 artikla: Hankintasopimukset ja suunnittelukilpailut, jotka tehdään tai järjestetään muutoin kuin tässä direktiivissä tarkoitetun toiminnan harjoittamiseksi tai tällaisen toiminnan harjoittamiseksi kolmannessa maassa

▼B

20 artikla:	Kansainvälisten sääntöjen nojalla tehtävät hankintasopimukset ja järjestettävät suunnittelukilpailut
21 artikla:	Palveluhankintasopimuksia koskevat erityispoikkeukset
22 artikla:	Yksinoikeuden perusteella tehtävät palveluhankintasopimukset
23 artikla:	Tiettyjen hankintayksiköiden veden hankkimiseksi sekä energian toimittamiseksi tai energian tuottamiseen tarkoitettujen polttoaineiden toimittamiseksi tekemät hankintasopimukset
2 alajakso:	Hankinnat, joihin liittyy puolustus- ja turvallisuusnäkökohtia
24 artikla:	Puolustus ja turvallisuus
25 artikla:	Samaa toimintoa koskevat sekamuotoiset hankinnat, joihin liittyy puolustus- tai turvallisuusnäkökohtia
26 artikla:	Useita toimintoja koskevat sekamuotoiset hankinnat, joihin liittyy puolustus- tai turvallisuusnäkökohtia
27 artikla:	Kansainvälisten sääntöjen mukaisesti tehtävät tai järjestettävät hankintasopimukset ja suunnittelukilpailut, joihin liittyy puolustus- tai turvallisuusnäkökohtia
3 alajakso:	Erityissuhteet (yhteistyö, sidosyritykset ja yhteisyritykset)
28 artikla:	Hankintaviranomaisten väliset hankintasopimukset
29 artikla:	Sidosyrityksen kanssa tehtävät hankintasopimukset
30 artikla:	Yhteisyrityksen tai yhteisyritykseen kuuluvan hankintayksikön kanssa tehtävät hankintasopimukset
31 artikla:	Tietojen ilmoittaminen
4 alajakso:	Erityistilanteet
32 artikla:	Tutkimus- ja kehittämispalvelut
33 artikla:	Erityisjärjestelyjen alaiset hankintasopimukset
5 alajakso:	Suoraan kilpailun kohteena olevat toiminnot ja niihin liittyvät menettelysäännökset
34 artikla:	Suoraan kilpailun kohteena olevat toiminnot
35 artikla:	Menettely, jolla päätetään 34 artiklan soveltamisesta
IV LUKU:	Yleiset periaatteet
36 artikla:	Hankintaperiaatteet
37 artikla:	Talouden toimijat
38 artikla:	Varatut hankintasopimukset
39 artikla:	Luottamuksellisuus
40 artikla:	Viestintään sovellettavat säännöt

▼B

41 artikla: Nimikkeistöt

42 artikla: Eturistiriidat

II OSASTO: HANKINTASOPIMUKSIIN SOVELLETTAVAT SÄÄNNÖT

I LUKU: Menettelyt

43 artikla: GPA-sopimukseen ja muihin kansainvälisiin sopimuksiin liittyvät ehdot

44 artikla: Menettelyjen valinta

45 artikla: Avoin menettely

46 artikla: Rajoitettu menettely

47 artikla: Neuvottelumenettely, jota edeltää tarjouskilpailukutsu

48 artikla: Kilpailullinen neuvottelumenettely

49 artikla: Innovaatiokumppanuus

50 artikla: Neuvottelumenettely ilman edeltävää tarjouskilpailukutsua

II LUKU: Sähköisissä ja yhdistetyissä hankinnoissa käytettävät tekniikat ja välineet

51 artikla: Puitejärjestelyt

52 artikla: Dynaamiset hankintajärjestelmät

53 artikla: Sähköiset huutokaupat

54 artikla: Sähköiset luettelot

55 artikla: Yhteishankintatoiminnot ja yhteishankintayksiköt

56 artikla: Tilapäiset yhteishankinnat

57 artikla: Hankinnat, joihin osallistuu hankintayksiköitä eri jäsenvaltioista

III LUKU: Menettelyn kulku

1 JAKSO: VALMISTELU

58 artikla: Alustavat markkinakartoitukset

59 artikla: Ehdokkaiden tai tarjoajien osallistuminen hankinnan valmisteluun

60 artikla: Tekniset eritelmät

61 artikla: Merkit

62 artikla: Testausraportit, sertifiointi ja muut todistuskeinot

63 artikla: Teknisten eritelmien ilmoittaminen

▼B

64 artikla:	Vaihtoehdot
65 artikla:	Hankintasopimusten jakaminen osiin
66 artikla:	Määräaikojen asettaminen
2 JAKSO:	JULKAISEMINEN JA AVOIMUUS
67 artikla:	Ohjeelliset kausi-ilmoitukset
68 artikla:	Kelpuuttamisjärjestelmää koskevat ilmoitukset
69 artikla:	Hankintailmoitukset
70 artikla:	Jälki-ilmoitukset
71 artikla:	Ilmoitusten muoto ja julkaisemistapa
72 artikla:	Julkaiseminen kansallisella tasolla
73 artikla:	Hankinta-asiakirjojen saatavuus sähköisessä muodossa
74 artikla:	Ehdokkaille osoitetut pyynnöt
75 artikla:	Kelpuuttamista hakeneille, ehdokkaille ja tarjoajille tiedottaminen
3 JAKSO:	OSALLISTUJIEN VALITSEMINEN JA HANKINTASOPIMUSTEN TEKEMINEN
76 artikla:	Yleiset periaatteet
1 alajakso:	Kelpuuttaminen ja laatuun perustuva valinta
77 artikla:	Kelpuuttamisjärjestelmät
78 artikla:	Laadulliset valintaperusteet
79 artikla:	Muiden yksiköiden voimavarojen hyväksi käyttäminen
80 artikla:	Direktiivissä 2014/24/EU säädettyjen poissulkemis- ja valintaperusteiden soveltaminen
81 artikla:	Laadunvarmistusstandardit ja ympäristöasioiden hallintaa koskevat standardit
2 alajakso:	Hankintasopimuksen tekeminen
82 artikla:	Hankintasopimuksen tekoperusteet
83 artikla:	Elinkaarikustannukset
84 artikla:	Poikkeuksellisen alhaiset tarjoukset
4 JAKSO:	KOLMANSISTA MAISTA PERÄISIN OLEVIA TUOTTEITA SISÄLTÄVÄT TARJOUKSET JA SUHTEET KYSEISIIN KOLMANSIIN MAIHIN

▼B

85 artikla:	Kolmansista maista peräisin olevia tuotteita sisältävät tarjoukset
86 artikla:	Suhteet kolmansiin maihin rakennusurakka-, tavarahankinta- ja palveluhankintasopimusten osalta
IV LUKU:	Hankintasopimuksen toteuttaminen
87 artikla:	Hankintasopimuksen toteuttamisen ehdot
88 artikla:	Alihankinta
89 artikla:	Hankintasopimusten muuttaminen niiden voimassaoloaikana
90 artikla:	Hankintasopimusten irtisanominen
III OSASTO:	ERITYISET HANKINTAJÄRJESTELMÄT
I LUKU:	Sosiaalipalvelut ja muut erityiset palvelut
91 artikla:	Sosiaalipalveluja ja muita erityisiä palveluja koskevien sopimusten tekeminen
92 artikla:	Ilmoitusten julkaiseminen
93 artikla:	Hankintasopimusten tekemisessä noudatettavat periaatteet
94 artikla:	Tiettyihin palveluihin varatut hankintasopimukset
II LUKU:	Suunnittelukilpailuihin sovellettavat säännöt
95 artikla:	Soveltamisala
96 artikla:	Ilmoitukset
97 artikla:	Suunnittelukilpailujen järjestämistä, osallistujien valintaa ja valintalautakuntaa koskevat säännöt
98 artikla:	Valintalautakunnan päätökset
IV OSASTO:	HALLINNOINTI
99 artikla:	Täytäntöönpano
100 artikla:	Erilliset kertomukset menettelyistä hankintasopimusten tekemisessä
101 artikla:	Kansallinen raportointi ja tilastotiedot
102 artikla:	Hallinnollinen yhteistyö
V OSASTO:	DELEGOITU VALTA, TÄYTÄNTÖÖNPANOVALTA JA LOPPUSÄÄNNÖKSET
103 artikla:	Siirretyn säädösvallan käyttäminen
104 artikla:	Kiireellinen menettely
105 artikla:	Komiteamenettely
106 artikla:	Saattaminen osaksi kansallista ja siirtymäsäännökset
107 artikla:	Kumoaminen
108 artikla:	Uudelleentarkastelu
109 artikla:	Voimaantulo
110 artikla:	Osoitus

▼B

LIITTEET

LIITE I:	Luettelo 2 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetuista toiminnoista
LIITE II:	Luettelo 4 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuista unionin säädöksistä
LIITE III:	Luettelo 34 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuista unionin säädöksistä
LIITE IV:	Määräajat 35 artiklassa tarkoitettujen täytäntöönpanosäädösten antamiselle
LIITE V:	Tarjousten, osallistumishakemusten, kelpuuttamishakemusten sekä suunnittelukilpailuihin toimitettavien suunnitelmien ja hankkeiden sähköisiä vastaanottovälineitä ja -laitteita koskevat vaatimukset
LIITE VI, A osa:	Ohjeelliseen kausi-ilmoitukseen sisällytettävät tiedot (67 artikla)
LIITE VI, B osa:	Tiedot, jotka on sisällytettävä ilmoituksiin sellaisen ohjeellisen kausi-ilmoituksen julkaisemisesta hankkijaprofiilissa, jolla ei kutsuta tarjouskilpailuun (67 artiklan 1 kohta)
LIITE VII:	Sähköisiä huutokauppoja koskeviin hankinta-asiakirjoihin sisällytettävät tiedot (53 artiklan 4 kohta)
LIITE VIII:	Tiettyjen teknisten eritelmien määritelmät
LIITE IX:	Julkaisemista koskevat tiedot
LIITE X:	Kelpuuttamisjärjestelmää koskevaan ilmoitukseen sisällytettävät tiedot (44 artiklan 4 kohdan b alakohta ja 68 artikla)
LIITE XI:	Hankintailmoitukseen sisällytettävät tiedot (69 artikla)
LIITE XII:	Jälki-ilmoitukseen sisällytettävät tiedot (70 artikla)
LIITE XIII:	74 artiklan mukaisten tarjouspyyntöjen, vuoropuheluun osallistumista koskevien kutsujen, neuvottelukutsujen ja kiinnostuksen vahvistamispyyntöjen sisältö
LIITE XIV:	Luettelo 36 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista kansainvälisistä sosiaali- ja ympäristöalojen sopimuksista
LIITE XV:	Luettelo 83 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuista unionin säädöksistä
LIITE XVI:	Hankintasopimukseen sen toteuttamisen aikana tehtäviä muutoksia koskeviin ilmoituksiin sisällytettävät tiedot (89 artiklan 1 kohta)
LIITE XVII:	91 artiklassa tarkoitetut palvelut

▼B

LIITE XVIII:	Sosiaalipalveluista ja muista erityispalveluista tehtäviä hankintasopimuksia koskeviin ilmoituksiin sisällytettävät tiedot (92 artikla)
LIITE XIX:	Suunnittelukilpailua koskevaan ilmoitukseen sisällytettävät tiedot (96 artiklan 1 kohta)
LIITE XX:	Suunnittelukilpailun tuloksia koskevaan ilmoitukseen sisällytettävät tiedot (96 artiklan 1 kohta)
LIITE XXI:	Vastaavuustaulukko

▼B

I OSASTO

SOVELTAMISALA, MÄÄRITELMÄT JA YLEISET PERIAATTEET

I LUKU

Kohde ja määritelmät

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

1. Tällä direktiivillä vahvistetaan hankintayksiköiden noudattamia hankintamenettelyjä koskevat säännöt sellaisia hankintasopimuksia ja suunnittelukilpailuja varten, joiden ennakoitu arvo ei alita 15 artiklassa säädettyjä kynnysarvoja.

2. Tässä direktiivissä tarkoitettua hankintaa on tavarahankintasopimuksen, rakennusurakkasopimuksen tai palveluhankintasopimuksen avulla tapahtuva rakennusurakoiden, tavaroiden tai palvelujen hankinta, jonka yksi tai useampi hankintayksikkö tekee valitsemiltaan talouden toimijoilta, edellyttäen, että kyseiset rakennusurakat, tavarat tai palvelut on tarkoitettu jonkin 8–14 artiklassa tarkoitetun toiminnan harjoittamiseen.

3. Tätä direktiiviä sovelletaan, jollei SEUT 346 artiklasta muuta johdu.

4. Tämä direktiivi ei vaikuta jäsenvaltioiden vapauteen määritellä unionin lainsäädännön mukaisesti, mitä palveluja ne pitävät yleistä taloudellista etua koskevina palveluina, miten nämä palvelut olisi järjestettävä ja rahoitettava valtiontukisääntöjen mukaisesti ja mitä erityisiä velvoitteita niihin olisi sovellettava. Tämä direktiivi ei myöskään vaikuta viranomaisten päätökseen siitä, haluavatko ne itse hoitaa SEUT 14 artiklan ja pöytäkirjan N:o 26 mukaiset julkisen palvelun tehtävänsä sekä miten ja missä määrin ne sen tekevät.

5. Tämä direktiivi ei vaikuta tapaan, jolla jäsenvaltiot järjestävät sosiaaliturvajärjestelmänsä.

6. Muut kuin taloudelliset yleistä etua koskevat palvelut eivät kuulu tämän direktiivin soveltamisalaan.

2 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan

1) ’tavarahankintasopimuksilla, rakennusurakkasopimuksilla ja palveluhankintasopimuksilla’ rahallista vastiketta vastaan tehtyjä kirjallisia hankintasopimuksia, jotka on tehty yhden tai useamman hankintayksikön ja yhden tai useamman talouden toimijan välillä ja joiden tarkoituksena on rakennusurakoiden toteuttaminen, tavaroiden toimittaminen tai palvelujen suorittaminen;

2) ’rakennusurakkasopimuksilla’ sopimuksia, joilla on jokin seuraavista tarkoituksista:

   a) jonkin liitteessä I tarkoitettuun toimintaan liittyvän rakennustyön tai rakennusurakan toteuttaminen tai sen suunnittelu ja toteuttaminen yhdessä;

▼B

b) rakennusurakan toteuttaminen tai sen suunnittelu ja toteuttaminen yhdessä;

c) rakennusurakan tyyppiin tai suunnitteluun ratkaisevaa vaikutusvaltaa käyttävän hankintayksikön asettamia vaatimuksia vastaavan rakennusurakan toteuttaminen millä tahansa tavalla;

3) ’rakennusurakalla’ talonrakennus- tai maa- ja vesirakennustöiden kokonaisuutta, joka sellaisenaan on riittävä jonkin taloudellisen tai teknisen toiminnon suorittamiseen;

4) ’tavarahankintasopimuksilla’ sopimuksia, joiden tarkoituksena on tavaroiden osto, leasing, vuokraus tai osamaksukauppa osto-optioin tai ilman niitä. Tavarahankintasopimukseen voi kuulua liitännäisesti kokoamis- ja asennustöitä;

5) ’palveluhankintasopimuksilla’ hankintasopimuksia, joiden tarkoituksena on muiden kuin 2 kohdassa tarkoitettujen palvelujen suorittaminen;

6) ’talouden toimijalla’ luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä tai hankintayksikköä tai tällaisten henkilöiden ja/tai yksiköiden ryhmää, yritysten mahdolliset tilapäiset yhteenliittymät mukaan lukien, joka tarjoaa markkinoilla rakennustöiden ja/tai -urakoiden toteuttamista, tavaroiden toimittamista tai palvelujen suorittamista;

7) ’tarjoajalla’ talouden toimijaa, joka on jättänyt tarjouksen;

8) ’ehdokkaalla’ talouden toimijaa, joka on pyytänyt kutsua saada osallistua tai joka on kutsuttu osallistumaan rajoitettuun menettelyyn, neuvottelumenettelyyn, kilpailulliseen neuvottelumenettelyyn tai innovaatiokumppanuuteen;

9) ’hankinta-asiakirjalla’ mitä tahansa asiakirjaa, jonka hankintayksikkö on tuottanut tai johon se viittaa kuvatakseen tai määrittääkseen hankinnan tai menettelyn eri osia, mukaan lukien hankintailmoitus, ohjeellinen kausi-ilmoitus tai ilmoitukset kelpuuttamisjärjestelmästä, jos niillä kutsutaan tarjouskilpailuun, tekniset eritelmät, hankekuvaus, ehdotetut sopimusehdot, ehdokkaiden ja tarjoajien asiakirjojen esittämismuodot, yleisesti sovellettavia velvollisuuksia koskevat tiedot ja mahdolliset täydentävät asiakirjat;

10) ’yhteishankintatoiminnoilla’ toimintoja, joita suoritetaan jatkuvasti jossakin seuraavista muodoista:

a) hankintayksiköille tarkoitettujen tavaroiden ja/tai palvelujen hankkiminen;

b) hankintayksiköille tarkoitettuja rakennusurakoita, tavaroita tai palveluja koskevien hankintasopimusten tai puitejärjestelyjen tekeminen;

11) ’hankintojen tukitoiminnoilla’ toimintoja, joilla tuetaan hankintatoimintoja erityisesti seuraavin tavoin:

a) tekninen infrastruktuuri, jota käyttämällä hankintayksiköt voivat tehdä rakennusurakoita, tavaroita tai palveluja koskevia hankintasopimuksia tai puitejärjestelyjä;

▼B

b) hankintamenettelyjen kulkuun tai suunnitteluun liittyvä neuvonta;

c) hankintamenettelyjen valmistelu ja hallinnointi asianomaisen hankintayksikön nimissä ja puolesta;

12) ’yhteishankintayksiköllä’ tämän direktiivin 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua hankintayksikköä tai direktiivin 2014/24/EU 2 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa tarkoitettua hankintaviranomaista, joka tarjoaa yhteishankintatoimintoja ja mahdollisesti hankintojen tukitoimintoja.

Yhteishankintayksikön yhteishankintatoimintojen suorittamiseksi tekemät hankinnat katsotaan 8–14 artiklassa kuvatun toiminnon toteuttamiseksi tehdyiksi hankinnoiksi. Yhteishankintayksikön yhteishankintatoimintojen suorittamiseksi tekemiin hankintoihin ei sovelleta 18 artiklaa;

13) ’hankintapalvelujen tarjoajalla’ julkista tai yksityistä elintä, joka tarjoaa hankintojen tukitoimintoja markkinoilla;

14) ’kirjallisella’ sanojen tai numeroiden yhdistelmää, joka voidaan lukea, tuottaa uudelleen ja sen jälkeen antaa tiedoksi, sähköisessä muodossa lähetetyt ja tallennetut tiedot mukaan luettuina;

15) ’sähköisellä muodolla’ viestintämuotoa, jossa käytetään sähköteknisiä tietojen käsittely- ja tallennusvälineitä (myös digitaalista kompressiota) ja jossa tietoja levitetään, välitetään ja vastaanotetaan johtoja pitkin, radioteitse, optisesti tai muulla sähkömagneettisella tavalla;

16) ’elinkaarella’ tuotteen olemassaolon tai rakennusurakan tai palvelun suorittamisen kaikkia peräkkäisiä ja/tai toisiinsa liittyviä vaiheita, toteutettava tutkimus ja kehittäminen, tuotanto, kaupankäynti ja sen ehdot, kuljetus, käyttö ja ylläpito mukaan luettuina, raaka-aineiden ostosta tai resurssien kokoamisesta hävittämiseen, ennallistamiseen ja palvelun tai käytön loppuun saakka;

17) ’suunnittelukilpailuilla’ menettelyjä, joilla hankintayksikkö voi hankkia pääasiassa kaavoituksen, kaupunkisuunnittelun, arkkitehtuurin ja teknisen suunnittelun tai tietojenkäsittelyn tarpeisiin suunnitelman tai hankkeen, jonka valintalautakunta valitsee kilpailulla, jossa saatetaan antaa palkintoja;

18) ’innovaatiolla’ sellaisen uuden tai merkittävästi parannetun tuotteen, palvelun tai menetelmän, mukaan lukien muiden muassa tuotanto- tai rakennusprosessit, uuden markkinointimenetelmän tai uuden organisatorisen menetelmän toteuttamista liiketoimintatavoissa, työpaikkaorganisaatiossa tai ulkoisissa suhteissa, jonka tarkoituksena on esimerkiksi auttaa ratkaisemaan yhteiskunnallisia haasteita tai tukea älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun Eurooppa 2020 -strategiaa;

▼B

19) ’merkillä’ mitä tahansa asiakirjaa, sertifikaattia tai todistusta, jolla vahvistetaan, että kyseessä olevat urakat, tuotteet, palvelut, prosessit tai menettelyt täyttävät määrätyt vaatimukset;

20) ’merkkivaatimuksilla’ vaatimuksia, jotka kyseessä olevien urakoiden, tuotteiden, palvelujen, prosessien tai menettelyjen on täytettävä asianomaisen merkin saamiseksi.

3 artikla

Hankintaviranomaiset

1. Tässä direktiivissä ’hankintaviranomaisilla’ tarkoitetaan valtion viranomaisia, alue- tai paikallisviranomaisia, julkisoikeudellisia laitoksia sekä yhden tai useamman tällaisen viranomaisen tai julkisoikeudellisen laitoksen muodostamia yhteenliittymiä.

2. ’Alueviranomaisiin’ kuuluvat kaikki hallinnollisten yksiköiden viranomaiset, jotka on lueteltu ohjeellisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1059/2003 ([1]) tarkoitetuilla NUTS-tasoilla 1 ja 2.

3. ’Paikallisviranomaisiin’ kuuluvat kaikki asetuksessa (EY) N:o 1059/2003 tarkoitetut NUTS-tason 3 hallinnollisten yksiköiden tai niitä pienempien hallinnollisten yksiköiden viranomaiset.

4. ’Julkisoikeudellisilla laitoksilla’ tarkoitetaan laitoksia, joilla on kaikki seuraavat ominaisuudet:

a) ne on nimenomaisesti perustettu tyydyttämään yleisen edun mukaisia tarpeita, eikä niillä ole teollista tai kaupallista luonnetta;

b) ne ovat oikeushenkilöitä; ja

c) niitä rahoittavat pääosin valtion viranomaiset, alue- tai paikallisviranomaiset tai muut julkisoikeudelliset laitokset; tai niiden johto on näiden viranomaisten tai laitosten valvonnan alainen; tai valtion viranomaiset, alue- tai paikallisviranomaiset tai muut julkisoikeudelliset laitokset nimittävät yli puolet niiden hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenistä.

4 artikla

Hankintayksiköt

1. Tätä direktiiviä sovellettaessa hankintayksiköt ovat yksiköitä, jotka

a) ovat hankintaviranomaisia tai julkisia yrityksiä ja harjoittavat jotakin 8–14 artiklassa tarkoitettua toimintaa;

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1059/2003, annettu 26 päivänä toukokuuta 2003, yhteisestä tilastollisten alueyksiköiden nimikkeistöstä (NUTS) (EUVL L 154, 21.6.2003, s. 1).

▼B

b) jos ne eivät ole hankintaviranomaisia tai julkisia yrityksiä, harjoittavat yhtenä toimintanaan jotakin 8–14 artiklassa tarkoitettua toimintaa tai näiden yhdistelmää ja toimivat jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen myöntämillä erityis- tai yksinoikeuksilla.

2. ’Julkisella yrityksellä’ tarkoitetaan yritystä, jossa hankintaviranomaiset voivat suoraan tai välillisesti käyttää määräysvaltaa omistuksen, rahoitusosuuden tai yritystä koskevien sääntöjen perusteella.

Hankintaviranomaisilla katsotaan olevan määräysvalta seuraavissa tapauksissa, joissa ne suoraan tai välillisesti

a) omistavat enemmistön kyseisen yrityksen merkitystä pääomasta;

b) hallitsevat enemmistöä yrityksen osakkeisiin perustuvista äänioikeuksista;

c) voivat nimittää yli puolet yrityksen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenistä.

3. Tässä artiklassa ’erityis- tai yksinoikeuksilla’ tarkoitetaan oikeuksia, jotka jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen on lain, asetuksen tai hallinnollisen määräyksen nojalla myöntänyt ja joilla varataan 8–14 artiklassa määriteltyjen toimintojen harjoittaminen yhdelle tai useammalle yksikölle, mikä vaikuttaa merkittävästi muiden yksiköiden mahdollisuuksiin harjoittaa tällaista toimintaa.

Jos oikeudet on myönnetty riittävän julkisuuden varmistavassa menettelyssä, jossa oikeuksien myöntäminen perustui objektiivisiin perusteisiin, ne eivät muodosta ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja erityis- tai yksinoikeuksia.

Tällaisia menettelyjä ovat:

a) direktiivin 2014/24/EU, direktiivin 2009/81/EY, direktiivin 2014/23/EU tai tämän direktiivin mukaiset hankintamenettelyt, joita edeltää tarjouskilpailukutsu;

b) liitteessä II lueteltujen unionin muiden säädösten mukaiset menettelyt, joilla varmistetaan ennakolta riittävä avoimuus lupien myöntämiseksi objektiivisin perustein.

4. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 103 artiklan mukaisesti liitteessä II vahvistetun, unionin säädöksiä koskevan luettelon muuttamiseksi, kun tällaiset muutokset osoittautuvat tarpeellisiksi uusien säädösten antamisen tai edellä tarkoitettujen säädösten kumoamisen tai muuttamisen perusteella.

▼B

5 artikla

Samaa toimintoa koskevat sekamuotoiset hankinnat

1. Tämän artiklan 2 kohtaa sovelletaan sekamuotoisiin hankintasopimuksiin, joiden kohteena on erityyppisiä hankintoja, jotka kaikki kuuluvat tämän direktiivin soveltamisalaan.

Tämän artiklan 3–5 kohtaa sovelletaan sekamuotoisiin hankintasopimuksiin, joiden kohteena on tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvia hankintoja ja muiden oikeudellisten järjestelyjen soveltamisalaan kuuluvia hankintoja.

2. Sopimukset, jotka koskevat kahden- tai useammantyyppisiä hankintoja (rakennusurakoita, palveluja tai tavaroita), on tehtävä niiden säännösten mukaisesti, joita sovelletaan kyseisen hankintasopimuksen pääkohteen hankintatyyppiin.

Jos on kyse sekamuotoisista hankintasopimuksista, jotka koskevat osittain III osaston I luvussa tarkoitettuja palveluja ja osittain muita palveluja, taikka sekamuotoisista hankintasopimuksista, jotka koskevat osittain palveluja ja osittain tavaroita, niiden pääkohde on määritettävä sen mukaan, minkä palvelujen tai tavaroiden ennakoidut arvot ovat korkeimmat.

3. Jos tietyn hankintasopimuksen eri osat voidaan objektiivisesti erottaa toisistaan, sovelletaan 4 kohtaa. Jos tietyn hankintasopimuksen eri osia ei voida objektiivisesti erottaa toisistaan, sovelletaan 5 kohtaa.

Jos osa tiettyä hankintasopimusta kuuluu SEUT 346 artiklan tai direktiivin 2009/81/EY soveltamisalaan, sovelletaan tämän direktiivin 25 artiklaa.

4. Jos on kyse hankintasopimuksista, joiden kohteena on tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvia hankintoja ja lisäksi sen soveltamisalan ulkopuolelle jääviä hankintoja, hankintayksiköt voivat päättää tehdä erilliset hankintasopimukset erillisiä osia varten tai tehdä yhden hankintasopimuksen. Jos hankintayksiköt päättävät tehdä erilliset hankintasopimukset erillisiä osia varten, päätös siitä, mitä oikeudellista järjestelyä sovelletaan kuhunkin tällaisista erillisistä hankintasopimuksista, tehdään asianomaisen erillisen osan ominaisuuksien perusteella.

Jos hankintayksiköt päättävät tehdä yhden hankintasopimuksen, tätä direktiiviä sovelletaan tästä johtuvaan sekamuotoiseen hankintasopimukseen, jollei 25 artiklassa toisin säädetä, riippumatta niiden osien arvosta, jotka kuuluisivat muutoin eri oikeudellisen järjestelyn soveltamisalaan ja riippumatta siitä, mitä oikeudellista järjestelyä kyseisiin osiin olisi muutoin sovellettu.

Jos on kyse sekamuotoisista hankintasopimuksista, joihin sisältyy tavarahankintasopimusten, rakennusurakkasopimusten ja palveluhankintasopimusten sekä käyttöoikeussopimusten osatekijöitä, sekamuotoinen sopimus on tehtävä tämän direktiivin mukaisesti edellyttäen, että sopimuksen sen osan, joka muodostaa tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvan sopimuksen, 16 artiklan mukaisesti laskettu ennakoitu arvo on yhtä suuri tai suurempi kuin 15 artiklassa vahvistettu asiaankuuluva kynnysarvo.

5. Jos tietyn hankintasopimuksen eri osia ei voi objektiivisesti erottaa toisistaan, sovellettavasta oikeudellisesta järjestelystä päätetään sopimuksen pääkohteen perusteella.

▼B

6 artikla

Useita toimintoja koskevat hankinnat

1. Jos sopimuksilla on määrä kattaa useita toimintoja, hankintayksiköt voivat päättää tehdä erilliset sopimukset kutakin erillistä toimintaa varten tai tehdä yhden sopimuksen. Jos hankintayksiköt päättävät tehdä erilliset hankintasopimukset, päätös siitä, mitä sääntöjä sovelletaan kuhunkin tällaisista erillisistä hankintasopimuksista, tehdään kyseisen erillisen toiminnan ominaisuuksien perusteella.

Sen estämättä, mitä 5 artiklassa säädetään, siinä tapauksessa, että hankintayksiköt päättävät tehdä yhden sopimuksen, sovelletaan tämän artiklan 2 ja 3 kohtaa. Jos jokin kyseisistä toiminnoista kuitenkin kuuluu SEUT 346 artiklan tai direktiivin 2009/81/EY soveltamisalaan, sovelletaan tämän direktiivin 26 artiklaa.

Valittaessa yhden hankintasopimuksen tekemisen ja usean erillisen hankintasopimuksen tekemisen välillä ei saa kuitenkaan pyrkiä siihen, että sopimus tai sopimukset jätetään joko tämän direktiivin tai, soveltuvin osin, direktiivin 2014/24/EU tai direktiivin 2014/23/EU soveltamisalan ulkopuolelle.

2. Useita toimintoja koskevaan hankintasopimukseen sovelletaan sitä toimintaa säänteleviä sääntöjä, jonka toteuttamiseksi se ensisijaisesti tehdään.

3. Jos on objektiivisesti mahdotonta määrittää, mitä toimintaa varten sopimus ensisijaisesti tehdään, sovellettavat säännöt määritellään a, b ja c alakohdan mukaisesti:

a) hankintasopimus on tehtävä direktiivin 2014/24/EU mukaisesti, jos jokin toiminnoista, joita varten hankintasopimus tehdään, kuuluu tämän direktiivin soveltamisalaan ja toinen direktiivin 2014/24/EU soveltamisalaan;

b) hankintasopimus on tehtävä tämän direktiivin mukaisesti, jos jokin toiminnoista, joita varten hankintasopimus tehdään, kuuluu tämän direktiivin soveltamisalaan ja toinen direktiivin 2014/23/EU soveltamisalaan;

c) hankintasopimus on tehtävä tämän direktiivin mukaisesti, jos jokin toiminnoista, joita varten hankintasopimus tehdään, kuuluu tämän direktiivin soveltamisalaan, eikä toinen toiminta kuulu tämän direktiivin, direktiivin 2014/24/EU eikä direktiivin 2014/23/EU soveltamisalaan.

II LUKU

Toiminnot

7 artikla

Yhteiset säännökset

Sovellettaessa 8, 9 ja 10 artiklaa ”toimittamiseen” sisältyy tuotanto, tukku- ja vähittäismyynti.

Kaasun talteenotto kuuluu kuitenkin 14 artiklan soveltamisalaan.

▼B

8 artikla

Kaasu ja lämpö

1. Tätä direktiiviä sovelletaan kaasun ja lämmön osalta seuraaviin toimintoihin:

a) sellaisten kiinteiden verkkojen antaminen käyttöön tai niiden toiminta, joiden tarkoituksena on tarjota yleisölle kaasun tai lämmön tuotantoon, siirtoon tai jakeluun liittyviä palveluja;

b) kaasun tai lämmön toimittaminen näihin verkkoihin.

2. Muun hankintayksikön kuin hankintaviranomaisen suorittamaa kaasun tai lämmön toimittamista julkisen palvelun verkkoihin ei pidetä 1 kohdassa tarkoitettuna toimintana, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) kyseisen hankintayksikön suorittama kaasun tai lämmön tuottaminen on välttämätön seuraus muusta kuin tämän artiklan 1 kohdassa tai 9–11 artiklassa tarkoitetusta toiminnasta;

b) yleiseen verkkoon toimittamisen yksinomaisena tavoitteena on tällaisen tuotannon hyödyntäminen taloudellisesti ja tämän toiminnan osuus on enintään 20 prosenttia hankintayksikön liikevaihdosta laskettuna viimeksi kuluneiden kolmen vuoden keskimääräisen liikevaihdon perusteella, kuluva vuosi mukaan luettuna.

9 artikla

Sähkö

1. Tätä direktiiviä sovelletaan sähkön osalta seuraaviin toimintoihin:

a) sellaisten kiinteiden verkkojen antaminen käyttöön tai niiden toiminta, joiden tarkoituksena on tarjota yleisölle sähkön tuotantoon, siirtoon tai jakeluun liittyviä palveluja;

b) sähkön toimittaminen näihin verkkoihin.

2. Muun hankintayksikön kuin hankintaviranomaisen suorittamaa sähkön toimittamista kiinteisiin julkisen palvelun verkkoihin ei pidetä 1 kohdassa tarkoitettuna toimintana, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) kyseinen hankintayksikkö tuottaa sähköä, koska sen kulutus on välttämätöntä muun kuin tämän artiklan 1 kohdassa tai 8, 10 ja 11 artiklassa tarkoitetun toiminnan harjoittamista varten;

b) toimittaminen yleiseen verkkoon riippuu ainoastaan kyseisen hankintayksikön omasta kulutuksesta eikä se ole ylittänyt 30:tä prosenttia kyseisen hankintayksikön energian kokonaistuotannosta laskettuna viimeksi kuluneiden kolmen vuoden keskimääräisen tuotannon perusteella, kuluva vuosi mukaan luettuna.

▼B

10 artikla

Vesi

1. Veden osalta tätä direktiiviä sovelletaan seuraaviin toimintoihin:

a) sellaisten kiinteiden verkkojen antaminen käyttöön tai niiden toiminta, joiden tarkoituksena on tarjota yleisölle juomaveden tuotantoon, siirtoon tai jakeluun liittyviä palveluja;

b) juomaveden toimittaminen näihin verkkoihin.

2. Tätä direktiiviä sovelletaan myös hankintasopimuksiin tai suunnittelukilpailuihin, jotka 1 kohdassa tarkoitettua toimintaa harjoittavat hankintayksiköt tekevät tai järjestävät ja jotka liittyvät johonkin seuraavista:

a) vesirakennushankkeet, maan kastelu tai kuivatus, jos juomavedeksi hankittavan veden osuus on yli 20 prosenttia näissä hankkeissa tai kastelu- tai kuivatusjärjestelmissä saataville annettavan veden koko määrästä;

b) jäteveden poisto tai käsittely.

3. Muun hankintayksikön kuin hankintaviranomaisen suorittamaa juomaveden toimittamista julkisen palvelun verkkoihin ei pidetä 1 kohdassa tarkoitettuna toimintana, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) kyseinen hankintayksikkö tuottaa juomavettä, koska sen kulutus on välttämätöntä muun kuin 8–11 artiklassa tarkoitetun toiminnan harjoittamista varten;

b) toimittaminen yleiseen verkkoon riippuu ainoastaan kyseisen hankintayksikön omasta kulutuksesta eikä ole ylittänyt 30:tä prosenttia kyseisen hankintayksikön juomaveden kokonaistuotannosta laskettuna viimeksi kuluneiden kolmen vuoden keskimääräisen tuotannon perusteella, kuluva vuosi mukaan luettuna.

11 artikla

Kuljetuspalvelut

Tätä direktiiviä sovelletaan sellaisten verkkojen antamiseen käyttöön tai niiden toimintaan, joiden tarkoituksena on tarjota yleisölle kuljetuspalveluja rautateitse, automatisoiduin järjestelmin, raitioteitse, johdinautoilla, linja-autoilla tai kaapeliradoilla.

Kuljetuspalvelujen verkosta katsotaan olevan kyse, kun palvelua tarjotaan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen asettamin edellytyksin, jotka voivat koskea liikennöitäviä linjoja, käytettävissä olevaa kuljetuskapasiteettia tai vuorotiheyttä.

▼B

12 artikla

Satamat ja lentoasemat

Tätä direktiiviä sovelletaan toimintoihin, jotka liittyvät maantieteellisen alueen hyödyntämiseen lentoasemien, meri- tai sisävesisatamien tai terminaalipalvelujen saattamiseksi lento-, meri- tai sisävesiliikenteen harjoittajien käyttöön.

13 artikla

Postipalvelut

1. Tätä direktiiviä sovelletaan toimintoihin, joiden tarkoituksena on tarjota

a) postipalveluja;

b) muita kuin postipalveluja edellyttäen, että palvelut tarjoaa yksikkö, joka tarjoaa myös tämän artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettuja postipalveluja ja että 34 artiklan 1 kohdassa säädetyt edellytykset eivät täyty tämän artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen palvelujen osalta.

2. Tässä artiklassa tarkoitetaan, tämän kuitenkaan vaikuttamatta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/67/EY ([1]) soveltamiseen,

a) ’postilähetyksellä’ kuljetettavaa valmista lähetystä, joka on osoitettu jollekin vastaanottajalle, lähetyksen painosta riippumatta. Nämä lähetykset voivat kirjelähetysten lisäksi olla esimerkiksi kirjoja, luetteloita, sanomalehtiä ja aikakausjulkaisuja sekä postipaketteja, jotka sisältävät tavaraa, jolla on tai ei ole kaupallista arvoa, lähetyksen painosta riippumatta;

b) ’postipalveluilla’ palveluja, joihin kuuluvat postilähetysten keräily, lajittelu, kuljetus ja jakelu. Nämä palvelut käsittävät direktiivin 97/67/EY mukaisesti perustetun yleispalvelun piiriin kuuluvat ja kuulumattomat palvelut;

c) ’muilla palveluilla kuin postipalveluilla’ palveluja, jotka tarjotaan seuraavilla aloilla:

i) kuriiripalvelujen hallintopalvelut (ennen lähetystä ja sen jälkeen suoritettavat palvelut, postituksen hoitopalvelut mukaan luettuina);

ii) muihin kuin a alakohdassa tarkoitettuihin postilähetyksiin liittyvät palvelut kuten suoramainonta, jota ei ole osoitettu nimenomaisesti kenellekään.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 97/67/EY, annettu 15 päivänä joulukuuta 1997, yhteisön postipalvelujen sisämarkkinoiden kehittämistä ja palvelun laadun parantamista koskevista yhteisistä säännöistä (EYVL L 15, 21.1.1998, s. 14).

▼B

14 artikla

Öljyn ja kaasun talteenotto sekä hiilen tai muiden kiinteiden polttoaineiden etsintä tai talteenotto

Tätä direktiiviä sovelletaan toimintoihin, jotka liittyvät maantieteellisen alueen hyödyntämiseen

a) öljyn tai kaasun talteenottoa varten;

b) hiilen tai muiden kiinteiden polttoaineiden etsintää tai talteenottoa varten.

III LUKU

Aineellinen soveltamisala

1 jakso

Kynnysarvot

15 artikla

Kynnysarvot

Tätä direktiiviä sovelletaan hankintoihin, joita ei jätetä sen soveltamisalan ulkopuolelle 18–23 artiklassa tarkoitettujen poikkeusten tai asianomaisen toiminnan harjoittamista koskevan 34 artiklan nojalla ja joiden ennakoitu arvo ilman arvonlisäveroa on yhtä suuri tai suurempi kuin seuraavat kynnysarvot:

a) ►**M1** 418 000 euroa ◄ tavarahankinta- ja palveluhankintasopimusten sekä suunnittelukilpailujen osalta;

b) ►**M1** 5 225 000 euroa ◄ rakennusurakkasopimusten osalta;

c) 1 000 000 euroa liitteessä XVII lueteltuja sosiaalipalveluja ja muita erityispalveluja koskevien palveluhankintasopimusten osalta.

16 artikla

Hankintojen ennakoidun arvon laskentamenetelmät

1. Hankinnan ennakoidun arvon laskentaperusteena käytetään hankintayksikön arvioimaa maksettavaa kokonaismäärää ilman arvonlisäveroa, mukaan lukien mahdolliset optiot ja hankintasopimusten uusimiset siten kuin ne esitetään hankinta-asiakirjoissa.

Jos hankintayksikön on määrä suorittaa ehdokkaille tai tarjoajille palkintoja tai maksuja, sen on otettava ne huomioon laskiessaan hankinnan ennakoitua arvoa.

2. Jos hankintayksikkö koostuu erillisistä toiminnallisista yksiköistä, on otettava huomioon kaikkien yksittäisten toiminnallisten yksiköiden ennakoitu kokonaisarvo.

Sen estämättä, mitä ensimmäisessä alakohdassa säädetään, jos erillinen toiminnallinen yksikkö vastaa itsenäisesti hankinnoistaan tai tietyistä hankintojen ryhmistä, arvot voidaan ennakoida asianomaisen yksikön tasolla.

▼B

3. Hankinnan ennakoidun arvon laskentamenetelmää ei saa valita siten, että valinnalla pyritään välttämään tämän direktiivin soveltaminen hankintaan. Hankintaa ei saa jakaa osiin tämän direktiivin soveltamisen välttämiseksi, jollei se ole objektiivisista syistä perusteltua.

4. Arvion on oltava vahvistettu silloin, kun tarjouskilpailukutsu lähetetään tai, jos tällaista kutsua ei aiota lähettää, kun hankintayksikkö aloittaa hankintasopimusmenettelyn tilanteen mukaan esimerkiksi ottamalla yhteyttä talouden toimijoihin hankinta-asiassa.

5. Puitejärjestelyissä ja dynaamisissa hankintajärjestelmissä huomioon otettavana arvona on kaikkien kyseisen järjestelyn tai järjestelmän koko keston ajaksi suunniteltujen hankintasopimusten ennakoitu enimmäisarvo ilman arvonlisäveroa.

6. Innovaatiokumppanuuksissa huomioon otettavana arvona on suunnitellun kumppanuuden eri vaiheiden aikana toteutettavien tutkimus- ja kehittämistoimintojen sekä suunnitellun kumppanuuden lopussa kehitettävien ja hankittavien tavaroiden, palvelujen ja rakennusurakoiden ennakoitu enimmäisarvo ilman arvonlisäveroa.

7. Hankintayksiköiden on 15 artiklan soveltamiseksi sisällytettävä rakennusurakkasopimusten ennakoituun arvoon sekä rakennusurakan kustannukset että kaikkien niiden tavaroiden tai palvelujen ennakoitu kokonaisarvo, jotka hankintayksiköt antavat urakoitsijan saataville, jos nämä ovat välttämättömiä rakennusurakan toteuttamiseksi.

8. Jos suunniteltu rakennusurakka tai suunniteltu palvelujen suorittaminen voi johtaa siihen, että hankintasopimuksia tehdään erillisinä osina, on otettava huomioon kaikkien näiden osien ennakoitu kokonaisarvo.

Jos osien yhteenlaskettu arvo on yhtä suuri tai suurempi kuin 15 artiklassa säädetty kynnysarvo, tätä direktiiviä sovelletaan kutakin osaa koskevan hankintasopimuksen tekoon.

9. Jos samanlaisten tavaroiden hankintaa koskeva ehdotus voi johtaa siihen, että hankintasopimuksia tehdään erillisinä osina, kaikkien näiden osien ennakoitu kokonaisarvo on otettava huomioon sovellettaessa 15 artiklan b ja c alakohtaa.

Jos osien yhteenlaskettu arvo on yhtä suuri tai suurempi kuin 15 artiklassa säädetty kynnysarvo, tätä direktiiviä sovelletaan kutakin osaa koskevan hankintasopimuksen tekoon.

10. Sen estämättä, mitä 8 ja 9 kohdassa säädetään, hankintayksiköt voivat tehdä yksittäisiä osia koskevia hankintasopimuksia soveltamatta tässä direktiivissä säädettyjä menettelyjä, jos kyseisen osan ennakoitu arvo ilman arvonlisäveroa on tavaroiden tai palvelujen osalta alle 80 000 euroa ja rakennusurakoiden osalta alle 1 miljoona euroa. Niiden osien yhteenlaskettu arvo, joita koskevat hankintasopimukset on tehty tällä tavoin tätä direktiiviä soveltamatta, saa kuitenkin olla enintään 20 prosenttia kaikkien niiden osien yhteenlasketusta arvosta, joihin ehdotettu rakennusurakka, ehdotettu samanlaisten tavaroiden hankinta tai ehdotettu palvelujen suorittaminen on jaettu.

▼B

11. Säännöllisesti toistuvien tai määräajoin uudistettavien tavarahankinta- tai palveluhankintasopimusten ennakoidun arvon laskentaperusteena on käytettävä

a) joko edellisten 12 kuukauden tai edellisen varainhoitokauden aikana tehtyjen samantyyppisten peräkkäisten hankintasopimusten todellista kokonaisarvoa, jota on mahdollisuuksien mukaan oikaistu alkuperäisen sopimuksen alkamista seuraavien 12 kuukauden aikana odotettavissa olevien määrän tai arvon muutosten perusteella;

b) tai niiden peräkkäisten hankintasopimusten ennakoitua kokonaisarvoa, jotka tehdään ensimmäistä tavarantoimitusta seuraavien 12 kuukauden aikana tai varainhoitokauden aikana, jos tämä on pitempi kuin 12 kuukautta.

12. Tavarahankintasopimuksissa, jotka liittyvät tuotteiden leasingiin, vuokraukseen tai osamaksukauppaan, hankintasopimuksen ennakoidun arvon laskentaperusteena on käytettävä seuraavia:

a) kun kyseessä ovat määräaikaiset, enintään 12 kuukautta voimassa olevat hankintasopimukset, ennakoitu sopimuksen voimassaolon aikainen kokonaisarvo, tai kun kyseessä ovat määräaikaiset, yli 12 kuukautta voimassa olevat hankintasopimukset, kokonaisarvo, ennakoitu jäännösarvo mukaan luettuna;

b) kun kyseessä ovat määräämättömäksi ajaksi tehdyt hankintasopimukset tai sellaiset hankintasopimukset, joiden voimassaoloa ei voida määrittää, kuukausiarvo kerrottuna luvulla 48.

13. Palveluhankintasopimuksissa hankintasopimuksen ennakoidun arvon laskentaperusteena on tapauksen mukaan käytettävä seuraavia:

a) vakuutuspalvelut: suoritettavat vakuutusmaksut ja muunlaiset korvaukset;

b) pankkipalvelut ja muut finanssipalvelut: suoritettavat maksut, palkkiot, korot ja muunlaiset korvaukset;

c) suunnittelua koskevat hankintasopimukset: suoritettavat maksut, palkkiot ja muunlaiset korvaukset.

14. Palveluhankintasopimuksissa, joissa ei ilmoiteta kokonaishintaa, hankintasopimuksen ennakoidun arvon laskentaperusteena on käytettävä seuraavia:

a) määräaikaisten, enintään 48 kuukautta voimassa olevien hankintasopimusten osalta: voimassaolon aikainen ennakoitu kokonaisarvo;

b) määräämättömäksi ajaksi tehtyjen tai yli 48 kuukautta voimassa olevien hankintasopimusten osalta: kuukausiarvoa kerrottuna luvulla 48.

▼B

17 artikla

Kynnysarvojen tarkistus

1. Komissio varmistaa kahden vuoden välein 30 päivästä kesäkuuta 2013 alkaen, että 15 artiklan a ja b alakohdassa säädetyt kynnysarvot vastaavat julkisia hankintoja koskevassa Maailman kauppajärjestön sopimuksessa, jäljempänä 'GPA-sopimus', vahvistettuja kynnysarvoja, ja tarkistaa niitä tarvittaessa tämän artiklan mukaisesti.

Komissio laskee GPA-sopimuksessa määrätyn laskentamenetelmän mukaisesti kyseiset kynnysarvot euron erityisnosto-oikeuksina ilmaistun ja 1 päivänä tammikuuta voimaan tulevaa tarkistusta edeltävän elokuun 31 päivänä päättyvän 24 kuukauden jakson keskimääräisen päivänkurssin perusteella. Tällä tavoin tarkistettu kynnysarvo pyöristetään tarvittaessa alaspäin lähimpään tuhanteen euroon laskennan tuloksena saadusta luvusta, jotta varmistetaan GPA-sopimuksessa määrättyjen voimassa olevien, erityisnosto-oikeuksina ilmaistujen kynnysarvojen noudattaminen.

2. Komissio määrittää 15 artiklan a ja b alakohdassa tarkoitettujen ja tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti tarkistettujen kynnysarvojen vasta-arvot kahden vuoden välein 1 päivästä tammikuuta 2014 alkaen niiden jäsenvaltioiden, joiden rahayksikkö ei ole euro, kansallisina valuuttoina.

Samalla komissio määrittää 15 artiklan c alakohdassa tarkoitetun kynnysarvon vasta-arvon niiden jäsenvaltioiden, joiden rahayksikkö ei ole euro, kansallisina valuuttoina.

Näiden vasta-arvojen määrittäminen perustuu GPA-sopimuksessa määrätyn laskentamenetelmän mukaisesti kyseisten valuuttojen keskimääräisiin päivänkursseihin, jotka vastaavat 1 päivänä tammikuuta voimaan tulevaa tarkistusta edeltävän elokuun 31 päivänä päättyvänä 24 kuukauden jaksona sovellettavaa, euroina ilmaistua kynnysarvoa.

3. Komissio julkaisee 1 kohdassa tarkoitetut tarkistetut kynnysarvot, 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut niiden kansallisina valuuttoina ilmaistut vasta-arvot sekä 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti määritetyn arvon *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* niiden tarkistusta seuraavan marraskuun alussa.

4. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 103 artiklan mukaisesti tämän artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa säädetyn menetelmän mukauttamiseksi GPA-sopimuksessa määrätyn menetelmän mahdollisiin muutoksiin, jotta voidaan tarkistaa 15 artiklan a ja b alakohdassa tarkoitettuja kynnysarvoja ja määrittää tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti vasta-arvot niiden jäsenvaltioiden, joiden rahayksikkö ei ole euro, kansallisina valuuttoina.

Siirretään komissiolle valta antaa tarvittaessa delegoituja säädöksiä 103 artiklan mukaisesti 15 artiklan a ja b alakohdassa tarkoitettujen kynnysarvojen tarkistamiseksi.

▼B

5. Jos on tarpeen tarkistaa 15 artiklan a ja b alakohdassa tarkoitettuja kynnysarvoja ja aikarajoitukset estävät 103 artiklassa säädetyn menettelyn käytön, jolloin on kyse erittäin kiireellisestä tapauksesta, tämän artiklan 4 kohdan toisen alakohdan nojalla annettaviin delegoituihin säädöksiin sovelletaan 104 artiklassa säädettyä menettelyä.

2 jakso

Hankintasopimukset, jotka eivät kuulu direktiivin soveltamisalaan, ja suunnittelukilpailut; erityiset säännökset sellaisia hankintoja varten, joihin liittyy puolustus- tai turvallisuusnäkökohtia

1 alajakso

Kaikkiin hankintayksiköihin sovellettavat poikkeukset sekä vesi- ja energia-aloja koskevat erityispoikkeukset

18 artikla

Hankintasopimukset, joiden tarkoituksena on jälleenmyynti tai vuokraus kolmansille osapuolille

1. Tätä direktiiviä ei sovelleta hankintasopimuksiin, joiden tarkoituksena on jälleenmyynti tai leasing kolmansille osapuolille, jos hankintayksiköllä ei ole erityis- tai yksinoikeutta myydä tai vuokrata näiden hankintasopimusten kohdetta ja jos muut yksiköt voivat myydä tai vuokrata sen samoin edellytyksin kuin hankintayksiköt.

2. Hankintayksiköiden on ilmoitettava komissiolle pyydettäessä kaikista tuotteiden tai toimintojen luokista, joita ne pitävät 1 kohdan mukaisesti soveltamisalaan kuulumattomina. Komissio voi julkaista *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* määräajoin tiedoksi luettelot tuotteiden ja toimintojen luokista, joiden se katsoo kuuluvan tämän poikkeuksen soveltamisalaan. Tällöin komissio ottaa huomioon tietojen kaupallisen arkaluonteisuuden, jos hankintayksiköt ovat tietoja antaessaan tästä huomauttaneet.

19 artikla

Hankintasopimukset ja suunnittelukilpailut, jotka tehdään tai järjestetään muutoin kuin tässä direktiivissä tarkoitetun toiminnan harjoittamiseksi tai tällaisen toiminnan harjoittamiseksi kolmannessa maassa

1. Tätä direktiiviä ei sovelleta hankintasopimuksiin, joita hankintayksiköt tekevät muutoin kuin 8–14 artiklassa tarkoitettujen toimintojen harjoittamiseksi tai tällaisten toimintojen harjoittamiseksi kolmannessa maassa siten, ettei unionin sisäistä verkkoa tai maantieteellistä aluetta käytetä fyysisesti, eikä myöskään tällaisia tarkoituksia varten järjestettyihin suunnittelukilpailuihin.

▼B

2. Hankintayksiköiden on ilmoitettava komissiolle pyydettäessä kaikista toiminnoista, joita ne pitävät 1 kohdan mukaisesti soveltamisalaan kuulumattomina. Komissio voi julkaista *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* määräajoin tiedoksi luettelot niistä toimintojen luokista, joita se pitää tähän poikkeukseen kuuluvina. Tällöin komissio ottaa huomioon tietojen kaupallisen arkaluonteisuuden, jos hankintayksiköt ovat tietoja antaessaan tästä huomauttaneet.

20 artikla

Kansainvälisten sääntöjen nojalla tehtävät hankintasopimukset ja järjestettävät suunnittelukilpailut

1. Tätä direktiiviä ei sovelleta hankintasopimuksiin tai suunnittelukilpailuihin, jotka hankintayksikkö on velvollinen tekemään tai järjestämään tässä direktiivissä säädetyistä poikkeavien hankintamenettelyjen mukaisesti, jotka on vahvistettu seuraavien nojalla:

a) kansainvälisen oikeuden mukaisia velvoitteita asettava oikeudellinen väline, kuten perussopimusten mukaisesti jonkin jäsenvaltion ja yhden tai useamman kolmannen maan tai niiden osien välillä tehty kansainvälinen sopimus, joka koskee allekirjoittajiensa yhteisen hankkeen toteuttamiseen tai hyödyntämiseen tarkoitettuja rakennusurakoita, tavaroita tai palveluja;

b) kansainvälinen järjestö.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava kaikista tämän kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitetuista säädöksistä komissiolle, joka voi kuulla niistä 105 artiklassa tarkoitettua julkisia hankintoja käsittelevää neuvoa-antavaa komiteaa.

2. Tätä direktiiviä ei sovelleta hankintasopimuksiin eikä suunnittelukilpailuihin, jotka hankintayksikkö tekee tai järjestää sellaisten hankintasääntöjen mukaisesti, jotka kansainvälinen järjestö tai kansainvälinen rahoituslaitos on antanut, jos asianomaiset hankintasopimukset ja suunnittelukilpailut ovat kyseisen järjestön tai laitoksen kokonaan rahoittamia; jos on kyse hankintasopimuksista ja suunnittelukilpailuista, joihin kansainvälinen järjestö tai kansainvälinen rahoituslaitos antaa suurimman osan yhteisrahoituksesta, sopimuspuolten on sovittava sovellettavista hankintamenettelyistä.

3. Tämän direktiivin 27 artiklaa sovelletaan kansainvälisten sääntöjen nojalla tehtäviin tai järjestettäviin hankintasopimuksiin ja suunnittelukilpailuihin, joihin liittyy puolustus- tai turvallisuusnäkökohtia. Tämän artiklan 1 ja 2 kohtaa ei sovelleta näihin sopimuksiin ja suunnittelukilpailuihin.

21 artikla

Palveluhankintasopimuksia koskevat erityispoikkeukset

Tätä direktiiviä ei sovelleta palveluhankintasopimuksiin, jotka koskevat

a) maan, olemassa olevien rakennusten tai muun kiinteän omaisuuden hankintaa tai vuokrausta millä tahansa rahoitusmuodolla tai näihin liittyviä oikeuksia;

▼B

b) välimies- ja sovittelupalveluja;

c) mitä tahansa seuraavista oikeudellisista palveluista:

i) neuvoston direktiivin 77/249/ETY ([1]) 1 artiklassa tarkoitetun asianajajan suorittama asiakkaan oikeudellinen edustaminen

— jäsenvaltiossa, kolmannessa maassa tai kansainvälisessä sovittelu- tai välityselimessä pidetyssä välimies- tai sovittelumenettelyssä;

— jäsenvaltion tai kolmannen maan tuomioistuimissa tai viranomaisissa taikka kansainvälisissä tuomioistuimissa tai viranomaisissa;

ii) oikeudellinen neuvonta tämän alakohdan i alakohdassa tarkoitettujen menettelyjen valmistelemiseksi, tai jos on selvää näyttöä ja erittäin todennäköistä, että asiaa, johon neuvonta liittyy, tullaan käsittelemään tällaisessa menettelyssä, edellyttäen, että neuvontaa antaa direktiivin 77/249/ETY 1 artiklassa tarkoitettu asianajaja;

iii) asiakirjojen varmentamis- ja todentamispalvelut, joiden on oltava notaarien suorittamia;

iv) edunvalvojien tai holhoojien suorittamat oikeudelliset palvelut tai muut oikeudelliset palvelut, joiden suorittajan nimeää asianomaisen jäsenvaltion tuomioistuin tai joiden suorittaja nimetään laissa hoitamaan erityistehtäviä tällaisten tuomioistuinten valvonnassa;

v) muut oikeudelliset palvelut, jotka liittyvät, vaikkakin vain ajoittain, julkisen vallan käyttöön kyseisessä jäsenvaltiossa;

d) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2004/39/EY ([2]) tarkoitettujen arvopapereiden tai muiden rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskuun, ostoon, myyntiin tai siirtoon liittyviä finanssipalveluja sekä Euroopan rahoitusvakausvälineellä ja Euroopan vakausmekanismilla toteutettuja toimia;

e) lainoja riippumatta siitä, liittyvätkö ne arvopapereiden tai muiden rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskuun, ostoon, myyntiin tai siirtoon;

f) työsopimuksia;

g) rautateiden tai metron julkisia henkilöliikennepalveluja;

([1]) Neuvoston direktiivi 77/249/ETY, annettu 22 päivänä maaliskuuta 1977, asianajajien palvelujen tarjoamisen vapauden tehokkaan käyttämisen helpottamisesta (EYVL L 78, 26.3.1977, s. 17).

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/39/EY, annettu 21. huhtikuuta 2004, rahoitusvälineiden markkinoista sekä neuvoston direktiivien 85/611/ETY ja 93/6/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/12/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivin 93/22/ETY kumoamisesta (EUVL L 145, 30.4.2004, s. 1).

▼B

h) väestönsuojelua, pelastuspalveluja ja vaarojen ehkäisyä koskevia palveluja, joita tarjoavat voittoa tavoittelemattomat organisaatiot tai yhteenliittymät ja jotka kuuluvat seuraaviin CPV-koodeihin: 75250000-3, 75251000-0, 75251100-1, 75251110-4, 75251120-7, 75252000-7, 75222000-8; 98113100-9 ja 85143000-3, lukuun ottamatta sairaankuljetuspalveluja;

i) sopimuksia, jotka koskevat radio- ja televisiolähetysaikaa tai ohjelmien toimittamista tai tarjoamista ja jotka tehdään audiovisuaalisen tai radiotoiminnan mediapalvelun tarjoajien kanssa. Tässä alakohdassa ’mediapalvelun tarjoajalla’ tarkoitetaan samaa kuin Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/13/EU ([1]) 1 artiklan 1 kohdan d alakohdassa. ’Ohjelmalla’ tarkoitetaan samaa kuin mainitun direktiivin 1 artiklan 1 kohdan b alakohdassa, mutta siihen sisältyvät myös radio-ohjelmat ja niiden ohjelmamateriaali. Tätä säännöstä sovellettaessa ’ohjelmamateriaalilla’ tarkoitetaan samaa kuin ’ohjelmalla’.

22 artikla

Yksinoikeuden perusteella tehtävät palveluhankintasopimukset

Tätä direktiiviä ei sovelleta palveluhankintasopimuksiin, jotka tehdään sellaisen hankintayksikön kanssa, joka on itse hankintaviranomainen, tai tällaisten hankintaviranomaisten yhteenliittymän kanssa ja jotka perustuvat hankintaviranomaiselle SEUT:n mukaisten lakien, asetusten tai julkaistujen hallinnollisten määräysten nojalla annettuun yksinoikeuteen.

23 artikla

Tiettyjen hankintayksiköiden veden hankkimiseksi sekä energian toimittamiseksi tai energian tuottamiseen tarkoitettujen polttoaineiden toimittamiseksi tekemät hankintasopimukset

Tätä direktiiviä ei sovelleta hankintasopimuksiin,

a) jotka tehdään veden hankkimiseksi, jos ne ovat jompaakumpaa 10 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua toimintaa tai niitä molempia harjoittavien hankintayksiköiden tekemiä;

b) jotka hankintayksiköt, jotka toimivat aktiivisesti energia-alalla harjoittamalla 8 artiklan 1 kohdassa, 9 artiklan 1 kohdassa tai 14 artiklassa tarkoitettua toimintaa, tekevät itse

i) energian toimittamiseksi;

ii) polttoaineiden toimittamiseksi energiantuotantoa varten.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/13/EU, annettu 10 päivänä maaliskuuta 2010, audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoamista koskevien jäsenvaltioiden tiettyjen lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (audiovisuaalisia mediapalveluja koskeva direktiivi) (EUVL L 95, 15.4.2010, s. 1).

▼B

2 alajakso

Hankinnat, joihin liittyy puolustus- ja turvallisuus-näkökohtia

24 artikla

Puolustus ja turvallisuus

1. Puolustus- ja turvallisuusalalla tehtävien hankintasopimusten ja järjestettävien suunnittelukilpailujen osalta tätä direktiiviä ei sovelleta

a) hankintasopimuksiin, joihin sovelletaan direktiiviä 2009/81/EY;

b) hankintasopimuksiin, joihin direktiiviä 2009/81/EY ei sovelleta sen 8, 12 ja 13 artiklan nojalla.

2. Tätä direktiiviä ei sovelleta hankintasopimuksiin eikä suunnittelukilpailuihin, joita ei ole muutoin vapautettu soveltamisesta 1 kohdan nojalla, siinä määrin kuin jäsenvaltion keskeisten turvallisuusetujen suojaamista ei voida taata vähemmän rajoittavin toimenpitein, esimerkiksi asettamalla vaatimuksia, joilla pyritään suojaamaan hankintaviranomaisen saataville antamien tietojen luottamuksellisuus tämän direktiivin mukaisessa hankintamenettelyssä.

Tätä direktiiviä ei SEUT 346 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti myöskään sovelleta hankintasopimuksiin eikä suunnittelukilpailuihin, joita ei ole muutoin vapautettu soveltamisesta tämän artiklan 1 kohdan nojalla, siinä määrin kuin tämän direktiivin soveltaminen velvoittaisi jäsenvaltion antamaan tietoja, joiden paljastamisen se katsoo olevan olennaisten turvallisuusetujensa vastaista.

3. Jos hankinta ja hankintasopimuksen toteuttaminen tai suunnittelukilpailu on julistettu salaisiksi tai niihin on liitettävä erityisiä turvatoimia jäsenvaltiossa voimassa olevien lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten mukaisesti, tätä direktiiviä ei sovelleta, edellyttäen että jäsenvaltio on määritellyt, että kyseisten olennaisten etujen suojaamista ei voida taata vähemmän rajoittavin, kuten 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuin toimenpitein.

25 artikla

Samaa toimintoa koskevat sekamuotoiset hankinnat, joihin liittyy puolustus- tai turvallisuusnäkökohtia

1. Kun on kyse samaa toimintoa koskevista sekamuotoisista hankinnoista, jotka koskevat tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvia hankintoja sekä SEUT 346 artiklan tai direktiivin 2009/81/EY soveltamisalaan kuuluvia hankintoja tai muita osatekijöitä, sovelletaan tätä artiklaa.

2. Jos tietyn hankintasopimuksen eri osat voidaan objektiivisesti erottaa toisistaan, hankintayksiköt voivat päättää tehdä erilliset hankintasopimukset erillisiä osia varten tai tehdä yhden hankintasopimuksen.

▼B

Jos hankintayksiköt päättävät tehdä erilliset hankintasopimukset erillisiä osia varten, siitä, mitä oikeudellista järjestelyä sovelletaan kuhunkin tällaisista erillisistä hankintasopimuksista, päätetään asianomaisen erillisen osan ominaisuuksien perusteella.

Jos hankintayksiköt päättävät tehdä yhden hankintasopimuksen, sovellettavan oikeudellisen järjestelyn määrittelemiseksi sovelletaan seuraavia perusteita:

a) jos osa tietystä sopimuksesta kuuluu SEUT 346 artiklan soveltamisalaan, hankintasopimus voidaan tehdä soveltamatta tätä direktiiviä, edellyttäen, että yhden hankintasopimuksen tekemiselle on olemassa objektiiviset perusteet;

b) jos osa tietystä sopimuksesta kuuluu direktiivin 2009/81/EY artiklan soveltamisalaan, hankintasopimus voidaan tehdä mainitun direktiivin mukaisesti, edellyttäen, että yhden hankintasopimuksen tekemiselle on olemassa objektiiviset perusteet. Tämä alakohta ei vaikuta mainitussa direktiivissä säädettyjen kynnysarvojen ja poikkeusten soveltamiseen.

Yhden hankintasopimuksen tekemistä koskevaa päätöstä ei saa kuitenkaan tehdä siinä tarkoituksessa, että sopimuksiin ei sovelleta joko tämän direktiivin tai direktiivin 2009/81/EY säännöksiä.

3. Edellä olevaa 2 kohdan kolmannen alakohdan a alakohtaa sovelletaan sekamuotoisiin hankintasopimuksiin, joihin voitaisiin muutoin soveltaa kolmannen alakohdan sekä a että b alakohtaa.

4. Jos tietyn hankintasopimuksen eri osia ei voi objektiivisesti erottaa toisistaan, hankintasopimus voidaan tehdä soveltamatta tätä direktiiviä, jos se sisältää osatekijöitä, joihin sovelletaan SEUT 346 artiklaa; muussa tapauksessa se voidaan tehdä direktiivin 2009/81/EY mukaisesti.

26 artikla

Useita toimintoja koskevat sekamuotoiset hankinnat, joihin liittyy puolustus- tai turvallisuusnäkökohtia

1. Jos sopimuksilla on määrä kattaa useita toimintoja, hankintayksiköt voivat päättää tehdä erilliset sopimukset kutakin erillistä toimintaa varten tai tehdä yhden sopimuksen. Jos hankintayksiköt päättävät tehdä erilliset hankintasopimukset erillisiä osia varten, siitä, mitä oikeudellista järjestelyä sovelletaan kuhunkin tällaisista erillisistä hankintasopimuksista, päätetään asianomaisen erillisen toiminnan ominaisuuksien perusteella.

Jos hankintayksiköt päättävät tehdä yhden sopimuksen, sovelletaan tämän artiklan 2 kohtaa. Valittaessa yhden hankintasopimuksen tekemisen ja usean erillisen hankintasopimuksen tekemisen välillä ei saa pyrkiä siihen, että sopimus tai sopimukset jätetään tämän direktiivin tai direktiivin 2009/81/EY soveltamisalan ulkopuolelle.

2. Jos hankintasopimuksella on tarkoitus kattaa tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluva toiminta ja jokin toinen,

▼B

a) direktiivin 2009/81/EY tai

b) SEUT 346 artiklan soveltamisalaan kuuluva toiminta,

hankintasopimus voidaan tehdä direktiivin 2009/81/EY mukaisesti ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa ja soveltamatta tätä direktiiviä b alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa. Tämä alakohta ei vaikuta direktiivissä 2009/81/EY säädettyjen kynnysarvojen ja poikkeusten soveltamiseen.

Ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitetut hankintasopimukset, joihin sisältyy lisäksi SEUT 346 artiklan soveltamisalaan kuuluvia hankintoja tai muita osatekijöitä, voidaan tehdä soveltamatta tätä direktiiviä.

Ensimmäisen ja toisen alakohdan soveltamien edellyttää kuitenkin sitä, että yhden sopimuksen tekeminen on objektiivisista syistä perusteltua ja että päätöstä yhden sopimuksen tekemisestä ei tehdä siinä tarkoituksessa, että sopimuksiin ei sovelleta tämän direktiivin säännöksiä.

27 artikla

Kansainvälisten sääntöjen mukaisesti tehtävät tai järjestettävät hankintasopimukset ja suunnittelukilpailut, joihin liittyy puolustus- tai turvallisuusnäkökohtia

1. Tätä direktiiviä ei sovelleta hankintasopimuksiin eikä suunnittelukilpailuihin, joihin liittyy puolustus- ja turvallisuusnäkökohtia ja jotka hankintayksikkö on velvollinen tekemään tai järjestämään sellaisten hankintamenettelyjen mukaisesti, jotka poikkeavat tässä direktiivissä säädetyistä hankintamenettelyistä ja jotka on vahvistettu jollain seuraavista:

a) perussopimusten mukaisesti jonkin jäsenvaltion ja yhden tai useamman kolmannen maan tai niiden osien välillä tehty kansainvälinen sopimus tai järjestely, joka koskee allekirjoittajiensa yhteisen hankkeen toteuttamiseen tai hyödyntämiseen tarkoitettuja rakennusurakoita, tavaroita tai palveluja;

b) joukkojen sijoittamiseen liittyvä kansainvälinen sopimus tai järjestely, joka koskee jonkin jäsenvaltion tai kolmannen maan yrityksiä;

c) kansainvälinen järjestö.

Kaikista tämän kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitetuista sopimuksista tai järjestelyistä on ilmoitettava komissiolle, joka voi kuulla niistä 105 artiklassa tarkoitettua julkisia hankintoja käsittelevää neuvoa-antavaa komiteaa.

2. Tätä direktiiviä ei sovelleta hankintasopimuksiin eikä suunnittelukilpailuihin, joihin liittyy puolustus- tai turvallisuusnäkökohtia ja jotka hankintayksikkö tekee tai järjestää sellaisten hankintasääntöjen mukaisesti, jotka kansainvälinen järjestö tai kansainvälinen rahoituslaitos on antanut, jos asianomaiset hankintasopimukset ja suunnittelukilpailut ovat kyseisen järjestön tai laitoksen kokonaan rahoittamia. Jos on kyse hankintasopimuksista ja suunnittelukilpailuista, joihin kansainvälinen järjestö tai kansainvälinen rahoituslaitos antaa suurimman osan yhteisrahoituksesta, sopimuspuolten on sovittava sovellettavista hankintamenettelyistä.

▼B

3 alajakso

Erityissuhteet (yhteistyö, sidosyritykset ja yhteisyritykset)

28 artikla

Hankintaviranomaisten väliset hankintasopimukset

1. Hankintasopimus, jonka hankintaviranomainen tekee yksityisoikeudellisen tai julkisoikeudellisen oikeushenkilön kanssa, jää tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) hankintaviranomainen käyttää kyseisessä oikeushenkilössä samanlaista määräysvaltaa kuin omissa yksiköissään;

b) yli 80 prosenttia määräysvallan alaisen oikeushenkilön toiminnoista suoritetaan niiden tehtävien täyttämiseksi, jotka se on vastaanottanut määräysvaltaa käyttävältä hankintaviranomaiselta tai muilta kyseisen hankintaviranomaisen määräysvallan alaisilta oikeushenkilöiltä;

c) määräysvallan alaisessa oikeushenkilössä ei ole suoria yksityisiä pääomaosuuksia lukuun ottamatta perussopimuksen mukaisia kansallisissa säännöksissä vaadittuja yksityisen pääomaosuuden muotoja ilman määräysvaltaa ja ilman suojaamista, jotka eivät vaikuta ratkaisevasti määräysvallan alaisen oikeushenkilön päätöksiin.

Hankintaviranomaisen katsotaan käyttävän oikeushenkilössä samanlaista määräysvaltaa kuin omissa yksiköissään ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitetulla tavalla, jos se käyttää ratkaisevaa vaikutusvaltaa määräysvallan alaisen oikeushenkilön strategisiin tavoitteisiin ja tärkeisiin päätöksiin. Tällaista määräysvaltaa voi käyttää myös toinen oikeushenkilö, joka on samalla tavoin hankintaviranomaisen määräysvallassa.

2. Edellä olevaa 1 kohtaa sovelletaan myös silloin, kun määräysvallan alainen henkilö, joka on hankintaviranomainen, tekee sopimuksen tätä määräysvaltaa käyttävän hankintaviranomaisen kanssa tai saman hankintaviranomaisen määräysvallan alaisen toisen oikeushenkilön kanssa edellyttäen, että oikeushenkilössä, jonka kanssa hankintasopimus tehdään, ei ole suoria yksityisiä pääomaosuuksia lukuun ottamatta perussopimusten mukaisia kansallisissa säännöksissä vaadittuja yksityisen pääomaosuuden muotoja ilman määräysvaltaa ja ilman suojaamista, jotka eivät vaikuta ratkaisevasti määräysvallan alaisen oikeushenkilön päätöksiin.

3. Hankintaviranomainen, joka ei käytä yksityisoikeudellisessa tai julkisoikeudellisessa oikeushenkilössä 1 kohdassa tarkoitettua määräysvaltaa, voi kuitenkin tehdä hankintasopimuksen kyseisen oikeushenkilön kanssa tätä direktiiviä soveltamatta, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) hankintaviranomainen käyttää yhdessä muiden hankintaviranomaisten kanssa kyseisessä oikeushenkilössä samanlaista määräysvaltaa kuin omissa yksiköissään;

b) yli 80 prosenttia kyseisen oikeushenkilön toiminnoista suoritetaan niiden tehtävien täyttämiseksi, jotka se on vastaanottanut määräysvaltaa käyttäviltä hankintaviranomaisilta tai muilta samojen hankintaviranomaisten määräysvallan alaisilta oikeushenkilöiltä; ja

▼B

c) määräysvallan alaisessa oikeushenkilössä ei ole suoria yksityisiä pääomaosuuksia lukuun ottamatta perussopimusten mukaisia kansallisissa säännöksissä vaadittuja yksityisen pääomaosuuden muotoja ilman määräysvaltaa ja ilman suojaamista, jotka eivät vaikuta ratkaisevasti määräysvallan alaisen oikeushenkilön päätöksiin.

Ensimmäisen alakohdan a alakohtaa sovellettaessa hankintaviranomaisten katsotaan käyttävän yhteistä määräysvaltaa oikeushenkilössä, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

i) määräysvallan alaisen oikeushenkilön päätöksentekoelimet koostuvat kaikkien määräysvallan käyttöön osallistuvien hankintaviranomaisten edustajista. Yksittäiset edustajat voivat edustaa useita tai kaikkia osallistuvia hankintaviranomaisia;

ii) kyseiset hankintaviranomaiset voivat yhdessä käyttää ratkaisevaa vaikutusvaltaa määräysvallan alaisen oikeushenkilön strategisiin tavoitteisiin ja tärkeisiin päätöksiin; ja

iii) määräysvallan alainen oikeushenkilö ei aja sellaisia etuja, jotka poikkeaisivat määräysvaltaa käyttävien hankintaviranomaisten eduista.

4. Yksinomaan kahden tai useamman hankintaviranomaisen välillä tehty sopimus jää tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) sopimuksella käynnistetään tai toteutetaan siihen osallistuvien hankintaviranomaisten välinen yhteistyö tavoitteena varmistaa, että julkiset palvelut, jotka niiden on suoritettava, tarjotaan niiden yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi;

b) kyseisen yhteistyön toteuttamista ohjaavat ainoastaan yleiseen etuun liittyvät näkökohdat; ja

c) osallistuvat hankintaviranomaiset harjoittavat avoimilla markkinoilla alle 20:tä prosenttia yhteistyön piiriin kuuluvista toiminnoistaan.

5. Edellä 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa, 3 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa ja 4 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen toimintojen prosenttiosuutta määriteltäessä on otettava huomioon sopimuksen tekemistä edeltävien kolmen vuoden keskimääräinen kokonaisliikevaihto tai jokin asianmukainen vaihtoehtoinen toimintaan perustuva määrä, kuten asianomaiselle oikeushenkilölle aiheutuneet kustannukset palvelujen, tavaroiden ja rakennusurakoiden osalta.

Jos asianomaisen oikeushenkilön perustamisajankohdan tai toiminnan aloittamisen ajankohdan tai toiminnan uudelleenjärjestämisen vuoksi liikevaihtoa tai vaihtoehtoista toimintaan perustuvaa määrää, kuten kustannuksia, ei ole joko saatavilla kolmelta edeltävältä vuodelta tai niillä ei ole enää merkitystä, riittää, että toiminnan mittaus osoitetaan todennäköiseksi erityisesti esittämällä tietoja tulevasta liiketoiminnasta.

▼B

29 artikla

Sidosyrityksen kanssa tehtävät hankintasopimukset

1. Tätä artiklaa sovellettaessa ’sidosyrityksellä’ tarkoitetaan yritystä, jonka vuositilinpäätökset konsolidoidaan hankintayksikön vuositilinpäätösten kanssa direktiivin 2013/34/EU vaatimusten mukaisesti.

2. Jos on kyse yksiköistä, jotka eivät kuulu direktiivin 2013/34/EU soveltamisalaan, ’sidosyrityksellä’ tarkoitetaan yritystä,

a) jossa hankintayksikkö käyttää suoraan tai välillisesti määräysvaltaa;

b) joka voi käyttää määräysvaltaa hankintayksikössä; tai

c) joka on hankintayksikön tavoin toisen yrityksen määräysvallan alainen omistuksen, rahoitusosuuden tai yritystä koskevien sääntöjen nojalla.

Tätä kohtaa sovellettaessa ’määräysvallalla’ tarkoitetaan samaa kuin 4 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa.

3. Sen estämättä, mitä 28 artiklassa säädetään, ja jos tämän artiklan 4 kohdassa säädetyt edellytykset täyttyvät, tätä direktiiviä ei sovelleta hankintasopimukseen, jonka sopimuspuoleksi

a) hankintayksikkö valitsee sidosyrityksen tai

b) yksinomaan useista hankintayksiköistä koostuva, 8–14 artiklassa kuvattuja toimintoja harjoittava yhteisyritys valitsee johonkin näistä hankintayksiköistä sidoksissa olevan yrityksen.

4. Edellä olevaa 3 kohtaa sovelletaan

a) palveluhankintasopimuksiin, jos vähintään 80 prosenttia sidosyrityksen kolmen viimeksi kuluneen vuoden aikana palvelujen alalla saavuttamasta keskimääräisestä liikevaihdosta muodostuu näiden palvelujen suorittamisesta hankintayksikölle tai muille yrityksille, joihin se on sidoksissa, kun otetaan huomioon kaikki kyseisen yrityksen suorittamat palvelut;

b) tavarahankintasopimuksiin, jos vähintään 80 prosenttia sidosyrityksen kolmen viimeksi kuluneen vuoden aikana tavaratoimitusten alalla saavuttamasta keskimääräisestä liikevaihdosta muodostuu näiden tavaroiden toimittamisesta hankintayksikölle tai muille yrityksille, joihin se on sidoksissa, kun otetaan huomioon kaikki kyseisen yrityksen toimittamat tavarat;

c) rakennusurakkasopimuksiin, jos vähintään 80 prosenttia sidosyrityksen kolmen viimeksi kuluneen vuoden aikana saavuttamasta keskimääräisestä liikevaihdosta muodostuu näiden urakoiden suorittamisesta hankintayksikölle tai muille yrityksille, joihin se on sidoksissa, kun otetaan huomioon kaikki kyseisen yrityksen suorittamat urakat.

▼B

5. Jos sidosyrityksen perustamisajankohdan tai toiminnan aloittamisen ajankohdan vuoksi liikevaihtotietoja kolmelta viimeksi kuluneelta vuodelta ei ole käytettävissä, riittää, että kyseinen yritys osoittaa 4 kohdan a, b tai c alakohdassa tarkoitetun liikevaihdon toteutumisen todennäköiseksi, erityisesti esittämällä tietoja tulevasta liiketoiminnasta.

6. Jos useampi kuin yksi hankintayksikön kanssa taloudellisen ryhmittymän muodostava sidosyritys tarjoaa samaa tai vastaavia palveluja, tavarantoimituksia tai rakennusurakointia, edellä olevia prosenttiosuuksia laskettaessa on otettava huomioon näiden sidosyritysten suorittamista palveluista, tavarantoimituksista ja rakennusurakoinnista muodostuva kokonaisliikevaihto.

30 artikla

Yhteisyrityksen tai yhteisyritykseen kuuluvan hankintayksikön kanssa tehtävät hankintasopimukset

Sen estämättä, mitä 28 artiklassa säädetään, ja edellyttäen, että yhteisyritys on perustettu kyseisen toiminnan harjoittamiseksi vähintään kolmen vuoden ajan ja että yhteisyrityksen perustamisasiakirjassa todetaan yhteisyrityksen perustaneiden hankintayksiköiden kuuluvan siihen vähintään saman ajan, tätä direktiiviä ei sovelleta hankintasopimuksiin, joiden sopimuspuoleksi

a) yksinomaan useista hankintayksiköistä koostuva, 8–14 artiklassa tarkoitettua toimintaa harjoittava yhteisyritys on valinnut yhden tällaisen hankintayksikön, tai

b) hankintayksikkö on valinnut tällaisen yhteisyrityksen, johon se itse kuuluu.

31 artikla

Tietojen ilmoittaminen

Hankintayksiköiden on ilmoitettava komissiolle pyydettäessä seuraavat 29 artiklan 2 ja 3 kohdan sekä 30 artiklan soveltamiseen liittyvät tiedot:

a) asianomaisten yritysten tai yhteisyritysten nimet;

b) kyseisten hankintasopimusten luonne ja arvo;

c) komission tarpeelliseksi katsoma selvitys sen osoittamiseksi, että hankintasopimukset saaneen yrityksen tai yhteisyrityksen ja hankintayksikön väliset suhteet täyttävät 29 tai 30 artiklan vaatimukset.

▼B

4 alajakso

Erityistilanteet

32 artikla

Tutkimus- ja kehittämispalvelut

Tätä direktiiviä sovelletaan vain niiden tutkimus- ja kehittämispalvelujen julkista hankintaa koskeviin sopimuksiin, jotka kuuluvat CPV-koodeihin 73000000-2–73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 ja 73430000-5, edellyttäen että molemmat seuraavista edellytyksistä täyttyvät:

a) saatavat hyödyt koituvat yksinomaan hankintayksikölle käytettäviksi tämän toiminnassa; ja

b) hankintayksikkö korvaa suoritetun palvelun kokonaan.

33 artikla

Erityisjärjestelyjen alaiset hankintasopimukset

1. Rajoittamatta tämän direktiivin 34 artiklan soveltamista Itävallan tasavallan ja Saksan liittotasavallan on varmistettava toimiluvan myöntämisehtojen tai muiden asianmukaisten toimenpiteiden avulla, että komission päätöksessä 2002/205/EY ([1]) ja komission päätöksessä 2004/73/EY ([2]) mainituilla aloilla toimivat yksiköt

a) noudattavat syrjimättömyyden ja kilpailuun perustuvan hankinnan periaatteita tehdessään tavarahankintasopimuksia, rakennusurakkasopimuksia ja palveluhankintasopimuksia, erityisesti antaessaan talouden toimijoiden saataville tietoja suunnitelluista hankinnoistaan;

b) toimittavat komissiolle tekemiään hankintasopimuksia koskevat tiedot komission päätöksessä 93/327/ETY ([3]) määritellyin edellytyksin.

2. Rajoittamatta 34 artiklan soveltamista Yhdistyneen kuningaskunnan on varmistettava toimiluvan myöntämisehtojen tai muiden asianmukaisten toimenpiteiden avulla, että päätöksessä 97/367/ETY mainituilla aloilla toimivat yksiköt soveltavat tämän artiklan 1 kohdan a ja b alakohtaa hankintasopimuksiin, jotka on tehty mainitun toiminnan harjoittamiseksi Pohjois-Irlannissa.

([1]) Komission päätös 2002/205/EY, tehty 4 päivänä maaliskuuta 2002, Itävallan pyydettyä direktiivin 93/38/ETY 3 artiklan mukaisen erityisen järjestelyn soveltamista (EYVL L 68, 12.3.2002, s. 31).

([2]) Komission päätös 2004/73/EY, tehty 15 päivänä tammikuuta 2004, Saksan pyynnöstä soveltaa direktiivin 93/38/ETY 3 artiklassa säädettyä erityismenettelyä (EUVL L 16, 23.1.2004, s. 57).

([3]) Komission päätös 93/327/ETY, tehty 13 päivänä toukokuuta 1993, edellytyksistä, joilla maantieteellisiä alueita öljyn, kaasun, hiilen tai muiden kiinteiden polttoaineiden etsimiseksi tai talteen ottamiseksi hyödyntämään ryhtyvien hankintayksiköiden on toimitettava komissiolle tiedot tekemistään hankintasopimuksista (EYVL L 129, 27.5.1993, s. 25).

▼B

3. Edellä olevia 1 ja 2 kohtaa ei sovelleta öljyn tai kaasun etsintää varten tehtyihin hankintasopimuksiin.

5 alajakso

Suoraan kilpailun kohteena olevat toiminnot ja niihin liittyvät menettelysäännökset

34 artikla

Suoraan kilpailun kohteena olevat toiminnot

1. Hankintasopimuksiin, jotka tehdään 8–14 artiklassa tarkoitetun toiminnan suorittamiseksi, ei sovelleta tätä direktiiviä, jos jäsenvaltio tai hankintayksiköt, jotka ovat esittäneet 35 artiklan mukaisen pyynnön, voivat osoittaa, että toiminta siinä jäsenvaltiossa, jossa se toteutetaan, on suoraan kilpailun kohteena markkinoilla, joille pääsyä ei ole rajoitettu; tätä direktiiviä ei sovelleta myöskään suunnittelukilpailuihin, jotka on järjestetty tällaisen toiminnan harjoittamiseksi kyseisellä maantieteellisellä alueella. Kyseinen toiminta voi olla osa laajempaa alaa tai sitä voidaan harjoittaa vain joissain kyseisen jäsenvaltion osissa. Tämän kohdan ensimmäisessä virkkeessä tarkoitetun kilpailun arviointi, joka tehdään komission käytettävissä olevien tietojen perusteella tämän direktiivin soveltamiseksi, ei rajoita kilpailulainsäädännön soveltamista. Tällainen arviointi tehdään ottaen huomioon kyseisten toimintojen markkinat ja 2 kohdassa tarkoitetut maantieteelliset viitemarkkinat.

2. Tämän artiklan 1 kohdan soveltamiseksi on sen määrittämiseksi, onko toiminto suoraan avoin kilpailulle, käytettävä kilpailua koskevien SEUT:n määräysten mukaisia perusteita. Näitä perusteita voivat olla muun muassa kyseisten tuotteiden tai palvelujen ominaispiirteet, sellaisten vaihtoehtoisten tuotteiden tai palvelujen olemassaolo, jotka mahdollistavat kysynnän tai tarjonnan korvattavuuden, hinta tai useamman kuin yhden tavarantoimittajan tai palvelujen suorittajan todellinen tai mahdollinen olemassaolo.

Maantieteelliset viitemarkkinat, joiden perusteella kilpailun kohteena olemista arvioidaan, muodostuvat alueesta, jolla kyseiset yritykset tarjoavat ja hankkivat tavaroita ja palveluja, jolla kilpailuedellytykset ovat riittävän yhtenäiset ja joka voidaan erottaa maantieteellisistä lähialueista erityisesti kilpailuedellytysten huomattavan erilaisuuden perusteella. Tässä arvioinnissa on erityisesti otettava huomioon kyseisten tuotteiden tai palvelujen luonne ja ominaisuudet, markkinoille pääsyn esteet, kuluttajien valinnat, merkittävät erot yritysten markkinaosuuksissa kyseisen alueen ja lähialueiden välillä sekä olennaiset hintaerot.

3. Markkinoille pääsyä ei pidetä rajoitettuna tämän artiklan 1 kohtaa sovellettaessa, jos jäsenvaltio on pannut täytäntöön liitteessä III mainitun unionin lainsäädännön ja soveltaa sitä.

▼B

Jos tietyille markkinoille pääsyä ei voida katsoa vapaaksi ensimmäisen alakohdan perusteella, on osoitettava, että kyseisille markkinoille pääsy on tosiasiallisesti ja oikeudellisesti vapaata.

35 artikla

Menettely, jolla päätetään 34 artiklan soveltamisesta

1. Jos jäsenvaltio tai, jos kyseisen jäsenvaltion lainsäädännössä niin säädetään, hankintayksikkö katsoo 34 artiklan 2 ja 3 kohdassa säädetyillä perusteilla, että tietty toiminta on suoraan kilpailun kohteena sellaisilla markkinoilla, joille pääsyä ei ole rajoitettu, se voi esittää komissiolle sen seikan vahvistamista koskevan pyynnön, että tätä direktiiviä ei sovelleta kyseisen toiminnan suorittamista koskevien hankintasopimusten tekemiseen tai suunnittelukilpailujen järjestämiseen, tarvittaessa yhdessä kyseisen toiminnan suhteen toimivaltaisen riippumattoman kansallisen viranomaisen lausunnon kanssa. Kyseinen toiminta voi olla osa laajempaa alaa tai sitä voidaan harjoittaa vain joissain kyseisen jäsenvaltion osissa.

Pyynnössä kyseisen jäsenvaltion tai hankintayksikön on toimitettava komissiolle kaikki tarvittavat tiedot ja erityisesti tiedot kaikista laeista, asetuksista, hallinnollisista määräyksistä tai sopimuksista, jotka koskevat 34 artiklan 1 kohdassa säädettyjen edellytysten täyttymistä.

2. Jollei hankintayksikön pyyntöön liity kyseisen toiminnan suhteen toimivaltaisen riippumattoman kansallisen viranomaisen yksityiskohtaista ja perusteltua lausuntoa, jossa analysoidaan perusteellisesti edellytyksiä, joilla 34 artiklan 1 kohtaa voidaan mahdollisesti soveltaa kyseiseen toimintaan mainitun artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisesti, komission on ilmoitettava asiasta välittömästi kyseiselle jäsenvaltiolle. Asianomaisen jäsenvaltion on siinä tapauksessa toimitettava komissiolle kaikki tarvittavat tiedot ja erityisesti tiedot kaikista laeista, asetuksista, hallinnollisista määräyksistä tai sopimuksista, jotka koskevat 34 artiklan 1 kohdassa säädettyjen edellytysten täyttymistä.

3. Komissio voi tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti esitetystä pyynnöstä vahvistaa liitteessä IV säädettyjen määräaikojen kuluessa annetuilla täytäntöönpanosäädöksillä, onko 8–14 artiklassa tarkoitettu toiminta 34 artiklassa säädetyillä perusteilla arvioituna suoraan kilpailun kohteena. Kyseiset täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 105 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen.

Tämän direktiivin soveltaminen hankintasopimuksiin, jotka tehdään tietyn toiminnan toteuttamiseksi, ja suunnittelukilpailuihin, jotka järjestetään tällaisen toiminnan suorittamiseksi, päättyy seuraavissa tapauksissa:

a) komissio on antanut liitteessä IV säädetyssä määräajassa täytäntöönpanosäädöksen, jossa vahvistetaan 34 artiklan 1 kohdan soveltaminen;

b) komissio ei ole antanut täytäntöönpanosäädöstä liitteessä IV säädetyssä määräajassa.

▼B

4. Kyseinen jäsenvaltio tai hankintayksikkö voi pyynnön esittämisen jälkeen komission suostumuksella tehdä pyyntöönsä oleellisia muutoksia, erityisesti kyseisten toimintojen tai maantieteellisten alueiden osalta. Tässä tapauksessa täytäntöönpanosäädöksen antamiseen sovelletaan uutta määräaikaa, joka lasketaan liitteessä IV olevan 1 kohdan mukaisesti, elleivät komissio ja pyynnön esittänyt jäsenvaltio tai hankintayksikkö sovi lyhyemmästä ajanjaksosta.

5. Jos tietyssä jäsenvaltiossa harjoitettavan toiminnan osalta on jo aloitettu 1, 2 ja 4 kohdan mukainen menettely, ennen ensimmäistä hakemusta koskevan määräajan päättymistä tehtyjä uusia hakemuksia, jotka koskevat samaa toimintaa samassa jäsenvaltiossa, ei pidetä uusina menettelyinä, vaan ne käsitellään yhdessä ensimmäisen hakemuksen kanssa.

6. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksen, jossa annetaan yksityiskohtaiset säännöt 1–5 kohdan soveltamisesta. Täytäntöönpanosäädöksen on sisällettävä ainakin seuraavat säännöt:

a) liitteessä IV olevassa 1 kohdassa säädetyn määräajan alkamis- ja päättymispäivän julkaiseminen *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, mukaan lukien mahdolliset määräajan pidennykset tai määräajan kulumisen keskeytykset, kyseisen liitteen mukaisesti;

b) sen tiedon julkaiseminen, voidaanko 34 artiklan 1 kohtaa soveltaa tämän artiklan 3 kohdan toisen alakohdan b alakohdan mukaisesti;

c) täytäntöönpanosäännökset tämän artiklan 1 kohdan mukaisten pyyntöjen muodosta, sisällöstä ja muista yksityiskohdista.

Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 105 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen.

IV LUKU

Yleiset periaatteet

36 artikla

Hankintaperiaatteet

1. Hankintayksiköiden on kohdeltava talouden toimijoita yhdenvertaisesti ja syrjimättä sekä noudatettava avointa ja oikeasuhteista toimintatapaa.

Hankintaa suunniteltaessa ei saa pyrkiä sen jättämiseen tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle tai kilpailun keinotekoiseen kaventamiseen. Kilpailun katsotaan olevan keinotekoisesti kavennettua, jos hankinta suunnitellaan aikomuksena suosia aiheettomasti tiettyjä talouden toimijoita tai saattaa tietyt talouden toimijat epäedulliseen asemaan.

▼B

2. Jäsenvaltioiden on toteutettava aiheellisia toimenpiteitä varmistaakseen, että talouden toimijat noudattavat hankintasopimuksia toteuttaessaan sovellettavia ympäristö-, sosiaali- ja työoikeudellisia velvoitteita, jotka on vahvistettu unionin lainsäädännössä, kansallisessa lainsäädännössä, työehtosopimuksissa tai liitteessä XIV luetelluissa kansainvälisissä ympäristö-, sosiaali- ja työoikeudellisissa säännöksissä.

37 artikla

Talouden toimijat

1. Talouden toimijoita, jotka sen jäsenvaltion lain mukaan, johon ne ovat sijoittautuneet, saavat tarjota kyseisiä palveluita, ei saa hylätä pelkästään sillä perusteella, että sen jäsenvaltion lain mukaan, jossa hankintasopimus tehdään, niiden olisi oltava joko luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä.

Oikeushenkilöt voidaan kuitenkin palveluhankintoja ja rakennusurakoita sekä sellaisten tavarahankintoja koskevien sopimusten osalta, joihin kuuluu lisäksi palveluja tai kokoamis- ja asennustöitä, velvoittaa ilmoittamaan tarjouksissaan tai osallistumishakemuksissaan hankintasopimuksen toteuttamisesta vastaavien henkilöiden nimet ja ammatillinen pätevyys.

2. Talouden toimijoiden ryhmittymät, mukaan lukien tilapäiset yhteenliittymät, voivat osallistua hankintamenettelyihin. Hankintayksiköt eivät saa edellyttää, että niillä on oltava tietty oikeudellinen muoto tarjouksen tai osallistumishakemuksen tekemiseksi.

Tarvittaessa hankintayksiköt voivat selventää hankinta-asiakirjoissa, kuinka talouden toimijoiden on täytettävä 77–81 artiklassa tarkoitetut kelpuuttamisvaatimukset ja laadulliset valintaperusteet, jos tämä on objektiivisesti perusteltua ja oikeasuhteista. Jäsenvaltiot voivat vahvistaa vakiomuodon sille, miten talouden toimijoiden ryhmittymien on täytettävä nämä vaatimukset.

Tällaisten talouden toimijoiden ryhmittymien toteuttamien hankintasopimusten toteuttamisen ehtojen, jotka poikkeavat yksittäisiin osallistujiin sovellettavista ehdoista, on niin ikään oltava objektiivisesti perusteltuja ja oikeasuhteisia.

3. Sen estämättä, mitä 2 kohdassa säädetään, hankintayksiköt voivat edellyttää talouden toimijoiden ryhmittymiltä tiettyä oikeudellista muotoa hankintasopimuksen tekemisen jälkeen, jos hankintasopimuksen asianmukainen toteuttaminen edellyttää tällaista muutosta.

38 artikla

Varatut hankintasopimukset

1. Jäsenvaltiot voivat varata oikeuden osallistua hankintamenettelyihin suojatyökeskuksille ja talouden toimijoille, joiden päätarkoituksena on vammaisten tai muita heikommassa asemassa olevien henkilöiden

▼B

integroiminen yhteiskuntaan ja työelämään, tai rajata hankintasopimusten toteuttamisen suojatyöohjelmien puitteissa tapahtuvaksi, jos vähintään 30 prosenttia kyseisten työkeskusten, talouden toimijoiden tai ohjelmien työntekijöistä on vammaisia tai muita heikommassa asemassa olevia työntekijöitä.

2. Tarjouskilpailukutsussa on oltava viittaus tähän artiklaan.

39 artikla

Luottamuksellisuus

1. Jollei tämän direktiivin säännöksistä tai hankintayksikköön sovellettavasta kansallisesta laista, erityisesti tiedonsaantia koskevasta lainsäädännöstä, muuta johdu, hankintayksikkö ei saa paljastaa talouden toimijoiden sille toimittamia tietoja, jotka nämä ovat määritelleet luottamuksellisiksi, mukaan lukien muttei yksinomaan tekniset tai liikesalaisuudet ja tarjouksiin liittyvät luottamukselliset näkökohdat, sanotun kuitenkaan rajoittamatta velvollisuuksia, jotka liittyvät 70 artiklassa säädettyihin jälki-ilmoituksiin ja 75 artiklassa säädettyyn ehdokkaille ja tarjoajille tiedottamiseen.

2. Hankintayksiköt voivat asettaa talouden toimijoille vaatimuksia hankintamenettelyn kuluessa antamiensa tietojen, kelpuuttamisjärjestelmän yhteydessä annetut tiedot mukaan luettuina, luottamuksellisuuden suojaamiseksi, riippumatta siitä, onko tästä maininta kelpuuttamisjärjestelmää koskevassa ilmoituksessa, jota käytetään tarjouskilpailukutsuna.

40 artikla

Viestintään sovellettavat säännöt

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikessa tämän direktiivin mukaisessa viestinnässä ja tietojenvaihdossa, erityisesti tarjousten sähköisessä toimittamisessa, käytetään sähköisiä viestintämuotoja tämän artiklan vaatimusten mukaisesti. Sähköisessä muodossa tapahtuvassa viestinnässä käytettävien välineiden ja laitteiden sekä niiden teknisten ominaisuuksien on oltava syrjimättömiä, yleisesti saatavilla ja yhteentoimivia yleisesti käytössä olevien tieto- ja viestintäteknologisten tuotteiden kanssa, eivätkä ne saa rajoittaa talouden toimijoiden mahdollisuuksia osallistua hankintamenettelyyn.

Sen estämättä, mitä ensimmäisessä alakohdassa säädetään, hankintayksiköiden ei tarvitse vaatia sähköisten viestintämuotojen käyttöä tarjousten toimittamisessa seuraavissa tilanteissa:

a) hankinnan erityisluonteen vuoksi sähköisten viestintämuotojen käyttö edellyttäisi erikoisvälineitä, -laitteita tai tiedostomuotoja, joita ei ole yleisesti saatavilla tai joita yleisesti saatavilla olevat sovellukset eivät tue;

▼B

b) sovelluksissa, jotka tukevat tarjousten kuvaamiseen soveltuvia tiedostomuotoja, käytetään tiedostomuotoja, joita ei voida käsitellä millään muulla avoimilla tai yleisesti saatavilla olevilla sovelluksilla tai jotka kuuluvat omistusoikeudelliseen lisensointijärjestelmään eikä niitä voida antaa hankintayksikön saataville latausta tai etäkäyttöä varten;

c) sähköisen viestintämuodon käyttö edellyttäisi erikoislaitteita, joita ei ole yleisesti hankintayksiköiden saatavilla;

d) hankinta-asiakirjoissa vaaditaan toimittamaan fyysinen tai pienoismalli, jota ei voida toimittaa sähköisessä muodossa.

Viestintä, jossa ei käytetä sähköisiä viestintämuotoja toisen alakohdan nojalla, on hoidettava postitse tai muulla soveltuvalla toimitustavalla taikka postin tai muun soveltuvan toimitustavan ja sähköisen muodon yhdistelmänä.

Sen estämättä, mitä tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään, hankintayksiköt eivät ole velvollisia vaatimaan sähköisten viestintämuotojen käyttöä tarjousten toimittamisessa, siinä määrin kuin muiden kuin sähköisten viestintämuotojen käyttö on tarpeen joko sähköisten viestintämuotojen turvallisuuden loukkauksen vuoksi tai tietojen erityisen arkaluonteisuuden suojelemiseksi, mikä edellyttää niin korkeatasoista suojelua, ettei sitä voida asianmukaisesti varmistaa käyttämällä sähköisiä välineitä ja laitteita, jotka joko ovat talouden toimijoiden yleisesti saatavilla tai jotka voidaan saattaa näiden saataville 5 kohdassa tarkoitettujen vaihtoehtoisten pääsymuotojen avulla.

Hankintayksiköt, jotka edellyttävät tarjousten jättämisprosessissa tämän kohdan toisen alakohdan mukaisesti muita kuin sähköisiä viestintämuotoja, ovat velvollisia esittämään syyt tälle vaatimukselle 100 artiklassa tarkoitetussa erillisessä kertomuksessa. Hankintayksiköiden on tapauksen mukaan esitettävä erillisessä selvityksessä syyt, joiden vuoksi muun kuin sähköisen viestintämuodon käytön on katsottu olevan tarpeen tämän kohdan neljännen alakohdan mukaisesti.

2. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa säädetään, suullista viestintää voidaan käyttää viestinnässä, joka koskee muita kuin hankintamenettelyn olennaisia osia, edellyttäen että suullisen viestinnän sisältö dokumentoidaan riittävästi. Hankintamenettelyn olennaisia osia ovat tältä osin hankinta-asiakirjat, osallistumishakemukset sekä kiinnostuksen vahvistukset ja tarjoukset. Erityisesti sellainen suullinen viestintä tarjoajien kanssa, joka saattaa vaikuttaa merkittävästi tarjousten sisältöön ja arviointiin, on dokumentoitava riittävästi ja asianmukaisin välinein, esimerkiksi kirjallisin tai äänitallentein tai laatimalla yhteenvetoja viestinnän pääkohdista.

3. Hankintayksiköiden on varmistettava kaikessa viestinnässä, tietojenvaihdossa ja tietojen tallentamisessa, että tietojen eheys sekä tarjousten ja osallistumishakemusten luottamuksellisuus säilyvät. Hankintayksiköt saavat tarkastella tarjousten ja osallistumishakemusten sisältöä vasta niiden esittämiselle asetetun määräajan päätyttyä.

▼B

4. Jäsenvaltiot voivat julkisia rakennusurakoita koskevien sopimusten ja suunnittelukilpailujen osalta edellyttää erityisten sähköisten välineiden, kuten rakennustietoja koskevien sähköisten mallintamisvälineiden tai vastaavien, käyttöä. Tällaisissa tapauksissa hankintaviranomaisten on tarjottava 5 kohdassa säädettyjä vaihtoehtoisia pääsymuotoja menettelyyn, kunnes tällaisia välineitä tulee yleisesti saataville 1 kohdan ensimmäisen alakohdan toisen virkkeen merkityksessä.

5. Hankintayksiköt voivat tarvittaessa edellyttää sellaisten välineiden käyttöä, joita ei ole yleisesti saatavilla, jos hankintayksiköt tarjoavat vaihtoehtoisia pääsymahdollisuuksia.

Hankintayksiköiden katsotaan tarjoavan sopivia vaihtoehtoisia pääsymuotoja tilanteissa, joissa ne

a) asettavat kyseiset välineet ja laitteet maksutta, rajoituksetta, suoraan ja kokonaan kaikkien saataville sähköisessä muodossa siitä päivästä, jona ilmoitus on julkaistu liitteen IX mukaisesti tai jona kiinnostuksen vahvistamispyyntö on lähetetty. Ilmoituksessa tai kiinnostuksen vahvistamispyynnössä on mainittava internetosoite, jossa kyseiset välineet ja laitteet ovat saatavilla;

b) varmistavat, että ne tarjoajat, joilla ei ole pääsyä kyseisiin välineisiin ja laitteisiin tai jotka eivät voi saada niitä asiaankuuluvassa määräajassa, edellyttäen että pääsymahdollisuuden puuttuminen ei johdu asianomaisesta tarjoajasta, voivat päästä hankintamenettelyyn käyttämällä väliaikaisia tunnistevälineitä, jotka asetetaan verkossa saataville maksutta; tai

c) tarjoavat vaihtoehtoisen kanavan tarjousten sähköistä toimittamista varten.

6. Liitteessä V vahvistettujen vaatimusten lisäksi tarjousten sähköiseen toimittamiseen ja vastaanottamiseen sekä osallistumishakemusten sähköiseen vastaanottamiseen käytettäviin välineisiin ja laitteisiin sovelletaan seuraavia sääntöjä:

a) tarjousten ja osallistumishakemusten sähköiseen toimittamiseen tarvittavia eritelmiä, myös salausta ja aikaleimausta, koskevien tietojen on oltava asianomaisten osapuolten käytettävissä;

b) jäsenvaltioiden tai asianomaisen jäsenvaltion vahvistamissa yleisissä puitteissa toimivien hankintayksiköiden on määritettävä turvallisuustaso, joka sähköisiltä viestintämuodoilta vaaditaan yksittäisen hankintamenettelyn eri vaiheissa;

c) jos jäsenvaltiot tai asianomaisen jäsenvaltion vahvistamissa yleisissä puitteissa toimivat hankintayksiköt katsovat, että tämän kohdan b

▼B

alakohdan mukaisesti arvioitu turvallisuustaso edellyttää Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 1999/93/EY ([1]) määriteltyjä kehittyneitä sähköisiä allekirjoituksia, hankintayksiköiden on hyväksyttävä sellaiset kehittyneet sähköiset allekirjoitukset, jotka perustuvat hyväksyttyyn varmenteeseen, ottaen huomioon se, onko nämä varmenteet antanut varmennepalvelujen tarjoaja, joka sisältyy komission päätöksessä 2009/767/EY ([2]) säädettyyn luotettavaan luetteloon, ja jotka on luotu turvallisilla allekirjoitusten luomismenetelmillä tai ilman niitä, seuraavien edellytysten täyttyessä:

i) hankintayksiköiden on vahvistettava vaadittu kehittyneen allekirjoituksen muoto komission päätöksessä 2011/130/EU ([3]) säädettyjen muotojen perusteella ja otettava käyttöön tarvittavat toimenpiteet, jotta näitä allekirjoitusmuotoja pystytään käsittelemään teknisesti; jos käytetään sähköisen allekirjoituksen eri muotoa, sähköisen allekirjoituksen tai sähköisen asiakirjan siirtosovelluksen on sisällettävä tiedot olemassa olevista validointimahdollisuuksista, joiden on oltava jäsenvaltion vastuulla. Validointimahdollisuuksien avulla hankintaviranomainen voi validoida vastaanotetun sähköisen allekirjoituksen verkossa, maksutta ja muunkielisten käyttäjien ymmärrettävissä olevalla tavalla hyväksyttyyn varmenteeseen perustuvaksi kehittyneeksi sähköiseksi allekirjoitukseksi. Jäsenvaltioiden on toimitettava validointipalvelujen tarjoajaa koskevat tiedot komissiolle, joka julkaisee jäsenvaltioilta saadut tiedot internetissä;

ii) jos tarjous allekirjoitetaan luotettavaan luetteloon sisältyvän hyväksytyn varmenteen perusteella, hankintayksiköt eivät saa soveltaa lisävaatimuksia, jotka voivat estää tarjoajia käyttämästä kyseisiä allekirjoituksia.

Hankintamenettelyn yhteydessä käytettyjen, jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen tai jonkin muun asiakirjan antaneen yksikön allekirjoittamien asiakirjojen osalta toimivaltainen asiakirjan antava viranomainen tai yksikkö voi vahvistaa vaaditun kehittyneen allekirjoituksen muodon päätöksen 2011/130/EU 1 artiklan 2 kohdassa esitettyjen vaatimusten mukaisesti. Niiden on otettava käyttöön tarvittavat toimenpiteet, jotta tämä allekirjoitusmuoto pystytään käsittelemään teknisesti, ottamalla mukaan tiedot, joita asianomaisessa asiakirjassa olevan allekirjoituksen käsittely edellyttää. Tällaisten asiakirjojen on sisällettävä sähköisessä allekirjoituksessa tai sähköisen asiakirjan siirtosovelluksessa tiedot olemassa olevista validointimahdollisuuksista, joiden avulla vastaanotetut sähköiset allekirjoitukset voidaan validoida verkossa veloituksetta ja muunkielisten käyttäjien ymmärrettävissä olevalla tavalla.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 1999/93/EY, annettu 13 päivänä joulukuuta 1999, sähköisiä allekirjoituksia koskevista yhteisön puitteista (EYVL L 13, 19.1.2000, s. 12).

([2]) Komission päätös 2009/767/EY, tehty 16 päivänä lokakuuta 2009, toimenpiteistä sähköisten menettelyjen käytön edistämiseksi keskitettyjä asiointipisteitä käyttäen palveluista sisämarkkinoilla annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/123/EY mukaisesti (EUVL L 274, 20.10.2009, s. 36).

([3]) Komission päätös 2011/130/EU, annettu 25 päivänä helmikuuta 2011, palveluista sisämarkkinoilla annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/123/EY nojalla toimivaltaisten viranomaisten sähköisesti allekirjoittamien asiakirjojen maiden rajat ylittävää käsittelyä koskevista vähimmäisvaatimuksista (EUVL L 53, 26.2.2011, s. 66).

▼B

7. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 103 artiklan mukaisesti liitteessä V vahvistettujen teknisten yksityiskohtien ja ominaisuuksien muuttamiseksi teknisen kehityksen ottamiseksi huomioon.

Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 103 artiklan mukaisesti tämän artiklan 1 kohdan toisen alakohdan a–d alakohdassa säädetyn luettelon muuttamiseksi, jos jatkuvat poikkeukset sähköisten viestintämuotojen käytöstä muuttuvat teknologian kehityksen vuoksi epätarkoituksenmukaisiksi tai poikkeuksellisesti, jos teknologian kehityksen vuoksi on säädettävä uusia poikkeuksia.

Teknisten formaattien, prosessien ja sanomastandardien yhteentoimivuuden varmistamiseksi erityisesti rajatylittävissä tilanteissa komissiolle siirretään valta antaa delegoituja säädöksiä 103 artiklan mukaisesti kyseisten teknisten standardien käytön tekemisestä pakolliseksi erityisesti tarjousten tai hakemusten sähköisen toimittamisen, sähköisten luetteloiden ja sähköisten todentamismuotojen käytön osalta, ainoastaan, jos tekniset standardit on testattu perusteellisesti ja jos ne ovat osoittautuneet käytännössä hyödyllisiksi. Ennen tietyn teknisen standardin käytön säätämistä pakolliseksi komissio myös tarkastelee huolellisesti siitä mahdollisesti aiheutuvia kustannuksia, erityisesti kun kyseessä ovat voimassa olevien sähköisten hankintaratkaisujen mukautukset, mukaan lukien infrastruktuuri, prosessit tai ohjelmistot.

41 artikla

Nimikkeistöt

1. Jos julkisten hankintojen yhteydessä viitataan nimikkeistöihin, viittaukset on tehtävä käyttämällä asetuksella (EY) N:o 2195/2002 vahvistettua yhteistä hankintanimikkeistöä (CPV).

2. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 103 artiklan mukaisesti tässä direktiivissä tarkoitettujen CPV-koodien muuttamiseksi aina, kun CPV-nimikkeistön muutokset on otettava tässä direktiivissä huomioon eikä niillä muuteta tämän direktiivin soveltamisalaa.

42 artikla

Eturistiriidat

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että hankintaviranomaiset toteuttavat asianmukaiset toimenpiteet hankintamenettelyissä esiintyvien eturistiriitojen tosiasialliseksi estämiseksi, havaitsemiseksi ja poistamiseksi, jotta vältetään kilpailun vääristyminen ja varmistetaan kaikkien talouden toimijoiden yhdenvertainen kohtelu.

Eturistiriidoilla tarkoitetaan vähintään tilanteita, joissa hankintaviranomaisen tai sen puolesta toimivan hankintapalvelun tarjoajan palveluksessa olevilla henkilöillä, jotka osallistuvat hankintamenettelyn toteuttamiseen tai jotka voivat vaikuttaa menettelyn tulokseen, on välitön tai välillinen rahallinen, taloudellinen tai muu henkilökohtainen intressi, jonka voitaisiin nähdä vahingoittavan heidän puolueettomuuttaan ja riippumattomuuttaan hankintamenettelyssä.

▼B

II OSASTO

HANKINTASOPIMUKSIIN SOVELLETTAVAT SÄÄNNÖT

I LUKU

Menettelyt

43 artikla

GPA-sopimukseen ja muihin kansainvälisiin sopimuksiin liittyvät ehdot

Siltä osin kuin niihin sovelletaan liitteitä 3, 4 ja 5 sekä GPA-sopimuksen Euroopan unionin liitteen I yleisiä huomautuksia ja muita unionia sitovia kansainvälisiä sopimuksia, 4 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen hankintayksiköiden on myönnettävä näiden sopimusten allekirjoittajien rakennusurakoille, tavarantoimituksille, palveluille ja talouden toimijoille vähintään yhtä edullinen kohtelu kuin unionin rakennusurakoille, tavarantoimituksille, palveluille ja talouden toimijoille.

44 artikla

Menettelyjen valinta

1. Hankintayksiköiden on tavarahankinta-, rakennusurakka- tai palveluhankintasopimuksia tehdessään noudatettava menettelyjä, jotka on mukautettu tämän direktiivin mukaisiksi, edellyttäen että tarjouskilpailu on julkaistu tämän direktiivin mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 47 artiklan soveltamista.

2. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että hankintayksiköt voivat soveltaa avoimia tai rajoitettuja menettelyjä taikka neuvottelumenettelyjä, joita edeltää tarjouskilpailukutsu, tämän direktiivin säännösten mukaisesti.

3. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että hankintayksiköt voivat soveltaa kilpailullisia neuvottelumenettelyjä ja innovaatiokumppanuuksia tämän direktiivin säännösten mukaisesti.

4. Tarjouskilpailukutsu voidaan esittää yhdellä seuraavista tavoista:

a) 67 artiklan mukainen ohjeellinen kausi-ilmoitus, jos sopimus tehdään rajoitetulla menettelyllä tai neuvottelumenettelyllä;

b) 68 artiklan mukainen ilmoitus kelpuuttamisjärjestelmästä, jos sopimus tehdään rajoitetulla menettelyllä, neuvottelumenettelyllä tai kilpailullisella neuvottelumenettelyllä taikka innovaatiokumppanuutena;

c) 69 artiklan mukainen hankintailmoitus.

Tämän kohdan a alakohdassa tarkoitetussa tapauksessa ohjeellisen kausi-ilmoituksen perusteella kiinnostuksensa ilmaisseita talouden toimijoita on pyydettävä vahvistamaan kiinnostuksensa kirjallisesti 74 artiklan mukaisella kiinnostuksen vahvistamispyynnöllä.

▼B

5. Jäljempänä 50 artiklassa nimenomaisesti tarkoitetuissa erityisissä tapauksissa ja olosuhteissa jäsenvaltiot voivat säätää, että hankintayksiköt voivat soveltaa neuvottelumenettelyä ilman edeltävää tarjouskilpailukutsua. Jäsenvaltiot eivät saa sallia tämän menettelyn soveltamista muissa kuin 50 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa.

45 artikla

Avoin menettely

1. Avoimissa menettelyissä kaikki halukkaat talouden toimijat voivat jättää tarjouksen tarjouskilpailukutsun perusteella.

Vähimmäismääräaika tarjousten vastaanottamiselle on 35 päivää hankintailmoituksen lähettämispäivästä.

Tarjoukseen on liitettävä tiedot, jotka hankintayksikkö vaatii laatuun perustuvaa valintaa varten.

2. Jos hankintayksiköt ovat julkaisseet ohjeellisen kausi-ilmoituksen, jota ei käytetty tarjouskilpailukutsuna, tämän artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa asetettu tarjousten vastaanottamisen vähimmäismääräaika voidaan lyhentää 15 päivään, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) ohjeellinen kausi-ilmoitus sisälsi liitteessä VI olevan A osan I jaksossa vaadittujen tietojen lisäksi kaikki liitteessä VI olevan A osan II jaksossa vaaditut tiedot, sikäli kuin viimeksi mainitut tiedot olivat saatavilla ohjeellisen kausi-ilmoituksen julkaisemisajankohtana;

b) ohjeellinen kausi-ilmoitus lähetettiin julkaistavaksi vähintään 35 päivää ja enintään 12 kuukautta ennen hankintailmoituksen lähettämistä.

3. Jos 1 kohdan toisessa alakohdassa säädettyjen määräaikojen noudattaminen on hankintayksikön asianmukaisesti perusteleman kiireen vuoksi käytännössä mahdotonta, se voi vahvistaa määräajan, jonka on oltava vähintään 15 päivää hankintailmoituksen lähettämispäivästä.

4. Hankintayksikkö voi lyhentää tämän artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa asetettua tarjousten vastaanottamisen vähimmäismääräaikaa viidellä päivällä, jos se hyväksyy tarjousten esittämisen sähköisessä muodossa 40 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan sekä 40 artiklan 5 ja 6 kohdan mukaisesti.

46 artikla

Rajoitettu menettely

1. Rajoitetuissa menettelyissä kaikki halukkaat talouden toimijat voivat jättää osallistumishakemuksen tarjouskilpailukutsun perusteella toimittamalla tiedot, jotka hankintayksikkö vaatii laatuun perustuvaa valintaa varten.

▼B

Osallistumishakemusten vastaanottamisen vähimmäismääräajaksi on vahvistettava yleensä vähintään 30 päivää hankintailmoituksen tai kiinnostuksen vahvistamispyynnön lähettämispäivästä, eikä se missään tapauksessa saa olla lyhyempi kuin 15 päivää.

2. Tarjouksia voivat jättää ainoastaan sellaiset talouden toimijat, joille hankintayksikkö esittää kutsun arvioituaan toimitetut tiedot. Hankintayksiköt voivat rajata niiden sopivien ehdokkaiden lukumäärää, jotka kutsutaan osallistumaan menettelyyn 78 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen.

Määräaika tarjousten vastaanottamiselle voidaan asettaa hankintayksikön ja valittujen ehdokkaiden välisellä sopimuksella, jos kaikille valituille ehdokkaille annetaan yhtä pitkä määräaika tarjousten valmistelua ja jättämistä varten.

Jos tarjousten vastaanottamisen määräajasta ei päästä sopimukseen, määräajan on oltava vähintään 10 päivää siitä päivästä, jona tarjouspyyntö lähetettiin.

47 artikla

Neuvottelumenettely, jota edeltää tarjouskilpailukutsu

1. Neuvottelumenettelyissä, joita edeltää tarjouskilpailukutsu, kaikki halukkaat talouden toimijat voivat jättää osallistumishakemuksen tarjouskilpailukutsun perusteella toimittamalla tiedot, jotka hankintayksikkö vaatii laatuun perustuvaa valintaa varten.

Osallistumishakemusten vastaanottamisen vähimmäismääräajaksi on vahvistettava yleensä vähintään 30 päivää hankintailmoituksen lähetyspäivästä tai, jos tarjouskilpailuun kutsutaan ohjeellisella kausi-ilmoituksella, kiinnostuksen vahvistamispyynnön lähettämispäivästä, eikä se missään tapauksessa saa olla lyhyempi kuin 15 päivää.

2. Neuvotteluihin voivat osallistua ainoastaan hankintayksikön toimitettujen tietojen arvioinnin perusteella kutsumat talouden toimijat. Hankintayksiköt voivat rajata niiden sopivien ehdokkaiden lukumäärää, jotka kutsutaan osallistumaan menettelyyn 78 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen.

Määräaika tarjousten vastaanottamiselle voidaan asettaa hankintayksikön ja valittujen ehdokkaiden välisellä sopimuksella, jos niille kaikille annetaan yhtä pitkä määräaika tarjousten valmistelua ja jättämistä varten.

Jos tarjousten vastaanottamisen määräajasta ei päästä sopimukseen, määräajan on oltava vähintään 10 päivää siitä päivästä, jona tarjouspyyntö lähetettiin.

▼B

48 artikla

Kilpailullinen neuvottelumenettely

1. Kilpailullisissa neuvottelumenettelyissä kaikki halukkaat talouden toimijat voivat jättää osallistumishakemuksen 44 artiklan 4 kohdan b ja c alakohdan mukaisen tarjouskilpailukutsun perusteella toimittamalla tiedot, jotka hankintayksikkö vaatii laatuun perustuvaa valintaa varten.

Osallistumishakemusten vastaanottamisen vähimmäismääräajaksi on vahvistettava yleensä vähintään 30 päivää hankintailmoituksen lähettämispäivästä tai, jos tarjouskilpailuun kutsutaan ohjeellisella kausi-ilmoituksella, kiinnostuksen vahvistamispyynnön lähettämispäivästä, eikä se missään tapauksessa saa olla lyhyempi kuin 15 päivää.

Kilpailulliseen neuvottelumenettelyyn voivat osallistua ainoastaan hankintayksikön toimitettujen tietojen arvioinnin perusteella kutsumat talouden toimijat. Hankintayksiköt voivat rajata niiden sopivien ehdokkaiden lukumäärää, jotka kutsutaan osallistumaan menettelyyn 78 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen. Hankintasopimuksen ainoa tekoperuste saa olla hinta-laatusuhteeltaan parhaan tarjouksen valitseminen 82 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

2. Hankintayksiköiden on julkaistava ja määriteltävä tarpeensa ja vaatimuksensa tarjouskilpailukutsussa ja/tai hankekuvauksessa. Hankintayksiköiden on julkaistava ja määriteltävä samanaikaisesti ja samoissa asiakirjoissa perusteet, joiden mukaisesti hankintasopimukset tehdään, ja vahvistettava alustava aikataulu.

3. Hankintayksiköiden on aloitettava asiaa koskevien 76–81 artiklan säännösten mukaisesti valittujen osallistujien kanssa neuvottelu, jonka tarkoituksena on kartoittaa ja määritellä keinot, joilla hankintayksiköiden tarpeet voidaan parhaiten täyttää. Hankintayksiköt voivat neuvottelun kuluessa keskustella valittujen osallistujien kanssa kaikista hankinnan näkökohdista.

Neuvottelun kuluessa hankintayksiköiden on varmistettava kaikkien osallistujien yhdenvertainen kohtelu. Sen vuoksi ne eivät saa antaa tietoja syrjivästi niin, että jotkut osallistujat saattavat päästä muita edullisempaan asemaan.

Edellä olevan 39 artiklan mukaisesti hankintayksiköt eivät saa paljastaa muille osallistujille minkään neuvotteluun osallistuvan ehdokkaan tai tarjoajan ehdottamia ratkaisuja tai niiden antamia luottamuksellisia tietoja ilman sen suostumusta. Tällaista suostumusta ei voida antaa yleispätevän poikkeuksen muodossa, vaan se on annettava viittaamalla tiettyjen tietojen aiottuun tiedoksiantamiseen.

4. Kilpailulliset neuvottelumenettelyt voidaan toteuttaa vaiheittain siten, että neuvoteltavien ratkaisujen määrää rajoitetaan neuvottelun aikana soveltamalla tarjouskilpailukutsussa tai hankekuvauksessa määritettyjä hankintasopimuksen tekoperusteita. Hankintayksikön on ilmoitettava tämän mahdollisuuden käyttämisestä tarjouskilpailukutsussa tai hankekuvauksessa.

5. Hankintayksikön on jatkettava neuvottelua, kunnes se saa kartoitettua ratkaisumallit, joilla kyetään täyttämään sen määrittelemät tarpeet.

▼B

6. Kun hankintayksikkö on julistanut neuvottelun päättyneeksi ja tiedottanut siitä osallistujille, sen on pyydettävä näitä jättämään lopulliset tarjouksensa neuvottelun aikana esitettyjen ja määriteltyjen ratkaisujen pohjalta. Tarjouksessa on oltava kaikki hankkeen toteuttamiseksi pyydetyt ja tarpeelliset osat.

Kyseisiä tarjouksia voidaan hankintayksikön pyynnöstä selkeyttää, täsmentää ja optimoida. Selkeytyksillä, täsmennyksillä, optimoinnilla tai lisätiedoilla ei kuitenkaan saa muuttaa tarjouksen tai hankinnan olennaisia osia, kuten tarjouskilpailukutsussa tai hankekuvauksessa esitettyjä tarpeita ja vaatimuksia, jos kyseisten osien, tarpeiden ja vaatimusten muutoksilla olisi todennäköisesti kilpailua vääristävä syrjivä vaikutus.

7. Hankintayksiköiden on arvioitava saadut tarjoukset tarjouskilpailukutsussa tai hankekuvauksessa vahvistettujen sopimuksen tekoperusteiden mukaan.

Hankintayksikön pyynnöstä voidaan käydä neuvotteluja sen tarjoajan kanssa, jonka on todettu tehneen hinta-laatusuhteeltaan parhaan tarjouksen 82 artiklan 2 kohdan mukaisesti, tarjoukseen liittyvien rahoitussitoumusten tai muiden tarjouksessa olevien ehtojen vahvistamiseksi viimeistelemällä sopimusehdot, jos nämä neuvottelut eivät muuta tarjouksen tai julkisen hankinnan olennaisia näkökohtia, hankintailmoituksessa tai hankekuvauksessa esitetyt tarpeet ja vaatimukset mukaan luettuina, eivätkä uhkaa vääristää kilpailua tai aiheuttaa syrjintää.

8. Hankintayksiköt voivat määritellä neuvotteluun osallistuville palkintoja tai maksuja.

49 artikla

Innovaatiokumppanuus

1. Innovaatiokumppanuuksissa kaikki halukkaat talouden toimijat voivat jättää osallistumishakemuksen 44 artiklan 4 kohdan b ja c alakohdan mukaisen tarjouskilpailukutsun perusteella toimittamalla tiedot, jotka hankintayksikkö vaatii laatuun perustuvaa valintaa varten.

Hankinta-asiakirjoissa hankintayksikkö määrittelee innovatiivisen tuotteen, palvelun tai rakennusurakan tarpeen, jota ei voida täyttää hankkimalla markkinoilla jo saatavilla olevia tuotteita, palveluja tai rakennusurakoita. Sen on ilmoitettava, mitkä tämän kuvauksen osat sisältävät vähimmäisvaatimukset, jotka kaikkien tarjousten on täytettävä. Vaatimukset on esitettävä riittävän täsmällisesti, jotta talouden toimijat voivat kartoittaa tarvittavan ratkaisun luonteen ja laajuuden ja päättää, jättävätkö ne menettelyyn osallistumista koskevan hakemuksen.

Hankintayksikkö voi päättää perustaa innovaatiokumppanuuden joko yhden tai useamman sellaisen kumppanin kanssa, jotka toteuttavat erillisiä tutkimus- ja kehittämistoimintoja.

▼B

Osallistumishakemusten vastaanottamisen vähimmäismääräajaksi on vahvistettava yleensä vähintään 30 päivää hankintailmoituksen lähettämispäivästä, eikä se missään tapauksessa saa olla lyhyempi kuin 15 päivää. Menettelyyn voivat osallistua ainoastaan hankintayksikön toimitettujen tietojen arvioinnin perusteella kutsumat talouden toimijat. Hankintayksiköt voivat rajata niiden sopivien ehdokkaiden lukumäärää, jotka kutsutaan osallistumaan menettelyyn 78 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen. Hankintasopimuksen ainoana tekoperusteena saa olla hinta-laatusuhteeltaan parhaan tarjouksen valitseminen 82 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

2. Innovaatiokumppanuuden tavoitteena on innovatiivisen tuotteen, palvelun tai rakennusurakan kehittäminen ja tämän tuloksena tuotettavien tavaroiden, palvelujen tai rakennusurakoiden ostaminen, jos ne vastaavat hankintayksiköiden ja osallistujien sopimaa suoritustasoa ja niiden sopimia enimmäiskustannuksia.

Innovaatiokumppanuus on jäsenneltävä peräkkäisiin vaiheisiin, jotka vastaavat tutkimus- ja innovointiprosessin eri vaiheita. Näihin voi kuulua tavaroiden valmistaminen, palvelujen suorittaminen tai rakennusurakan valmistuminen. Innovaatiokumppanuudessa on asetettava kumppaneille välitavoitteita ja määrättävä korvauksen suorittamisesta asianmukaisina erinä.

Hankintayksikkö voi näiden tavoitteiden perusteella päättää kunkin vaiheen jälkeen, että se päättää innovaatiokumppanuuden tai, useiden kumppanien kanssa perustetun innovaatiokumppanuuden tapauksessa, vähentää kumppaneiden lukumäärää päättämällä yksittäisiä hankintasopimuksia, jos hankintayksikkö ilmoittanut hankinta-asiakirjoissa näistä mahdollisuuksista ja niiden käyttämisen ehdoista.

3. Jollei tässä artiklassa toisin säädetä, hankintayksiköiden on neuvoteltava tarjoajien kanssa näiden jättämistä alustavista ja kaikista myöhemmistä tarjouksista, lopullisia tarjouksia lukuun ottamatta, niiden sisällön parantamiseksi.

Vähimmäisvaatimuksista ja sopimuksen tekoperusteista ei neuvotella.

4. Neuvottelujen kuluessa hankintayksiköiden on varmistettava kaikkien tarjoajien yhdenvertainen kohtelu. Ne eivät saa antaa syrjivällä tavalla tietoja, jotka saattavat asettaa joitakin tarjoajia muita edullisempaan asemaan. Niiden on ilmoitettava kirjallisesti kaikille tarjoajille, joiden tarjouksia ei ole 5 kohdan mukaisesti hylätty, kaikista teknisen eritelmän tai muiden hankinta-asiakirjojen muista kuin vähimmäisvaatimuksia koskevista muutoksista. Kyseisten muutosten johdosta hankintaviranomaisten on varattava tarjoajille riittävästi aikaa muuttaa tarjouksiaan ja esittää mukautetut tarjouksensa tarvittaessa uudelleen.

Edellä olevan 39 artiklan mukaisesti hankintayksiköt eivät saa paljastaa muille osallistujille minkään neuvotteluihin osallistuvan ehdokkaan tai tarjoajan antamia luottamuksellisia tietoja ilman tämän suostumusta. Tällaista suostumusta ei voida antaa yleispätevän poikkeuksen muodossa, vaan se on annettava viittaamalla tiettyjen tietojen aiottuun tiedoksiantamiseen.

▼B

5. Innovaatiokumppanuusmenettelyissä käytävät neuvottelut voidaan toteuttaa vaiheittain neuvoteltavien tarjousten määrän rajoittamiseksi soveltamalla hankintailmoituksessa, kiinnostuksen vahvistamista koskevassa pyynnössä tai hankinta-asiakirjoissa ilmoitettuja hankintasopimuksen tekoperusteita. Hankintayksikön on ilmoitettava tällaisen mahdollisuuden käyttämisestä hankintailmoituksessa, kiinnostuksen vahvistamista koskevassa pyynnössä tai hankinta-asiakirjoissa.

6. Ehdokkaiden valinnassa hankintaviranomaisten on erityisesti sovellettava perusteita, joilla arvioidaan ehdokkaiden valmiuksia tutkimuksen ja kehittämisen sekä innovatiivisten ratkaisujen kehittämisen ja toteuttamisen alalla.

Ainoastaan sellaiset talouden toimijat, jotka hankintayksikkö on kutsunut vaadittujen tietojen arvioinnin perusteella, voivat esittää tutkimusta ja kehittämistä koskevia hankkeita, joilla pyritään täyttämään hankintaviranomaisen määrittelemät tarpeet, joita ei voida olemassa olevilla ratkaisuilla toteuttaa.

Hankintayksikkö määrittelee hankinta-asiakirjoissa teollis- ja tekijänoikeuksiin sovellettavat järjestelyt. Useiden kumppanien kanssa perustetun innovaatiokumppanuuden tapauksessa hankintayksikkö ei 39 artiklan mukaisesti saa ilmaista toisille kumppaneille ratkaisuja, joita yksi kumppaneista on ehdottanut, eikä muita kumppanin innovaatiokumppanuuden puitteissa tiedoksi antamia luottamuksellisia tietoja ilman kyseisen kumppanin suostumusta. Tällaista suostumusta ei voida antaa yleispätevän poikkeuksen muodossa, vaan se on annettava viittaamalla tiettyjen tietojen aiottuun tiedoksiantamiseen.

7. Hankintayksikön on varmistettava, että kumppanuuden rakenne ja erityisesti eri vaiheiden kesto ja arvo ilmentävät ehdotetun ratkaisun innovatiivisuusastetta ja tutkimus- ja innovointitoimien kokonaisuutta sellaisen innovatiivisen ratkaisun kehittämiseksi, jota ei ole vielä saatavilla markkinoilla. Ostettavien tavaroiden, palvelujen tai rakennusurakoiden ennakoitu arvo ei saa olla kohtuuton suhteessa niiden kehittämiseksi tehtyyn investointiin.

50 artikla

Neuvottelumenettely ilman edeltävää tarjouskilpailukutsua

Hankintayksiköt voivat seuraavissa tapauksissa käyttää neuvottelumenettelyä ilman edeltävää tarjouskilpailukutsua:

a) menettelyllä, johon sisältyy edeltävä tarjouskilpailu, ei ole saatu lainkaan tarjouksia tai soveltuvia tarjouksia taikka yhtään osallistumishakemusta tai yhtään soveltuvaa osallistumishakemusta ei ole jätetty, edellyttäen, että alkuperäisiä sopimusehtoja ei olennaisesti muuteta.

▼B

Tarjousta ei pidetä soveltuvana, jos se on hankintasopimuksen kannalta tarpeeton eikä selvästikään täytä hankinta-asiakirjoissa määriteltyjä hankintayksikön tarpeita ja vaatimuksia ilman oleellisia muutoksia. Osallistumishakemusta ei pidetä soveltuvana, jos asianomainen talouden toimija on suljettava pois tai voidaan sulkea pois 78 artiklan 1 kohdan tai 80 artiklan 1 kohdan nojalla tai jos se ei täytä hankintayksikön 78 tai 80 artiklan nojalla vahvistamia valintaperusteita;

b) hankintasopimus tehdään ainoastaan tutkimusta, kokeilua tai kehittämistä varten eikä taloudellisen hyödyn varmistamiseksi taikka tutkimus- ja kehittämiskustannusten kattamiseksi, eikä tällaisen hankintasopimuksen tekeminen rajoita myöhempien, erityisesti näitä tarkoituksia varten tehtävien hankintojen kilpailuttamista;

c) rakennusurakat, tavarat tai palvelut voidaan antaa ainoastaan tietyn talouden toimijan suoritettaviksi tai toimitettaviksi jostakin seuraavista syistä:

i) hankinnan tarkoituksena on ainutkertaisen taideteoksen tai taiteellisen esityksen luominen tai hankkiminen;

ii) kilpailua ei ole teknisistä syistä;

iii) yksinoikeuksien suojelu, teollis- ja tekijänoikeudet mukaan luettuina.

Edellä ii ja iii alakohdassa säädettyjä poikkeuksia sovelletaan ainoastaan silloin, kun järkeviä vaihtoehtoisia tai korvaavia ratkaisuja ei ole eikä kilpailun puuttuminen johdu hankintaehtojen keinotekoisesta kaventamisesta;

d) siinä määrin kuin se on ehdottoman tarpeellista, kun avoimille tai rajoitetuille menettelyille taikka neuvottelumenettelyille, joita edeltää tarjouskilpailukutsu, asetettuja määräaikoja ei voida hankintayksikön kannalta ennalta arvaamattomista syistä aiheutuneen äärimmäisen kiireen vuoksi noudattaa. Äärimmäisen kiireen perusteina mainitut olosuhteet eivät missään tapauksessa saa johtua hankintayksiköstä;

e) kyseessä ovat tavarahankintasopimukset lisätoimitusten saamiseksi alkuperäiseltä tavarantoimittajalta joko tavarantoimitusten tai laitteistojen osittaiseksi korvaamiseksi tai olemassa olevien tavarantoimitusten taikka laitteistojen laajentamiseksi ja kun tavarantoimittajan vaihtamisen vuoksi hankintayksikkö joutuisi hankkimaan teknisiltä ominaisuuksiltaan erilaista tavaraa, mikä johtaisi yhteensopimattomuuteen tai suhteettomiin teknisiin vaikeuksiin käytön ja kunnossapidon osalta;

f) kyseessä ovat uudet rakennustyöt tai palvelut, jotka ovat samanlaisten, samojen hankintayksiköiden aiemman sopimuksen sopimuspuolena olleen sopimuskumppanin suorittamien palvelujen toistamista, ja nämä rakennustyöt tai palvelut ovat yhdenmukaisia sellaisen perushankkeen kanssa, josta ensimmäinen sopimus tehtiin 44 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

▼B

Perushankkeessa on ilmoitettava mahdollisten lisäurakoiden tai -palvelujen laajuudesta sekä edellytyksistä, joilla niitä koskeva hankintasopimus voidaan tehdä. Ensimmäisen hankkeen tarjouskilpailun yhteydessä on ilmoitettava tämän menettelyn mahdollisesta käytöstä, ja hankintayksiköiden on otettava huomioon lisäurakoiden tai -palvelujen ennakoitu kokonaisarvo 15 ja 16 artiklaa soveltaessaan.

g) hankinta koskee raaka-ainepörssissä noteerattua ja sieltä ostettua tavaraa;

h) hankinnat tehdään poikkeuksellisen edullisesti käyttämällä hyödyksi hyvin lyhyen ajan voimassa olevaa erityisen edullista tarjousta hankkia tavaraa huomattavasti tavanomaisia markkinahintoja halvemmalla;

i) tavaraa tai palveluja hankitaan erityisen edullisesti joko liiketoimintansa lopullisesti lopettavalta tavarantoimittajalta tai maksukyvyttömyysmenettelyn selvittäjältä, velkojien kanssa tehdyllä sopimuksella tai samankaltaisella kansallisten säännösten tai määräysten mukaisella menettelyllä;

j) palveluhankintasopimus tehdään tämän direktiivin mukaisesti järjestetyn suunnittelukilpailun tuloksena ja se on suunnittelukilpailun sääntöjen mukaan tehtävä suunnittelukilpailun voittajan kanssa tai, jos voittajia on useita, näistä jonkun kanssa;

II LUKU

Sähköisissä ja yhdistetyissä hankinnoissa käytettävät tekniikat ja välineet

51 artikla

Puitejärjestelyt

1. Hankintayksiköt voivat tehdä puitejärjestelyjä edellyttäen, että ne soveltavat tässä direktiivissä säädettyjä menettelyjä.

Puitejärjestelyllä tarkoitetaan yhden tai useamman hankintayksikön ja yhden tai useamman talouden toimijan välistä sopimusta, jonka tarkoituksena on vahvistaa tietyn ajan kuluessa tehtäviä hankintasopimuksia koskevat ehdot, erityisesti hinnat ja tarvittaessa ennakoidut määrät.

Puitejärjestelyn enimmäiskesto on kahdeksan vuotta lukuun ottamatta poikkeustapauksia, joissa se on asianmukaisesti perusteltua erityisesti puitejärjestelyn kohteen vuoksi.

2. Puitejärjestelyyn perustuvat hankintasopimukset on tehtävä objektiivisin säännöin ja perustein, mihin voi sisältyä niiden talouden toimijoiden uudelleen kilpailuttaminen, jotka olivat puitejärjestelyn osapuolia sitä tehtäessä. Nämä säännöt ja perusteet on vahvistettava puitejärjestelyn hankinta-asiakirjoissa.

▼B

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuilla objektiivisilla säännöillä ja perusteilla varmistetaan järjestelyyn osallistuvien talouden toimijoiden yhdenvertainen kohtelu. Kun järjestelyyn sisältyy uudelleenkilpailuttaminen, hankintayksiköiden on asetettava riittävän pitkä määräaika kuhunkin yksittäiseen hankintasopimukseen liittyvien tarjouksien jättämiselle ja tehtävä kukin hankintasopimus sen tarjoajan kanssa, joka on esittänyt puitejärjestelyn eritelmissä vahvistettujen hankintasopimuksen tekoperusteiden perusteella parhaan tarjouksen.

Hankintayksiköt eivät saa käyttää puitejärjestelyjä sääntöjenvastaisesti eivätkä siten, että estetään, rajoitetaan tai vääristetään kilpailua.

52 artikla

Dynaamiset hankintajärjestelmät

1. Hankintayksiköt voivat käyttää dynaamista hankintajärjestelmää tavanomaisiin hankintoihin, jotka ovat markkinoilla yleisesti saatavilla sellaisin ominaisuuksin, jotka täyttävät hankintayksiköiden tarpeet. Dynaaminen hankintajärjestelmä on toteutettava täysin sähköisenä prosessina, ja sen on oltava koko hankintajärjestelmän keston ajan avoin kaikille valintaperusteet täyttäville talouden toimijoille. Se voidaan jakaa tuotteiden, rakennusurakoiden tai palvelujen luokkiin, jotka on määritelty objektiivisesti asianomaisessa luokassa tehtävän hankinnan ominaisuuksien perusteella. Ominaisuuksiin voivat kuulua tehtävien yksittäisten hankintasopimusten suurin sallittu suuruus tai tietty maantieteellinen alue, jolla yksittäiset sopimukset tullaan toteuttamaan.

2. Tehdäkseen hankinnan dynaamista hankintajärjestelmää käyttäen hankintayksiköiden on noudatettava rajoitetun menettelyn sääntöjä. Kaikki valintaperusteet täyttävät ehdokkaat on hyväksyttävä järjestelmään, eikä järjestelmään hyväksyttävien ehdokkaiden määrää saa rajoittaa 78 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Jos hankintayksiköt ovat jakaneet järjestelmän tuotteiden, rakennusurakoiden tai palvelujen luokkiin tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti, niiden on täsmennettävä kuhunkin luokkaan sovellettavat valintaperusteet.

Sen estämättä, mitä 46 artiklassa säädetään, noudatetaan seuraavia määräaikoja:

a) osallistumishakemusten vastaanottamisen vähimmäismääräajaksi on vahvistettava yleensä vähintään 30 päivää hankintailmoituksen lähettämispäivästä tai, jos tarjouskilpailuun kutsutaan ohjeellisella kausi-ilmoituksella, kiinnostuksen vahvistamispyynnön lähettämispäivästä, eikä se missään tapauksessa saa olla lyhyempi kuin 15 päivää. Sen jälkeen kun ensimmäinen tarjouspyyntö ensimmäistä yksittäistä dynaamisen hankintajärjestelmän puitteissa tehtävää hankintaa varten on lähetetty, ei sovelleta muita osallistumishakemusten vastaanottamisen määräaikoja;

b) vähimmäismääräaika tarjousten vastaanottamiselle on vähintään 10 päivää tarjouspyynnön lähettämispäivästä. Tällöin sovelletaan 46 artiklan 2 kohdan toista ja kolmatta alakohtaa.

3. Kaikki dynaamiseen hankintajärjestelmään liittyvä viestintä on hoidettava yksinomaan sähköisessä muodossa 40 artiklan 1, 3, 5 ja 6 kohdan mukaisesti.

▼B

4. Tehdäkseen hankintasopimuksia dynaamista hankintajärjestelmää käyttäen hankintayksiköiden on

a) julkaistava tarjouskilpailukutsu mainiten selvästi, että kyseessä on dynaaminen hankintajärjestelmä;

b) ilmoitettava hankinta-asiakirjoissa vähintään suunniteltujen hankintojen luonne ja arvioitu määrä sekä kaikki tarvittavat tiedot hankintajärjestelmästä, mukaan lukien se, miten dynaaminen hankintajärjestelmä toimii, käytettävistä sähköisistä välineistä ja viestintäyhteyttä koskevista teknisistä järjestelyistä ja eritelmistä;

c) ilmoitettava mahdollinen tuotteiden, rakennusurakoiden tai palvelujen jakaminen luokkiin ja luokkien ominaisuudet;

d) asetettava hankinta-asiakirjat vapaasti, suoraan ja kokonaan kaikkien saataville järjestelmän keston ajaksi 73 artiklan mukaisesti.

5. Hankintayksiköiden on dynaamisen hankintajärjestelmän koko keston ajan annettava kaikille talouden toimijoille mahdollisuus pyytää saada osallistua järjestelmään 2 kohdassa tarkoitettujen edellytysten mukaisesti. Hankintayksiköiden on saatettava tällaisten hakemusten valintaperusteiden mukainen arviointi päätökseen 10 työpäivän kuluessa hakemusten vastaanottamisesta. Määräaikaa voidaan pidentää 15 työpäivään yksittäistapauksissa, jos se on perusteltua erityisesti siksi, että on tarkasteltava täydentäviä asiakirjoja tai muutoin tarkistettava valintaperusteiden täyttyminen.

Sen estämättä, mitä ensimmäisessä alakohdassa säädetään, niin kauan kuin dynaamisen hankintajärjestelmän ensimmäistä yksittäistä hankintaa koskevaa tarjouspyyntöä ei ole lähetetty, hankintayksiköt voivat pidentää arviointiaikaa, jos pidennetyn arviointiajan kuluessa ei julkaista tarjouspyyntöä. Hankintayksiköiden on ilmoitettava hankinta-asiakirjoissa, kuinka pitkää pidennettyä arviointiaikaa ne aikovat soveltaa.

Hankintayksiköiden on ilmoitettava mahdollisimman pian asianomaiselle talouden toimijalle, onko se hyväksytty dynaamiseen hankintajärjestelmään.

6. Hankintayksiköiden on 74 artiklan mukaisesti pyydettävä kaikkia dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksyttyjä tarjoajia jättämään tarjous kustakin yksittäisestä järjestelmän puitteissa tehtävästä hankinnasta. Jos dynaaminen hankintajärjestelmä on jaettu rakennusurakoiden, tuotteiden tai palvelujen luokkiin, hankintayksiköiden on pyydettävä kaikkia asianomaista tiettyä hankintaa vastaavaan luokkaan hyväksyttyjä osallistujia esittämään tarjous.

Niiden on tehtävä hankintasopimus sen tarjoajan kanssa, joka on esittänyt parhaan tarjouksen niiden hankintasopimuksen tekoperusteiden mukaisesti, jotka mainitaan dynaamisen hankintajärjestelmän toteuttamiseksi käytetyssä hankintailmoituksessa, kiinnostuksen vahvistamispyynnössä tai, jos tarjouskilpailuun kutsutaan ilmoituksella kelpuuttamisjärjestelmästä, tarjouspyynnössä. Perusteet voidaan tarvittaessa määritellä yksityiskohtaisemmin tarjouspyynnössä.

▼B

7. Hankintayksiköt, jotka 80 artiklan nojalla soveltavat direktiivissä 2014/24/EU säädettyjä poissulkemis- ja valintaperusteita, voivat milloin tahansa dynaamisen hankintajärjestelmän keston aikana vaatia hyväksyttyjä osallistujia toimittamaan mainitun direktiivin 59 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun uudistetun ja päivitetyn oman lausunnon viiden työpäivän kuluessa pyynnön esittämispäivästä.

Dynaamisen hankintajärjestelmän koko keston ajan sovelletaan 59 artiklan 2–4 kohtaa.

8. Hankintayksiköiden on ilmoitettava dynaamisen hankintajärjestelmän kesto tarjouskilpailukutsussa. Niiden on ilmoitettava komissiolle keston muutoksesta seuraavia vakiolomakkeita käyttäen:

a) jos järjestelmän kestoa muutetaan järjestelmän voimassaoloa päättämättä, käytetään lomaketta, jota käytettiin alun perin dynaamisen hankintajärjestelmän tarjouskilpailukutsussa;

b) jos järjestelmän voimassaolo on päättynyt, käytetään 70 artiklassa tarkoitettua jälki-ilmoitusta.

9. Dynaamisesta hankintajärjestelmästä kiinnostuneelta tai sen osapuolena olevilta talouden toimijoilta ei saa ennen dynaamisen hankintajärjestelmän voimassaolokautta tai sen aikana veloittaa maksuja.

53 artikla

Sähköiset huutokaupat

1. Hankintayksiköt voivat käyttää sähköisiä huutokauppoja, joissa tarjousten tietyistä osista esitetään uusia alennettuja hintoja ja/tai uusia arvoja.

Tätä varten hankintayksiköiden on järjestettävä sähköinen huutokauppa toistuvana sähköisenä menettelynä, joka toteutetaan sen jälkeen, kun tarjouksille on tehty alustava kokonaisarviointi, joka mahdollistaa niiden asettamisen paremmuusjärjestykseen automaattisia arviointimenetelmiä käyttäen.

Tietyistä palveluhankintasopimuksista ja tietyistä rakennusurakkasopimuksista, joiden kohteena on immateriaalisia suorituksia, kuten rakennusurakoiden suunnittelua, joita ei voida asettaa järjestykseen automaattisilla arviointimenetelmillä, ei saa järjestää sähköisiä huutokauppoja.

2. Hankintayksiköt voivat päättää avoimissa tai rajoitetuissa menettelyissä taikka neuvottelumenettelyissä, joita edeltää tarjouskilpailukutsu, että ennen hankintasopimuksen tekemistä käydään sähköinen huutokauppa, kun hankinta-asiakirjojen sisältö, erityisesti tekniset eritelmät, voidaan laatia riittävän tarkasti.

Sähköistä huutokauppaa voidaan käyttää samoissa olosuhteissa puitejärjestelyn osapuolten kilpailuttamisessa uudelleen 51 artiklan 2 kohdan mukaisesti, sekä 52 artiklassa tarkoitetun dynaamisen hankintajärjestelmän puitteissa tehtävän hankintasopimuksen kilpailuttamisessa.

▼B

3. Sähköisen huutokaupan on perustuttava johonkin seuraavista tarjousten osatekijöistä:

a) ainoastaan hintoihin, jos hankintasopimus tehdään ainoastaan hinnan perusteella;

b) hintoihin ja/tai hankinta-asiakirjoissa ilmoitettujen tarjoukseen sisältyvien tekijöiden uusiin arvoihin, jos hankintasopimus tehdään parhaan hinta-laatusuhteen perusteella tai alhaisimmat kustannukset sisältävän tarjouksen perusteella käyttäen kustannustehokkuusmallia.

4. Hankintayksiköiden, jotka päättävät järjestää sähköisen huutokaupan, on ilmoitettava asiasta hankintailmoituksessa, kiinnostuksen vahvistamispyynnössä tai, jos tarjouskilpailuun kutsutaan ilmoituksella kelpuuttamisjärjestelmästä, tarjouspyynnössä. Hankinta-asiakirjoissa on oltava vähintään liitteessä VII esitetyt tiedot.

5. Ennen sähköisen huutokaupan toteuttamista hankintayksiköiden on tehtävä tarjousten alustava kokonaisarviointi hankintasopimuksen vahvistetun tekoperusteen tai -perusteiden mukaisesti ja niille vahvistettujen painotusten mukaisesti.

Tarjous on katsottava hyväksyttäväksi, jos sen on tehnyt tarjoaja, jota ei ole suljettu pois 78 artiklan 1 kohdan tai 80 artiklan 1 kohdan nojalla, joka täyttää 78 ja 80 artiklan mukaiset valintaperusteet ja jonka tarjous vastaa teknisiä eritelmiä olematta tarjouspyynnön vastainen tai hyväksymiskelvoton taikka soveltumaton.

Tarjouspyyntöä vastaamattomina on pidettävä erityisesti tarjouksia, jotka eivät ole hankinta-asiakirjojen mukaisia, jotka on saatu liian myöhään, joiden osalta on todisteita kilpailunvastaisesta yhteistyöstä tai korruptiosta tai jotka hankintaviranomainen on todennut poikkeuksellisen alhaisiksi. Tarjouksia ei voida pitää hyväksyttävinä varsinkaan silloin, kun tarjoaja ei täytä pätevyysvaatimuksia tai kun niiden hinta ylittää hankintaviranomaisen budjetin, joka on määritelty ja dokumentoitu ennen hankintamenettelyn aloittamista.

Tarjousta ei pidetä soveltuvana, jos se on hankintasopimuksen kannalta tarpeeton eikä selvästikään täytä hankinta-asiakirjoissa määriteltyjä hankintayksikön tarpeita ja vaatimuksia ilman oleellisia muutoksia. Osallistumishakemusta ei pidetä soveltuvana, jos asianomainen talouden toimija on suljettava pois tai voidaan sulkea pois 78 artiklan 1 kohdan tai 80 artiklan 1 kohdan nojalla tai jos se ei täytä hankintayksikön 78 tai 80 artiklan nojalla vahvistamia valintaperusteita.

Kaikki hyväksyttävän tarjouksen jättäneet tarjoajat on kutsuttava samanaikaisesti sähköisessä muodossa osallistumaan sähköiseen huutokauppaan käyttäen – ilmoitetusta päivämäärästä ja kellonajasta alkaen – yhteyksiä kutsussa esitettyjen ohjeiden mukaisesti. Sähköinen huutokauppa voidaan käydä useissa peräkkäisissä vaiheissa. Sähköinen huutokauppa saa alkaa aikaisintaan kahden työpäivän kuluttua kutsujen lähettämispäivästä.

6. Kutsuun on liitettävä asianomaista tarjoajaa koskevan, 82 artiklan 5 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun painotuksen mukaisesti tehdyn kokonaisarvioinnin tulokset.

▼B

Kutsussa on ilmoitettava myös matemaattinen kaava, jonka mukaan uusi järjestys määräytyy sähköisessä huutokaupassa esitettyjen uusien hintojen ja/tai uusien arvojen perusteella automaattisesti. Lukuun ottamatta tapauksia, joissa kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous määritetään yksinomaan hinnan perusteella, kyseinen kaava sisältää kaikkien kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen määrittämiseksi valittujen perusteiden suhteellisen painotuksen tarjouskilpailukutsuna käytettävän ilmoituksen tai muiden hankinta-asiakirjojen mukaisena. Tätä varten mahdolliset hintahaarukat on kuitenkin esitettävä ennalta määrättynä arvona.

Jos hyväksytään vaihtoehtoja, kullekin vaihtoehdolle on määriteltävä erillinen kaava.

7. Sähköisen huutokaupan jokaisessa vaiheessa hankintayksiköiden on toimitettava välittömästi kaikille tarjoajille riittävät tiedot, joiden perusteella tarjoajat voivat milloin tahansa tarkistaa keskinäisen järjestyksensä. Hankintayksiköt voivat myös toimittaa muita tietoja muista tarjotuista hinnoista tai arvoista, edellyttäen että tästä ilmoitetaan eritelmissä. Ne voivat myös ilmoittaa milloin tahansa kyseiseen huutokauppavaiheeseen osallistuvien lukumäärän. Ne eivät kuitenkaan saa missään tapauksessa paljastaa tarjoajien henkilöllisyyttä sähköisen huutokaupan eri vaiheiden aikana.

8. Hankintayksiköiden on päätettävä sähköinen huutokauppa yhdellä tai useammalla seuraavista tavoista:

a) etukäteen vahvistettuna päivänä ja kellonaikana;

b) kun niille ei enää tarjota uusia hintoja tai arvoja, jotka vastaavat vähimmäiseroja koskevia vaatimuksia, edellyttäen että ne ovat etukäteen ilmoittaneet ajan, joka viimeisen tarjouksen vastaanottamisesta saa kulua, ennen kuin ne lopettavat sähköisen huutokaupan; tai

c) kun etukäteen ilmoitettu määrä huutokaupan eri vaiheita on suoritettu loppuun.

Jos hankintayksiköt aikovat päättää sähköisen huutokaupan ensimmäisen alakohdan c alakohdan mukaisesti soveltaen mahdollisesti lisäksi ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettuja järjestelyjä, huutokauppaan osallistumista koskevassa kutsussa on ilmoitettava huutokaupan kunkin vaiheen aikataulu.

9. Päätettyään sähköisen huutokaupan hankintayksiköiden on tehtävä hankintasopimus 82 artiklan mukaisesti sähköisen huutokaupan tulosten perusteella.

54 artikla

Sähköiset luettelot

1. Jos sähköisten viestintämuotojen käyttö on pakollista, hankintayksiköt voivat vaatia, että tarjoukset esitetään sähköisen luettelon muodossa tai että niihin liitetään sähköinen luettelo.

▼B

Jäsenvaltiot voivat tehdä sähköisten luetteloiden käytön pakolliseksi tietyntyyppisissä hankinnoissa.

Sähköisen luettelon muodossa esitettäviin tarjouksiin voidaan liittää muita tarjousta täydentäviä asiakirjoja.

2. Ehdokkaiden tai tarjoajien on laadittava sähköiset luettelot voidakseen osallistua yksittäiseen hankintamenettelyyn hankintayksikön vahvistamien teknisten eritelmien ja muodon mukaisesti.

Lisäksi sähköisten luetteloiden on oltava sähköisiä viestintävälineitä koskevien vaatimusten ja hankintayksikön 40 artiklan mukaisesti vahvistamien muiden vaatimusten mukaisia.

3. Jos tarjousten esittäminen sähköisen luettelon muodossa sallitaan tai jos sitä edellytetään, hankintayksiköiden on

a) mainittava siitä hankintailmoituksessa, kiinnostuksen vahvistamispyynnössä tai, jos tarjouskilpailuun kutsutaan ilmoituksella kelpuuttamisjärjestelmästä, tarjouspyynnössä tai neuvottelukutsussa;

b) ilmoitettava hankinta-asiakirjoissa kaikki 40 artiklan 6 kohdan nojalla tarvittavat luetteloon liittyvät tiedot, jotka koskevat muotoa, käytettäviä sähköisiä laitteita sekä viestintäyhteyttä koskevia teknisiä järjestelyjä ja eritelmiä.

4. Jos on tehty puitejärjestely useamman kuin yhden talouden toimijan kanssa sähköisten luetteloiden muodossa tehtyjen tarjousten perusteella, hankintayksiköt voivat päättää, että uudelleenkilpailuttaminen yksittäisten hankintasopimusten tekemiseksi tapahtuu päivitettyjen luetteloiden perusteella. Tällaisessa tapauksessa hankintayksiköiden on käytettävä jotakin seuraavista menetelmistä:

a) hankintayksiköt kutsuvat tarjoajat esittämään uudelleen sähköiset luettelonsa, jotka on mukautettu kyseisen hankintasopimuksen vaatimuksiin; tai

b) hankintayksiköt ilmoittavat tarjoajille, että ne aikovat koota jo toimitetuista sähköisistä luetteloista tiedot, joita tarvitaan kyseisen hankintasopimuksen vaatimuksiin mukautettujen tarjousten muodostamiseksi, edellyttäen, että tämän menetelmän käytöstä on ilmoitettu puitejärjestelyn hankinta-asiakirjoissa.

5. Jos hankintayksiköt kilpailuttavat tietyt hankintasopimukset uudelleen 4 kohdan b alakohdan mukaisesti, niiden on ilmoitettava tarjoajille päivä ja kellonaika, jolloin ne aikovat koota kyseisen yksittäisen hankintasopimuksen vaatimuksiin mukautettujen tarjousten muodostamiseksi tarvittavat tiedot ja annettava tarjoajille mahdollisuus kieltää tällainen tietojen kokoaminen.

Hankintayksiköiden on varattava riittävä aika ilmoittamisen ja tietojen tosiasiallisen kokoamisen välille.

▼B

Ennen hankintasopimuksen tekemistä hankintayksiköiden on esitettävä kootut tiedot asianomaiselle tarjoajalle ja annettava sille tilaisuus oikaisuihin tai vahvistaa, ettei tällä tavoin muodostetussa tarjouksessa ole asiavirheitä.

6. Hankintayksiköt voivat tehdä dynaamiseen hankintajärjestelmään perustuvia hankintasopimuksia vaatimalla, että tiettyyn sopimukseen liittyvät tarjoukset on jätettävä sähköisen luettelon muodossa.

Hankintayksiköt voivat myös tehdä dynaamiseen hankintajärjestelmään perustuvia hankintasopimuksia 4 kohdan b alakohdan ja 5 kohdan mukaisesti, edellyttäen että dynaamiseen hankintajärjestelmään osallistumista koskevaan pyyntöön on liitetty sähköinen luettelo hankintayksikön vahvistamien teknisten eritelmien mukaisesti ja vaaditussa muodossa. Ehdokkaiden on täydennettävä tätä luetteloa myöhemmin, kun niille ilmoitetaan hankintayksikön aikomuksesta muodostaa tarjouksia 4 kohdan b alakohdassa säädetyllä menettelyllä.

55 artikla

Yhteishankintatoiminnot ja yhteishankintayksiköt

1. Jäsenvaltiot voivat säätää, että hankintayksiköt voivat hankkia rakennusurakoita, tavaroita ja/tai palveluja yhteishankintayksiköltä, joka tarjoaa 2 artiklan 10 kohdan a alakohdassa tarkoitettua yhteishankintatoimintaa.

Jäsenvaltiot voivat myös säätää, että hankintayksiköt voivat hankkia rakennusurakoita, tavaroita ja palveluja käyttäen yhteishankintayksikön tekemiä hankintasopimuksia, käyttäen yhteishankintayksikön toteuttamia dynaamisia hankintajärjestelmiä tai käyttäen 2 artiklan 10 kohdan b alakohdassa tarkoitettua yhteishankintatoimintaa tarjoavan yhteishankintayksikön tekemää puitejärjestelyä. Jos muut hankintayksiköt saavat käyttää yhteishankintayksikön toteuttamaa dynaamista hankintajärjestelmää, asia on mainittava kyseisen dynaamisen hankintajärjestelmän perustamista koskevassa tarjouskilpailukutsussa.

Jäsenvaltiot voivat ensimmäisen ja toisen alakohdan osalta säätää, että tiettyjen hankintojen tekemiseen on käytettävä yhteishankintayksiköitä tai yhtä tai useampaa tiettyä yhteishankintayksikköä.

2. Hankintayksikön katsotaan täyttävän tämän direktiivin mukaiset velvoitteensa, jos se hankkii tavaroita tai palveluja yhteishankintayksiköltä, joka tarjoaa 2 artiklan 10 kohdan a alakohdassa tarkoitettua yhteishankintatoimintaa.

Hankintayksikön katsotaan niin ikään täyttävän tämän direktiivin mukaiset velvoitteensa, jos se hankkii rakennusurakoita, tavaroita tai palveluja käyttäen yhteishankintayksikön tekemiä hankintasopimuksia, käyttäen yhteishankintayksikön toteuttamia dynaamisia hankintajärjestelmiä tai käyttäen 2 artiklan 10 kohdan b alakohdassa tarkoitettua yhteishankintatoimintaa tarjoavan yhteishankintayksikön tekemää puitejärjestelyä.

▼B

Asianomaisen hankintayksikön on kuitenkin vastattava tämän direktiivin mukaisten velvoitteidensa täyttämisestä esimerkiksi seuraavien itse toteuttamiensa osien osalta:

a) hankintasopimuksen tekeminen dynaamisella hankintajärjestelmällä, jonka toteuttaa yhteishankintayksikkö; tai

b) uudelleen kilpailuttaminen yhteishankintayksikön tekemän puitejärjestelyn nojalla.

3. Kaikki yhteishankintayksikön toteuttamat hankintamenettelyt on toteutettava käyttäen sähköisiä viestintämuotoja 40 artiklassa vahvistettujen vaatimusten mukaisesti.

4. Hankintayksiköt voivat tehdä yhteishankintayksikön kanssa palveluhankintasopimuksen yhteishankintatoimintojen suorittamisesta soveltamatta tämän direktiivin mukaisia menettelyjä.

Tällaisiin palveluhankintasopimuksiin voi sisältyä myös hankintojen tukitoimintojen suorittaminen.

56 artikla

Tilapäiset yhteishankinnat

1. Kaksi hankintaviranomaista tai useampi hankintaviranomainen voivat sopia tiettyjen yksittäisten hankintojen toteuttamisesta yhteisesti.

2. Jos hankintamenettely toteutetaan kokonaisuudessaan yhteisesti kaikkien asianomaisten hankintayksiköiden nimissä ja puolesta, ne vastaavat yhdessä tämän direktiivin mukaisista velvollisuuksistaan. Tämä koskee myös tapauksia, joissa yksi hankintayksikkö yksinään hallinnoi hankintamenettelyä sekä omasta puolestaan että muiden asianomaisten hankintayksiköiden puolesta.

Jos hankintamenettelyä ei toteuteta kokonaisuudessaan asianomaisten hankintayksiköiden nimissä ja puolesta, niiden on vastattava yhdessä ainoastaan yhteisesti toteutetuista osista. Kunkin hankintayksikön on vastattava ainoastaan tämän direktiivin mukaisten omien velvoitteidensa täyttämisestä omissa nimissään ja omasta puolestaan toteuttamiensa osien osalta.

57 artikla

Hankinnat, joihin osallistuu hankintayksiköitä eri jäsenvaltioista

1. Eri jäsenvaltioiden hankintayksiköt voivat tehdä hankintasopimuksia yhdessä jollakin tässä artiklassa säädetyistä tavoista, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 28–31 artiklan soveltamista.

Hankintayksiköt eivät saa käyttää tässä artiklassa säädettyjä tapoja välttääkseen omassa jäsenvaltiossaan niihin sovellettavien unionin lainsäädännön mukaisten pakollisten julkisoikeudellisten säännösten soveltamisen.

▼B

2. Jäsenvaltio ei saa kieltää hankintayksiköitään käyttämästä toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevien yhteishankintayksiköiden tarjoamia yhteishankintatoimintoja.

Yhteishankintayksikön, joka sijaitsee toisessa jäsenvaltiossa kuin hankintayksikkö, tarjoamien yhteishankintatoimintojen osalta jäsenvaltiot voivat kuitenkin halutessaan tarkentaa, että niiden hankintayksiköt voivat käyttää ainoastaan 2 artiklan 10 kohdan joko a tai b alakohdassa määriteltyjä yhteishankintatoimintoja.

3. Toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevan yhteishankintayksikön suorittaessa yhteishankintatoimintoja on noudatettava yhteishankintayksikön sijaintijäsenvaltion kansallisia säännöksiä.

Yhteishankintayksikön sijaintijäsenvaltion kansallisia säännöksiä on sovellettava myös seuraaviin:

a) hankintasopimuksen tekeminen dynaamisessa hankintajärjestelmässä;

b) uudelleenkilpailuttaminen puitejärjestelyn nojalla.

4. Useat eri jäsenvaltioiden hankintayksiköt voivat yhdessä tehdä hankintasopimuksen, tehdä puitejärjestelyn tai toteuttaa dynaamisen hankintajärjestelmän. Ne voivat myös tehdä hankintasopimuksia puitejärjestelyn tai dynaamisen hankintajärjestelmän perusteella. Jollei tarpeellisista seikoista määrätä asianomaisten jäsenvaltioiden välisessä kansainvälisessä sopimuksessa, osallistuvien hankintayksiköiden on tehtävä sopimus, jossa määritetään

a) sopimuspuolten tehtävät ja asiaankuuluvat sovellettavat kansalliset säännökset;

b) hankintamenettelyn sisäinen rakenne, mukaan lukien menettelyn hallinnointi,, hankittavien rakennusurakoiden, tavaroiden tai palvelujen jakaminen ja hankintasopimusten tekeminen. Osallistuva hankintayksikkö täyttää tämän direktiivin mukaisia velvollisuuksiaan, kun se ostaa rakennusurakoita, tavaroita tai palveluja hankintayksiköltä, joka on vastuussa hankintamenettelystä. Määrittäessään tehtäviä ja a alakohdassa tarkoitettua sovellettavaa kansallista lainsäädäntöä osallistuvat hankintayksiköt voivat jakaa tietyt tehtävät keskenään ja määrittää niiden kunkin jäsenvaltion kansalliseen lainsäädäntöön kuuluvat sovellettavat kansalliset säännökset.

Tehtävien jakoon ja sovellettavaan kansalliseen lainsäädäntöön on viitattava yhteisiä hankintasopimuksia koskevissa hankinta-asiakirjoissa.

5. Jos useat eri jäsenvaltioiden hankintayksiköt ovat perustaneet yhteisen yksikön, mukaan lukien Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1082/2006 ([1]) mukaiset eurooppalaiset alueellisen yhteistyön yhtymät tai muut unionin oikeuden mukaisesti perustetut yksiköt, osallistuvien hankintayksiköiden on sovittava yhteisen yksikön toimivaltaisen elimen tekemällä päätöksellä siitä, minkä jäsenvaltion hankintasääntöjä sovelletaan:

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1082/2006, annettu 5 päivänä heinäkuuta 2006, eurooppalaisesta alueellisen yhteistyön yhtymästä (EAYY) (EUVL L 210, 31.7.2006, s. 19).

▼B

a) sen jäsenvaltion kansallisia säännöksiä, jossa yhteisellä yksiköllä on sääntömääräinen kotipaikka;

b) sen jäsenvaltion kansallisia säännöksiä, jossa yhteinen yksikkö harjoittaa toimintaansa.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua sopimusta voidaan joko soveltaa määräämättömän ajan, jos se vahvistetaan yhteisen yksikön perustamisasiakirjassa, tai sopimuksen soveltaminen voidaan rajata koskemaan tiettyä ajanjaksoa, tietyntyyppisiä hankintasopimuksia taikka yhden tai useamman yksittäisen hankintasopimuksen tekemistä.

III LUKU

Menettelyn kulku

1 jakso

Valmisteluvaihe

58 artikla

Alustavat markkinakartoitukset

Ennen hankintamenettelyn aloittamista hankintayksiköt voivat toteuttaa markkinakartoituksia valmistellakseen hankintaa ja ilmoittaakseen talouden toimijoille hankintaa koskevista suunnitelmistaan ja vaatimuksistaan.

Tätä varten hankintaviranomaiset voivat esimerkiksi pyytää tai hyväksyä neuvoja riippumattomilta asiantuntijoilta tai viranomaisilta taikka markkinatoimijoilta. Näitä neuvoja voidaan käyttää hankintamenettelyn suunnittelussa ja toteuttamisessa, edellyttäen että tällaiset neuvot eivät vääristä kilpailua eivätkä riko syrjimättömyyden ja avoimuuden periaatteita.

59 artikla

Ehdokkaiden tai tarjoajien osallistuminen hankinnan valmisteluun

Jos ehdokas tai tarjoaja taikka ehdokkaaseen tai tarjoajaan liittyvä yritys on antanut neuvoja hankintayksikölle, joko 58 artiklan puitteissa tai muutoin, taikka muulla tavoin osallistunut hankintamenettelyn valmisteluun, hankintayksikön on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet sen varmistamiseksi, ettei kyseisen ehdokkaan tai tarjoajan osallistuminen vääristä kilpailua.

Toimenpiteitä ovat muun muassa sellaisten tietojen toimittaminen muille ehdokkaille ja tarjoajille, jotka on saatu tai annettu ehdokkaan tai tarjoajan osallistuessa hankintamenettelyn valmisteluun tai jotka ovat tulosta tällaisesta osallistumisesta, sekä riittävien määräaikojen vahvistaminen tarjousten vastaanottamiselle. Asianomaisen ehdokkaan tai tarjoajan saa sulkea pois hankintamenettelystä vain, jos ei ole olemassa muita keinoja varmistaa yhdenvertaisen kohtelun periaatteen noudattamista.

▼B

Ennen poissulkemista ehdokkaille tai tarjoajille on annettava tilaisuus osoittaa, ettei niiden osallistuminen hankintamenettelyn valmisteluun johda kilpailun vääristymiseen. Toteutetut toimenpiteet on dokumentoitava 100 artiklassa säädetyn erillisen selvityksen muodossa.

60 artikla

Tekniset eritelmät

1. Liitteessä VIII olevassa 1 kohdassa määritellyt tekniset eritelmät on esitettävä hankinta-asiakirjoissa. Teknisissä eritelmissä on vahvistettava rakennusurakoilta, palveluilta tai tavaroilta vaadittavat ominaisuudet.

Näissä ominaisuuksissa voidaan viitata myös tiettyyn rakennusurakoiden, tavaroiden tai palvelujen tuotantoprosessiin tai -menetelmään tai tiettyyn prosessiin tai menetelmään rakennusurakoiden, tavaroiden tai palvelujen suorittamisessa taikka tiettyyn prosessiin niiden elinkaaren jossakin muussa vaiheessa silloinkin, kun kyseiset tekijät eivät kuulu niihin fyysisenä osana edellyttäen, että ne liittyvät hankinnan kohteeseen ja ovat oikeasuhteisia sopimuksen arvoon ja tavoitteisiin nähden.

Teknisissä eritelmissä voidaan myös mainita, edellytetäänkö teollis- ja tekijänoikeuksien siirtoa.

Kaikissa hankinnoissa, jotka on tarkoitettu luonnollisten henkilöiden käyttöön, olipa kyse kansalaisista tai hankintayksikön henkilöstöstä, tekniset eritelmät on asianmukaisesti perusteltuja tapauksia lukuun ottamatta laadittava siten, että voidaan ottaa huomioon esteettömyys vammaisille henkilöille tai kaikkien käyttäjien vaatimukset täyttävä suunnittelu.

Jos pakolliset esteettömyysvaatimukset vahvistetaan unionin säädöksellä, tekniset eritelmät on määriteltävä viittaamalla kyseiseen säädökseen, kun on kyse esteettömyydestä vammaisille henkilöille tai kaikkien käyttäjien vaatimukset täyttävästä suunnittelusta.

2. Teknisten eritelmien on mahdollistettava talouden toimijoiden yhtäläinen pääsy hankintamenettelyyn, eikä niillä saa luoda perusteettomia esteitä julkisten hankintojen avaamiselle kilpailulle.

3. Rajoittamatta pakollisten kansallisten teknisten sääntöjen soveltamista, sikäli kuin ne ovat unionin oikeuden mukaisia, tekniset eritelmät on laadittava jollakin seuraavista tavoista:

a) suorituskykyä koskevien tai toiminnallisten vaatimusten perusteella, mukaan lukien ympäristövaatimukset, edellyttäen että parametrit ovat riittävän tarkat, jotta tarjoajat pystyvät määrittämään hankinnan kohteen ja hankintayksiköt pystyvät tekemään hankintasopimuksen;

▼B

b) viittaamalla teknisiin eritelmiin sekä seuraavassa tärkeysjärjestyksessä: kansallisiin standardeihin, joilla saatetaan voimaan eurooppalaisia standardeja, eurooppalaisiin teknisiin arviointeihin, yhteisiin teknisiin eritelmiin, kansainvälisiin standardeihin, muihin eurooppalaisten standardointielinten laatimiin teknisiin viitejärjestelmiin tai, jos näitä ei ole, kansallisiin standardeihin, kansallisiin teknisiin hyväksyntöihin tai kansallisiin rakennusurakoiden suunnitteluun, laskentaan ja toteuttamiseen sekä tavaroiden käyttöön liittyviin teknisiin eritelmiin.

c) a alakohdassa tarkoitettujen suorituskykyä koskevien tai toiminnallisten vaatimusten perusteella ja viittaamalla suorituskykyä koskevien tai toiminnallisten vaatimusten mukaisuutta koskevana olettamana b alakohdassa tarkoitettuihin teknisiin eritelmiin;

d) viittaamalla b alakohdassa tarkoitettuihin teknisiin eritelmiin tiettyjen ominaisuuksien osalta ja a alakohdassa tarkoitettuihin suorituskykyä koskeviin tai toiminnallisiin vaatimuksiin muiden ominaisuuksien osalta.

4. Teknisissä eritelmissä ei saa viitata tiettyyn valmistajaan tai tiettyä alkuperää oleviin tuotteisiin tai tiettyyn menetelmään, joka on ominainen tietyn talouden toimijan tuotteille tai palveluille, eikä tavaramerkkeihin, patentteihin, tyyppeihin tai tiettyyn alkuperään tai tuotantoon siten, että maininta suosisi tai sulkisi menettelystä pois tiettyjä yrityksiä tai tiettyjä tuotteita, paitsi jos tämä on perusteltua hankinnan kohteen vuoksi. Maininta tai viittaus on poikkeuksellisesti sallittu siinä tapauksessa, että hankinnan kohdetta ei ole mahdollista riittävän täsmällisesti ja täysin selvästi kuvata 3 kohdan mukaisesti. Tällaiseen mainintaan tai viittaukseen on liitettävä ilmaus ”tai vastaava”.

5. Jos hankintayksikkö käyttää mahdollisuutta viitata 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettuihin teknisiin eritelmiin, se ei saa hylätä tarjousta sillä perusteella, että tarjotut rakennusurakat, tavarat tai palvelut eivät ole niiden teknisten eritelmien mukaisia, joihin se on viitannut, jos tarjoaja osoittaa tarjouksessaan jollakin asianmukaisella tavalla, mukaan lukien 62 artiklassa tarkoitettu näyttö, että sen ehdottamat ratkaisut täyttävät teknisissä eritelmissä määritellyt vaatimukset vastaavalla tavalla.

6. Jos hankintayksikkö käyttää 3 kohdan a alakohdassa säädettyä mahdollisuutta laatia tekniset eritelmät suorituskykyä koskevien tai toiminnallisten vaatimusten perusteella, se ei saa hylätä tarjousta tavaroista, palveluista tai rakennusurakoista, jotka ovat kansallisesti voimaan saatetun eurooppalaisen standardin, eurooppalaisen teknisen hyväksynnän, yhteisen teknisen eritelmän, kansainvälisen standardin tai eurooppalaisen standardointielimen laatiman teknisen viitejärjestelmän mukaisia, jos nämä eritelmät koskevat hankintayksikön asettamia suorituskykyä koskevia tai toiminnallisia vaatimuksia.

Tarjoajan on osoitettava tarjouksessaan jollakin asianmukaisella tavalla, mukaan lukien 62 artiklassa tarkoitetut tavat, että standardin mukainen tavara, palvelu tai rakennusurakka täyttää hankintayksikön suorituskykyä koskevat tai toiminnalliset vaatimukset.

▼B

61 artikla

Merkit

1. Jos hankintayksiköt aikovat ostaa rakennusurakoita, tavaroita tai palveluja, joilla on tietyt ympäristöominaisuudet tai sosiaaliset tai muut ominaisuudet, ne voivat teknisissä eritelmissä, hankintasopimuksen tekoperusteissa tai sopimuksen toteuttamisen ehdoissa vaatia tiettyä merkkiä näytöksi siitä, että rakennusurakat, tavarat tai palvelut vastaavat vaadittuja ominaisuuksia, edellyttäen että kaikki seuraavat ehdot täyttyvät:

a) merkille asetetut vaatimukset koskevat ainoastaan perusteita, jotka liittyvät hankinnan kohteeseen ja soveltuvat hankinnan kohteena olevien rakennusurakoiden, tavaroiden tai palvelujen ominaisuuksien määrittelemiseen;

b) merkille asetetut vaatimukset perustuvat puolueettomasti todennettavissa oleviin ja syrjimättömiin perusteisiin;

c) merkit vahvistetaan avoimessa menettelyssä, johon kaikki asiaankuuluvat sidosryhmät, kuten viranomaiset, kuluttajat, työmarkkinaosapuolet, valmistajat, kaupan edustajat ja valtioista riippumattomat organisaatiot, voivat osallistua;

d) kaikkien asianomaisten osapuolten on mahdollista saada merkki;

e) merkille asetetut vaatimukset laatii kolmas osapuoli, jonka suhteen merkkiä hakeva talouden toimija ei voi käyttää ratkaisevaa vaikutusvaltaa.

Jos hankintayksiköt eivät edellytä rakennusurakoiden, tavaroiden tai palvelujen täyttävän kaikkia merkille asetettuja vaatimuksia, niiden on ilmoitettava, mihin merkille asetettuihin vaatimuksiin viitataan.

Tiettyä merkkiä vaativien hankintaviranomaisten on hyväksyttävä kaikki merkit, joilla varmistetaan, että rakennusurakat, tavarat tai palvelut täyttävät vastaavat merkille asetetut vaatimukset.

Jos talouden toimijalla ei todistettavasti ole ollut mahdollisuutta saada hankintayksikön ilmoittamaa tiettyä merkkiä tai vastaavaa merkkiä asetettujen määräaikojen kuluessa syistä, jotka eivät johdu kyseisestä talouden toimijasta, hankintaviranomaisen on hyväksyttävä muita asianmukaisia todistuskeinoja, kuten valmistajan tekniset asiakirjat, edellyttäen, että asianomainen talouden toimija todistaa, että sen toimittamat rakennusurakat, tavarat tai palvelut täyttävät tietylle merkille asetetut vaatimukset tai hankintayksikön ilmoittamat tietyt vaatimukset.

2. Jos merkki täyttää 1 kohdan b, c, d ja e alakohdassa säädetyt edellytykset, mutta siihen sisältyy myös vaatimuksia, jotka eivät liity hankinnan kohteeseen, hankintayksiköt eivät saa vaatia merkkiä mutta voivat määritellä teknisen eritelmän viittaamalla kyseisen merkin yksityiskohtaisiin eritelmiin tai tarvittaessa niiden osiin, jotka liittyvät hankinnan kohteeseen ja soveltuvat kyseisen kohteen ominaisuuksien määrittelemiseen.

▼B

62 artikla

Testausraportit, sertifiointi ja muut todistuskeinot

1. Hankintayksiköt voivat vaatia, että talouden toimijat esittävät vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen laatiman testausraportin tai tällaisen laitoksen antaman todistuksen näyttönä siitä, että tarjous täyttää teknisissä eritelmissä asetetut vaatimukset tai perusteet ja että se on hankintasopimuksen tekoperusteiden tai hankintasopimuksen toteuttamisen ehtojen mukainen.

Jos hankintayksiköt vaativat erityisen vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen antamien todistusten esittämistä, hankintayksiköiden on myös hyväksyttävä vastaavien muiden vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten antamat todistukset.

Tätä kohtaa sovellettaessa vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksella tarkoitetaan elintä, joka suorittaa vaatimustenmukaisuuden arviointitoimia kuten kalibrointia, testausta, sertifiointia ja tarkastuksia ja joka on akkreditoitu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 765/2008 ([1]) mukaisesti.

2. Hankintayksiköiden on hyväksyttävä muu kuin 1 kohdassa tarkoitettu asianmukainen näyttö, kuten valmistajan tekniset asiakirjat, jos 1 kohdassa tarkoitetut todistukset tai testausraportit eivät ole olleet asianomaisen talouden toimijan käytettävissä eikä toimijan ole ollut mahdollista saada niitä asetettujen määräaikojen kuluessa, edellyttäen että käyttömahdollisuuden puuttuminen ei johdu asianomaisesta talouden toimijasta ja edellyttäen että asianomainen talouden toimija todistaa, että sen toimittamat rakennusurakat, tavarat tai palvelut täyttävät teknisissä eritelmissä edellytetyt vaatimukset tai perusteet, hankintasopimuksen tekoperusteet tai toteuttamisen ehdot.

3. Jäsenvaltioiden on asetettava pyydettäessä muiden jäsenvaltioiden saataville tiedot, jotka liittyvät 60 artiklan 6 kohdan, 61 artiklan ja tämän artiklan 1 ja 2 kohdan mukaisesti esitettyihin näyttöön ja asiakirjoihin. Talouden toimijan sijoittautumisjäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten on annettava kyseiset tiedot 102 artiklan mukaisesti.

63 artikla

Teknisten eritelmien ilmoittaminen

1. Hankintayksiköiden on asetettava hankintasopimuksen tekemisestä kiinnostuneiden talouden toimijoiden pyynnöstä saataville tekniset eritelmät, joihin niiden tekemissä tavarahankinta-, rakennusurakka- tai palveluhankintasopimuksissa säännöllisesti viitataan taikka joihin ne aikovat viitata tehdessään hankintasopimuksia, joihin liittyvään tarjouskilpailuun kutsutaan ohjeellisella kausi-ilmoituksella. Kyseiset eritelmät on asetettava ilmaiseksi, rajoituksetta, suoraan ja kokonaan kaikkien saataville sähköisessä muodossa.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 765/2008, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2008, tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta (EUVL L 218, 13.8.2008, s. 30).

▼B

Tekniset eritelmät on kuitenkin toimitettava muulla tavoin kuin sähköisessä muodossa, jos joitakin hankinta-asiakirjoja ei voida asettaa ilmaiseksi, rajoituksetta, suoraan ja kokonaan sähköisessä muodossa saataville jostakin 40 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa mainitusta syystä tai jos joitakin hankinta-asiakirjoja ei voida asettaa ilmaiseksi, rajoituksetta, suoraan ja kokonaan sähköisessä muodossa saataville, koska hankintayksiköt aikovat soveltaa 39 artiklan 2 kohtaa.

2. Jos tekniset eritelmät perustuvat kiinnostuksensa ilmaisseiden talouden toimijoiden saatavilla sähköisessä muodossa ilmaiseksi, rajoituksetta, suoraan ja kokonaan oleviin asiakirjoihin, viittaus näihin asiakirjoihin riittää.

64 artikla

Vaihtoehdot

1. Hankintayksiköt voivat antaa tarjoajien esittää tai vaatia näitä esittämään vaihtoehtoja, jotka täyttävät hankintayksiköiden asettamat vähimmäisvaatimukset.

Hankintayksiköiden on ilmoitettava hankinta-asiakirjoissa, sallivatko ne vaihtoehtojen esittämisen tai vaativatko ne sitä, ja salliessaan sen tai vaatiessaan sitä ilmoitettava vähimmäisvaatimukset, jotka vaihtoehtojen on täytettävä, sekä niiden esittämiselle asetetut vaatimukset ja erityisesti se, onko vaihtoehtojen esittäminen sallittua ainoastaan silloin, kun on esitetty myös tarjous, joka ei itse ole vaihtoehto. Jos vaihtoehtoja sallitaan tai vaaditaan, hankintayksiköiden on myös varmistettava, että valittuja hankintasopimuksen tekoperusteita voidaan soveltaa vähimmäisvaatimukset täyttäviin vaihtoehtoihin sekä vaatimusten mukaisiin tarjouksiin, jotka eivät ole vaihtoehtoja.

2. Tavara- tai palveluhankintasopimusten tekomenettelyissä vaihtoehtoja sallineet tai vaatineet hankintayksiköt eivät saa hylätä vaihtoehtoa yksinomaan sillä perusteella, että se johtaisi valituksi tultuaan joko palveluhankintasopimuksen tekemiseen tavarahankintasopimuksen sijasta tai tavarahankintasopimuksen tekemiseen palveluhankintasopimuksen sijasta.

65 artikla

Hankintasopimusten jakaminen osiin

1. Hankintayksiköt voivat päättää tehdä hankintasopimuksen erillisinä osina ja määritellä kyseisten osien koon ja kohteen.

Hankintayksiköiden on ilmoitettava hankintailmoituksessa, kiinnostuksen vahvistamispyynnössä tai, jos tarjouskilpailuun kutsutaan ilmoituksella kelpuuttamisjärjestelmästä, tarjouspyynnössä tai neuvottelukutsussa, voiko tarjouksia jättää yhdestä, useammasta vai kaikista osista.

▼B

2. Hankintayksiköt voivat silloinkin, kun tarjouksia voi jättää useammasta tai kaikista osista, rajoittaa niiden osien määrää, joista hankintasopimus voidaan tehdä yhden tarjoajan kanssa, edellyttäen että osien enimmäismäärä tarjoajaa kohden ilmoitetaan hankintailmoituksessa, kiinnostuksen vahvistamispyynnössä, tarjouspyynnössä tai neuvottelukutsussa. Hankintayksiköiden on ilmoitettava hankinta-asiakirjoissa puolueettomat ja syrjimättömät perusteet tai säännöt, joita ne aikovat soveltaa sen määrittämisessä, mistä osista hankintasopimus tehdään, jos hankintasopimuksen tekoperusteiden soveltaminen johtaisi siihen, että yhden tarjoajan kanssa tehdään hankintasopimus enimmäismäärää useammista osista.

3. Jäsenvaltiot voivat säätää, että jos yhden tarjoajan kanssa voidaan tehdä sopimus useammasta kuin yhdestä osasta, hankintayksiköt voivat yhdistää useampia osia tai kaikki osat samaan hankintasopimukseen, jos ne ovat ilmoittaneet hankintailmoituksessa, kiinnostuksen vahvistamispyynnössä, tarjouspyynnössä tai neuvottelukutsussa varaavansa itselleen mahdollisuuden tehdä niin ja ilmoittavat, mitkä osat tai osien ryhmät voidaan yhdistää.

4. Jäsenvaltiot voivat määrätä hankintasopimuksen tekemisen erillisinä osina pakolliseksi ehdoin, jotka on määriteltävä niiden kansallisten lainsäädäntöjen mukaisesti ja unionin lainsäädäntö huomioon ottaen. Tällöin sovelletaan 1 kohdan toista alakohtaa ja tapauksen mukaan 3 kohtaa.

66 artikla

Määräaikojen asettaminen

1. Osallistumishakemuksia ja tarjousten vastaanottamista koskevia määräaikoja vahvistaessaan hankintayksiköiden on otettava erityisesti huomioon hankintasopimuksen monitahoisuus ja tarjousten laatimiseen tarvittava aika, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 45–49 artiklassa vahvistettujen vähimmäismääräaikojen noudattamista.

2. Jos tarjousten tekeminen edellyttää toteutuspaikkaan tutustumista tai hankinta-asiakirjoja tukevien asiakirjojen tarkastelua paikalla, tarjousten vastaanottamisen määräajat, joiden on oltava pidempiä kuin 45–49 artiklassa säädetyt vähimmäismääräajat, on vahvistettava sellaisiksi, että kaikki asianomaiset talouden toimijat saavat kaikki tarjousten laatimiseksi tarvitsemansa tiedot.

3. Hankintayksiköiden on pidennettävä tarjousten vastaanottamisen määräaikoja niin, että kaikki asianomaiset talouden toimijat saavat kaikki tarjousten laatimiseksi tarvitsemansa tiedot seuraavissa tapauksissa:

a) jos lisätietoja ei talouden toimijan hyvissä ajoin esittämästä pyynnöstä huolimatta mistä tahansa syystä toimiteta viimeistään kuusi päivää ennen tarjousten vastaanottamiselle asetetun määräajan päättymistä. Edellä 45 artiklan 3 kohdassa tarkoitetussa nopeutetussa avoimessa menettelyssä tämä määräaika on neljä päivää;

b) jos hankinta-asiakirjoihin tehdään merkittäviä muutoksia.

▼B

Määräajan pidentämisen on oltava oikeassa suhteessa tietojen tai muutosten merkittävyyteen.

Jos lisätietoja ei ole joko pyydetty hyvissä ajoin tai jos niillä ei ole merkitystä tarjousten valmistelun kannalta, hankintayksiköiden ei tarvitse pidentää määräaikoja.

2 jakso

Julkaiseminen ja avoimuus

67 artikla

Ohjeelliset kausi-ilmoitukset

1. Hankintayksiköt voivat ilmoittaa suunnittelemistaan tulevista hankinnoista julkaisemalla ohjeellisen kausi-ilmoituksen. Ilmoituksissa on oltava liitteessä VI olevan A osan I jaksossa esitetyt tiedot. Ilmoitukset julkaisee joko Euroopan unionin julkaisutoimisto tai hankintayksiköt hankkijaprofiileissaan liitteessä IX olevan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti. Jos hankintayksiköt julkaisevat ohjeellisen kausi-ilmoituksen hankkijaprofiileissaan, niiden on lähetettävä Euroopan unionin julkaisutoimistolle ilmoitus ohjeellisen kausi-ilmoituksen julkaisemisesta hankkijaprofiilissa liitteessä IX olevan 3 kohdan mukaisesti. Kyseisissä ilmoituksissa on oltava liitteessä VI olevassa B osassa esitetyt tiedot.

2. Kun rajoitetuissa menettelyissä ja neuvottelumenettelyissä, joita edeltää tarjouskilpailukutsu, käytetään ohjeellista kausi-ilmoitusta tarjouskilpailukutsuna, ilmoituksen on täytettävä kaikki seuraavat vaatimukset:

a) ilmoituksessa viitataan nimenomaan tavaroihin, rakennusurakoihin tai palveluihin, jotka ovat tehtävän hankintasopimuksen kohteena;

b) ilmoituksessa mainitaan, että hankintasopimus tehdään rajoitetulla menettelyllä tai neuvottelumenettelyllä julkaisematta myöhemmin tarjouskilpailukutsua, ja siinä pyydetään asiasta kiinnostuneita talouden toimijoita ilmaisemaan kiinnostuksensa;

c) ilmoitukseen sisältyvät liitteessä VI olevan A osan I jaksossa esitettyjen tietojen lisäksi liitteessä VI olevan A osan II jaksossa esitetyt tiedot;

d) ilmoitus on lähetetty julkaistavaksi vähintään 35 päivää ja enintään 12 kuukautta ennen kiinnostuksen vahvistamispyynnön lähettämispäivää.

Tällaisia ilmoituksia ei saa julkaista hankkijaprofiilissa. Mahdollinen 72 artiklan nojalla tapahtuva julkaiseminen myös jäsenvaltiossa voidaan kuitenkin tehdä hankkijaprofiilissa.

Ohjeellisen kausi-ilmoituksen kattama ajanjakso saa olla enintään 12 kuukautta siitä, kun ilmoitus on lähetetty julkaistavaksi. Sosiaalipalveluja ja muita erityispalveluja koskevien hankintasopimusten tapauksessa 92 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetun ohjeellisen kausi-ilmoituksen kattama ajanjakso voi kuitenkin olla pidempi kuin 12 kuukautta.

▼B

68 artikla

Kelpuuttamisjärjestelmää koskevat ilmoitukset

1. Jos hankintayksiköt päättävät perustaa kelpuuttamisjärjestelmän 77 artiklan mukaisesti, järjestelmästä on tehtävä liitteessä X tarkoitettu ilmoitus, josta ilmenee kelpuuttamisjärjestelmän tarkoitus ja se, miten siihen sovellettavat säännöt ovat saatavissa.

2. Hankintayksiköiden on ilmoitettava kelpuuttamisjärjestelmää koskevassa ilmoituksessa kyseisen järjestelmän kesto. Niiden on ilmoitettava Euroopan unionin julkaisutoimistolle keston muutoksesta seuraavia vakiolomakkeita käyttäen:

a) jos järjestelmän kestoa muutetaan järjestelmän voimassaoloa päättämättä, käytetään lomaketta, jolla tehdään kelpuuttamisjärjestelmää koskeva ilmoitus;

b) jos järjestelmän voimassaolo on päättynyt, käytetään 70 artiklassa tarkoitettua jälki-ilmoitusta.

69 artikla

Hankintailmoitukset

Hankintailmoituksia voidaan käyttää tarjouskilpailukutsuina kaikissa menettelyissä. Niissä on oltava liitteen XI asianomaisessa kohdassa esitetyt tiedot, ja ne on julkaistava 71 artiklan mukaisesti.

70 artikla

Jälki-ilmoitukset

1. Hankintayksiköiden, jotka ovat tehneet hankintasopimuksen tai puitejärjestelyn, on lähetettävä hankintamenettelyn tuloksia koskeva jälki-ilmoitus 30 päivän kuluessa hankintasopimuksen tai puitejärjestelyn tekemistä koskevan päätöksen tekemisestä.

Jälki-ilmoituksessa on oltava liitteessä XII esitetyt tiedot, ja se on julkaistava 71 artiklan mukaisesti.

2. Jos asianomaisen hankintasopimuksen tarjouskilpailuun on kutsuttu ohjeellisella kausi-ilmoituksella ja jos hankintayksikkö on päättänyt olla tekemättä uusia sopimuksia ohjeellisen kausi-ilmoituksen kattaman ajanjakson aikana, asiasta on mainittava erikseen jälki-ilmoituksessa.

Jos hankintayksiköt ovat tehneet puitejärjestelyjä 51 artiklan mukaisesti, niiden ei tarvitse lähettää ilmoitusta hankintamenettelyn tuloksista kustakin tähän puitejärjestelyyn perustuvasta hankintasopimuksesta. Jäsenvaltiot voivat säätää, että hankintayksiköiden on ilmoitettava puitejärjestelyn perusteella tehtyjä hankintasopimuksia koskevien hankintamenettelyjen tulokset yhteen koottuina neljännesvuosittain. Tällöin hankintaviranomaisten on lähetettävä kootut ilmoitukset 30 päivän kuluessa kunkin vuosineljänneksen päättymisestä.

▼B

Hankintayksiköiden on lähetettävä jälki-ilmoitus 30 päivän kuluessa kunkin dynaamiseen hankintajärjestelmään perustuvan hankintasopimuksen tekemisestä. Ne voivat kuitenkin ilmoittaa tulokset yhteen koottuina neljännesvuosittain. Tässä tapauksessa niiden on lähetettävä nämä yhteen kootut ilmoitukset 30 päivän kuluessa kunkin vuosineljänneksen päättymisestä.

3. Liitteen XII mukaisesti toimitetut tiedot, jotka on tarkoitettu julkaistaviksi, on julkaistava liitteen IX mukaisesti. Tietyt hankintasopimuksen tai puitejärjestelyn tekemistä koskevat tiedot voidaan jättää julkaisematta, jos julkaiseminen olisi esteenä lain soveltamisen varmistamiselle tai olisi muulla tavoin yleisen edun vastaista, haittaisi tietyn julkisen tai yksityisen talouden toimijan oikeutettuja kaupallisia etuja taikka voisi haitata talouden toimijoiden välistä tervettä kilpailua.

Kun kyseessä ovat tutkimus- ja kehittämispalveluja koskevat hankintasopimukset, suoritettavien palvelujen luonnetta ja määrää koskevat tiedot voidaan rajoittaa

a) luonteen osalta mainintaan ”tutkimus- ja kehittämispalvelut”, jos hankintasopimus on tehty 50 artiklan b alakohdan mukaisesti ilman tarjouskilpailukutsua toteutettavalla neuvottelumenettelyllä;

b) määrän osalta vähintään yhtä yksityiskohtaisiin tietoihin kuin ne tiedot, jotka on mainittu tarjouskilpailukutsuna käytetyssä ilmoituksessa.

4. Liitteen XII mukaisesti toimitetut tiedot, joista ilmoitetaan, ettei niitä ole tarkoitettu julkaistaviksi, julkaistaan ainoastaan yhteenvetona tilastointia varten liitteen IX mukaisesti.

71 artikla

Ilmoitusten muoto ja julkaisemistapa

1. Edellä 67–70 artiklassa tarkoitetuissa ilmoituksissa on oltava liitteessä VI olevassa A ja B osassa sekä liitteissä X, XI ja XII esitetyt tiedot vakiolomakkeiden muodossa, myös oikaisuja koskevat vakiolomakkeet.

Komissio vahvistaa kyseiset vakiolomakkeet täytäntöönpanosäädöksillä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 105 artiklassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen.

2. Edellä 67–70 artiklassa tarkoitetut ilmoitukset on laadittava ja toimitettava sähköisessä muodossa Euroopan unionin julkaisutoimistolle ja julkaistava liitteen IX mukaisesti. Ilmoitukset on julkaistava viimeistään viisi päivää sen jälkeen, kun ne on lähetetty. Kustannuksista, joita ilmoitusten julkaisemisesta aiheutuu Euroopan unionin julkaisutoimistolle, vastaa unioni.

3. Edellä 67–70 artiklassa tarkoitetut ilmoitukset on julkaistava kokonaisuudessaan hankintayksikön valitsemalla yhdellä tai useammalla unionin toimielinten virallisella kielellä. Kyseinen kielitoisinto tai kyseiset kielitoisinnot ovat ainoat todistusvoimaiset tekstit. Kunkin ilmoituksen keskeisistä kohdista on julkaistava tiivistelmä unionin toimielinten muilla virallisilla kielillä.

▼B

4. Euroopan unionin julkaisutoimisto varmistaa, että kun kyseessä ovat 67 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut ohjeelliset kausi-ilmoitukset, 52 artiklan 4 kohdan a alakohdassa tarkoitetut tarjouskilpailukutsut dynaamisen hankintajärjestelmän perustamisesta ja kelpuuttamisjärjestelmää koskevat ilmoitukset, joita käytetään tarjouskilpailukutsuna 44 artiklan 4 kohdan b alakohdan mukaisesti, koko tekstin ja tiivistelmän julkaisemista jatketaan

a) ohjeellisten kausi-ilmoitusten tapauksessa 12 kuukauden ajan tai kunnes on vastaanotettu 70 artiklan 2 kohdan mukainen jälki-ilmoitus, jossa ilmoitetaan, ettei uusia hankintasopimuksia tehdä tarjouskilpailukutsun kattaman 12 kuukauden aikana. Sosiaalipalveluja ja muita erityispalveluja koskevien hankintasopimusten tapauksessa 92 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetun ohjeellisen kausi-ilmoituksen julkaisemista kuitenkin jatketaan sen alun perin ilmoitetun voimassaoloajan loppuun tai kunnes on vastaanotettu 70 artiklan mukainen jälki-ilmoitus, jossa ilmoitetaan, ettei uusia hankintasopimuksia tehdä tarjouskilpailukutsun kattaman ajanjakson aikana;

b) dynaamisen hankintajärjestelmän perustamista koskevien tarjouskilpailukutsujen tapauksessa järjestelmän voimassaolon ajan;

c) kelpuuttamisjärjestelmää koskevien ilmoitusten tapauksessa järjestelmän voimassaolon ajan.

5. Hankintayksiköiden on voitava osoittaa, minä päivänä ilmoitukset on lähetetty.

Euroopan unionin julkaisutoimisto toimittaa hankintayksikölle vahvistuksen ilmoituksen vastaanottamisesta ja toimitettujen tietojen julkaisemisesta mainiten julkaisupäivämäärän. Tämä vahvistus on osoitus tapahtuneesta julkaisemisesta.

6. Hankintayksiköt voivat julkaista ilmoituksia rakennusurakka-, tavarahankinta- tai palveluhankintasopimuksista, joihin ei sovelleta tässä direktiivissä säädettyjä julkaisuvaatimuksia, jos kyseiset ilmoitukset toimitetaan Euroopan unionin julkaisutoimistolle sähköisessä muodossa liitteessä IX ilmoitettua muotoa ja toimitustapaa noudattaen.

72 artikla

Julkaiseminen kansallisella tasolla

1. Edellä 67–70 artiklassa tarkoitettuja ilmoituksia ja niiden sisältämiä tietoja ei saa julkaista kansallisella tasolla ennen 71 artiklan mukaista julkaisemista. Julkaiseminen kansallisella tasolla sallitaan kuitenkin, jos hankintayksiköille ei ole ilmoitettu julkaisemisesta 48 tunnin kuluessa 71 artiklan mukaisesta ilmoituksen vastaanottamista koskevasta vahvistuksesta.

▼B

2. Kansallisella tasolla julkaistuissa ilmoituksissa ei saa olla muita tietoja kuin ne, jotka ovat Euroopan unionin julkaisutoimistolle lähetetyissä ilmoituksissa tai jotka on julkaistu hankkijaprofiilissa, ja niissä on mainittava päivä, jona ilmoitus on lähetetty Euroopan unionin julkaisutoimistolle tai jona se on julkaistu hankkijaprofiilissa.

3. Ohjeellisia kausi-ilmoituksia ei saa julkaista hankkijaprofiilissa, ennen kuin niiden julkaisemista tässä muodossa koskeva ilmoitus on lähetetty Euroopan unionin julkaisutoimistolle, ja niissä on mainittava tämä lähetyspäivä.

73 artikla

Hankinta-asiakirjojen saatavuus sähköisessä muodossa

1. Hankintayksiköiden on asetettava sähköisessä muodossa hankinta-asiakirjat ilmaiseksi, rajoituksetta, suoraan ja kokonaan kaikkien saataville siitä päivästä, jona ilmoitus on julkaistu 71 artiklan mukaisesti tai jona kiinnostuksen vahvistamispyyntö on lähetetty.

Jos tarjouskilpailuun kutsutaan ilmoituksella kelpuuttamisjärjestelmästä, asiakirjat on asetettava saataville mahdollisimman pian ja viimeistään, kun tarjouspyyntö tai neuvottelukutsu on lähetetty. Ilmoituksessa tai pyynnöissä on mainittava internetosoite, jossa hankinta-asiakirjat ovat saatavilla.

Jos joitakin hankinta-asiakirjoja ei voida asettaa ilmaiseksi, rajoituksetta, suoraan ja kokonaan sähköisessä muodossa saataville jostakin 40 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa mainitusta syystä, hankintayksiköt voivat ilmoittaa hankintailmoituksessa tai kiinnostuksen vahvistamispyynnössä, että asianomaiset hankinta-asiakirjat toimitetaan muulla tavoin kuin sähköisessä muodossa tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti. Tällaisessa tapauksessa tarjousten jättämisen määräaikaa on pidennettävä viidellä päivällä lukuun ottamatta 45 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja asianmukaisesti perusteltuja kiireellisiä tapauksia, joissa määräaika asetetaan yhteisellä sopimuksella 46 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan tai 47 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti.

Jos joitakin hankinta-asiakirjoja ei voida asettaa ilmaiseksi, rajoituksetta, suoraan ja kokonaan sähköisessä muodossa saataville siksi, että hankintayksiköt aikovat soveltaa 39 artiklan 2 kohtaa, niiden on ilmoitettava hankintailmoituksessa tai kiinnostuksen vahvistamispyynnössä tai, jos tarjouskilpailuun kutsutaan ilmoituksella kelpuuttamisjärjestelmästä, mitä tietojen luottamuksellisuuden suojaamistoimenpiteitä ne vaativat ja miten asianomaisiin asiakirjoihin voi tutustua. Tällaisessa tapauksessa tarjousten jättämisen määräaikaa on pidennettävä viidellä päivällä lukuun ottamatta 45 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja asianmukaisesti perusteltuja kiireellisiä tapauksia, joissa määräaika asetetaan yhteisellä sopimuksella 46 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan tai 47 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti.

▼B

2. Jos eritelmiä ja niitä täydentäviä asiakirjoja koskevia lisätietoja on pyydetty ajoissa, hankintayksiköiden on toimitettava ne kaikille hankintamenettelyyn osallistuville tarjoajille viimeistään kuusi päivää ennen tarjousten vastaanottamiselle asetetun määräajan päättymistä. Edellä 45 artiklan 3 kohdassa tarkoitetussa nopeutetussa avoimessa menettelyssä tämä määräaika on neljä päivää.

74 artikla

Ehdokkaille osoitetut pyynnöt

1. Rajoitetuissa menettelyissä, kilpailullisissa neuvottelumenettelyissä, innovaatiokumppanuuksissa ja neuvottelumenettelyissä, joita edeltää tarjouskilpailukutsu, hankintayksiköiden on yhtäaikaisesti ja kirjallisesti pyydettävä valittuja ehdokkaita jättämään tarjouksensa, osallistumaan vuoropuheluun tai saapumaan neuvotteluun.

Jos tarjouskilpailukutsuna käytetään ohjeellista kausi-ilmoitusta 44 artiklan 4 kohdan a alakohdan mukaisesti, hankintayksiköiden on yhtäaikaisesti ja kirjallisesti pyydettävä kiinnostuksensa ilmaisseita talouden toimijoita vahvistamaan olevansa edelleen kiinnostuneita.

2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa pyynnöissä on mainittava sähköinen osoite, jossa hankinta-asiakirjat on asetettu suoraan saataville sähköisessä muodossa. Pyyntöihin on liitettävä hankinta-asiakirjat, jos niitä ei ole annettu ilmaiseksi, rajoituksetta, suoraan ja kokonaan kaikkien saataville 73 artiklan 1 kohdan kolmannessa tai neljännessä alakohdassa mainituista syistä ja jos niitä ei ole jo asetettu saataville muulla tavoin. Lisäksi tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa pyynnöissä on oltava liitteessä XIII esitetyt tiedot.

75 artikla

Kelpuuttamista hakeneille, ehdokkaille ja tarjoajille tiedottaminen

1. Hankintayksiköiden on annettava kullekin ehdokkaalle ja tarjoajalle mahdollisimman pian tiedoksi päätökset, jotka koskevat puitejärjestelyn tai hankintasopimuksen tekemistä tai dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä, mukaan lukien perustelut mahdollisille päätöksille olla tekemättä puitejärjestelyä tai tarjouskilpailun kohteena ollutta hankintasopimusta, aloittaa menettely uudelleen tai olla toteuttamatta dynaamista hankintajärjestelmää.

2. Hankintayksiköiden on asianomaisen ehdokkaan tai tarjoajan pyynnöstä mahdollisimman pian ja joka tapauksessa 15 päivän kuluessa kirjallisen pyynnön vastaanottamisesta ilmoitettava

a) kaikille hylätyille ehdokkaille syyt, joiden vuoksi ehdokkaan osallistumishakemus on hylätty;

▼B

b) kaikille hylätyille tarjoajille syyt, joiden vuoksi tarjous on hylätty, sekä 60 artiklan 5 ja 6 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa syyt, joiden vuoksi hankintayksikkö on päättänyt, ettei vastaavuutta ole tai etteivät rakennusurakat, tavarat tai palvelut eivät täytä suorituskykyä koskevia tai toiminnallisia vaatimuksia;

c) kaikille hyväksyttävän tarjouksen tehneille tarjoajille valitun tarjouksen ominaisuudet ja suhteelliset edut sekä valitun tarjoajan nimi tai puitejärjestelyn osapuolet;

d) kaikille hyväksyttävän tarjouksen tehneille tarjoajille tarjoajien kanssa käytävistä neuvotteluista ja vuoropuhelusta sekä niiden etenemisestä.

3. Hankintayksiköt voivat päättää, ettei tiettyjä hankintasopimuksen tai puitejärjestelyn tekemistä taikka dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevia 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja tietoja anneta, jos niiden paljastaminen olisi esteenä lain soveltamisen varmistamiselle tai olisi muulla tavoin yleisen edun vastaista, vahingoittaisi tietyn julkisen tai yksityisen talouden toimijan oikeutettuja kaupallisia etuja taikka voisi haitata talouden toimijoiden välistä rehellistä kilpailua.

4. Kelpuuttamisjärjestelmän perustaneiden ja sitä soveltavien hankintayksiköiden on kuuden kuukauden kuluessa annettava hakijoille tiedoksi päätöksensä näiden kelpuuttamisesta.

Jos kelpuuttamispäätöksen tekeminen kestää yli neljä kuukautta kelpuuttamishakemuksen esittämisestä, hankintayksikön on ilmoitettava hakijalle kahden kuukauden kuluessa hakemuksen esittämisestä perusteet pidemmälle päätöksentekoajalle sekä päivä, johon mennessä hakemus joko hyväksytään tai hylätään.

5. Kelpuuttamisessa hylätyille hakijoille on annettava tiedoksi hylkäämispäätös ja kyseisen päätöksen perustelut mahdollisimman pian ja viimeistään 15 päivän kuluttua hylkäämispäätöksen tekemisestä. Hylkäämisen syiden on perustuttava 77 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin kelpuuttamisperusteisiin.

6. Kelpuuttamisjärjestelmän perustaneet ja sitä soveltavat hankintayksiköt voivat peruuttaa talouden toimijan kelpuuttamisen ainoastaan 77 artiklan 2 kohdassa mainittuihin perusteisiin perustuvista syistä. Aikomuksesta peruuttaa kelpuuttaminen sekä sen syystä tai syistä on ilmoitettava talouden toimijalle kirjallisesti vähintään 15 päivää ennen kuin kelpuuttaminen on määrä peruuttaa.

▼B

3 jakso

Osallistujien valitseminen ja hankintasopimusten tekeminen

76 artikla

Yleiset periaatteet

1. Osallistujien valitsemiseen hankintamenettelyissä sovelletaan seuraavia sääntöjä:

a) hankintayksiköiden, jotka ovat ilmoittaneet 78 artiklan 1 kohdan tai 80 artiklan 1 kohdan mukaisesti tarjoajien tai ehdokkaiden pois sulkemista koskevat säännöt ja perusteet, on suljettava pois ne talouden toimijat, joiden kohdalla nämä säännöt ja perusteet täyttyvät;

b) hankintayksiköiden on valittava tarjoajat ja ehdokkaat 78 ja 80 artiklan nojalla vahvistettujen puolueettomien sääntöjen ja perusteiden mukaisesti;

c) rajoitetuissa menettelyissä, neuvottelumenettelyissä, joita edeltää tarjouskilpailu, kilpailullisissa neuvottelumenettelyissä ja innovaatiokumppanuuksissa hankintayksiköiden on 78 artiklan 2 kohdan mukaisesti tarvittaessa vähennettävä tämän kohdan a ja b alakohdan mukaisesti valittujen ehdokkaiden määrää.

2. Kun tarjouskilpailukutsuna käytetään ilmoitusta kelpuuttamisjärjestelmästä tarkoituksena valita osallistujia sellaisten yksittäisten hankintasopimusten tekomenettelyihin, jotka ovat tarjouskilpailun kohteena, hankintayksiköiden on

a) kelpuutettava talouden toimijat 77 artiklan mukaisesti;

b) sovellettava kelpuutettuihin talouden toimijoihin niitä 1 kohdan säännöksiä, jotka koskevat rajoitettuja menettelyjä, neuvottelumenettelyjä, kilpailullisia neuvottelumenettelyjä tai innovaatiokumppanuuksia.

3. Valitessaan rajoitettuun menettelyyn, neuvottelumenettelyyn, kilpailulliseen neuvottelumenettelyyn tai innovaatiokumppanuuteen osallistujia, tehdessään kelpuuttamispäätöstä tai päivittäessään kelpuuttamista koskevia arviointiperusteita ja sääntöjä hankintayksiköt eivät saa

a) asettaa hallinnollisia, teknisiä tai rahoitukseen liittyviä ehtoja joillekin talouden toimijoille, jollei niitä aseteta muille;

b) vaatia testejä tai näyttöä, jotka olisivat päällekkäisiä jo olemassa olevan objektiivisen näytön kanssa.

4. Jos talouden toimijoilta edellytettävät tiedot tai asiakirjat ovat epätäydellisiä tai virheellisiä tai vaikuttavat sellaisilta taikka jos jotkut asiakirjat puuttuvat, hankintayksiköt voivat – ellei kansallisessa lainsäädännössä, jolla tämä direktiivi pannaan täytäntöön, toisin säädetä – pyytää asianomaisia talouden toimijoita toimittamaan, lisäämään, selventämään tai täydentämään asiaankuuluvia tietoja tai asiakirjoja asianmukaisessa määräajassa, edellyttäen että pyyntöjen esittämisessä noudatetaan täysin yhdenvertaisen kohtelun ja avoimuuden periaatteita.

▼B

5. Hankintayksiköiden on tarkistettava, että näin valittujen tarjoajien jättämät tarjoukset ovat tarjouksiin sovellettavien sääntöjen ja vaatimusten mukaisia, ja tehtävä hankintasopimus 82 ja 84 artiklassa säädettyjen perusteiden mukaisesti 64 artikla huomioon ottaen.

6. Hankintayksiköt voivat päättää olla tekemättä hankintasopimusta parhaimman tarjouksen jättäneen tarjoajan kanssa, jos ne ovat todenneet, ettei tarjous ole 36 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen sovellettavien velvoitteiden mukainen.

7. Hankintayksiköt voivat avoimissa menettelyissä päättää tarkastella tarjouksia ennen tarjoajien soveltuvuuden toteamista, edellyttäen että noudatetaan 76–84 artiklan asiaa koskevia säännöksiä, myös sääntöä, jonka mukaan hankintasopimusta ei saa tehdä sellaisen tarjoajan kanssa, joka olisi pitänyt sulkea pois menettelystä 80 artiklan nojalla tai joka ei täytä hankintayksikön 78 artiklan 1 kohdan ja 80 artiklan mukaisesti vahvistamia valintaperusteita.

Jäsenvaltiot voivat kieltää ensimmäisen alakohdan mukaisen menettelyn käytön tai rajoittaa sen käyttöä tietyn tyyppisiin hankintoihin tai erityisissä olosuhteissa.

8. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 103 artiklan mukaisesti liitteessä XIV olevan luettelon muuttamiseksi silloin, kun se on tarpeen uusien, kaikkien jäsenvaltion ratifioimien kansainvälisten sopimusten lisäämiseksi, tai kun siinä mainitut olemassa olevat kansainväliset sopimukset eivät ole enää kaikkien jäsenvaltioiden ratifioimia tai kun niitä on muulla tavoin muutettu esimerkiksi soveltamisalansa, sisältönsä tai nimensä osalta.

1 alajakso

Kelpuuttaminen ja laatuun perustuva valinta

77 artikla

Kelpuuttamisjärjestelmät

1. Hankintayksiköt voivat halutessaan perustaa talouden toimijoiden kelpuuttamisjärjestelmän ja soveltaa sitä.

Hankintayksiköiden, jotka perustavat kelpuuttamisjärjestelmän tai soveltavat sitä, on huolehdittava siitä, että talouden toimijat voivat milloin tahansa hakea kelpuuttamista.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetussa järjestelmässä voi olla eri kelpuuttamisvaiheita.

Hankintayksiköiden on vahvistettava kelpuuttamista hakevien talouden toimijoiden hakemusten hyväksymistä ja hylkäämistä koskevat puolueettomat säännöt ja perusteet sekä kelpuuttamisjärjestelmän soveltamista koskevat puolueettomat säännöt ja perusteet, jotka kattavat muun muassa järjestelmään hyväksymisen, mahdollisten kelpuuttamisten saattamisen ajan tasalle määräajoin ja järjestelmän keston.

▼B

Jos näihin sääntöihin ja perusteisin sisältyy teknisiä eritelmiä, sovelletaan 60–62 artiklan säännöksiä. Sääntöjä ja perusteita voidaan päivittää tarpeen mukaan.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitetut säännöt ja perusteet on pyynnöstä toimitettava talouden toimijoille. Päivitetyt säännöt ja perusteet on toimitettava asiasta kiinnostuneille talouden toimijoille.

Jos hankintayksikkö katsoo tiettyjen muiden yksiköiden tai laitosten kelpuuttamisjärjestelmän vastaavan sen vaatimuksia, sen on toimitettava näiden muiden yksiköiden tai laitosten nimet asiasta kiinnostuneille talouden toimijoille.

4. Kelpuutetuista taloudellisista toimijoista on pidettävä luetteloa, joka voidaan jakaa luokkiin niiden hankintasopimustyyppien mukaan, joita kelpuuttaminen koskee.

5. Kun tarjouskilpailuun kutsutaan ilmoituksella kelpuuttamisjärjestelmästä, kelpuuttamisjärjestelmään sisältyvät yksittäiset rakennusurakka-, tavarahankinta- ja palveluhankintasopimukset on tehtävä rajoitetulla menettelyllä tai neuvottelumenettelyllä, jossa kaikki tarjoajat ja osallistujat valitaan tällaisen järjestelmän mukaisesti jo kelpuutettujen ehdokkaiden joukosta.

6. Kelpuuttamishakemusten taikka jo saadun kelpuuttamisen päivittämisen tai säilyttämisen yhteydessä järjestelmän nojalla mahdollisesti veloitettavien maksujen on oltava oikeassa suhteessa aiheutuneisiin kustannuksiin.

78 artikla

Laadulliset valintaperusteet

1. Hankintayksiköt voivat vahvistaa tarjoajien ja ehdokkaiden hyväksymistä tai hylkäämistä koskevat puolueettomat säännöt ja perusteet. Sääntöjen ja perusteiden on oltava asiasta kiinnostuneiden talouden toimijoiden saatavilla.

2. Jos hankintayksiköiden on varmistettava asianmukainen tasapaino hankintamenettelyn erityisten ominaisuuksien ja sen soveltamisen edellyttämien voimavarojen välillä, ne voivat vahvistaa rajoitetuissa menettelyissä, neuvottelumenettelyissä, kilpailullisissa neuvottelumenettelyissä tai innovaatiokumppanuuksissa puolueettomat säännöt ja perusteet, joissa tämä tarve huomioidaan ja joiden avulla hankintayksikkö voi vähentää sellaisten ehdokkaiden määrää, jotka kutsutaan tekemään tarjous tai neuvottelemaan. Valittujen ehdokkaiden määrän on kuitenkin varmistettava riittävä kilpailu.

79 artikla

Muiden yksiköiden voimavarojen hyväksi käyttäminen

1. Jos kelpuuttamisjärjestelmään kelpuuttamista hakevien talouden toimijoiden hakemusten hyväksymistä ja hylkäämistä koskeviin puolueettomiin sääntöihin ja perusteisiin sisältyy talouden toimijan taloudelliseen ja rahoitukselliseen kapasiteettiin tai sen teknisiin ja ammatillisiin

▼B

resursseihin liittyviä vaatimuksia, talouden toimija voi tarvittaessa käyttää hyväksi muiden yksiköiden voimavaroja riippumatta mainitun talouden toimijan ja kyseisten muiden yksiköiden välisen yhteyden oikeudellisesta luonteesta. Niiden perusteiden osalta, jotka liittyvät palvelujen suorittajan tai urakoitsijan taikka yrityksen johtohenkilöiden koulutukseen ja ammatilliseen pätevyyteen tai asiaankuuluvaan ammatilliseen kokemukseen, talouden toimijat voivat kuitenkin käyttää hyväksi muiden yksiköiden voimavaroja vain, jos kyseiset yksiköt suorittavat rakennusurakoita tai palveluja, joissa tällaisia voimavaroja vaaditaan. Jos talouden toimija haluaa käyttää hyväksi muiden yksiköiden voimavaroja, sen on osoitettava hankintayksikölle, että sillä on käytettävissään tarvittavat voimavarat kelpuuttamisjärjestelmän koko keston ajan, esittämällä esimerkiksi näiden yksiköiden asiasta antama sitoumus.

Jos hankintayksiköt ovat tämän direktiivin 80 artiklan mukaisesti viitanneet direktiivin 2014/24/EU mukaisiin poissulkemis- tai valintaperusteisiin, hankintayksiköiden on tämän direktiivin 80 artiklan 3 kohdan mukaisesti tarkistettava, täyttävätkö muut yksiköt, joiden voimavaroja talouden toimija aikoo käyttää, asiaankuuluvat valintaperusteet, vai onko olemassa perusteita direktiivin 2014/24/EU 57 artiklan mukaiselle poissulkemiselle. Hankintayksikön on vaadittava, että talouden toimija korvaa yksikön, jonka osalta on olemassa pakollisia poissulkemisperusteita, joihin hankintayksikkö on viitannut. Hankintayksikkö voi vaatia tai jäsenvaltio voi edellyttää sen vaativan, että talouden toimija korvaa yksikön, jonka osalta on olemassa muita kuin pakollisia poissulkemisperusteita, joihin hankintayksikkö on viitannut.

Jos talouden toimija käyttää hyväksi muiden yksiköiden voimavaroja taloudellista tilannetta ja rahoitusasemaa koskevien perusteiden täyttämiseksi, hankintayksikkö voi vaatia, että talouden toimija ja kyseiset muut yksiköt ovat yhdessä vastuussa hankintasopimuksen toteuttamisesta.

Edellä 37 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu talouden toimijoiden ryhmittymä voi samoin edellytyksin käyttää hyväksi ryhmittymään osallistuvien toimijoiden tai muiden yksiköiden voimavaroja.

2. Jos ehdokkaiden ja tarjoajien hyväksymistä ja hylkäämistä avoimissa tai rajoitetuissa menettelyissä, neuvottelumenettelyissä, kilpailullisissa neuvottelumenettelyissä tai innovaatiokumppanuuksissa koskeviin puolueettomiin sääntöihin ja perusteisiin sisältyy talouden toimijan taloudelliseen ja rahoitukselliseen kapasiteettiin tai sen teknisiin ja ammatillisiin resursseihin liittyviä vaatimuksia, talouden toimija voi tarvittaessa yksittäisen hankintasopimuksen tapauksessa käyttää hyväksi muiden yksiköiden voimavaroja riippumatta mainitun talouden toimijan ja kyseisten muiden yksiköiden välisen yhteyden oikeudellisesta luonteesta. Niiden perusteiden osalta, jotka liittyvät palvelujen suorittajan tai urakoitsijan taikka yrityksen johtohenkilöiden koulutukseen ja ammatilliseen pätevyyteen tai asiaankuuluvaan ammatilliseen kokemukseen, talouden toimijat voivat kuitenkin käyttää hyväksi muiden yksiköiden voimavaroja vain, jos kyseiset yksiköt suorittavat rakennusurakoita tai palveluja, joissa tällaisia voimavaroja vaaditaan. Jos talouden toimija haluaa käyttää hyväksi muiden yksiköiden voimavaroja, sen on osoitettava hankintayksikölle, että sillä on käytettävissään tarvittavat voimavarat, esittämällä esimerkiksi näiden yksiköiden asiasta antama sitoumus.

▼B

Jos hankintayksiköt ovat tämän direktiivin 80 artiklan mukaisesti viitanneet direktiivin 2014/24/EU mukaisiin poissulkemis- tai valintaperusteisiin, hankintayksiköiden on tämän direktiivin 80 artiklan 3 kohdan mukaisesti tarkistettava, täyttävätkö muut yksiköt, joiden voimavaroja talouden toimija aikoo käyttää, asiaankuuluvat valintaperusteet, vai onko olemassa perusteita direktiivin 2014/24/EU 57 artiklan mukaiselle poissulkemiselle, joihin hankintayksiköt ovat viitanneet. Hankintayksikön on vaadittava, että talouden toimija korvaa yksikön, joka ei täytä asiaankuuluvia valintaperusteita tai jonka osalta on olemassa pakollisia poissulkemisperusteita, joihin hankintayksikkö on viitannut. Hankintayksikkö voi vaatia tai jäsenvaltio voi edellyttää sen vaativan, että talouden toimija korvaa yksikön, jonka osalta on olemassa muita kuin pakollisia poissulkemisperusteita, joihin hankintayksikkö on viitannut.

Jos talouden toimija käyttää hyväksi muiden yksiköiden voimavaroja taloudellista tilannetta ja rahoitusasemaa koskevien perusteiden täyttämiseksi, hankintayksikkö voi vaatia, että talouden toimija ja kyseiset muut yksiköt ovat yhdessä vastuussa hankintasopimuksen toteuttamisesta.

Edellä 37 artiklassa tarkoitettu talouden toimijoiden ryhmittymä voi samoin edellytyksin käyttää hyväksi ryhmittymään osallistuvien toimijoiden tai muiden yksiköiden voimavaroja.

3. Kun kyse on rakennusurakka- ja palveluhankintasopimuksista sekä tavarahankintasopimuksiin liittyvistä kokoamis- tai asennustöistä, hankintaviranomaiset voivat vaatia, että tarjoaja itse toteuttaa tietyt kriittiset tehtävät tai, jos tarjoajina on 37 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu talouden toimijoiden ryhmittymä, joku tähän ryhmittymään osallistuvista toimijoista toteuttaa kyseiset kriittiset tehtävät.

80 artikla

Direktiivissä 2014/24/EU säädettyjen poissulkemis- ja valintaperusteiden soveltaminen

1. Kelpuuttamisjärjestelmään kelpuuttamista hakevien talouden toimijoiden hakemusten hyväksymistä ja hylkäämistä koskeviin puolueettomiin sääntöihin ja perusteisiin ja ehdokkaiden ja tarjoajien hyväksymistä ja hylkäämistä avoimissa tai rajoitetuissa menettelyissä, neuvottelumenettelyissä, kilpailullisissa neuvottelumenettelyissä tai innovaatiokumppanuuksissa koskeviin puolueettomiin sääntöihin ja perusteisiin voivat sisältyä direktiivin 2014/24/EU 57 artiklassa luetellut poissulkemisperusteet mainitussa direktiivissä vahvistettujen ehtojen mukaisesti.

Jos hankintayksikkö on hankintaviranomainen, kyseisiin sääntöihin ja perusteisiin on sisällyttävä direktiivin 2014/24/EU 57 artiklan 1 ja 2 kohdassa luetellut poissulkemisperusteet mainitussa direktiivissä vahvistettujen ehtojen mukaisesti.

Jäsenvaltioiden sitä vaatiessa kyseisiin sääntöihin ja perusteisiin on lisäksi sisällyttävä direktiivin 2014/24/EU 57 artiklan 4 kohdassa luetellut poissulkemisperusteet mainitussa artiklassa vahvistettujen ehtojen mukaisesti.

▼B

2. Edellä tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin sääntöihin ja perusteisiin voivat sisältyä direktiivin 2014/24/EU 58 artiklassa luetellut valintaperusteet mainitussa direktiivissä vahvistettujen ehtojen mukaisesti, erityisesti kun on kyse vaaditun vuotuisen liikevaihdon rajoista mainitun artiklan 3 kohdan toisen alakohdan mukaisesti.

3. Sovellettaessa tämän artiklan 1 ja 2 kohtaa sovelletaan direktiivin 2014/24/EU 59–61 artiklaa.

81 artikla

Laadunvarmistusstandardit ja ympäristöasioiden hallintaa koskevat standardit

1. Jos hankintayksiköt vaativat esitettäviksi riippumattomien laitosten antamia todistuksia siitä, että talouden toimija täyttää tiettyjen laadunvarmistusstandardien vaatimukset, mukaan lukien esteettömyys vammaisille henkilöille, niiden on viitattava alan eurooppalaisiin standardisarjoihin perustuviin laadunvarmistusjärjestelmiin, jotka tunnustetut laitokset ovat sertifioineet. Hankintayksiköiden on tunnustettava muissa jäsenvaltioissa sijaitsevien laitosten antamat vastaavat todistukset. Niiden on myös hyväksyttävä muu näyttö vastaavien laadunvarmistustoimenpiteiden toteuttamisesta, jos asianomaisen talouden toimijan ei ole ollut mahdollista saada tällaisia todistuksia asetettujen määräaikojen kuluessa syistä, jotka eivät johdu kyseisestä talouden toimijasta, edellyttäen että talouden toimija todistaa, että ehdotetut laadunvarmistustoimenpiteet täyttävät vaaditut laadunvarmistusstandardien vaatimukset.

2. Jos hankintayksiköt vaativat esitettäviksi riippumattomien laitosten antamia todistuksia siitä, että talouden toimija täyttää tiettyjen ympäristöasioiden hallintajärjestelmien tai -standardien vaatimukset, niiden on viitattava unionin ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään (EMAS) tai muihin asetuksen (EY) N:o 1221/2009 45 artiklan mukaisesti tunnustettuihin ympäristöjärjestelmiin taikka alan eurooppalaisiin tai kansainvälisiin standardeihin perustuviin muihin ympäristöasioiden hallintaa koskeviin standardeihin, jotka tunnustetut laitokset ovat sertifioineet. Hankintayksiköiden on tunnustettava muissa jäsenvaltioissa sijaitsevien laitosten antamat vastaavat todistukset.

Jos talouden toimijan ei ole todistettavasti ollut mahdollista saada tällaisia todistuksia tai ei ole mahdollista saada niitä asetettujen määräaikojen kuluessa syistä, jotka eivät johdu kyseisestä talouden toimijasta, hankintayksikön on hyväksyttävä myös muu näyttö ympäristöasioiden hallintatoimenpiteiden toteuttamisesta edellyttäen, että talouden toimija todistaa, että nämä toimenpiteet vastaavat sovellettavassa ympäristöasioiden hallintajärjestelmässä tai -standardissa vaadittuja toimenpiteitä.

3. Jäsenvaltioiden on pyynnöstä asetettava muiden jäsenvaltioiden saataville tiedot, jotka liittyvät asiakirjoihin, jotka on esitetty osoitukseksi 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen laatu- ja ympäristöstandardien noudattamisesta.

▼B

2 alajakso

Hankintasopimuksen tekeminen

82 artikla

Hankintasopimuksen tekoperusteet

1. Rajoittamatta tiettyjen tavaroiden hintoja tai tietyistä palveluista suoritettavia korvauksia koskevien kansallisten lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten soveltamista hankintayksiköiden on käytettävä hankintasopimusten tekoperusteena kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen perustetta.

2. Hankintayksikön kannalta kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous määritellään hinnan tai kustannusten perusteella käyttämällä kustannustehokkuusmallia, esimerkiksi elinkaarikustannuksia 83 artiklan mukaisesti, ja perusteisiin voi kuulua paras hinta-laatusuhde, joka on arvioitava laadullisten, ympäristöön liittyvien ja sosiaalisten näkökohtien kaltaisten kyseisen hankinnan kohteeseen liittyvien perusteiden mukaan. Tällaisia perusteita voivat olla esimerkiksi

a) laatu, joka kattaa tekniset ansiot, esteettiset ja toiminnalliset ominaisuudet, esteettömyyden, kaikkien käyttäjien vaatimukset täyttävän suunnittelun, yhteiskunnalliset, ympäristöön liittyvät ja innovatiiviset ominaisuudet sekä kaupankäynnin ja sen edellytykset;

b) hankintasopimuksen toteutukseen osoitetun henkilöstön organisointi, pätevyys ja kokemus, jos osoitetun henkilöstön laadulla voi olla merkittävä vaikutus hankintasopimuksen toteuttamisen tasoon; tai

c) huolto, tekninen tuki ja toimitusehdot, kuten toimituspäivä sekä toimitus- tai toteutusaika, sitoutuminen varaosien toimittamiseen ja toimitusvarmuus.

Kustannustekijä voidaan esittää myös kiinteän hinnan tai kustannuksen muodossa, jolloin talouden toimijat kilpailevat sen perusteella ainoastaan laatuperusteista.

Jäsenvaltiot voivat säätää, että hankintayksiköt eivät saa käyttää pelkästään hintaa tai kustannuksia hankintasopimuksen ainoana tekoperusteena, tai rajoittaa niiden käytön tiettyihin hankintayksiköiden ryhmiin tai tietyntyyppisiin hankintasopimuksiin.

3. Hankintasopimuksen tekoperusteiden on katsottava liittyvän hankinnan kohteeseen, jos ne liittyvät sopimuksen perusteella toimitettaviin rakennusurakoihin, tavaroihin tai palveluihin miltä tahansa osin ja missä tahansa niiden elinkaaren vaiheessa, mukaan lukien tekijät, jotka ovat osana

a) kyseisten rakennusurakoiden, tavaroiden tai palvelujen tiettyä tuotanto-, suorittamis- tai kaupankäyntiprosessia tai

b) tiettyä prosessia niiden elinkaaren jossakin muussa vaiheessa,

silloinkin, kun kyseiset tekijät eivät kuulu niihin fyysisenä osana.

▼B

4. Hankintasopimuksen tekoperusteilla ei saa olla sellaista vaikutusta, että hankintayksiköllä on rajoittamaton valinnanvapaus. Niillä on varmistettava todellisen kilpailun mahdollisuus ja niihin on liitettävä eritelmiä, jotka mahdollistavat tarjoajien antamien tietojen tosiasiallisen tarkistamisen sen arvioimiseksi, miten hyvin tarjoukset täyttävät hankintasopimuksen tekoperusteet. Epäselvissä tapauksissa hankintayksiköiden on tosiasiallisesti tarkistettava tarjoajien antamien tietojen ja näytön paikkansapitävyys.

5. Hankintayksikön on täsmennettävä kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen määrittämiseksi valitsemansa kunkin perusteen suhteellinen painotus hankinta-asiakirjoissa, paitsi jos tämä määritetään yksinomaan hinnan perusteella.

Painotukset voidaan ilmaista ilmoittamalla asianmukainen kohtuullinen vaihteluväli.

Jos painotusta ei objektiivisista syistä voida määritellä, hankintayksikön on ilmoitettava perusteet alenevassa tärkeysjärjestyksessä.

83 artikla

Elinkaarikustannukset

1. Elinkaarikustannuksiin lasketaan tarkoituksenmukaisessa määrin osa tai kaikki seuraavista kustannuksista tuotteen, palvelun tai rakennusurakan elinkaaren aikana:

a) hankintayksikölle tai muille käyttäjille aiheutuneet kustannukset, esimerkiksi

   i) hankintakustannukset,

   ii) käyttökustannukset, esimerkiksi energian ja muiden resurssien kulutus,

   iii) huoltokustannukset,

   iv) elinkaaren lopun kustannukset, kuten keräys- ja kierrätyskustannukset;

b) ulkoisista ympäristövaikutuksista aiheutuvat kustannukset, jotka liittyvät tuotteeseen, palveluun tai rakennusurakkaan sen elinkaaren aikana, edellyttäen, että niiden rahallinen arvo voidaan määrittää ja tarkistaa; tällaisiin kustannuksiin voivat sisältyä kasvihuonekaasupäästöjen ja muiden epäpuhtauspäästöjen kustannukset sekä muut ilmastonmuutoksen hillitsemisen kustannukset.

2. Jos hankintayksiköt arvioivat kustannukset käyttämällä elinkaarikustannusmallia, niiden on ilmoitettava hankinta-asiakirjoissa, mitkä tiedot tarjoajien on toimitettava ja mitä menetelmää hankintayksikkö käyttää elinkaarikustannusten laskennassa kyseisten tietojen perusteella.

Ulkoisista ympäristövaikutuksista aiheutuvien kustannusten arviointimenetelmän on täytettävä kaikki seuraavat ehdot:

▼B

a) se perustuu puolueettomasti todennettavissa oleviin ja syrjimättömiin perusteisiin. Erityisesti silloin, jos sitä ei ole laadittu sovellettavaksi toistuvasti tai jatkuvasti, se ei saa aiheettomasti suosia tai saattaa epäedulliseen asemaan tiettyjä talouden toimijoita;

b) se on kaikkien asianomaisten osapuolten saatavilla ja käytettävissä;

c) vaadittavien tietojen toimittaminen ei vaadi kohtuuttomia ponnistuksia tavanomaista huolellisuutta noudattavilta talouden toimijoilta, mukaan lukien kolmansien maiden talouden toimijat, jotka ovat osapuolina GPA-sopimuksessa tai muissa kansainvälisissä sopimuksissa, jotka sitovat unionia.

3. Siinä tapauksessa, että jonkin yhteisen menetelmän käyttö elinkaarikustannusten laskemiseen on tehty pakolliseksi lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävällä unionin säädöksellä, kyseistä yhteistä menetelmää on sovellettava elinkaarikustannusten arviointiin.

Liitteessä XV on luettelo tällaisista lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävistä säädöksistä ja tarvittaessa niitä täydentävistä delegoiduista säädöksistä.

Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 103 artiklan mukaisesti edellä mainitun luettelon päivittämiseksi silloin, kun luettelon päivittäminen on tarpeen yhteisen menetelmän pakolliseksi tekevän uuden lainsäädännön antamisen tai voimassa olevien säädösten kumoamisen tai muuttamisen johdosta.

84 artikla

Poikkeuksellisen alhaiset tarjoukset

1. Hankintayksiköiden on vaadittava, että talouden toimijat antavat selvityksen tarjouksessa olevista hinnoista tai kustannuksista, jos tarjoukset vaikuttavat poikkeuksellisen alhaisilta rakennusurakoihin, tavaroihin tai palveluihin nähden.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetut selvitykset voivat koskea erityisesti

a) valmistusmenetelmän, palvelun suorittamisen tai rakennusmenetelmän taloudellisia näkökohtia;

b) valittuja teknisiä ratkaisuja tai tarjoajan käytettävissä olevia poikkeuksellisen edullisia ehtoja tuotteiden toimittamiseksi, palvelun suorittamiseksi tai urakan toteuttamiseksi;

c) tarjottujen tuotteiden, palvelujen tai rakennusurakoiden omintakeisuutta;

d) 36 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen velvoitteiden noudattamista;

e) 88 artiklassa tarkoitettujen velvoitteiden noudattamista;

f) tarjoajan mahdollisuutta saada valtiontukea.

▼B

3. Hankintayksikön on arvioitava annetut tiedot kuulemalla tarjoajaa. Se voi hylätä tarjouksen vain siinä tapauksessa, että toimitettu näyttö ei tyydyttävästi selitä tarjottujen hintojen tai kustannusten alhaista tasoa, kun otetaan huomioon 2 kohdassa tarkoitetut tekijät.

Hankintayksiköiden on hylättävä tarjous, jos ne ovat todenneet, että tarjous on poikkeuksellisen alhainen, koska se ei ole 36 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen sovellettavien velvoitteiden mukainen.

4. Jos hankintayksikkö toteaa, että tarjous on poikkeuksellisen alhainen tarjoajan saaman valtiontuen takia, kyseinen tarjous voidaan hylätä pelkästään tästä syystä vasta tarjoajan kuulemisen jälkeen, jos tämä ei pysty hankintayksikön vahvistamassa riittävässä määräajassa näyttämään toteen, että kyseinen tuki on SEUT 107 artiklassa tarkoitettua sisämarkkinoille soveltuvaa tukea. Jos hankintayksikkö hylkää tarjouksen näissä olosuhteissa, sen on ilmoitettava asiasta komissiolle.

5. Jäsenvaltioiden on hallinnollisen yhteistyön puitteissa asetettava pyynnöstä muiden jäsenvaltioiden saataville kaikki käytettävissään olevat 2 kohdassa lueteltujen seikkojen osalta esitettyjä todisteita ja asiakirjoja koskevat tiedot, kuten lait, asetukset, yleisesti sovellettavat työehtosopimukset tai kansalliset tekniset standardit.

4 jakso

Kolmansista maista peräisin olevia tuotteita sisältävät tarjoukset ja suhteet kyseisiin kolmansiin maihin

85 artikla

Kolmansista maista peräisin olevia tuotteita sisältävät tarjoukset

1. Tätä artiklaa sovelletaan tarjouksiin, joihin sisältyy sellaisista kolmansista maista peräisin olevia tuotteita, joiden kanssa unioni ei ole tehnyt monenvälistä tai kahdenvälistä sopimusta, jolla varmistetaan unionin yrityksille vastaava ja tosiasiallinen pääsy kyseisten kolmansien maiden markkinoille. Se ei rajoita unionin tai sen jäsenvaltioiden velvoitteiden soveltamista kolmansien maiden osalta.

2. Hankintasopimuksen tekemiseksi jätetty tarjous voidaan hylätä, jos Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 952/2013 ([1]) määriteltyjen kolmansista maista peräisin olevien tuotteiden osuus ylittää 50 prosenttia tarjouksen muodostavien tuotteiden kokonaisarvosta.

Tätä artiklaa sovellettaessa teleliikennelaitteissa käytetyt ohjelmistot katsotaan tuotteiksi.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 952/2013, annettu 9 päivänä lokakuuta 2013, unionin tullikoodeksista (EUVL L 269, 10.10.2013, s. 1).

▼B

3. Jollei tämän kohdan toisesta alakohdasta muuta johdu, jos vähintään kaksi tarjousta on 82 artiklassa määriteltyjen hankintasopimuksen tekoperusteiden mukaan yhdenvertaisia keskenään, on suosittava sellaista tarjousta, jota ei voida hylätä tämän artiklan 2 kohdan perusteella. Kyseisten tarjousten hintoja pidetään tätä artiklaa sovellettaessa yhdenvertaisina, jos hintaero on enintään kolme prosenttia.

Tarjousta ei saa kuitenkaan ensimmäisen alakohdan perusteella suosia, jos sen hyväksymisen vuoksi hankintayksikkö joutuisi hankkimaan teknisiltä ominaisuuksiltaan erilaisia laitteita, mikä johtaisi yhteensopimattomuuteen, suhteettomiin teknisiin vaikeuksiin käytössä ja kunnossapidossa tai suhteettomiin kustannuksiin.

4. Tätä artiklaa sovellettaessa niitä kolmansia maita, jotka kuuluvat tämän direktiivin soveltamisalaan 1 kohdan mukaisen neuvoston päätöksen nojalla, ei oteta huomioon määritettäessä 2 kohdassa tarkoitettua kolmansista maista peräisin olevien tuotteiden osuutta.

5. Komissio antaa viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2015 ja sen jälkeen joka vuosi neuvostolle vuosittaisen kertomuksen edistymisestä monenvälisissä tai kahdenvälisissä neuvotteluissa, jotka koskevat unionin yritysten pääsyä kolmansien maiden markkinoille tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvilla aloilla, mahdollisista tuloksista, joihin neuvotteluissa on päästy, sekä jo tehtyjen sopimusten käytännön toteuttamisesta.

86 artikla

Suhteet kolmansiin maihin rakennusurakka-, tavarahankinta- ja palveluhankintasopimusten osalta

1. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle kaikista oikeudellisista tai tosiasiallisista yleisistä vaikeuksista, joita niiden yritykset ovat kohdanneet ja ilmoittaneet pyrkiessään tekemään palveluhankintasopimuksia kolmansissa maissa.

2. Komissio antaa viimeistään 18 päivänä huhtikuuta 2019 ja määräajoin sen jälkeen neuvostolle kertomuksen palveluhankintasopimusten avaamisesta kilpailulle kolmansissa maissa ja edistymisestä näiden maiden kanssa tästä aiheesta erityisesti Maailman kauppajärjestön (WTO) puitteissa käytävissä neuvotteluissa.

3. Komissio pyrkii asianomaista kolmatta maata lähestymällä korjaamaan tilanteen, jossa se joko 2 kohdassa tarkoitettujen kertomusten tai muiden tietojen perusteella toteaa, että palveluhankintasopimusten tekemisen yhteydessä kolmas maa

a) ei myönnä unionin yrityksille sellaista tosiasiallista markkinoillepääsyä, joka vastaa unionin kyseisen maan yrityksille myöntämää markkinoillepääsyä;

b) ei myönnä unionin yrityksille kansallista kohtelua tai samoja kilpailuedellytyksiä kuin kansallisilla yrityksillä on; tai

▼B

c) myöntää muiden kolmansien maiden yrityksille suotuisamman kohtelun kuin unionin yrityksille.

4. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle kaikista oikeudellisista tai tosiasiallisista vaikeuksista, joita niiden yritykset ovat kohdanneet ja jotka johtuvat liitteessä XIV lueteltujen kansainvälisen työoikeuden säännösten noudattamatta jättämisestä niiden pyrkiessä tekemään palveluhankintasopimuksia kolmansissa maissa.

5. Edellä 3 ja 4 kohdassa tarkoitetuissa olosuhteissa komissio voi milloin tahansa ehdottaa, että neuvosto hyväksyisi täytäntöönpanosäädöksen, jolla lykätään tai rajoitetaan kyseisessä täytäntöönpanosäädöksessä säädettävänä aikana palveluhankintasopimusten tekemistä seuraavien kanssa:

a) kyseisen kolmannen maan lainsäädännön alaisuuteen kuuluvat yritykset;

b) a alakohdassa tarkoitettujen yritysten sidosyritykset, joiden sääntömääräinen kotipaikka on unionissa mutta joilla ei ole suoraa ja tosiasiallista yhteyttä jäsenvaltion talouteen;

c) yritykset, jotka tekevät tarjouksia, jotka koskevat kyseisestä kolmannesta maasta peräisin olevia palveluja.

Neuvosto tekee ratkaisunsa määräenemmistöllä mahdollisimman pian.

Komissio voi ehdottaa näitä toimenpiteitä omasta aloitteestaan tai jäsenvaltion pyynnöstä.

6. Tämä artikla ei rajoita niiden sitoumusten soveltamista, joita unionilla on kolmansiin maihin nähden ja jotka johtuvat julkisia hankintoja koskevista, erityisesti Maailman kauppajärjestön puitteissa tehdyistä kansainvälisistä sopimuksista.

IV LUKU

Hankintasopimuksen toteuttaminen

87 artikla

Hankintasopimusten toteuttamisen ehdot

Hankintayksiköt voivat vahvistaa hankintasopimuksen toteuttamista koskevia erityisehtoja, jos ne liittyvät hankinnan kohteeseen 82 artiklan 3 kohdassa tarkoitetulla tavalla ja jos niistä ilmoitetaan tarjouskilpailukutsussa tai hankinta-asiakirjoissa. Näihin ehtoihin voi kuulua taloudellisia tai sosiaalisia taikka innovointiin, ympäristöön tai työllisyyteen liittyviä näkökohtia.

88 artikla

Alihankinta

1. Toimivaltaisten kansallisten viranomaisten on velvollisuuksiensa ja tehtäviensä mukaisesti varmistettava asianmukaisin toimin, että alihankkijat noudattavat 36 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja velvoitteita.

▼B

2. Hankintayksikkö voi pyytää tai jäsenvaltio voi velvoittaa sen pyytämään hankinta-asiakirjoissa, että tarjoaja ilmoittaa tarjouksessaan, minkä osan hankintasopimuksesta tämä saattaa antaa alihankintana kolmansille osapuolille, sekä ehdotetut alihankkijat.

3. Jäsenvaltiot voivat säätää, että alihankkijat voivat pyytää, kun hankintasopimuksen luonne sen sallii, hankintayksikköä maksamaan niille suoraan tavarantoimituksista, palveluista tai rakennusurakoista, joita ne ovat toimittaneet talouden toimijalle, jonka kanssa hankintasopimus on tehty (pääsopimuskumppanille). Tällaisiin toimenpiteisiin voivat kuulua asianmukaiset mekanismit, joilla pääsopimuskumppani voi vastustaa perusteettomia maksuja. Maksutapaa koskevat järjestelyt on vahvistettava hankinta-asiakirjoissa.

4. Edellä olevat 1–3 kohta eivät rajoita pääsopimuskumppanin vastuuta.

5. Rakennusurakkasopimusten ja sellaisten palvelujen osalta, jotka suoritetaan hankintayksikön välittömässä valvonnassa olevissa tiloissa, hankintayksikön on hankintasopimuksen tekemisen jälkeen ja viimeistään hankintasopimuksen toteuttamisen alkaessa vaadittava pääsopimuskumppania ilmoittamaan hankintayksikölle tällaisiin rakennusurakoihin tai palveluihin osallistuvien alihankkijoidensa nimet, yhteystiedot ja lailliset edustajat, jos ne ovat kyseisenä ajankohtana tiedossa. Hankintayksikön on vaadittava pääsopimuskumppania ilmoittamaan hankintayksikölle kaikki muutokset näihin tietoihin hankintasopimuksen voimassaoloaikana sekä vaaditut tiedot mahdollisten uusien alihankkijoiden osalta, joita se ottaa myöhemmin mukaan tällaisiin rakennusurakoihin tai palveluihin.

Sen estämättä, mitä ensimmäisessä alakohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat asettaa suoraan pääsopimuskumppanille velvoitteen toimittaa vaaditut tiedot.

Vaadittuihin tietoihin on tämän artiklan 6 kohdan b alakohtaa sovellettaessa tarvittaessa liitettävä alihankkijoiden omat lausunnot, joista säädetään 80 artiklan 3 kohdassa. Tämän artiklan 8 kohdan mukaisissa täytäntöönpanotoimenpiteissä voidaan säätää, että alihankkijoiden, jotka esitellään hankintasopimuksen tekemisen jälkeen, on oman lausunnon sijasta toimitettava todistukset ja muut täydentävät asiakirjat.

Ensimmäistä alakohtaa ei sovelleta tavarantoimittajiin.

Hankintayksiköt voivat laajentaa tai jäsenvaltiot voivat vaatia niitä laajentamaan ensimmäisessä alakohdassa säädetyt velvoitteet esimerkiksi

a) tavarahankintasopimuksiin, muihin palveluhankintasopimuksiin kuin niihin, jotka kattavat hankintayksikön välittömässä valvonnassa olevissa tiloissa suoritettavat palvelut, taikka rakennusurakka- tai palveluhankintasopimuksiin osallistuviin tavarantoimittajiin;

b) pääsopimuskumppanin alihankkijoiden alihankkijoihin tai tätäkin pidemmälle alihankintaketjussa.

▼B

6. Edellä 36 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen velvoitteiden rikkomisen välttämiseksi voidaan toteuttaa esimerkiksi seuraavanlaisia aiheellisia toimenpiteitä:

a) Jos jäsenvaltion lainsäädännössä säädetään alihankkijoiden ja pääsopimuskumppanin yhteisvastuusta, asianomaisen jäsenvaltion on varmistettava, että asiaan kuuluvia sääntöjä noudatetaan 36 artiklan 2 kohdassa vahvistettuja edellytyksiä noudattaen.

b) Hankintaviranomaiset voivat tämän direktiivin 80 artiklan 3 kohdan mukaisesti tarkistaa tai jäsenvaltiot voivat vaatia niitä tarkistamaan, onko olemassa perusteita alihankkijoiden poissulkemiseksi direktiivin 2014/24/EU 57 artiklan nojalla. Tällaisissa tapauksissa hankintaviranomaisen on vaadittava, että talouden toimija korvaa alihankkijan, jonka osalta tarkistuksessa on todettu pakollisia poissulkemisperusteita. Hankintaviranomainen voi vaatia tai jäsenvaltio voi vaatia sitä vaatimaan, että talouden toimija korvaa alihankkijan, jonka osalta tarkistuksessa on todettu muita kuin pakollisia poissulkemisperusteita.

7. Jäsenvaltiot voivat säätää kansallisessa lainsäädännössä tiukempia vastuusääntöjä tai alihankkijoille suoritettavia suoria maksuja koskevia sääntöjä esimerkiksi säätämällä alihankkijoille suoritettavista suorista maksuista ilman, että näiden pitäisi hakea tällaista suoraa maksua.

8. Jäsenvaltioiden, jotka ovat päättäneet säätää 3, 5 tai 6 kohdan mukaisista toimenpiteistä, on vahvistettava lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten nojalla ja unionin lainsäädäntö huomioon ottaen edellytykset kyseisten toimenpiteiden täytäntöönpanemiseksi. Näin menetellessään jäsenvaltiot voivat rajoittaa niiden sovellettavuutta, esimerkiksi tietyntyyppisten hankintasopimusten, hankintayksiköiden tai talouden toimijoiden tiettyjen ryhmien tai tiettyjen määrien suhteen.

89 artikla

Hankintasopimusten muuttaminen niiden voimassaoloaikana

1. Hankintasopimuksia ja puitejärjestelyjä voidaan muuttaa ilman tämän direktiivin mukaista uutta hankintamenettelyä jossakin seuraavista tapauksista:

a) jos alkuperäisissä hankinta-asiakirjoissa on muutosten rahallisesta arvosta riippumatta niitä koskevat selkeät, täsmälliset ja yksiselitteiset tarkistuslausekkeet, jotka voivat olla hinnantarkastuslausekkeita, tai vaihtoehdot. Kyseisissä lausekkeissa on ilmoitettava mahdollisten muutosten tai vaihtoehtojen soveltamisala ja luonne sekä olosuhteet, joissa lausekkeita voidaan käyttää. Ne eivät saa koskea muutoksia tai vaihtoehtoja, jotka muuttaisivat hankintasopimuksen tai puitejärjestelyn yleistä luonnetta;

b) jos alkuperäisen sopimuskumppanin on tarpeen suorittaa lisätöitä tai -palveluja taikka ylimääräisiä tavaratoimituksia, jotka eivät sisältyneet alkuperäiseen hankintasopimukseen, niiden arvosta riippumatta, ja jos sopimuskumppanin vaihtaminen

▼B

i) ei ole mahdollista taloudellisista tai teknisistä syistä, joita ovat muun muassa korvattavuus tai yhteentoimivuus olemassa olevien laitteiden, palvelujen tai laitteistojen kanssa, jotka on hankittu osana alkuperäistä hankintaa; ja

ii) aiheuttaisi merkittävää haittaa tai kustannusten olennaista päällekkäisyyttä hankintayksikölle;

c) jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

i) muutoksen tarve johtuu olosuhteista, joita huolellinen hankintayksikkö ei voinut ennakoida;

ii) muutos ei vaikuta hankintasopimuksen yleiseen luonteeseen;

d) jos sopimuskumppani, jonka kanssa hankintayksikkö oli alun perin tehnyt hankintasopimuksen, korvataan uudella sopimuskumppanilla seuraavista syistä:

i) a alakohdan mukainen yksiselitteinen tarkistuslauseke tai vaihtoehto,

ii) alkuperäisen sopimuskumppanin asema siirtyy yhtiön rakenneuudistusjärjestelyjen, yritysostojen, sulautumisten ja määräysvallan muutosten tai maksukyvyttömyyden seurauksena kokonaan tai osittain toiselle talouden toimijalle, joka täyttää alun perin vahvistetut laadulliset valintaperusteet edellyttäen, ettei tästä aiheudu muita merkittäviä muutoksia hankintasopimukseen eikä tällä pyritä kiertämään tämän direktiivin soveltamista; tai

iii) hankintayksikkö täyttää itse pääsopimuskumppanin velvoitteet alihankkijoitaan kohtaan, jos tästä mahdollisuudesta säädetään 88 artiklan mukaisesti kansallisessa lainsäädännössä;

e) jos muutokset eivät niiden arvosta riippumatta ole 4 kohdassa tarkoitettuja merkittäviä muutoksia.

Hankintayksiköiden, jotka ovat muuttaneet hankintasopimusta tämän kohdan b ja c alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa, on julkaistava *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* asiaa koskeva ilmoitus. Tällaisessa ilmoituksessa on oltava liitteessä XVI esitetyt tiedot, ja se on julkaistava 71 artiklan mukaisesti.

2. Lisäksi ja tarvitsematta tarkistaa, täyttyvätkö 4 kohdan a–d alakohdassa asetetut edellytykset, hankintasopimuksia voidaan muuttaa ilman tämän direktiivin mukaista uutta hankintamenettelyä, jos muutoksen arvo on molempia seuraavia arvoja alempi:

i) 15 artiklassa vahvistetut kynnysarvot, ja

ii) 10 prosenttia alkuperäisen palvelu- tai tavarahankintasopimuksen arvosta ja 15 prosenttia alkuperäisen rakennusurakkasopimuksen arvosta.

Muutos ei saa kuitenkaan vaikuttaa hankintasopimuksen tai puitejärjestelyn yleiseen luonteeseen. Jos muutoksia tehdään peräkkäin useampia, arvo arvioidaan peräkkäisten muutosten kumulatiivisen nettoarvon perusteella.

▼B

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitetun hinnan laskemista varten tarkistettu hinta on viitearvo, kun hankintasopimukseen sisältyy indeksilauseke.

4. Hankintasopimukseen tai puitejärjestelyyn sen voimassaoloaikana tehtyä muutosta pidetään 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettuna merkittävänä muutoksena, jos hankintasopimus tai puitejärjestely on sen seurauksena luonteeltaan huomattavasti erilainen alun perin tehtyyn sopimukseen verrattuna. Rajoittamatta 1 ja 2 kohdan soveltamista muutosta pidetään joka tapauksessa merkittävänä, jos yksi tai useampi seuraavista edellytyksistä täyttyy:

a) muutoksella otetaan käyttöön ehtoja, jotka, jos ne olisivat alun perin kuuluneet hankintamenettelyyn, olisivat mahdollistaneet muiden kuin alun perin valittujen ehdokkaiden osallistumisen menettelyyn tai muun kuin alun perin hyväksytyn tarjouksen hyväksymisen, tai jotka olisivat tuoneet hankintamenettelyyn lisää osallistujia;

b) hankintasopimuksesta tai puitejärjestelystä tulee muutoksen jälkeen taloudellisesti edullisempi sopimuskumppanille sellaisella tavalla, jota alkuperäisessä hankintasopimuksessa tai puitejärjestelyssä ei ollut määritetty;

c) muutos laajentaa hankintasopimuksen tai puitejärjestelyn soveltamisalaa huomattavasti;

d) jos sopimuskumppani, jonka kanssa hankintayksikkö oli alun perin tehnyt hankintasopimuksen, korvataan uudella sopimuskumppanilla muissa kuin 1 kohdan d alakohdassa säädetyissä tapauksissa.

5. Jos rakennusurakkaa, tavarahankintaa tai palvelujen suorittamista koskevaan hankintasopimukseen tai puitejärjestelyyn tehdään sen voimassaoloaikana muita kuin 1 ja 2 kohdassa säädettyjä muutoksia, vaaditaan tämän direktiivin mukaista uutta hankintamenettelyä.

90 artikla

Hankintasopimusten irtisanominen

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että hankintayksiköillä on ainakin seuraavissa tilanteissa ja sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisin edellytyksin mahdollisuus irtisanoa hankintasopimus sen voimassaoloaikana, jos

a) hankintasopimukseen on tehty merkittävä muutos, joka olisi 89 artiklan nojalla edellyttänyt uutta hankintamenettelyä;

b) sopimuskumppani on hankintasopimusta tehtäessä ollut jossakin direktiivin 2014/24/EU 57 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista tilanteista, ja se olisi sen vuoksi pitänyt sulkea pois hankintamenettelystä tämän direktiivin 80 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan nojalla;

c) hankintasopimusta ei olisi pitänyt tehdä sopimuskumppanin kanssa, koska Euroopan unionin tuomioistuin on SEUT 258 artiklan mukaisessa menettelyssä todennut sen rikkoneen vakavasti perussopimusten ja tämän direktiivin mukaisia velvoitteita.

▼B

III OSASTO

ERITYISET HANKINTAJÄRJESTELMÄT

I LUKU

Sosiaalipalvelut ja muut erityiset palvelut

91 artikla

Sosiaalipalveluja ja muita erityisiä palveluja koskevien sopimusten tekeminen

Liitteessä XVII luetellut sosiaalipalveluja ja muita erityisiä palveluja koskevat sopimukset on tehtävä tämän luvun säännösten mukaisesti, jos hankintasopimusten arvo on yhtä suuri tai suurempi kuin 15 artiklan c alakohdassa vahvistettu kynnysarvo.

92 artikla

Ilmoitusten julkaiseminen

1. Kun hankintayksiköt aikovat tehdä hankintasopimuksen 91 artiklassa tarkoitetuista palveluista, niiden on ilmoitettava aikomuksestaan jollakin seuraavista tavoista:

a) hankintailmoituksella; tai

b) ohjeellisella kausi-ilmoituksella, joka on pidettävä julkaistuna pitkäaikaisesti. Ohjeellisessa kausi-ilmoituksessa on viitattava nimenomaan palvelutyyppeihin, jotka ovat tehtävien hankintasopimusten kohteina. Siinä on ilmoitettava, että sopimukset tehdään julkaisematta muita ilmoituksia, ja pyydettävä asiasta kiinnostuneita talouden toimijoita ilmaisemaan kiinnostuksensa kirjallisesti; tai

c) kelpuuttamisjärjestelmää koskevalla ilmoituksella, joka on pidettävä julkaistuna pitkäaikaisesti.

Ensimmäistä alakohtaa ei kuitenkaan sovelleta, jos neuvottelumenettelyä ilman edeltävää tarjouskilpailukutsua olisi voitu käyttää 50 artiklan mukaisesti palveluhankintasopimuksen tekemiseen.

2. Hankintayksiköiden, jotka ovat tehneet hankintasopimuksen 91 artiklassa tarkoitetuista palveluista, on annettava tulokset tiedoksi jälki-ilmoituksella. Ne voivat kuitenkin ilmoittaa tulokset yhteen koottuina neljännesvuosittain. Tässä tapauksessa niiden on lähetettävä nämä yhteen kootut ilmoitukset 30 päivän kuluessa kunkin vuosineljänneksen päättymisestä.

3. Tämän artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuissa ilmoituksissa on oltava liitteessä XVIII olevissa vastaavissa A, B, C tai D osassa tarkoitetut tiedot vakiolomakkeiden mukaisesti. Komissio vahvistaa vakiolomakkeet täytäntöönpanosäädöksillä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 105 artiklassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen.

4. Tässä artiklassa tarkoitetut ilmoitukset on julkaistava 71 artiklan mukaisesti.

▼B

93 artikla

Hankintasopimusten tekemisessä noudatettavat periaatteet

1. Jäsenvaltioiden on otettava käyttöön tämän luvun soveltamisalaan kuuluvien hankintasopimusten tekemiseksi kansalliset säännöt, joilla varmistetaan, että hankintayksiköt noudattavat avoimuuden ja talouden toimijoiden yhdenvertaisen kohtelun periaatteita. Jäsenvaltiot voivat määritellä sovellettavat menettelysäännöt, kunhan kyseisissä säännöissä sallitaan hankintayksiköiden ottaa huomioon asianomaisten palvelujen erityispiirteet.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että hankintayksiköt voivat ottaa huomioon tarpeen varmistaa palvelujen laatu, jatkuvuus, esteettömyys, kohtuuhintaisuus, saatavuus ja kattavuus, eri käyttäjäryhmien erityistarpeet, huono-osaiset ja heikossa asemassa olevat väestöryhmät mukaan luettuina, käyttäjien osallistuminen ja vaikutusvallan lisääminen sekä innovointi. Jäsenvaltiot voivat myös säätää, että palveluntarjoaja valitaan hinta-laatusuhteeltaan parhaan tarjouksen perusteella ottaen huomioon sosiaalipalvelujen laatu- ja kestävyysperusteet.

94 artikla

Tiettyihin palveluihin varatut hankintasopimukset

1. Jäsenvaltiot voivat säätää, että hankintayksiköt voivat varata organisaatioille oikeuden osallistua julkisia hankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyihin yksinomaan sellaisten 91 artiklassa tarkoitettujen terveys- ja sosiaali- ja kulttuuripalvelujen osalta, jotka kuuluvat CPV-koodeihin 75121000-0, 75122000-7, 75123000-4, 79622000-0, 79624000-4, 79625000-1, 80110000-8, 80300000-7, 80420000-4, 80430000-7, 80511000-9, 80520000-5, 80590000-6, 85000000-9–85323000-9, 92500000-6, 92600000-7, 98133000-4 ja 98133110-8.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun organisaation on täytettävä kaikki seuraavat edellytykset:

a) sen tarkoituksena on suorittaa julkisen palvelun tehtäviä, jotka liittyvät 1 kohdassa tarkoitettujen palvelujen tarjoamiseen;

b) voitot sijoitetaan uudelleen organisaation tarkoituksen saavuttamiseen. Voittojen jakamisen tai uudelleenjakamisen olisi perustuttava osallistaviin näkökohtiin;

c) sopimusta toteuttavan organisaation johto- tai omistusrakenteet perustuvat työntekijäomistukseen tai osallistaviin periaatteisiin, tai niissä edellytetään työntekijöiden, käyttäjien tai sidosryhmien aktiivista osallistumista; ja

d) asianomainen hankintaviranomainen ei ole tehnyt organisaation kanssa asianomaisia palveluja koskevaa hankintasopimusta tämän artiklan mukaisesti viimeisten kolmen vuoden aikana.

3. Hankintasopimus saa olla voimassa enintään kolme vuotta.

▼B

4. Tarjouskilpailukutsussa on oltava viittaus tähän artiklaan.

5. Sen estämättä, mitä 108 artiklassa säädetään, komissio arvioi tämän artiklan vaikutuksia ja antaa kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle 18 päivään huhtikuuta 2019 mennessä.

II LUKU

Suunnittelukilpailuihin sovellettavat säännöt

95 artikla

Soveltamisala

1. Tätä lukua sovelletaan suunnittelukilpailuihin, jotka järjestetään palveluhankintasopimuksen tekemiseen johtavan menettelyn osana, edellyttäen että hankintasopimuksen ennakoitu arvo ilman arvonlisäveroa, mutta mahdolliset osallistujille jaettavat palkinnot tai suoritettavat maksut mukaan luettuina, on vähintään yhtä suuri kuin 15 artiklan a kohdassa vahvistettu määrä.

2. Tätä lukua sovelletaan kaikkiin suunnittelukilpailuihin, joissa osallistujille jaettavien palkintojen ja suoritettavien maksujen kokonaismäärä, mukaan lukien 50 artiklan j kohdan säännösten mukaisesti myöhemmin mahdollisesti tehtävän palveluhankintasopimuksen ennakoitu arvo ilman arvonlisäveroa, jos hankintayksikkö ei sulje pois tällaista sopimuksen tekoa kilpailuilmoituksessa, on vähintään yhtä suuri kuin 15 artiklan a kohdassa vahvistettu määrä.

96 artikla

Ilmoitukset

1. Hankintayksiköiden, jotka aikovat järjestää suunnittelukilpailun, on julkaistava sitä koskeva ilmoitus.

Niiden on ilmoitettava suunnittelukilpailua koskevassa ilmoituksessa, aikovatko ne myöhemmin tehdä palveluhankintasopimuksen 50 artiklan j alakohdan mukaisesti.

Hankintayksiköiden, jotka ovat järjestäneet suunnittelukilpailun, on annettava sen tulokset tiedoksi ilmoituksella.

2. Kilpailuilmoituksessa on oltava liitteessä XIX esitetyt tiedot ja suunnittelukilpailun tuloksia koskevassa ilmoituksessa liitteessä XX esitetyt tiedot vakiolomakkeilla. Komissio vahvistaa vakiolomakkeet täytäntöönpanosäädöksillä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 105 artiklassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen.

Suunnittelukilpailun tuloksia koskeva ilmoitus on toimitettava Euroopan unionin julkaisutoimistolle 30 päivän kuluessa suunnittelukilpailun päättymisestä.

▼B

Jos suunnittelukilpailun tuloksia koskevan tiedon julkaiseminen estäisi lain täytäntöönpanoa, olisi yleisen edun vastaista tai vaarantaisi tietyn julkisen tai yksityisen talouden toimijan oikeutetut kaupalliset edut taikka voisi haitata talouden toimijoiden välistä rehellistä kilpailua, tällaista tietoa ei tarvitse julkaista.

3. Edellä olevan 71 artiklan 2–6 kohtaa sovelletaan myös suunnittelukilpailua koskeviin ilmoituksiin.

97 artikla

Suunnittelukilpailujen järjestämistä, osallistujien valintaa ja valintalautakuntaa koskevat säännöt

1. Suunnittelukilpailuja järjestäessään hankintayksiköiden on sovellettava menettelyjä, jotka on mukautettu I osaston ja tämän luvun säännöksiin.

2. Suunnittelukilpailuun osallistumista ei saa rajoittaa

a) jäsenvaltion alueeseen tai alueen osaan;

b) sillä perusteella, että sen jäsenvaltion lain mukaan, jossa kilpailu järjestetään, osallistujien on oltava joko luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä.

3. Jos suunnittelukilpailun osallistujien määrä on rajoitettu, hankintayksiköiden on vahvistettava selkeät ja syrjimättömät valintaperusteet. Osallistumaan kutsuttavien ehdokkaiden määrän on joka tapauksessa oltava riittävä todellisen kilpailun varmistamiseksi.

4. Valintalautakuntaan saa kuulua vain luonnollisia henkilöitä, jotka ovat riippumattomia suunnittelukilpailuun osallistujista. Jos suunnittelukilpailuun osallistujilta vaaditaan tiettyä ammatillista pätevyyttä, vähintään kolmasosalla lautakunnan jäsenistä on oltava kyseinen tai vastaava pätevyys.

98 artikla

Valintalautakunnan päätökset

1. Valintalautakunnan on tehtävä päätöksensä tai annettava lausuntonsa itsenäisesti.

2. Valintalautakunnan on tarkasteltava ehdokkaiden esittämiä suunnitelmia ja hankkeita nimettöminä ja yksinomaan kilpailuilmoituksessa esitetyin perustein.

▼B

3. Valintalautakunnan on merkittävä määrittelemänsä hankkeiden paremmuusjärjestys pöytäkirjaan, jonka sen jäsenet allekirjoittavat ja joka on laadittu kunkin hankkeen ansioiden perusteella, ja lisättävä siihen huomautuksensa ja mahdolliset selventämistä vaativat seikat.

4. Nimettömyyttä on noudatettava siihen asti, kun valintalautakunta on antanut lausuntonsa tai tehnyt päätöksensä.

5. Ehdokkaita voidaan tarvittaessa pyytää vastaamaan valintalautakunnan pöytäkirjaansa merkitsemiin kysymyksiin hankkeisiin liittyvien näkökohtien selventämiseksi.

6. Valintalautakunnan jäsenten ja ehdokkaiden välisestä vuoropuhelusta on laadittava täydellinen pöytäkirja.

IV OSASTO

HALLINNOINTI

99 artikla

Täytäntöönpano

1. Varmistaakseen toimivan, asianmukaisen ja tehokkaan täytäntöönpanon jäsenvaltioiden on varmistuttava siitä, että yksi tai useampi viranomainen, elin tai rakenne huolehtii vähintään tässä artiklassa tarkoitetuista tehtävistä. Niiden on ilmoitettava komissiolle kaikki kyseisten tehtävien hoitamiseksi toimivaltaiset viranomaiset tai rakenteet.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että julkisia hankintoja koskevien sääntöjen soveltamista valvotaan.

Jos valvontaviranomaiset tai -rakenteet havaitsevat omasta aloitteestaan tai asiasta tietoja saatuaan erityisiä rikkomuksia tai järjestelmään liittyviä ongelmia, niillä on oltava valtuudet ilmoittaa ongelmista kansallisille tarkastusviranomaisille, tuomioistuimille tai muille asianmukaisille viranomaisille tai rakenteille, kuten oikeusasiamiehelle, kansallisille parlamenteille tai niiden valiokunnille.

3. Edellä olevan 2 kohdan mukaisten valvontatoimien tulokset on asetettava julkisesti saataville asianmukaisten viestintävälineiden avulla. Kyseisten tulosten on myös oltava komission käytettävissä. Ne voidaan esimerkiksi sisällyttää tämän kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettuihin seurantaraportteihin.

Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle viimeistään 18 päivänä huhtikuuta 2017 ja sen jälkeen joka kolmas vuosi seurantaraportti, joka sisältää tarvittaessa tiedot vääränlaisen soveltamisen tai oikeudellisen epävarmuuden yleisimmistä syistä, muun muassa mahdollisista rakenteellisista tai toistuvista ongelmista sääntöjen soveltamisessa, pk-yritysten osallistumisesta julkisiin hankintamenettelyihin ja hankintoihin liittyvien petos-, korruptio- ja eturistiriitatapausten sekä muiden vakavien sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemisestä, havaitsemisesta ja asianmukaisesta raportoinnista.

▼B

Komissio voi korkeintaan joka kolmas vuosi pyytää jäsenvaltioita antamaan tietoja kansallisten strategisten hankintapolitiikkojen käytännön täytäntöönpanosta.

Tässä kohdassa ’pk-yrityksillä’ tarkoitetaan komission suosituksessa 2003/361/EY ([1]) määriteltyjä pk-yrityksiä.

Komissio antaa tämän kohdan nojalla saamiensa tietojen perusteella säännöllisin väliajoin kertomuksen kansallisten hankintapolitiikkojen toteuttamisesta ja parhaista käytännöistä sisämarkkinoilla.

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että

a) julkisia hankintoja koskevan unionin oikeuden tulkinnasta ja soveltamisesta on saatavilla tietoja ja neuvontaa veloituksetta hankintaviranomaisten ja talouden toimijoiden, erityisesti pk-yritysten, auttamiseksi soveltamaan oikein julkisia hankintoja koskevia unionin sääntöjä; ja

b) hankintaviranomaisille on tarjolla tukea hankintamenettelyjen suunnitteluun ja toteuttamiseen.

5. Rajoittamatta yleisiä menettelyjä ja työmenetelmiä, jotka komissio on ottanut käyttöön jäsenvaltioiden kanssa harjoittamaansa viestintää ja yhteydenpitoa varten, jäsenvaltioiden on nimettävä erityinen yhteyspiste komission kanssa tehtävää sellaista yhteistyötä varten, joka koskee unionin hankintalainsäädännön soveltamista.

6. Hankintaviranomaisten on säilytettävä ainakin hankintasopimuksen keston ajan jäljennökset kaikista tehdyistä hankintasopimuksista, joiden arvo on vähintään

a) 1 000 000 euroa, jos kyseessä on tavarahankintasopimus tai palveluhankintasopimus;

b) 10 000 000 euroa, jos kyseessä on rakennusurakkasopimus.

Hankintaviranomaisten on annettava pääsy näihin sopimuksiin; pääsy tiettyihin asiakirjoihin tai tietoihin voidaan kuitenkin evätä siinä laajuudessa ja niillä edellytyksin, kuin tästä on säädetty asiakirjoihin tutustumista ja tietosuojaa koskevissa unionin tai jäsenvaltioiden säännöissä.

100 artikla

Erilliset kertomukset menettelyistä hankintasopimusten tekemisessä

1. Hankintayksiköiden on kirjattava tarkoituksenmukaiset tiedot kustakin tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvasta hankintasopimuksesta tai puitejärjestelystä ja jokaisesta dynaamisen hankintajärjestelmän perustamisesta. Näiden tietojen on oltava riittävät, jotta niiden perusteella voidaan myöhemmin perustella seuraavia päätöksiä:

a) talouden toimijoiden kelpuuttaminen ja valinta sekä hankintasopimusten tekeminen;

([1]) Komission suositus 2003/361/EY, annettu 6 päivänä toukokuuta 2003, mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä (EUVL L 124, 20.5.2003, s. 36).

▼B

b) neuvottelumenettelyt ilman edeltävää tarjouskilpailukutsua 50 artiklan nojalla,

c) II osaston II–IV luvun soveltamatta jättäminen I osaston II ja III luvussa säädettyjen poikkeusten nojalla;

d) tarvittaessa syyt, joiden perusteella tarjousten sähköinen toimittaminen on tapahtunut muuta kuin sähköistä viestintämuotoa käyttäen.

Siltä osin kuin 70 artiklan tai 92 artiklan 2 kohdan nojalla laaditussa jälki-ilmoituksessa on tässä kohdassa vaaditut tiedot, hankintayksiköt voivat viitata kyseiseen ilmoitukseen.

2. Hankintayksiköiden on pidettävä kirjaa kaikkien hankintamenettelyjen edistymisestä riippumatta siitä, toteutetaanko ne sähköisessä muodossa. Tätä varten niiden on huolehdittava riittävästä kirjanpidosta voidakseen perustella hankintamenettelyn kaikissa vaiheissa tekemänsä päätökset, esimerkiksi dokumentoitava viestintä talouden toimijoiden kanssa ja sisäiset neuvottelunsa, hankinta-asiakirjojen valmistelu, mahdollinen vuoropuhelu tai neuvottelu sekä tarjoajan valinta ja hankintasopimuksen tekeminen. Asiakirjat on säilytettävä vähintään kolmen vuoden ajan hankintasopimuksen tekopäivästä.

3. Tiedot tai asiakirjat tai niiden pääkohdat on annettava tiedoksi komissiolle tai 99 artiklassa tarkoitetuille kansallisille viranomaisille, elimille tai rakenteille niiden pyynnöstä.

101 artikla

Kansallinen raportointi ja tilastotiedot

1. Komissio tarkastelee 67–71, 92 ja 96 artiklassa tarkoitetuista ja liitteen IX mukaisesti julkaistuista ilmoituksista saatavien tietojen laatua ja kattavuutta.

Jos tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen tietojen laatu ja kattavuus ei täytä 67 artiklan 1 kohdassa, 68 artiklan 1 kohdassa, 69 artiklassa, 70 artiklan 1 kohdassa, 92 artiklan 3 kohdassa ja 96 artiklan 2 kohdassa säädettyjä velvollisuuksia, komissio pyytää asianomaiselta jäsenvaltiolta täydentäviä tietoja. Asianomaisen jäsenvaltion on toimitettava komission pyytämät tilastotiedot kohtuullisen ajan kuluessa.

2. Jäsenvaltioiden on viimeistään 18 päivänä huhtikuuta 2017 ja sen jälkeen joka kolmas vuosi toimitettava komissiolle tilastoraportti sellaisten hankintojen osalta, jotka olisivat kuuluneet tämän direktiivin soveltamisalaan, jos niiden arvo olisi ylittänyt 15 artiklassa säädetyn asiaankuuluvan kynnysarvon sekä arvio kyseisten hankintojen yhdistetystä kokonaisarvosta asianomaisen kauden aikana. Arvio voi perustua erityisesti kansallisten julkaisuvaatimusten nojalla saatavilla oleviin tietoihin tai otokseen perustuviin arvioihin.

▼B

Tämä raportti voidaan sisällyttää 99 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuun raporttiin.

102 artikla

Hallinnollinen yhteistyö

1. Jäsenvaltioiden on annettava toisilleen vastavuoroista apua ja otettava käyttöön toimenpiteet tehokasta keskinäistä yhteistyötä varten varmistaakseen tiedonvaihdon 62, 81 ja 84 artiklassa tarkoitetuista asioista. Niiden on varmistettava vaihtamiensa tietojen luottamuksellisuus.

2. Kaikkien asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on vaihdettava tietoja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 95/46/EY ([1]) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2002/58/EY ([2]) säädettyjä tietosuojaa koskevia sääntöjä noudattaen.

3. Viimeistään 18 päivänä huhtikuuta 2015 on käynnistettävä pilottihanke, jolla testataan asetuksella (EU) N:o 1024/2012 perustetun sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmän (IMI) käytön soveltuvuutta tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien tietojen vaihdossa.

V OSASTO

DELEGOITU SÄÄDÖSVALTA, TÄYTÄNTÖÖNPANOVALTA JA LOPPUSÄÄNNÖKSET

103 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.

2. Siirretään komissiolle 17 päivästä huhtikuuta 2014 määräämättömäksi ajaksi 4, 17, 40, 41, 76 ja 83 artiklassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä.

3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 4, 17, 40, 41, 76 ja 83 artiklassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyyteen.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 95/46/EY, annettu 24 päivänä lokakuuta 1995, yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31).

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/58/EY, annettu 12 päivänä heinäkuuta 2002, henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla (sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi) (EYVL L 201, 31.7.2002, s. 37).

▼B

4. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

5. Edellä olevien 4, 17, 40, 41, 76 ja 83 artiklan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan kahdella kuukaudella.

104 artikla

Kiireellinen menettely

1. Tämän artiklan nojalla annetut delegoidut säännökset tulevat voimaan viipymättä, ja niitä sovelletaan niin kauan, kuin niitä ei vastusteta 2 kohdan mukaisesti. Kun delegoitu säädös annetaan tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, esitetään samalla ne perusteet, joiden vuoksi sovelletaan kiireellistä menettelyä.

2. Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat 103 artiklan 5 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti vastustaa delegoitua säädöstä. Siinä tapauksessa komissio kumoaa säädöksen viipymättä sen jälkeen, kun Euroopan parlamentin tai neuvoston päätös vastustaa sitä on annettu sille tiedoksi.

105 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa neuvoston päätöksellä 71/306/ETY ([1]) perustettu julkisia hankintoja käsittelevä neuvoa-antava komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.

2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 4 artiklaa.

3. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

106 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä ja siirtymäsäännökset

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 18 päivänä huhtikuuta 2016. Niiden on viipymättä toimitettava nämä säännökset kirjallisina komissiolle.

([1]) Neuvoston päätös 71/306/ETY, tehty 26 päivänä heinäkuuta 1971, julkisia rakennusurakoita koskevia sopimuksia käsittelevän neuvoa-antavan komitean perustamisesta (EYVL L 185, 16.8.1971, s. 15).

▼B

2. Sen estämättä, mitä tämän artiklan 1 kohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat lykätä 40 artiklan 1 kohdan soveltamisen aloittamista 18 päivään lokakuuta 2018, lukuun ottamatta tapauksia, joissa sähköisen muodon käyttö on pakollista 52, 53, 54 artiklan, 55 artiklan 3 kohdan, 71 artiklan 2 kohdan tai 73 artiklan nojalla.

Sen estämättä, mitä tämän artiklan 1 kohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat 55 artiklan 3 kohdan mukaisten yhteishankintayksiköiden osalta lykätä 40 artiklan 1 kohdan soveltamisen aloittamista 18 päivään huhtikuuta 2017.

Jos jäsenvaltio päättää lykätä 40 artiklan 1 kohdan soveltamisen aloittamista, jäsenvaltion on säädettävä, että hankintaviranomaiset voivat käyttää kaikessa viestinnässä ja tietojenvaihdossa valintansa mukaan seuraavia viestintävälineitä:

a) sähköinen muoto 40 artiklan mukaisesti;

b) posti tai muu soveltuva toimitustapa;

c) faksi;

d) mainittujen välineiden yhdistelmä.

3. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuissa jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne julkaistaan virallisesti. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä säännellyistä kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

107 artikla

Kumoaminen

Kumotaan direktiivi 2004/17/EY 18 päivästä huhtikuuta 2016.

Viittauksia kumottuun direktiiviin pidetään viittauksina tähän direktiiviin liitteessä XXI olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

108 artikla

Uudelleentarkastelu

Komissio tarkastelee uudelleen 15 artiklassa vahvistettujen kynnysarvojen soveltamisesta sisämarkkinoille aiheutuvia taloudellisia vaikutuksia erityisesti sellaisten tekijöiden kuin rajatylittävien hankintasopimusten ja liiketoimikustannusten osalta ja laatii vaikutuksista kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle 18 päivään huhtikuuta 2019 mennessä.

▼B

Komissio harkitsee, jos mahdollista ja asianmukaista, ehdottavansa GPA-sopimuksen mukaisesti sovellettavien kynnysarvojen korottamista seuraavalla neuvottelukierroksella. Jos GPA-sopimuksen mukaisesti sovellettavat kynnysarvot muuttuvat, tämän kertomuksen jälkeen annetaan tarpeen mukaan lainsäädäntöehdotus, jolla tässä direktiivissä vahvistettuja kynnysarvoja muutetaan.

109 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

110 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

▼B

LIITE I

LUETTELO 2 ARTIKLAN 2 KOHDAN A ALAKOHDASSA TARKOITETUISTA TOIMINNOISTA

Jos CPV:n ja NACE:n välillä esiintyy tulkintaeroja, sovelletaan CPV-nimikkeistöä.

NACE ([1])					CPV-koodi
PÄÄLUOKKA F			RAKENTAMINEN		
2-numero-taso	3-numero-taso	4-numero-taso	Kuvaus	Huomautukset	
45			Rakentaminen	Tälle kaksinumerotasolle kuuluu: uudisrakentaminen, entisöinti ja tavanomainen korjaaminen	45000000
	45.1		Rakennusalueen pohjarakentaminen		45100000
		45.11	Rakennusten purku ja raivaus; maansiirto	Tälle nelinumerotasolle kuuluu: — rakennusten ja muiden rakenteiden purku — rakennusalueen raivaus — maansiirto: rakennusalueen maankaivuu, täyttö- ja tasaustyöt, ojankaivu, louhintatyöt, räjäytystyöt jne. — maaperän rakentaminen kaivostoimintaa varten — irtomaan poisto ja muut kaivosten ja kaivosalueiden perustyöt ja esirakentaminen Tälle nelinumerotasolle kuuluu myös: — rakennusalueen salaojitustyöt — maa- tai metsätalousmaan ojitus	45110000
		45.12	Koeporaus	Tälle nelinumerotasolle kuuluu: — koeporaus, koekairaus ja näytteenotto rakennus-, geofysikaalisiin, geologisiin tai vastaaviin tarkoituksiin Tälle nelinumerotasolle ei kuulu: — öljy- tai kaasulähteiden poraus, vrt. 11.20 — vesikaivon poraus, vrt. 45.25 — kuilun syvennys, vrt. 45.25 — öljy- ja kaasukenttien tutkimus, geofysikaalinen, geologinen ja seisminen tutkimus, vrt. 74.20	45120000

▼B

NACE ([1])					CPV-koodi
PÄÄLUOKKA F			RAKENTAMINEN		
2-numero-taso	3-numero-taso	4-numero-taso	Kuvaus	Huomautukset	
	45.2		Rakennusten tai niiden osien rakentaminen		45200000
		45.21	Yleiset talonrakennustyöt sekä maa- ja vesirakennustyöt	Tälle nelinumerotasolle kuuluu: — kaikenlaisten rakennusten rakentaminen; maa- ja vesirakennustyöt — siltojen, myös eritasoteiden, maasiltojen, tunneleiden ja metrotunneleiden rakentaminen — putkijohtojen, tietoliikennekaapelien ja voimalinjojen kaukoverkostojen rakentaminen — putkijohtojen, tietoliikennekaapelien ja voimalinjojen kunnallisverkostojen rakentaminen — tähän liittyvät asennustyöt — tehdasvalmisteisten rakennusten kokoaminen ja pystyttäminen rakennuspaikalla Tälle nelinumerotasolle ei kuulu: — öljyn ja kaasun tuotantoon liittyvät palvelut, vrt. 11.20 — itsevalmistetuista, muista kuin betonisista osista koostuvien kokonaisten valmiiden rakenteiden pystyttäminen, vrt. 20, 26 ja 28 — urheilukenttien, uima-altaiden, urheilusalien, tenniskenttien, golfratojen ja muiden urheilualueiden rakentaminen lukuun ottamatta rakennusten pystyttämistä, vrt. 45.23 — rakennusasennus, vrt. 45.3 — rakennusten viimeistely, vrt. 45.4 — arkkitehti- ja insinööripalvelut, vrt. 74.20 — rakentamisen projektinhallinta, vrt. 74.20	45210000 paitsi: – 45213316 45220000 45231000 45232000
		45.22	Kattorakenteiden pystyttäminen ja kattaminen	Tälle nelinumerotasolle kuuluu: — kattorakenteiden asennustyöt — katteiden asennustyöt — vesitiivistystyöt	45261000

▼B

NACE ([1])					CPV-koodi
PÄÄLUOKKA F			RAKENTAMINEN		
2-numero-taso	3-numero-taso	4-numero-taso	Kuvaus	Huomautukset	
		45.23	Moottoriteiden, katujen, lentokenttien ja urheilualueiden rakentaminen	Tälle nelinumerotasolle kuuluu: — moottoriteiden, katujen, muiden ajoneuvoille ja jalankulkijoille tarkoitettujen liikenneväylien rakentaminen — rautateiden rakentaminen — kiitoratojen rakentaminen — urheilukenttien, uima-altaiden, urheilusalien, tenniskenttien, golfratojen ja muiden urheilualueiden rakentaminen lukuun ottamatta rakennusten pystyttämistä — ajoratamerkintöjen maalaustyöt teillä ja paikoitusalueilla Tälle nelinumerotasolle ei kuulu: — alustavat maansiirtotyöt, vrt. 45.11	45212212 ja DA03 45230000 paitsi: – 45231000 – 45232000 – 45234115
		45.24	Vesirakentaminen	Tälle nelinumerotasolle kuuluu: — seuraavat rakennustyöt: — vesiväylien, satamien ja jokien, huvivenesatamien, sulkujen jne. rakentaminen — padot ja aallonmurtajat — ruoppaustyöt — vedenalaiset rakennustyöt	45240000
		45.25	Muu erikoisalarakentaminen	Tälle nelinumerotasolle kuuluu: — erilaisille rakenteille yhteiseen piirteeseen erikoistunut rakentaminen, joka edellyttää erityistaitoja tai -laitteita — perustuksien rakentaminen, mukaan lukien paalutustyöt — kaivojen poraus ja rakentaminen, kuilun syvennys — muiden kuin itsevalmistettujen teräsrunkorakenteiden pystyttäminen — teräksen taivuttaminen — muuraustyöt ja katukiveyksen laskeminen — rakennustelineiden ja työtasojen asentaminen ja purku, mukaan lukien telineiden ja tasojen vuokraus — savupiippujen ja teollisuusuunien pystytys Tälle nelinumerotasolle ei kuulu: — rakennustelineiden vuokraus ilman asennusta ja purkamista, vrt. 71.32	45250000 45262000

▼B

NACE ([1])					CPV-koodi
PÄÄLUOKKA F			RAKENTAMINEN		
2-numero-taso	3-numero-taso	4-numero-taso	Kuvaus	Huomautukset	
	45.3		Rakennusasennus		45300000
		45.31	Sähköjohtojen ja -laitteiden asennus	Tälle nelinumerotasolle kuuluu: Seuraavien laitteistojen rakennusasennus tai niiden muu rakentaminen: — sähköjohdot ja -laitteet — tietoliikennejärjestelmät — sähkölämmitysjärjestelmät — taloantennit — palohälyttimet — varashälyttimet — hissit ja liukuportaat — ukkosenjohdattimet jne.	45213316 45310000 paitsi: – 45316000
		45.32	Eristystyöt	Tälle nelinumerotasolle kuuluu: — lämpö-, ääni- tai tärinäeristeiden rakennusasennus tai niiden muu rakentaminen Tälle nelinumerotasolle ei kuulu: — vesitiivistystyöt, vrt. 45.22	45320000
		45.33	Putkityöt	Tälle nelinumerotasolle kuuluu: — Seuraavien laitteistojen rakennusasennus tai niiden muu rakentaminen: — vesi- ja viemärilaitteet ja kalusteet — kaasulaitteet — lämmitys-, tuuletus-, jäähdytys- tai ilmastointilaitteet ja -putket — palosammutusjärjestelmät Tälle nelinumerotasolle ei kuulu: — sähkölämmitysjärjestelmien asennus, vrt. 45.31	45330000
		45.34	Muu rakennusasentaminen	Tälle nelinumerotasolle kuuluu: — valaistus- ja merkinantolaitteistojen asennus teille, rautateille, lentokentille ja satamiin — muualla luokittelemattomien laitteiden ja laitteistojen rakennusasennus tai niiden muu rakentaminen	45234115 45316000 45340000

▼B

NACE ([1])					CPV-koodi
PÄÄLUOKKA F			RAKENTAMINEN		
2-numero-taso	3-numero-taso	4-numero-taso	Kuvaus	Huomautukset	
	45.4		Rakennusten viimeistely		45400000
		45.41	Rappaus	Tälle nelinumerotasolle kuuluu: — rakennusten tai muiden rakenteiden sisä- tai ulkopintojen rappaustyöt laastilla tai stukilla sekä vastaavilla rappausaineilla	45410000
		45.42	Rakennuspuusepän asennustyöt	Tälle nelinumerotasolle kuuluu: — muiden kuin itsevalmistettujen, puusta tai muista aineista valmistettujen ovien, ikkunoiden, oven- ja ikkunankarmien, sovitettujen keittiöiden, portaikkojen, myymäläkalusteiden ja vastaavien asennus — sisätilojen viimeistelytyöt kuten sisäkattojen päällystys, seinien panelointi, siirrettävien väliseinien asennus jne. Tälle nelinumerotasolle ei kuulu: — parketin ja muiden puisten lattiapäällysteiden asennus, vrt. 45.43	45420000
		45.43	Lattianpäällystys ja seinien verhoilu	Tälle nelinumerotasolle kuuluu: — rakennusten tai muiden rakenteiden päällystäminen tai laatoittaminen — keraamisilla, betonisilla tai kivisillä seinä- tai lattiatiilillä tai -kivillä — parketilla tai muulla puisella lattiapäällysteellä taikka kokolattiamatoilla tai linoleumilla — myös kumisella tai muovisella lattiapäällysteellä — mosaiikkisilla, marmorisilla, graniittisilla tai liuskekivisillä seinä- tai lattiapäällysteillä — tapetilla	45430000
		45.44	Maalaus ja lasitus	Tälle nelinumerotasolle kuuluu: — rakennusten sisä- ja ulkomaalaus — muiden rakenteiden ulkomaalaus — lasien, peilien jne. asennus Tälle nelinumerotasolle ei kuulu: — ikkunoiden asennus, vrt. 45.42	45440000

▼B

NACE ([1])					CPV-koodi
PÄÄLUOKKA F			RAKENTAMINEN		
2-numero-taso	3-numero-taso	4-numero-taso	Kuvaus	Huomautukset	
		45.45	Muu rakennusten viimeistely	Tälle nelinumerotasolle kuuluu: — yksityisten uima-altaiden rakentaminen — rakennusten ulkopintojen puhdistaminen höyryllä, hiekkapuhaltamalla ja vastaavalla tavalla — muut muualla luokittelemattomat rakennusten viimeistelytyöt Tälle nelinumerotasolle ei kuulu: — rakennusten ja muiden rakenteiden siivous, vrt. 74.70	45212212 ja DA04 45450000
	45.5		Rakennus- tai purkulaitteiden vuokraus käyttäjineen		45500000
		45.50	Rakennus- tai purkulaitteiden vuokraus käyttäjineen	Tälle nelinumerotasolle ei kuulu: — rakennus- tai purkukoneiden ja -laitteiden vuokraus ilman käyttäjää, vrt. 71.32	45500000

([1]) Neuvoston asetus (ETY) N:o 3037/90, annettu 9 päivänä lokakuuta 1990 (EYVL L 293, 24.10.1990, s. 1).

▼B

LIITE II

LUETTELO 4 ARTIKLAN 3 KOHDASSA TARKOITETUISTA UNIONIN SÄÄDÖKSISTÄ

Jos oikeudet on myönnetty riittävän julkisuuden varmistavassa menettelyssä, jossa oikeuksien myöntäminen perustui puolueettomiin perusteisiin, ne eivät muodosta tämän direktiivin 4 artiklassa tarkoitettuja ”erityis- tai yksinoikeuksia”. Seuraavassa luetellaan riittävän avoimuuden ennakolta varmistavat menettelyt sellaisten muihin unionin säädöksiin perustuvien lupien myöntämiseksi, jotka eivät muodosta tämän direktiivin 4 artiklassa tarkoitettuja ”erityis- tai yksinoikeuksia”:

a) maakaasulaitosten hoitamiseen tarkoitettujen lupien myöntäminen direktiivin 2009/73/EY 4 artiklassa säädettyjen menettelyjen mukaisesti;

b) direktiivin 2009/72/EY mukaiset uusien sähköntuotantolaitosten rakennusluvat tai rakentamista koskevat tarjouspyynnöt;

c) postipalveluun, jota ei ole varattu eikä saa varata, liittyvien lupien myöntäminen direktiivin 97/67/EY 9 artiklassa säädettyjen menettelyjen mukaisesti;

d) hiilivetyjen hyödyntämistä sisältävään toimintaan liittyvien lupien myöntäminen direktiivissä 94/22/EY säädetyn menettelyn mukaisesti;

e) linja-autojen, raitiovaunujen, rautateiden tai metron henkilöliikennepalvelujen suorittamista koskevat asetuksen (EY) N:o 1370/2007 mukaiset palveluhankintasopimukset, jotka on tehty tarjouskilpailussa noudatettavan menettelyn perusteella mainitun asetuksen 5 artiklan 3 kohdan mukaisesti, edellyttäen, että sopimuksen voimassaoloaika on mainitun asetuksen 4 artiklan 3 tai 4 kohdan mukainen.

▼B

LIITE III

LUETTELO 34 ARTIKLAN 3 KOHDASSA TARKOITETUISTA UNIONIN SÄÄDÖKSISTÄ

A. **Kaasun tai lämmön siirto tai jakelu**

Direktiivi 2009/73/EY

B. **Sähkön tuotanto, siirto tai jakelu**

Direktiivi 2009/72/EY

C. **Juomaveden tuotanto, kuljetus tai jakelu**

[Ei säädöksiä]

D. **Hankintayksiköt rautatiepalvelujen alalla**

Rautateiden rahtiliikenne

Direktiivi 2012/34/EU

Kansainvälinen rautateiden matkustajaliikenne

Direktiivi 2012/34/EU

Kansallinen rautateiden matkustajaliikenne

[Ei säädöksiä]

E. **Hankintayksiköt kaupunkien rautatie-, raitiotie-, johdinauto- tai linja-autopalvelujen alalla**

[Ei säädöksiä]

F. **Hankintayksiköt postipalvelujen alalla**

Direktiivi 97/67/EY

G. **Öljyn tai kaasun talteenotto**

Direktiivi 94/22/EY

H. **Hiilen tai muiden kiinteiden polttoaineiden etsintä ja talteenotto**

[Ei säädöksiä]

I. **Hankintayksiköt meri- tai sisävesisatamien taikka muiden terminaalipalvelujen alalla**

[Ei säädöksiä]

J. **Hankintayksiköt lentoasemalaitteiden alalla**

[Ei säädöksiä]

▼B

LIITE IV

MÄÄRÄAJAT 35 ARTIKLASSA TARKOITETTUJEN TÄYTÄNTÖÖNPANOSÄÄDÖSTEN ANTAMISELLE

1. Edellä 35 kohdassa tarkoitetut täytäntöönpanosäädökset annetaan seuraavien määräaikojen kuluessa:

   a) 90 työpäivän kuluessa, jos tietyille markkinoille pääsyn oletetaan olevan vapaata 34 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan perusteella;

   b) 130 työpäivän kuluessa muissa kuin a alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa.

   Tämän kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettuja määräaikoja pidennetään 15 työpäivällä, jollei pyyntöön liity kyseisen toiminnan suhteen toimivaltaisen riippumattoman kansallisen viranomaisen yksityiskohtaista ja perusteltua lausuntoa, jossa analysoidaan perusteellisesti edellytyksiä, joilla 34 artiklan 1 kohtaa voidaan mahdollisesti soveltaa kyseiseen toimintaan 34 artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisesti.

   Nämä määräajat alkavat sen päivän jälkeisenä ensimmäisenä työpäivänä, jona komissio vastaanottaa 35 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun pyynnön tai, jos pyynnön mukana toimitettavat tiedot ovat epätäydellisiä, sen päivän jälkeisenä työpäivänä, jona täydelliset tiedot on vastaanotettu.

   Komissio voi pidentää ensimmäisessä alakohdassa säädettyjä määräaikoja pyynnön esittäneen jäsenvaltion tai hankintayksikön suostumuksella.

2. Komissio voi pyytää kyseistä jäsenvaltiota tai hankintayksikköä tai 1 kohdassa tarkoitettua riippumatonta kansallista viranomaista tai muuta toimivaltaista kansallista viranomaista antamaan kaikki tarvittavat tiedot tai täydentämään tai selventämään annettuja tietoja asianmukaisen määräajan kuluessa. Jos vastaukset annetaan myöhässä tai ne ovat puutteellisia, 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädettyjen määräaikojen kuluminen keskeytetään tietopyynnössä asetetun määräajan päättymisen ja täydellisten ja asianmukaisten tietojen vastaanottamisen väliseksi ajaksi.

▼B

LIITE V

TARJOUSTEN, OSALLISTUMISHAKEMUSTEN, KELPUUTTAMISHAKEMUSTEN SEKÄ SUUNNITTELUKILPAILUIHIN TOIMITETTAVIEN SUUNNITELMIEN JA HANKKEIDEN SÄHKÖISIÄ VASTAANOTTOVÄLINEITÄ JA -LAITTEITA KOSKEVAT VAATIMUKSET

Tarjousten, osallistumishakemusten, kelpuuttamishakemusten sekä suunnittelukilpailuihin toimitettavien suunnitelmien ja hankkeiden sähköisillä vastaanottovälineillä ja -laitteilla on tarkoituksenmukaisia teknisiä keinoja ja menettelytapoja käyttäen varmistettava vähintään, että

a) tarjousten, osallistumishakemusten ja kelpuuttamishakemusten täsmällinen vastaanottopäivämäärä ja -aika sekä suunnitelmien ja hankkeiden täsmällinen jättöpäivämäärä ja -aika käyvät tarkasti ilmi;

b) voidaan kohtuudella varmistaa, että näiden vaatimusten mukaisesti toimitettuihin tietoihin ei ole pääsyä ennen vahvistettuja määräaikoja;

c) ainoastaan valtuutetut henkilöt voivat vahvistaa tai muuttaa toimitettujen tietojen avaamispäivämääriä;

d) ainoastaan valtuutetut henkilöt voivat päästä kaikkiin toimitettuihin tietoihin tai osaan niistä kelpuuttamismenettelyn, hankintamenettelyn tai suunnittelukilpailun eri vaiheissa;

e) ainoastaan valtuutetut henkilöt voivat sallia pääsyn toimitettuihin tietoihin ja vasta määrätyn päivän jälkeen;

f) näiden vaatimusten mukaisesti vastaanotettuihin ja avattuihin tietoihin on pääsy ainoastaan niihin perehtymiseen valtuutetuilla henkilöillä;

g) jos b–f alakohdassa tarkoitettuja pääsyä koskevia kieltoja tai pääsyyn liittyviä ehtoja rikotaan, voidaan kohtuudella varmistaa, että rikkominen on selkeästi havaittavissa.

▼B

LIITE VI

A OSA

OHJEELLISEEN KAUSI-ILMOITUKSEEN SISÄLLYTETTÄVÄT TIEDOT

(67 artikla)

I **Kaikissa tapauksissa täytettävät tiedot**

1. Hankintayksikön nimi, tunnistenumero (jos tästä säädetään kansallisessa lainsäädännössä), osoite, myös NUTS-koodi, puhelin- ja faksinumero sekä sähköposti- ja internetosoite. Jos lisätietoja antaa jokin toinen yksikkö, tämän yksikön vastaavat tiedot.

2. Pääasiallinen toimiala.

3. a) Tavarahankintasopimusten osalta: suoritettavien palvelujen tai toimitettavien tuotteiden luonne ja määrä (CPV-koodit).

   b) Rakennusurakkasopimusten osalta: suoritettavien palvelujen luonne ja laajuus, rakennusurakan tai siihen liittyvien osaurakoiden yleispiirteet (CPV-koodit).

   c) Palveluhankintasopimusten osalta: hankintojen suunniteltu yhteisarvo kussakin suunnitellussa palvelujen pääluokassa (CPV-koodit).

4. Päivä, jona ilmoitus on lähetetty tai jona ilmoitus kyseisen ilmoituksen julkaisemisesta hankkijaprofiilissa on lähetetty.

5. Muut tiedot.

II **Lisätiedot, jotka on esitettävä silloin, kun ilmoituksella kutsutaan tarjouskilpailuun tai kun sen perusteella voidaan lyhentää hakemusten tai tarjousten vastaanottamiselle asetettuja määräaikoja (67 artiklan 2 kohta)**

6. Maininta siitä, että tarjoamisesta kiinnostuneiden talouden toimijoiden on ilmoitettava hankintayksikölle olevansa kiinnostuneita hankintasopimuksesta tai -sopimuksista.

7. Sähköposti- tai internetosoite, josta eritelmät ja hankinta-asiakirjat ovat ilmaiseksi, rajoituksetta, suoraan ja kokonaan kaikkien saatavilla.

   Jos hankinta-asiakirjoja ei ole asetettu ilmaiseksi, rajoituksetta, suoraan ja kokonaan kaikkien saataville 73 artiklan 1 kohdan kolmannessa ja neljännessä alakohdassa mainituista syistä, tieto siitä, miten ne voi saada.

8. Tarvittaessa, onko hankintasopimus varattu suojatyökeskuksille tai onko sen toteuttaminen varattu suojatyöohjelmien yhteyteen.

9. Määräaika tarjouspyyntöä tai neuvottelukutsua koskevien hakemusten vastaanottamiselle.

10. Toimitettavien tuotteiden luonne ja määrä, rakennusurakan yleispiirteet tai palvelun pääluokka ja kuvaus sekä maininta siitä, onko tarkoitus tehdä puitejärjestely tai useampia puitejärjestelyjä. Maininta erityisesti mahdollisista lisähankintamahdollisuuksista ja arvioitu aika, jonka kuluessa tällaisia lisähankintamahdollisuuksia voidaan käyttää, sekä hankintasopimuksen mahdollisten jatkamisten lukumäärä. Toistuvien hankintasopimusten osalta mainitaan myös arvio myöhempien tarjouskilpailujen ajankohdasta. Maininta siitä, onko kyseessä osto, leasing, vuokraus vai osamaksukauppa vai näiden yhdistelmä.

11. Kun kyseessä ovat rakennusurakat, NUTS-koodi, jolla ilmaistaan pääasiallinen suorituspaikka, ja kun kyseessä ovat tavarat ja palvelut, NUTS-koodi, jolla ilmaistaan pääasiallinen toimitus- tai suorituspaikka. Jos hankintasopimus on jaettu osiin, nämä tiedot on esitettävä kustakin osasta.

▼B

12. Toimitus- tai toteutusaika taikka palveluhankintasopimuksen voimassaoloaika ja mahdollisuuksien mukaan aloitusaika.

13. Osoite, johon tarjoamisesta kiinnostuneiden yritysten on kirjallisesti ilmoitettava kiinnostuksestaan.

14. Määräaika kiinnostuksen osoitusten vastaanottamiselle.

15. Kieli tai kielet, jolla tai joilla hakemukset tai tarjoukset on laadittava.

16. Tavarantoimittajalta vaaditut taloudelliset ja tekniset edellytykset sekä rahoitukselliset ja tekniset takuut.

17. a) Arvioitu päivä, jona hankintasopimukseen tai -sopimuksiin liittyvät hankintamenettelyt aloitetaan (jos tiedossa).

    b) Hankintamenettelyn laji (rajoitetut menettelyt, joihin voi tapauskohtaisesti liittyä myös dynaaminen hankintajärjestelmä, tai tarjousperusteiset neuvottelumenettelyt).

18. Hankintasopimuksen toteuttamiselle asetetut mahdolliset erityiset edellytykset.

19. Tapauksen mukaan maininta siitä,

    a) onko tarjoukset tai hakemukset lähetettävä tai voiko ne lähettää sähköisesti,

    b) tehdäänkö tilaukset sähköisesti,

    c) tapahtuuko laskutus sähköisesti,

    d) hyväksytäänkö sähköiset maksut.

20. Muutoksenhakuelimen nimi ja osoite sekä mahdolliset välitysmenettelyt. Muutoksenhaun jättämisen määräaikoja koskevat tarkat tiedot tai tarvittaessa sen yksikön nimi, osoite, puhelin- ja faksinumero sekä sähköpostiosoite, josta nämä tiedot voi saada.

21. Jos asia on tiedossa, 82 artiklassa tarkoitetut hankintasopimuksen tekoperusteet. Lukuun ottamatta tapauksia, joissa kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous määritetään yksinomaan hinnan perusteella, on mainittava perusteet, joiden mukaan kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous määritellään, ja perusteiden suhteellinen painotus tai tarvittaessa tärkeysjärjestys, jos ne eivät ilmene eritelmistä tai niitä ei ilmoiteta 67 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetussa vahvistuspyynnössä taikka tarjouspyynnössä tai neuvottelukutsussa.

B OSA

TIEDOT, JOTKA ON SISÄLLYTETTÄVÄ ILMOITUKSIIN SELLAISEN OHJEELLISEN KAUSI-ILMOITUKSEN JULKAISEMISESTA HANKKIJAPROFIILISSA, JOLLA EI KUTSUTA TARJOUSKILPAILUUN

(67 artiklan 1 kohta)

1. Hankintayksikön nimi, tunnistenumero (jos tästä säädetään kansallisessa lainsäädännössä), osoite, myös NUTS-koodi, puhelin- ja faksinumero sekä sähköposti- ja internetosoite. Jos lisätietoja antaa jokin toinen yksikkö, tämän yksikön vastaavat tiedot.

2. Pääasiallinen toimiala.

3. CPV-koodit.

4. Hankkijaprofiilin internetosoite (URL).

5. Päivä, jona ilmoitus ennakkoilmoituksen julkaisemisesta hankkijaprofiilissa on lähetetty.

▼B

LIITE VII

SÄHKÖISIÄ HUUTOKAUPPOJA KOSKEVIIN HANKINTA-ASIAKIRJOIHIN SISÄLLYTETTÄVÄT TIEDOT (53 ARTIKLAN 4 KOHTA)

Jos hankintayksiköt ovat päättäneet järjestää sähköisen huutokaupan, hankinta-asiakirjoissa on oltava ainakin seuraavat tiedot:

a) tekijät, joiden arvot ovat sähköisen huutokaupan kohteena, siltä osin kuin nämä tekijät ovat määrällisesti ilmaistavissa lukuina tai prosenttimäärinä;

b) niiden arvojen mahdolliset rajat, jotka voidaan esittää, sellaisina kuin ne ovat hankintasopimuksen kohdetta koskevien eritelmien perusteella;

c) tiedot, jotka annetaan tarjoajien käyttöön sähköisen huutokaupan aikana, sekä tarvittaessa tietojen antamisen ajankohta;

d) tarvittavat tiedot sähköisen huutokaupan kulusta;

e) edellytykset, joiden mukaisesti tarjoajat voivat tehdä tarjouksen, ja tapauksen mukaan erityisesti tarjottaessa vaaditut tarjousten väliset vähimmäiserot;

f) tarvittavat tiedot käytettävästä sähköisestä järjestelmästä sekä viestintäyhteyttä koskevista yksityiskohdista ja teknisistä eritelmistä.

▼B

LIITE VIII

TIETTYJEN TEKNISTEN ERITELMIEN MÄÄRITELMÄT

Tässä direktiivissä tarkoitetaan

1) ’teknisellä eritelmällä’ jotakin seuraavista:

   a) palvelu- tai tavarahankintasopimuksissa eritelmää asiakirjassa, jossa määritellään tuotteelta tai palvelulta edellytetyt ominaisuudet, esimerkiksi laatutaso, ympäristö- ja ilmastomyötäisyyden taso, kaikki vaatimukset täyttävä suunnittelu (mukaan luettuna esteettömyys vammaisille henkilöille), vaatimustenmukaisuuden arviointi, suorituskyky, tuotteen käyttö, turvallisuus tai mitat, mukaan lukien tuotteeseen kohdistuvat vaatimukset myyntinimityksen, termistön, tunnusten, testauksen ja testausmenetelmien, pakkauksen, merkitsemisen, etiketöinnin, käyttöohjeiden sekä tuotantoprosessien ja -menetelmien osalta kaikissa tavara- tai palveluhankinnan elinkaaren vaiheissa sekä vaatimustenmukaisuuden arviointimenetelmät;

   b) rakennusurakkasopimuksissa kaikkia teknisiä määräyksiä, jotka sisältyvät erityisesti hankinta-asiakirjoihin ja joissa määritellään materiaalilta, tuotteelta tai hankinnalta vaadittavat ominaisuudet, joiden perusteella voidaan päätellä kyseisen materiaalin, tuotteen tai hankinnan täyttävän hankintayksikön tarkoittaman käytön vaatimukset. Näihin ominaisuuksiin on sisällyttävä ympäristö- ja ilmastomyötäisyyden taso, kaikki vaatimukset täyttävä suunnittelu (mukaan lukien esteettömyys vammaisille henkilöille), vaatimustenmukaisuuden arviointi, suorituskyky, turvallisuus tai mitat, mukaan lukien menettelyt, jotka koskevat laadunvarmistusta, termistöä, tunnuksia, testausta ja testausmenetelmiä, pakkausta, merkitsemistä, etiketöintiä ja käyttöohjeita sekä tuotantoprosesseja ja -menetelmiä kaikissa rakennustyön elinkaaren vaiheissa. Näiden ominaisuuksien on sisällettävä myös säännöt, jotka liittyvät suunnitteluun ja kustannuslaskentaan, testaukseen ja tarkastukseen, sekä työn hyväksymisehdot, rakennusmenetelmät ja -tekniikat sekä kaikki muut tekniset edellytykset, jotka hankintaviranomaisen on mahdollista määrätä yleisen tai erityisen sääntelyn puitteissa ja jotka liittyvät valmiiseen työhön ja materiaaleihin tai näiden osiin;

2) ’standardilla’ tunnustetun standardointielimen toistuvaa tai jatkuvaa käyttöä varten vahvistamaa teknistä eritelmää, jonka noudattaminen ei ole pakollista ja joka kuuluu johonkin seuraavista ryhmistä:

   a) ’kansainvälisellä standardilla’ tarkoitetaan kansainvälisen standardointielimen vahvistamaa standardia, joka on asetettu yleiseen käyttöön;

   b) ’eurooppalaisella standardilla’ tarkoitetaan eurooppalaisen standardointielimen vahvistamaa standardia, joka on asetettu yleiseen käyttöön;

   c) ’kansallisella standardilla’ tarkoitetaan kansallisen standardointielimen vahvistamaa standardia, joka on asetettu yleiseen käyttöön;

3) ’eurooppalaisella teknisellä arvioinnilla’ eurooppalaisen arviointiasiakirjan mukaisesti tehtyä rakennustuotteen perusominaisuuksien suoritustasojen dokumentoitua arviointia niin kuin se on määritelty Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 305/2011 ([1]) 2 artiklan 12 kohdassa;

4) ’yhteisellä teknisellä eritelmällä’ tieto- ja viestintätekniikan teknistä eritelmää, joka on vahvistettu asetuksen (EU) N:o 1025/2012 13 ja 14 artiklan mukaisesti;

5) ’teknisellä viitteellä’ mitä tahansa muuta eurooppalaisen standardointielimen markkinoiden tarpeet huomioon ottavien menettelyjen mukaisesti laatimaa teknistä määrittelyä kuin eurooppalaista standardia.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 305/2011, annettu 9 päivänä maaliskuuta 2011, rakennustuotteiden kaupan pitämistä koskevien ehtojen yhdenmukaistamisesta ja neuvoston direktiivin 89/106/ETY kumoamisesta (EUVL L 88, 4.4.2011, s. 5).

▼B

LIITE IX

JULKAISEMISTA KOSKEVAT TIEDOT

1. **Ilmoitusten julkaiseminen**

Hankintayksiköiden on lähetettävä 67, 68, 69, 70, 92 ja 96 artiklassa tarkoitetut ilmoitukset Euroopan unionin julkaisutoimistoon, ja ilmoitukset julkaistaan seuraavien sääntöjen mukaisesti:

a) Euroopan unionin julkaisutoimisto julkaisee 67, 68, 69, 70, 92 ja 96 artiklassa tarkoitetut ilmoitukset, tai jos kyseessä on 67 artiklan 1 kohdan mukainen ohjeellisten kausi-ilmoitusten julkaiseminen hankkijaprofiilissa, hankintayksiköiden on julkaistava ilmoitus.

Hankintayksiköt voivat lisäksi julkaista nämä tiedot internetissä 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetussa ”hankkijaprofiilissa”.

b) Euroopan unionin julkaisutoimisto lähettää hankintayksikölle 71 artiklan 5 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetun vahvistuksen.

2. **Täydentävien tai lisätietojen julkaiseminen**

a) Jollei 73 artiklan 1 kohdan kolmannessa ja neljännessä alakohdassa toisin säädetä, hankintayksiköiden on julkaistava hankinta-asiakirjat kokonaisuudessaan internetissä.

b) Hankkijaprofiili voi sisältää 67 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja ohjeellisia kausi-ilmoituksia, tietoja meneillään olevista tarjouspyynnöistä, suunnitelluista ostoista, tehdyistä hankintasopimuksista, peruutetuista menettelyistä sekä muuta hyödyllistä yleistietoa, kuten yhteyspiste, puhelin- ja faksinumero sekä postiosoite ja sähköpostiosoite. Hankkijaprofiili voi niin ikään sisältää tarjouskilpailuun kutsumiseen käytettäviä ohjeellisia kausi-ilmoituksia, jotka on julkaistava kansallisesti 72 artiklan nojalla.

3. **Lähetysmuodot ja menettelytavat lähetettäessä ilmoitukset sähköisesti**

Ilmoitusten sähköisessä lähettämisessä sovellettavat komission vahvistamat lähetysmuodot ja menettelytavat ovat saatavilla internetosoitteessa ”http://simap.europa.eu”.

▼B

LIITE X

KELPUUTTAMISJÄRJESTELMÄÄ KOSKEVAAN ILMOITUKSEEN SISÄLLYTETTÄVÄT TIEDOT

(44 artiklan 4 kohdan b alakohta ja 68 artikla)

1. Hankintayksikön nimi, tunnistenumero (jos tästä säädetään kansallisessa lainsäädännössä), osoite, myös NUTS-koodi, puhelin- ja faksinumero sekä sähköposti- ja internetosoite. Jos lisätietoja antaa jokin toinen yksikkö, tämän yksikön vastaavat tiedot.

2. Pääasiallinen toimiala.

3. Tarvittaessa, onko hankintasopimus varattu suojatyökeskuksille tai onko sen toteuttaminen varattu suojatyöohjelmien yhteyteen.

4. Kelpuuttamisjärjestelmän tarkoitus (järjestelmän avulla hankittavien tuotteiden, palvelujen tai rakennusurakoiden tai niiden pääluokkien kuvaus – CPV-koodit). Kun kyseessä ovat rakennusurakat, NUTS-koodi, jolla ilmaistaan pääasiallinen suorituspaikka, ja kun kyseessä ovat tavarat ja palvelut, NUTS-koodi, jolla ilmaistaan pääasiallinen toimitus- tai suorituspaikka.

5. Pätevyysehdot, jotka talouden toimijoiden on täytettävä järjestelmän mukaisesti, ja menetelmät näiden pätevyysehtojen tarkastamiseksi. Jos kyseisten ehtojen ja niiden tarkastamismenetelmien kuvaus on laaja ja perustuu asiakirjoihin, jotka ovat kiinnostuneiden talouden toimijoiden saatavilla, yhteenveto tärkeimmistä ehdoista ja menetelmistä sekä viittaus näihin asiakirjoihin on riittävä.

6. Kelpuuttamisjärjestelmän voimassaoloaika ja sen uudistamista koskevat muodollisuudet.

7. Maininta siitä, että ilmoitus on samalla kutsu tarjouskilpailuun.

8. Osoite, josta voi saada kelpuuttamisjärjestelmää koskevia lisätietoja ja asiakirjoja (jos osoite on muu kuin 1 kohdassa mainittu).

9. Muutoksenhakuelimen nimi ja osoite sekä mahdolliset välitysmenettelyt. Muutoksenhaun jättämisen määräaikoja koskevat tarkat tiedot tai tarvittaessa sen yksikön nimi, osoite, puhelin- ja faksinumero sekä sähköpostiosoite, josta nämä tiedot voi saada

10. Jos asia on tiedossa, 82 artiklassa tarkoitetut hankintasopimuksen tekoperusteet. Lukuun ottamatta tapauksia, joissa kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous määritetään yksinomaan hinnan perusteella, on mainittava perusteet, joiden mukaan kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous määritellään, ja perusteiden suhteellinen painotus tai tarvittaessa tärkeysjärjestys, jos ne eivät ilmene eritelmistä tai niitä ei ilmoiteta 61 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetussa vahvistuspyynnössä taikka tarjouspyynnössä tai neuvottelukutsussa.

11. Tapauksen mukaan maininta siitä,

    a) onko tarjoukset tai hakemukset lähetettävä tai voiko ne lähettää sähköisesti,

    b) tehdäänkö tilaukset sähköisesti,

    c) tapahtuuko laskutus sähköisesti,

    d) hyväksytäänkö sähköiset maksut.

12. Muut tiedot.

▼B

LIITE XI

HANKINTAILMOITUKSIIN SISÄLLYTETTÄVÄT TIEDOT

(69 artikla)

A. AVOIMET MENETTELYT

1. Hankintayksikön nimi, tunnistenumero (jos tästä säädetään kansallisessa lainsäädännössä), osoite, myös NUTS-koodi, puhelin- ja faksinumero sekä sähköposti- ja internetosoite. Jos lisätietoja antaa jokin toinen yksikkö, tämän yksikön vastaavat tiedot.

2. Pääasiallinen toimiala.

3. Tarvittaessa, onko hankintasopimus varattu suojatyökeskuksille tai onko sen toteuttaminen varattu suojatyöohjelmien yhteyteen.

4. Hankintasopimuksen luonne (tavarahankinta-, rakennusurakka- tai palveluhankintasopimus; tarvittaessa mainittava, onko kyseessä puitejärjestely tai dynaaminen hankintajärjestelmä), kuvaus (CPV-koodit). Tarvittaessa maininta siitä, onko tarjoukset pyydetty ostoa, leasingiä, vuokrausta vai osamaksukauppaa vai näiden yhdistelmää varten.

5. Kun kyseessä ovat rakennusurakat, NUTS-koodi, jolla ilmaistaan pääasiallinen suorituspaikka, ja kun kyseessä ovat tavarat ja palvelut, NUTS-koodi, jolla ilmaistaan pääasiallinen toimitus- tai suorituspaikka.

6. Tavarahankinnoissa ja rakennusurakoissa:

   a) toimitettavien tuotteiden luonne ja määrä (CPV-koodit). Maininta erityisesti mahdollisista lisähankintamahdollisuuksista ja, jos se on tiedossa, arvioitu aika, jonka kuluessa tällaisia lisähankintamahdollisuuksia voidaan käyttää, sekä sopimuksen mahdollisten jatkamisten lukumäärä. Toistuvien hankintasopimusten osalta mainitaan myös mahdollisuuksien mukaan arvio kyseisiä tuotteita koskevien myöhempien tarjouskilpailujen ajankohdasta tai suoritettavien palvelujen luonne ja laajuus sekä rakennusurakan yleispiirteet (CPV-koodit).

   b) tieto siitä, voivatko toimittajat tehdä tarjouksia osasta tavarahankintaa ja/tai koko tavarahankinnasta.

      Jos rakennusurakkasopimuksen kohteena oleva urakka tai hankintasopimus on jaettu osiin, eri osien suuruusluokka ja tieto, onko mahdollisuus tehdä tarjous yhdestä vai useammasta osasta vai niistä kaikista.

   c) rakennusurakoita koskevissa hankintasopimuksissa: tiedot urakan tai hankintasopimuksen kohteesta, jos hankintasopimukseen kuuluu myös hankkeiden suunnittelu.

7. Palveluhankinnoissa:

   a) Toimitettavien tuotteiden luonne ja määrä. Maininta erityisesti mahdollisista lisähankintamahdollisuuksista ja, jos se on tiedossa, arvioitu aika, jonka kuluessa tällaisia lisähankintamahdollisuuksia voidaan käyttää, sekä sopimuksen mahdollisten jatkumisten lukumäärä. Toistuvien hankintasopimusten osalta mainitaan myös mahdollisuuksien mukaan arvio kyseisiä palveluhankintoja koskevien myöhempien tarjouskilpailujen ajankohdasta.

   b) Tieto siitä, onko palvelun suorittaminen lain, asetuksen tai hallinnollisen määräyksen perusteella rajattu tietylle ammattikunnalle.

   c) Viittaus kyseiseen lakiin, asetukseen tai hallinnolliseen määräykseen.

▼B

d) Tieto siitä, onko oikeushenkilöiden ilmoitettava palvelun suorittamisesta vastaavan henkilöstön nimet ja ammatillinen pätevyys.

e) Tieto siitä, voivatko palvelujen suorittajat tehdä tarjouksia osasta kyseisiä palveluja.

8. Jos tämä on tiedossa, tieto siitä, sallitaanko vaihtoehtojen esittäminen.

9. Toimitus- tai toteutusaika taikka palveluhankintasopimuksen voimassaoloaika ja mahdollisuuksien mukaan aloitusaika.

10. Sähköposti- tai internetosoite, josta hankinta-asiakirjat ovat ilmaiseksi, rajoituksetta, suoraan ja kokonaan kaikkien saatavilla.

Jos hankinta-asiakirjoja ei ole asetettu ilmaiseksi, rajoituksetta, suoraan ja kokonaan kaikkien saataville 73 artiklan 1 kohdan kolmannessa ja neljännessä alakohdassa mainituista syistä, tieto siitä, miten ne voi saada.

11. a) Määräaika tarjousten vastaanottamiselle tai alustavien tarjousten vastaanottamiselle, jos on kyseessä dynaaminen hankintajärjestelmä.

b) Osoite, johon osallistumishakemukset on toimitettava.

c) Kieli tai kielet, jolla tai joilla ne on laadittava.

12. a) Tapauksen mukaan henkilöt, jotka saavat olla läsnä tarjousten avaustilaisuudessa.

b) Tarjousten avaustilaisuuden päivä, kellonaika ja osoite.

13. Mahdollisesti vaadittavat vakuudet ja takuut.

14. Tärkeimmät rahoitus- ja maksuehdot ja/tai viittaukset säädöksiin, joilla niitä säännellään.

15. Sopimuspuoleksi valittavalta talouden toimijoiden ryhmittymältä mahdollisesti vaadittava oikeudellinen muoto.

16. Sopimuspuoleksi valittavalta talouden toimijalta vaadittavat taloudelliset ja tekniset vähimmäisedellytykset.

17. Aika, joka tarjoajan on pidettävä tarjouksensa voimassa.

18. Hankintasopimuksen toteuttamiselle asetetut mahdolliset erityiset edellytykset.

19. 82 artiklassa tarkoitetut hankintasopimuksen tekoperusteet. Lukuun ottamatta tapauksia, joissa kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous määritetään yksinomaan hinnan perusteella, on mainittava perusteet, joiden mukaan kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous määritellään, ja perusteiden suhteellinen painotus tai tarvittaessa tärkeysjärjestys, jos ne eivät ilmene eritelmistä.

20. Viittaus/viittaukset mahdolliseen *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* julkaistuun ohjeelliseen kausi-ilmoitukseen tai ilmoitukseen siitä, että kyseinen kausi-ilmoitus julkaistaan hankintasopimukseen liittyvässä hankkijaprofiilissa, sekä julkaisupäivä(t).

21. Muutoksenhakuelimen nimi ja osoite sekä mahdolliset välitysmenettelyt. Muutoksenhaun jättämisen määräaikoja koskevat tarkat tiedot tai tarvittaessa sen yksikön nimi, osoite, puhelin- ja faksinumero sekä sähköpostiosoite, josta nämä tiedot voi saada.

▼B

22. Päivä, jona hankintayksikkö on lähettänyt ilmoituksen.

23. Muut tiedot.

B. RAJOITETUT MENETTELYT

1. Hankintayksikön nimi, tunnistenumero (jos tästä säädetään kansallisessa lainsäädännössä), osoite, myös NUTS-koodi, puhelin- ja faksinumero sekä sähköposti- ja internetosoite. Jos lisätietoja antaa jokin toinen yksikkö, tämän yksikön vastaavat tiedot.

2. Pääasiallinen toimiala.

3. Tarvittaessa, onko hankintasopimus varattu suojatyökeskuksille tai onko sen toteuttaminen varattu suojatyöohjelmien yhteyteen.

4. Hankintasopimuksen luonne (tavarahankinta-, rakennusurakka- tai palveluhankintasopimus; tarvittaessa mainittava, onko kyseessä puitejärjestely), kuvaus (CPV-koodit). Tarvittaessa maininta siitä, onko tarjoukset pyydetty ostoa, leasingiä, vuokrausta vai osamaksukauppaa vai näiden yhdistelmää varten.

5. Kun kyseessä ovat rakennusurakat, NUTS-koodi, jolla ilmaistaan pääasiallinen suorituspaikka, ja kun kyseessä ovat tavarat ja palvelut, NUTS-koodi, jolla ilmaistaan pääasiallinen toimitus- tai suorituspaikka.

6. Tavarahankinnoissa ja rakennusurakoissa:

   a) Toimitettavien tuotteiden luonne ja määrä (CPV-koodit). Maininta erityisesti mahdollisista lisähankintamahdollisuuksista ja, jos se on tiedossa, arvioitu aika, jonka kuluessa tällaisia lisähankintamahdollisuuksia voidaan käyttää, sekä sopimuksen mahdollisten jatkamisten lukumäärä. Toistuvien hankintasopimusten osalta mainitaan myös mahdollisuuksien mukaan arvio kyseisiä tuotteita koskevien myöhempien tarjouskilpailujen ajankohdasta tai suoritettavien palvelujen luonne ja laajuus sekä rakennusurakan yleispiirteet (CPV-koodit).

   b) Tieto siitä, voivatko toimittajat tehdä tarjouksia osasta tavarahankintaa ja/tai koko tavarahankinnasta.

      Jos rakennusurakkasopimuksen kohteena oleva urakka tai hankintasopimus on jaettu osiin, eri osien suuruusluokka ja tieto, onko mahdollisuus tehdä tarjous yhdestä vai useammasta osasta vai niistä kaikista.

   c) tiedot urakan tai hankintasopimuksen kohteesta, jos hankintasopimukseen kuuluu myös hankkeiden suunnittelu.

7. Palveluhankinnoissa:

   a) Toimitettavien tuotteiden luonne ja määrä. Maininta erityisesti mahdollisista lisähankintamahdollisuuksista ja, jos se on tiedossa, arvioitu aika, jonka kuluessa tällaisia lisähankintamahdollisuuksia voidaan käyttää, sekä sopimuksen mahdollisten jatkumisten lukumäärä. Toistuvien hankintasopimusten osalta mainitaan myös mahdollisuuksien mukaan arvio kyseisiä palveluhankintoja koskevien myöhempien tarjouskilpailujen ajankohdasta.

   b) Tieto siitä, onko palvelun suorittaminen lain, asetuksen tai hallinnollisen määräyksen perusteella rajattu tietylle ammattikunnalle.

   c) Viittaus kyseiseen lakiin, asetukseen tai hallinnolliseen määräykseen.

▼B

d) Tieto siitä, onko oikeushenkilöiden ilmoitettava palvelun suorittamisesta vastaavan henkilöstön nimet ja ammatillinen pätevyys.

e) Tieto siitä, voivatko palvelujen suorittajat tehdä tarjouksia osasta kyseisiä palveluja.

8. Jos tämä on tiedossa, tieto siitä, sallitaanko vaihtoehtojen esittäminen.

9. Toimitus- tai toteutusaika taikka hankintasopimuksen voimassaoloaika ja mahdollisuuksien mukaan aloitusaika.

10. Sopimuspuoleksi valittavalta talouden toimijoiden ryhmittymältä mahdollisesti vaadittava oikeudellinen muoto.

11. a) Määräpäivä osallistumishakemusten vastaanottamiselle.

b) Osoite, johon osallistumishakemukset on toimitettava.

c) Kieli tai kielet, jolla tai joilla ne on laadittava.

12. Tarjouspyyntöjen viimeinen lähetyspäivä.

13. Mahdollisesti vaadittavat vakuudet ja takuut.

14. Tärkeimmät rahoitus- ja maksuehdot ja/tai viittaukset säädöksiin, joilla niitä säännellään.

15. Talouden toimijan omaa asemaa koskevat tiedot sekä tältä vaadittavat taloudelliset ja tekniset vähimmäisedellytykset.

16. 82 artiklassa tarkoitetut hankintasopimuksen tekoperusteet. Lukuun ottamatta tapauksia, joissa kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous määritetään yksinomaan hinnan perusteella, on mainittava perusteet, joiden mukaan kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous määritellään, ja perusteiden suhteellinen painotus tai tarvittaessa tärkeysjärjestys, jos ne eivät ilmene eritelmistä tai niitä ei ilmoiteta tarjouspyynnössä.

17. Hankintasopimuksen toteuttamiselle asetetut mahdolliset erityiset edellytykset.

18. Viittaus/viittaukset mahdolliseen *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* julkaistuun ohjeelliseen kausi-ilmoitukseen tai ilmoitukseen siitä, että kyseinen kausi-ilmoitus julkaistaan hankintasopimukseen liittyvässä hankkijaprofiilissa, sekä julkaisupäivä(t).

19. Muutoksenhakuelimen nimi ja osoite sekä mahdolliset välitysmenettelyt. Muutoksenhaun jättämisen määräaikoja koskevat tarkat tiedot tai tarvittaessa sen yksikön nimi, osoite, puhelin- ja faksinumero sekä sähköpostiosoite, josta nämä tiedot voi saada.

20. Päivä, jona hankintayksiköt ovat lähettäneet ilmoituksen.

21. Muut tiedot.

C. NEUVOTTELUMENETTELYT

1. Hankintayksikön nimi, tunnistenumero (jos tästä säädetään kansallisessa lainsäädännössä), osoite, myös NUTS-koodi, puhelin- ja faksinumero sekä sähköposti- ja internetosoite. Jos lisätietoja antaa jokin toinen yksikkö, tämän yksikön vastaavat tiedot.

2. Pääasiallinen toimiala.

▼B

3. Tarvittaessa, onko hankintasopimus varattu suojatyökeskuksille tai onko sen toteuttaminen varattu suojatyöohjelmien yhteyteen.

4. Hankintasopimuksen luonne (tavarahankinta-, rakennusurakka- tai palveluhankintasopimus; tarvittaessa mainittava, onko kyseessä puitejärjestely), kuvaus (CPV-koodit). Tarvittaessa maininta siitä, onko tarjoukset pyydetty ostoa, leasingiä, vuokrausta vai osamaksukauppaa vai näiden yhdistelmää varten.

5. Kun kyseessä ovat rakennusurakat, NUTS-koodi, jolla ilmaistaan pääasiallinen suorituspaikka, ja kun kyseessä ovat tavarat ja palvelut, NUTS-koodi, jolla ilmaistaan pääasiallinen toimitus- tai suorituspaikka.

6. Tavarahankinnoissa ja rakennusurakoissa:

   a) Toimitettavien tuotteiden luonne ja määrä (CPV-koodit). Maininta erityisesti mahdollisista lisähankintamahdollisuuksista ja, jos se on tiedossa, arvioitu aika, jonka kuluessa tällaisia lisähankintamahdollisuuksia voidaan käyttää, sekä sopimuksen mahdollisten jatkamisten lukumäärä. Toistuvien hankintasopimusten osalta mainitaan myös mahdollisuuksien mukaan arvio kyseisiä tuotteita koskevien myöhempien tarjouskilpailujen ajankohdasta tai suoritettavien palvelujen luonne ja laajuus sekä rakennusurakan yleispiirteet (CPV-koodit).

   b) Tieto siitä, voivatko toimittajat tehdä tarjouksia osasta tavarahankintaa ja/tai koko tavarahankinnasta.

      Jos rakennusurakkasopimuksen kohteena oleva urakka tai hankintasopimus on jaettu osiin, eri osien suuruusluokka ja tieto, onko mahdollisuus tehdä tarjous yhdestä vai useammasta osasta vai niistä kaikista.

   c) Rakennusurakoita koskevissa hankintasopimuksissa: tiedot urakan tai hankintasopimuksen kohteesta, jos hankintasopimukseen kuuluu myös hankkeiden suunnittelu.

7. Palveluhankinnoissa:

   a) Suoritettavien palvelujen luonne ja määrä. Maininta erityisesti mahdollisista lisähankintamahdollisuuksista ja, jos se on tiedossa, arvioitu aika, jonka kuluessa tällaisia lisähankintamahdollisuuksia voidaan käyttää, sekä sopimuksen mahdollisten jatkumisten lukumäärä. Toistuvien hankintasopimusten osalta mainitaan myös mahdollisuuksien mukaan arvio kyseisiä palveluhankintoja koskevien myöhempien tarjouskilpailujen ajankohdasta.

   b) Tieto siitä, onko palvelun suorittaminen lain, asetuksen tai hallinnollisen määräyksen perusteella rajattu tietylle ammattikunnalle.

   c) Viittaus kyseiseen lakiin, asetukseen tai hallinnolliseen määräykseen.

   d) Tieto siitä, onko oikeushenkilöiden ilmoitettava palvelun suorittamisesta vastaavan henkilöstön nimet ja ammatillinen pätevyys.

   e) Tieto siitä, voivatko palvelujen suorittajat tehdä tarjouksia osasta kyseisiä palveluja.

8. Jos tämä on tiedossa, tieto siitä, sallitaanko vaihtoehtojen esittäminen.

9. Toimitus- tai toteutusaika taikka hankintasopimuksen voimassaoloaika ja mahdollisuuksien mukaan aloitusaika.

10. Sopimuspuoleksi valittavalta talouden toimijoiden ryhmittymältä mahdollisesti vaadittava oikeudellinen muoto.

▼B

11. a) Määräpäivä osallistumishakemusten vastaanottamiselle.

    b) Osoite, johon osallistumishakemukset on toimitettava.

    c) Kieli tai kielet, jolla tai joilla ne on laadittava.

12. Mahdollisesti vaadittavat vakuudet ja takuut.

13. Tärkeimmät rahoitus- ja maksuehdot ja/tai viittaukset säädöksiin, joilla niitä säännellään.

14. Talouden toimijan omaa asemaa koskevat tiedot sekä tältä vaadittavat taloudelliset ja tekniset vähimmäisedellytykset.

15. 82 artiklassa tarkoitetut hankintasopimuksen tekoperusteet. Lukuun ottamatta tapauksia, joissa kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous määritetään yksinomaan hinnan perusteella, on mainittava perusteet, joiden mukaan kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous määritellään, ja perusteiden suhteellinen painotus tai tarvittaessa tärkeysjärjestys, jos ne eivät ilmene eritelmistä tai niitä ei ilmoiteta neuvottelukutsussa.

16. Hankintayksikön jo mahdollisesti valitsemien talouden toimijoiden nimet ja osoitteet.

17. Hankintasopimuksen toteuttamiselle asetetut mahdolliset erityiset edellytykset.

18. Viittaus/viittaukset mahdolliseen *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* julkaistuun ohjeelliseen kausi-ilmoitukseen tai ilmoitukseen siitä, että kyseinen kausi-ilmoitus julkaistaan hankintasopimukseen liittyvässä hankkijaprofiilissa, sekä julkaisupäivät.

19. Muutoksenhakuelimen nimi ja osoite sekä mahdolliset välitysmenettelyt. Muutoksenhaun jättämisen määräaikoja koskevat tarkat tiedot tai tarvittaessa sen yksikön nimi, osoite, puhelin- ja faksinumero sekä sähköpostiosoite, josta nämä tiedot voi saada.

20. Päivä, jona hankintayksikkö on lähettänyt ilmoituksen.

21. Muut tiedot.

▼B

LIITE XII

JÄLKI-ILMOITUKSEEN SISÄLLYTETTÄVÄT TIEDOT

(70 artikla)

I Tiedot, jotka julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* [1]

1. Hankintayksikön nimi, tunnistenumero (jos tästä säädetään kansallisessa lainsäädännössä), osoite, myös NUTS-koodi, puhelin- ja faksinumero sekä sähköposti- ja internetosoite. Jos lisätietoja antaa jokin toinen yksikkö, tämän yksikön vastaavat tiedot.

2. Pääasiallinen toimiala.

3. Hankintasopimuksen luonne (tavarahankinta-, rakennusurakka- tai palvelu-hankintasopimus sekä CPV-koodit; tarvittaessa mainittava, onko kyseessä puitejärjestely).

4. Lyhyt kuvaus toimitettavien tavaroiden, rakennusurakoiden tai palvelujen luonteesta ja määrästä.

5. a) Tapa, jolla tarjouskilpailusta on ilmoitettu (ilmoitus kelpuuttamisjärjestelmästä, kausi-ilmoitus, tarjouspyyntö).

   b) Ilmoituksen julkaisuviite/viitteet ja -päivä/päivät *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

   c) Jos hankintasopimukset on tehty ilman edeltävää tarjouskilpailua, maininta sovelletusta 50 artiklan säännöksestä.

6. Noudatettu hankintamenettely (avoin, rajoitettu vai neuvottelumenettely).

7. Vastaanotettujen tarjousten lukumäärä ja seuraavat tiedot:

   a) kuinka monta tarjousta saatiin talouden toimijoilta, jotka ovat pk-yrityksiä;

   b) ulkomailta vastaanotettujen tarjousten lukumäärä;

   c) sähköisesti vastaanotettujen tarjousten lukumäärä.

   Jos tehdään useampi hankintasopimus (hankintasopimuksen osia, useita puitejärjestelyjä), nämä tiedot on annettava niistä kustakin.

8. Päivä, jona hankintasopimus tai -sopimukset tai puitejärjestely tai -järjestelyt on tehty niiden tekemistä koskevan päätöksen perusteella.

9. Hinta, joka on maksettu 50 artiklan h alakohdan mukaisista poikkeuksellisen edullisista hankinnoista.

10. Kunkin tehdyn sopimuksen osalta kunkin valitun tarjoajan nimi, osoite, myös NUTS-koodi, puhelin- ja faksinumero sekä sähköposti- ja internetosoite, mukaan lukien seuraavat:

    a) tieto siitä, kuuluuko valittu tarjoaja pk-yrityksiin;

    b) tieto siitä, tehtiinkö hankintasopimus yritysryhmittymän kanssa.

11. Maininta siitä, onko hankintasopimus mahdollisesti jaettu tai voidaanko se jakaa alihankintoihin.

12. Maksettu hinta tai korkein ja matalin tarjoushinta, joka on otettu huomioon hankintasopimusta tehtäessä.

---

[1] Luettelon 6, 9 ja 11 kohdassa olevia tietoja pidetään tietoina, joita ei ole tarkoitus julkaista, jos niiden julkaiseminen hankintayksikön mielestä vahingoittaisi arkaluonteista kaupallista etua.

▼B

13. Muutoksenhakuelimen nimi ja osoite sekä mahdolliset välitysmenettelyt. Muutoksenhaun jättämisen määräaikoja koskevat tarkat tiedot tai tarvittaessa sen yksikön nimi, osoite, puhelin- ja faksinumero sekä sähköpostiosoite, josta nämä tiedot voi saada.

14. Valinnaiset lisätiedot:

— alihankintana kolmansille annettu tai mahdollisesti annettava hankintasopimuksen osuus ja sen arvo,

— hankintasopimuksen tekoperusteet.

II **Tiedot, joita ei ole tarkoitettu julkaistaviksi**

15. Tehtyjen hankintasopimusten lukumäärä (jos hankintasopimus on jaettu usean tavarantoimittajan kesken).

16. Kunkin tehdyn hankintasopimuksen arvo.

17. Tuotteen tai palvelun alkuperämaa (yhteisöalkuperä tai muu kuin yhteisöalkuperä, jälkimmäisessä tapauksessa maittain eriteltynä).

18. Hankintasopimuksen tekoperusteet

19. Onko hankintasopimus myönnetty 64 artiklan 1 kohdan nojalla vaihtoehtoisen tarjouksen esittäneelle tarjoajalle?

20. Onko tarjouksia hylätty poikkeuksellisen edullisina 84 artiklan mukaisesti?

21. Päivä, jona hankintayksikkö on lähettänyt ilmoituksen.

▼B

LIITE XIII

74 ARTIKLAN MUKAISTEN TARJOUSPYYNTÖJEN, VUOROPUHELUUN OSALLISTUMISTA KOSKEVIEN KUTSUJEN, NEUVOTTELUKUTSUJEN JA KIINNOSTUKSEN VAHVISTAMISPYYNTÖJEN SISÄLTÖ

1. Edellä olevan 74 artiklan mukaisen tarjouspyynnön, vuoropuheluun osallistumista koskevan kutsun tai neuvottelukutsun on sisällettävä vähintään seuraavat:

   a) viimeinen tarjousten vastaanottopäivä, osoite, johon tarjoukset on toimitettava, sekä kieli tai kielet, joilla ne on laadittava.

      Jos on kyse kilpailullisen neuvottelumenettelyn tai innovaatiokumppanuuden mukaisesti tehdyistä hankintasopimuksista, näitä tietoja ei kuitenkaan ilmoiteta neuvottelukutsussa, vaan ne ilmoitetaan tarjouspyynnössä;

   b) kilpailullisessa neuvottelumenettelyssä kuulemisvaiheen alkamispäivä ja osoite sekä käytettävä kieli tai kielet;

   c) viittaus mahdollisesti julkaistuun tarjouskilpailukutsuun;

   d) maininta mahdollisesti vaadittavista liiteasiakirjoista;

   e) hankintasopimuksen tekoperusteet sikäli kuin niitä ei mainita kelpuuttamisjärjestelmää koskevassa ilmoituksessa, jota käytetään tarjouskilpailukutsuna;

   f) hankintasopimuksen tekoperusteiden suhteellinen painotus tai tarvittaessa tärkeysjärjestys, jos nämä tiedot eivät ilmene hankintailmoituksesta, kelpuuttamisjärjestelmää koskevasta ilmoituksesta tai eritelmistä.

2. Kun tarjouskilpailuun kutsutaan ohjeellisella kausi-ilmoituksella, hankintayksiköiden on myöhemmin pyydettävä kaikkia ehdokkaita vahvistamaan kiinnostuksensa asianomaista hankintasopimusta koskevien yksityiskohtaisten tietojen perusteella, ennen kuin tarjoajien tai neuvottelukumppanien valinta aloitetaan.

   Kyseisessä pyynnössä on oltava vähintään seuraavat tiedot:

   a) luonne ja määrä, mukaan lukien kaikki mahdollisuudet lisähankintasopimuksiin ja mahdollisuuksien mukaan arvio ajasta, jona kyseisiä lisähankintamahdollisuuksia voidaan käyttää; uusittavien hankintasopimusten osalta niiden luonne ja määrä sekä mahdollisuuksien mukaan arvio ajankohdasta, jona myöhemmin hankittavien rakennusurakoiden, tavaroiden tai palvelujen tarjouskilpailuilmoituksia julkaistaan;

   b) menettelyn luonne: rajoitettu menettely tai neuvottelumenettely;

   c) tapauskohtaisesti ajankohta, jona tavarantoimitus tai rakennusurakan tai palvelujen suorittaminen alkaa tai päättyy;

   d) jos hankinta-asiakirjat eivät ole saatavilla sähköisessä muodossa, osoite ja määräpäivä, jona hankinta-asiakirjoja koskevat hakemukset on viimeistään jätettävä, sekä kieli tai kielet, joilla ne on laadittava;

   e) hankintayksikön osoite;

   f) talouden toimijoita koskevat taloudelliset ja tekniset vaatimukset, rahoitustakuut ja muut tiedot;

   g) tarjouskilpailun kohteena olevan hankintasopimuksen laji: osto, leasing, vuokraus tai osamaksukauppa tai useampi näistä; ja

   h) hankintasopimuksen tekoperusteet ja niiden painotus tai tarvittaessa niiden tärkeysjärjestys, jos kyseisiä tietoja ei mainita ohjeellisessa ilmoituksessa eikä eritelmissä taikka tarjouspyynnössä tai neuvottelukutsussa.

▼B

LIITE XIV

LUETTELO 36 ARTIKLAN 2 KOHDASSA TARKOITETUISTA KANSAINVÄLISISTÄ SOSIAALI- JA YMPÄRISTÖALOJEN SOPIMUKSISTA

— ILO:n yleissopimus nro 87, joka koskee järjestäytymisvapautta ja järjestäytymisoikeuden suojelua.

— ILO:n yleissopimus nro 98, joka koskee järjestäytymisoikeutta ja kollektiivista neuvotteluoikeutta.

— ILO:n yleissopimus nro 29, joka koskee pakkotyötä.

— ILO:n yleissopimus nro 105, joka koskee pakkotyön poistamista.

— ILO:n yleissopimus nro 138, joka koskee vähimmäisikää.

— ILO:n yleissopimus nro 111, joka koskee työmarkkinoilla ja ammatinharjoittamisen yhteydessä tapahtuvaa syrjintää.

— ILO:n yleissopimus nro 100, joka koskee samanarvoisesta työstä maksettavaa samaa palkkaa.

— ILO:n yleissopimus nro 182, joka koskee lapsityövoiman käytön pahimpia muotoja.

— Otsonikerroksen suojelua koskeva Wienin yleissopimus ja siihen liittyvä Montrealin pöytäkirja otsonikerrosta heikentävistä aineista.

— Vaarallisten jätteiden maan rajan ylittävien siirtojen ja käsittelyn valvontaa koskeva Baselin yleissopimus (Baselin yleissopimus).

— Pysyviä orgaanisia yhdisteitä koskeva Tukholman yleissopimus (Tukholman yleissopimus).

— Kansainvälisen kaupan kohteina olevia tiettyjä vaarallisia kemikaaleja ja torjunta-aineita koskevan ilmoitetun ennakkosuostumuksen menettelystä tehty Rotterdamin yleissopimus (UNEP/FAO) (PIC-yleissopimus), Rotterdam, 10.9.1998, ja siihen liittyvät kolme alueellista pöytäkirjaa.

▼B

LIITE XV

LUETTELO 83 ARTIKLAN 3 KOHDASSA TARKOITETUISTA UNIONIN SÄÄDÖKSISTÄ

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/33/EY

▼B

LIITE XVI

HANKINTASOPIMUKSEEN SEN TOTEUTTAMISEN AIKANA TEHTÄVIÄ MUUTOKSIA KOSKEVIIN ILMOITUKSIIN SISÄLLYTETTÄVÄT TIEDOT

(89 artiklan 1 kohta)

1. Hankintayksikön nimi, tunnistenumero (jos tästä säädetään kansallisessa lainsäädännössä), osoite, myös NUTS-koodi, puhelin- ja faksinumero sekä sähköposti- ja internetosoite. Jos lisätietoja antaa jokin toinen yksikkö, tämän yksikön vastaavat tiedot.

2. Pääasiallinen toimiala.

3. CPV-koodit.

4. Kun kyseessä ovat rakennusurakat, NUTS-koodi, jolla ilmaistaan pääasiallinen suorituspaikka, ja kun kyseessä ovat tavarat ja palvelut, NUTS-koodi, jolla ilmaistaan pääasiallinen toimitus- tai suorituspaikka.

5. rakennusurakan luonne ja laajuus, tavaroiden luonne ja määrä tai arvo, palvelujen luonne ja laajuus.

6. Muutoksesta aiheutuva mahdollinen hinnankorotus.

7. Kuvaus olosuhteista, joiden vuoksi muutos on tarpeen tehdä.

8. Päivä, jona päätös hankintasopimuksen tekemisestä on tehty.

9. Mahdollisen yhden tai useamman uuden talouden toimijan nimi, osoite, myös NUTS-koodi, puhelin- ja faksinumero sekä sähköposti- ja internetosoite.

10. Tieto siitä, liittyykö hankintasopimus unionin rahastoista rahoitettuun hankkeeseen ja/tai ohjelmaan.

11. Muutoksenhakuelimen nimi ja osoite sekä mahdolliset välitysmenettelyt. Muutoksenhakumenettelyjen määräaikoja koskevat tarkat tiedot tai tarvittaessa sen yksikön nimi, osoite, puhelin- ja faksinumero sekä sähköpostiosoite, josta nämä tiedot voi saada.

▼B

LIITE XVII

91 ARTIKLASSA TARKOITETUT PALVELUT

CPV-koodi	Kuvaus
75200000-8; 75231200-6; 75231240-8; 79611000-0; 79622000-0 [Kotiapulaisten hankintapalvelut]; 79624000-4 [Sairaanhoitohenkilöstön hankintapalvelut] ja 79625000-1 [Sairaanhoitohenkilöstön hankintapalvelut] 85000000-9–85323000-9; 98133100-5, 98133000-4 sekä 98200000-5 ja 98500000-8 [Yksityishenkilöitä työllistävät kotitaloudet] ja 98513000-2–98514000-9 [Työvoimapalvelut kotitalouksille, Henkilöstönvälityspalvelut kotitalouksille, Toimistotyöntekijöiden välityspalvelut kotitalouksille, Tilapäistyöntekijät kotitalouksille, Kotiapupalvelut ja Kotipalvelut]	Terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut sekä niihin liittyvät palvelut
85321000-5 ja 85322000-2, 75000000-6 [Julkishallinnon palvelut, maanpuolustus ja sosiaaliturvapalvelut], 75121000-0, 75122000-7, 75124000-1; 79995000-5–79995200-7; 80000000-4 Yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen palvelut–80660000-8; 92000000-1–92700000-8, 79950000-8 [Näyttelyjen, messujen ja kongressien järjestelypalvelut], 79951000-5 [Seminaarien järjestäminen], 79952000-2 [Tapahtumapalvelut], 79952100-3 [Kulttuuritapahtumien järjestäminen], 79953000-9 [Festivaalien järjestäminen], 79954000-6 [Juhlien järjestäminen], 79955000-3 [Muotinäytösten järjestäminen], 79956000-0 [Messujen ja näyttelyjen järjestäminen]	Sosiaalialan, koulutuksen, terveydenhuollon ja kulttuurin hallintopalvelut
75300000-9	Pakollisen sosiaaliturvan palvelut ([1])
75310000-2; 75311000-9; 75312000-6; 75313000-3; 75313100-4; 75314000-0; 75320000-5; 75330000-8; 75340000-1;	Sosiaalietuuspalvelut
98000000-3, 98120000-0; 98132000-7; 98133110-8 ja 98130000-3	Muut yhteisöön liittyvät, yhteiskunnalliset ja henkilökohtaiset palvelut, mukaan lukien ammattiyhdistysten, poliittisten järjestöjen, nuorisojärjestöjen ja muiden erilaisten yhdistysten tarjoamat palvelut
98131000-0	Uskonnollisten järjestöjen palvelut
55100000-1–55410000-7; 55521000-8–55521200-0 [55521000-8 Ateriapalvelut kotitalouksille, 55521100-9 Aterioiden kotiinkuljetuspalvelu, 55521200-0 Ateriakuljetuspalvelut] 55510000-8 [Ruokalapalvelut], 55511000-5 [Henkilöstöruokaloiden ja muiden rajoitetulle asiakaskunnalle tarkoitettujen kahviloiden palvelut], 55512000-2 [Ruokalanhoito], 55523100-3 [Kouluruokailupalvelut] 55520000-1 [Ateriapalvelut], 55522000-5 [Muonituspalvelut kuljetusyrityksille], 55523000-2 [Muiden yritysten tai muiden laitosten ateriapalvelut], 55524000-9 [Kouluruokailupalvelut]	Hotelli- ja ravintolapalvelut
79100000-5–79140000-7; 75231100-5;	Oikeudelliset palvelut, sikäli kuin niitä ei ole suljettu pois 21 artiklan c alakohdan nojalla
75100000-7–75120000-3; 75123000-4; 75125000-8–75131000-3	Muut hallinnolliset ja valtionhallinnon palvelut
75200000-8–75231000-4	Yhteiskunnalle tuotettavat palvelut

▼B

CPV-koodi	Kuvaus
75231210-9–75231230-5; 75240000-0–75252000-7; 794300000-7; 98113100-9	Vankilapalvelut, yleiseen turvallisuuteen liittyvät ja pelastuspalvelut, sikäli kuin niitä ei ole suljettu pois 21 artiklan h alakohdan nojalla
79700000-1–79721000-4 [Tutkinta- ja turvallisuuspalvelut, Turvallisuuspalvelut, Hälytysjärjestelmän valvonta, Vartiointipalvelut, Valvontapalvelut, Seurantajärjestelmään liittyvät palvelut, Karkurien jäljityspalvelut, Partiointipalvelut, Henkilökorttien myöntämispalvelut, Tutkintapalvelut ja Etsivätoimistopalvelut] 79722000-1 [Grafologiapalvelut], 79723000-8 [Jäteanalyysipalvelut]	Tutkinta- ja turvallisuuspalvelut
98900000-2 [Ulkopuolisten järjestöjen ja toimielinten palvelut] ja 98910000-5 [Kansainvälisten järjestöjen ja toimielinten palvelut]	Kansainväliset palvelut
64000000-6 [Posti- ja televiestintäpalvelut], 64100000-7 [Posti- ja pikalähettipalvelut], 64110000-0 [Postipalvelut], 64111000-7 [Sanoma- ja aikakauslehtiin liittyvät postipalvelut], 64112000-4 [Kirjelähetyksiin liittyvät postipalvelut], 64113000-1 [Paketteihin liittyvät postipalvelut], 64114000-8 [Postitoimistopalvelut], 64115000-5 [Postilokerojen vuokrauspalvelut], 64116000-2 [Poste restante -palvelut], 64122000-7 [Toimiston sisäiset posti- ja lähettipalvelut]	Postipalvelut
50116510-9 [Autonrenkaiden pinnoitus], 71550000-8 [Sepän palvelut]	Sekalaiset palvelut

([1]) Nämä palvelut eivät kuulu tämän direktiivin soveltamisalaan, jos ne järjestetään muina kuin taloudellisina yleistä etua koskevina palveluina. Jäsenvaltiot saavat järjestää pakolliset sosiaali- tai muut palvelut joko yleistä taloudellista etua koskevina palveluina tai muina kuin taloudellisina yleistä etua koskevina palveluina.

▼B

LIITE XVIII

SOSIAALIPALVELUISTA JA MUISTA ERITYISPALVELUISTA TEHTÄVIÄ HANKINTASOPIMUKSIA KOSKEVIIN ILMOITUKSIIN SISÄLLYTETTÄVÄT TIEDOT

(92 artikla)

A osa – Hankintailmoitus

1. Hankintayksikön nimi, tunnistenumero (jos tästä säädetään kansallisessa lainsäädännössä), osoite, myös NUTS-koodi, puhelin- ja faksinumero sekä sähköposti- ja internetosoite. Jos lisätietoja antaa jokin toinen yksikkö, tämän yksikön vastaavat tiedot.

2. Pääasiallinen toimiala.

3. Palvelujen tai niiden pääluokkien kuvaus ja mahdolliset ohessa hankittavat rakennustyöt ja tavarat, myös asianomaiset määrät tai arvot, CPV-koodit.

4. Palvelujen pääasiallisen suorituspaikan NUTS-koodi.

5. Tarvittaessa, onko hankintasopimus varattu suojatyökeskuksille tai onko sen toteuttaminen varattu suojatyöohjelmien yhteyteen.

6. Keskeiset osallistumisehdot, jotka talouden toimijoiden on täytettävä, tai mahdollinen sähköinen osoite, josta yksityiskohtaisia tietoja voi saada.

7. Määräaika/-ajat yhteyden ottamiseksi hankintayksikköön.

8. Muut tiedot.

B osa – Ohjeellinen kausi-ilmoitus

1. Hankintayksikön nimi, tunnistenumero (jos tästä säädetään kansallisessa lainsäädännössä), osoite, myös NUTS-koodi, sekä sähköposti- ja internetosoite.

2. Kyseisen hankintasopimuksen lyhyt kuvaus, myös CPV-koodit.

3. Sikäli kuin jo tiedossa:

   a) kun kyseessä ovat rakennusurakat, NUTS-koodi, jolla ilmaistaan pääasiallinen suorituspaikka, ja kun kyseessä ovat tavarat ja palvelut, NUTS-koodi, jolla ilmaistaan pääasiallinen toimitus- tai suorituspaikka;

   b) tavaroiden toimituksen, rakennusurakoiden toteutuksen tai palvelujen suorittamisen aikataulu sekä hankintasopimuksen kesto;

   c) osallistumisedellytykset, mukaan lukien seuraavat tiedot:

      tapauksen mukaan maininta siitä, onko kyseinen hankintasopimus varattu suojatyökeskuksille tai onko sen toteuttaminen varattu suojatyöohjelmien yhteyteen;

      tapauksen mukaan maininta siitä, onko palvelun suorittaminen lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten nojalla varattu tietylle ammattikunnalle;

   d) lyhyt kuvaus hankintamenettelyssä sovellettavista keskeisistä piirteistä.

4. Maininta siitä, että asiasta kiinnostuneiden talouden toimijoiden on ilmoitettava hankintaviranomaiselle olevansa kiinnostuneita hankintasopimuksesta tai -sopimuksista, sekä määräajat kiinnostuksenilmausten vastaanottamiselle ja osoite, johon kiinnostuksenilmaukset on toimitettava.

▼B

C osa – Kelpuuttamisjärjestelmää koskeva ilmoitus

1. Hankintayksikön nimi, tunnistenumero (jos tästä säädetään kansallisessa lainsäädännössä), osoite, myös NUTS-koodi, sekä sähköposti- ja internetosoite.

2. Kyseisen hankintasopimuksen lyhyt kuvaus, myös CPV-koodit.

3. Sikäli kuin jo tiedossa:

   a) kun kyseessä ovat rakennusurakat, NUTS-koodi, jolla ilmaistaan pääasiallinen suorituspaikka, ja kun kyseessä ovat tavarat ja palvelut, NUTS-koodi, jolla ilmaistaan pääasiallinen toimitus- tai suorituspaikka;

   b) tavaroiden toimituksen, rakennusurakoiden toteutuksen tai palvelujen suorittamisen aikataulu sekä hankintasopimuksen kesto;

   c) osallistumisedellytykset, mukaan lukien seuraavat tiedot:

      tapauksen mukaan maininta siitä, onko kyseinen hankintasopimus varattu suojatyökeskuksille tai onko sen toteuttaminen varattu suojatyöohjelmien yhteyteen;

      tapauksen mukaan maininta siitä, onko palvelun suorittaminen lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten nojalla varattu tietylle ammattikunnalle;

   d) lyhyt kuvaus hankintamenettelyssä sovellettavista keskeisistä piirteistä.

4. Maininta siitä, että asiasta kiinnostuneiden talouden toimijoiden on ilmoitettava hankintaviranomaiselle olevansa kiinnostuneita hankintasopimuksesta tai -sopimuksista, sekä määräajat kiinnostuksenilmausten vastaanottamiselle ja osoite, johon kiinnostuksenilmaukset on toimitettava.

5. Kelpuuttamisjärjestelmän voimassaoloaika ja sen uudistamista koskevat muodollisuudet.

D osa – Jälki-ilmoitus

1. Hankintayksikön nimi, tunnistenumero (jos tästä säädetään kansallisessa lainsäädännössä), osoite, myös NUTS-koodi, puhelin- ja faksinumero sekä sähköposti- ja internetosoite. Jos lisätietoja antaa jokin toinen yksikkö, tämän yksikön vastaavat tiedot

2. Pääasiallinen toimiala.

3. Lyhyt kuvaus palvelujen ja mahdollisten ohessa hankittavien rakennustöiden ja tavaroiden luonteesta ja määrästä.

4. Ilmoituksen julkaisutiedot *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

5. Vastaanotettujen tarjousten lukumäärä.

6. Valittujen talouden toimijoiden nimet ja osoitteet.

7. Muut tiedot.

▼B

LIITE XIX

SUUNNITTELUKILPAILUA KOSKEVAAN ILMOITUKSEEN SISÄLLYTETTÄVÄT TIEDOT

(96 artiklan 1 kohta)

1. Hankintayksikön nimi, tunnistenumero (jos tästä säädetään kansallisessa lainsäädännössä), osoite, myös NUTS-koodi, puhelin- ja faksinumero sekä sähköposti- ja internetosoite. Jos lisätietoja antaa jokin toinen yksikkö, tämän yksikön vastaavat tiedot.

2. Pääasiallinen toimiala.

3. Hankekuvaus (CPV-koodit).

4. Kilpailumuoto: avoin tai rajoitettu.

5. Avoimessa kilpailussa: määräaika hankesuunnitelmien vastaanottamiselle.

6. Rajoitetussa kilpailussa

   a) osallistujien suunniteltu lukumäärä;

   b) mahdollisesti jo valittujen osallistujien nimet;

   c) osallistujien valintaperusteet;

   d) määräpäivä osallistumishakemusten vastaanottamiselle.

7. Tieto siitä, onko osallistuminen mahdollisesti rajattu tietylle ammattikunnalle.

8. Hankkeiden arviointiperusteet.

9. Tarvittaessa valintalautakuntaan valittujen jäsenten nimet.

10. Tieto siitä, onko valintalautakunnan päätös hankintayksikköä sitova.

11. Mahdollisesti jaettavien palkintojen lukumäärä ja arvo.

12. Tiedot kaikille osallistujille mahdollisesti suoritettavista maksuista.

13. Tieto siitä, saavatko palkittujen hankesuunnitelmien tekijät ottaa vastaan lisäsopimuksia.

14. Muutoksenhakuelimen nimi ja osoite sekä mahdolliset välitysmenettelyt. Muutoksenhaun jättämisen määräaikoja koskevat tarkat tiedot tai tarvittaessa sen yksikön nimi, osoite, puhelin- ja faksinumero sekä sähköpostiosoite, josta nämä tiedot voi saada.

15. Päivä, jona ilmoitus on lähetetty.

16. Muut tiedot.

▼B

LIITE XX

SUUNNITTELUKILPAILUN TULOKSIA KOSKEVAAN ILMOITUKSEEN SISÄLLYTETTÄVÄT TIEDOT

(96 artiklan 1 kohta)

1. Hankintayksikön nimi, tunnistenumero (jos tästä säädetään kansallisessa lainsäädännössä), osoite, myös NUTS-koodi, puhelin- ja faksinumero sekä sähköposti- ja internetosoite. Jos lisätietoja antaa jokin toinen yksikkö, tämän yksikön vastaavat tiedot.

2. Pääasiallinen toimiala.

3. Hankekuvaus (CPV-koodit).

4. Osallistujien kokonaismäärä.

5. Ulkomaisten osallistujien lukumäärä.

6. Suunnittelukilpailun voittaja(t).

7. Mahdolliset palkinnot.

8. Muut tiedot.

9. Viittaus suunnittelukilpailua koskevaan ilmoitukseen.

10. Muutoksenhakuelimen nimi ja osoite sekä mahdolliset välitysmenettelyt. Muutoksenhaun jättämisen määräaikoja koskevat tarkat tiedot tai tarvittaessa sen yksikön nimi, osoite, puhelin- ja faksinumero sekä sähköpostiosoite, josta nämä tiedot voi saada.

11. Päivä, jona ilmoitus on lähetetty.

▼B

LIITE XXI

VASTAAVUUSTAULUKKO

Tämä direktiivi	Direktiivi 2004/17/EY
1 artikla	—
2 artiklan johdantokappale	1 artiklan 1 kohta
2 artiklan 1 kohta	1 artiklan 2 kohdan a alakohta
2 artiklan 2 kohta	1 artiklan 2 kohdan b alakohdan ensimmäinen virke
2 artiklan 3 kohta	1 artiklan 2 kohdan b alakohdan toinen virke
2 artiklan 4 kohta	1 artiklan 2 kohdan c alakohta
2 artiklan 5 kohta	1 artiklan 2 kohdan d alakohdan ensimmäinen alakohta
2 artiklan 6 kohta	1 artiklan 7 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta
2 artiklan 7 kohta	1 artiklan 7 kohdan kolmas alakohta
2 artiklan 8 kohta	1 artiklan 7 kohdan kolmas alakohta
2 artiklan 9 kohta	34 artiklan 1 kohta
2 artiklan 10 kohta	1 artiklan 8 kohta
2 artiklan 11 kohta	—
2 artiklan 12 kohta	1 artiklan 8 kohta
2 artiklan 13 kohta	—
2 artiklan 14 kohta	1 artiklan 11 kohta
2 artiklan 15 kohta	1 artiklan 12 kohta
2 artiklan 16 kohta	—
2 artiklan 17 kohta	1 artiklan 10 kohta
2 artiklan 18 kohta	—
2 artiklan 19 kohta	—
2 artiklan 20 kohta	—
3 artiklan 1 kohta	2 artiklan 1 kohdan a alakohdan ensimmäinen alakohta
3 artiklan 2 kohta	—
3 artiklan 3 kohta	—
3 artiklan 4 kohta	2 artiklan 1 kohdan a alakohdan toinen alakohta
4 artiklan 1 kohta	2 artiklan 2 kohta
4 artiklan 2 kohta	2 artiklan 1 kohdan b alakohta

▼B

Tämä direktiivi	Direktiivi 2004/17/EY
4 artiklan 3 kohdan ensimmäinen alakohta	2 artiklan 3 kohta
4 artiklan 3 kohdan toinen ja kolmas alakohta	—
4 artiklan 4 kohta	—
5 artiklan 1 kohta	—
5 artiklan 2 kohdan ensimmäinen alakohta	—
5 artiklan 2 kohdan toinen alakohta	1 artiklan 2 kohdan d alakohdan toinen ja kolmas alakohta
5 artiklan 3 kohta	—
5 artiklan 4 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta	—
5 artiklan 4 kohdan kolmas alakohta	—
5 artiklan 5 kohta	—
6 artiklan 1 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta	—
6 artiklan 1 kohdan kolmas alakohta	9 artiklan 1 kohdan toinen alakohta
6 artiklan 2 kohta	9 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta
6 artiklan 3 kohdan a alakohta	9 artiklan 2 kohta
6 artiklan 3 kohdan b alakohta	—
6 artiklan 3 kohdan c alakohta	9 artiklan 3 kohta
7 artikla	3 artiklan 1 ja 3 kohta, 4 artiklan 1 kohta, 7 artiklan a alakohta
8 artikla	3 artiklan 1 ja 2 kohta
9 artiklan 1 kohta	3 artiklan 3 kohta
9 artiklan 2 kohta	3 artiklan 4 kohta
10 artikla	4 artikla
11 artikla	5 artiklan 1 kohta
—	5 artiklan 2 kohta
12 artikla	7 artiklan b alakohta
13 artiklan 1 kohta	6 artiklan 1 kohta ja 2 kohdan c alakohdan loppuosa
13 artiklan 2 kohdan a alakohta	6 artiklan 2 kohdan a alakohta
13 artiklan 2 kohdan b alakohta	6 artiklan 2 kohdan b alakohta

▼B

Tämä direktiivi	Direktiivi 2004/17/EY
13 artiklan 2 kohdan c alakohdan i ja ii alakohta	6 artiklan 2 kohdan c alakohdan ensimmäinen ja kolmas luetelmakohta
—	6 artiklan 2 kohdan c alakohdan toinen, neljäs, viides ja kuudes luetelmakohta
14 artiklan a alakohta	7 artiklan a alakohta
14 artiklan b alakohta	7 artiklan a alakohta
—	8 artikla
—	liitteet I–X
15 artikla	16 ja 61 artikla
16 artiklan 1 kohta	17 artiklan 1 ja 8 kohta
16 artiklan 2 kohta	—
16 artiklan 3 kohta	17 artiklan 2 ja 8 kohta
16 artiklan 4 kohta	—
16 artiklan 5 kohta	17 artiklan 3 kohta
16 artiklan 6 kohta	—
16 artiklan 7 kohta	17 artiklan 4 ja 5 kohta
16 artiklan 8 kohta	17 artiklan 6 kohdan a alakohdan ensimmäinen ja toinen alakohta
16 artiklan 9 kohta	17 artiklan 6 kohdan b alakohdan ensimmäinen ja toinen alakohta
16 artiklan 10 kohta	17 artiklan 6 kohdan a alakohdan kolmas alakohta ja 6 kohdan b alakohdan kolmas alakohta
16 artiklan 11 kohta	17 artiklan 7 kohta
16 artiklan 12 kohta	17 artiklan 9 kohta
16 artiklan 13 kohta	17 artiklan 10 kohta
16 artiklan 14 kohta	17 artiklan 11 kohta
17 artikla	69 artikla
18 artiklan 1 kohta	19 artiklan 1 kohta
18 artiklan 2 kohta	19 artiklan 2 kohta
19 artiklan 1 kohta	20 artiklan 1 kohta ja 62 artiklan 1 kohta
19 artiklan 2 kohta	20 artiklan 2 kohta

▼B

Tämä direktiivi	Direktiivi 2004/17/EY
20 artikla	22 artikla ja 62 artiklan 1 kohta
21 artiklan a alakohta	24 artiklan a alakohta
21 artiklan b alakohta	24 artiklan b alakohta
21 artiklan c alakohta	—
21 artiklan d alakohta	24 artiklan c alakohta
21 artiklan e alakohta	—
21 artiklan f alakohta	24 artiklan d alakohta
21 artiklan g alakohta	—
21 artiklan h alakohta	—
21 artiklan i alakohta	—
22 artikla	25 artikla
23 artikla	26 artikla
24 artiklan 1 kohta	22 a artikla
24 artiklan 2 kohta	21 artikla ja 62 artiklan 1 kohta
24 artiklan 3 kohta	21 artikla ja 62 artiklan 1 kohta
25 artikla	—
26 artikla	—
27 artiklan 1 kohta	22 a artiklan loppuosa, direktiivin 2009/81/EY 12 artikla
27 artiklan 2 kohta	—
28 artikla	—
29 artiklan 1 kohta	23 artiklan 1 kohta
29 artiklan 2 kohta	23 artiklan 1 kohta
29 artiklan 3 kohta	23 artiklan 2 kohta
29 artiklan 4 kohta	23 artiklan 3 kohdan a–c alakohta
29 artiklan 5 kohta	23 artiklan 3 kohdan toinen alakohta
29 artiklan 6 kohta	23 artiklan 3 kohdan kolmas alakohta
30 artikla	23 artiklan 4 kohta
31 artikla	23 artiklan 5 kohta
32 artikla	24 artiklan e alakohta
33 artiklan 1 ja 2 kohta	27 artikla

▼B

Tämä direktiivi	Direktiivi 2004/17/EY
33 artiklan 3 kohta	—
34 artiklan 1 kohdan ensimmäinen ja toinen virke	30 artiklan 1 kohta ja 62 artiklan 2 kohta
34 artiklan 1 kohdan kolmas virke	—
34 artiklan 1 kohdan neljäs virke	30 artiklan 2 kohta ja johdanto-osan 41 kappale
34 artiklan 2 kohdan ensimmäinen alakohta	30 artiklan 2 kohta
34 artiklan 2 kohdan toinen alakohta	—
34 artiklan 3 kohta	30 artiklan 3 kohta
35 artiklan 1 kohta	30 artiklan 4 kohdan ensimmäinen alakohta ja 5 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta
35 artiklan 2 kohta	30 artiklan 5 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta
35 artiklan 3 kohta	30 artiklan 4 kohdan toinen alakohta ja 5 kohdan neljäs alakohta ja 62 artiklan 2 kohta
—	30 artiklan 4 kohdan kolmas alakohta
35 artiklan 4 kohta	—
35 artiklan 5 kohta	30 artiklan 6 kohdan toinen alakohta
35 artiklan 6 kohta	30 artiklan 6 kohdan kolmas ja neljäs alakohta
36 artiklan 1 kohta	10 artikla
36 artiklan 2 kohta	—
37 artikla	11 artikla
38 artiklan 1 kohta	28 artiklan ensimmäinen alakohta
38 artiklan 2 kohta	28 artiklan toinen alakohta
39 artikla	13 artikla
40 artiklan 1 kohta	48 artiklan 1, 2 ja 4 kohta ja 64 artiklan 1 kohta
40 artiklan 2 kohta	—
40 artiklan 3 kohta	48 artiklan 3 kohta ja 64 artiklan 2 kohta
40 artiklan 4 kohta	—
40 artiklan 5 kohta	—
40 artiklan 6 kohta	48 artiklan 5 ja 6 kohta ja 64 artiklan 3 kohta
40 artiklan 7 kohdan ensimmäinen alakohta	70 artiklan 2 kohdan f alakohta ja toinen alakohta

▼B

Tämä direktiivi	Direktiivi 2004/17/EY
40 artiklan 7 kohdan toinen ja kolmas alakohta	
41 artiklan 1 kohta	1 artiklan 13 kohta
41 artiklan 2 kohta	70 artiklan 2 kohdan c ja d alakohta ja 70 artiklan 2 kohdan toinen alakohta
42 artikla	—
43 artikla	12 artikla
44 artiklan 1 kohta	40 artiklan 1 ja 2 kohta
44 artiklan 2 kohta	40 artiklan 2 kohta
44 artiklan 3 kohta	—
44 artiklan 4 kohta	42 artikla 1 kohta ja 3 kohdan b alakohta
44 artiklan 5 kohta	40 artiklan 3 kohdan alkuosa
45 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta	1 artiklan 9 kohdan a alakohta
45 artiklan 1 kohdan toinen ja kolmas alakohta	45 artiklan 2 kohta
45 artiklan 2 kohta	45 artiklan 4 kohta
45 artiklan 3 kohta	—
45 artiklan 4 kohta	—
46 artikla	1 artiklan 9 kohdan b alakohta ja 45 artiklan 3 kohta
47 artikla	1 artiklan 9 kohdan c alakohta ja 45 artiklan 3 kohta
48 artikla	—
49 artikla	—
50 artiklan a alakohta	40 artiklan 3 kohdan a alakohta
50 artiklan b alakohta	40 artiklan 3 kohdan b alakohta
50 artiklan c alakohta	40 artiklan 3 kohdan c alakohta
50 artiklan d alakohta	40 artiklan 3 kohdan d alakohta
50 artiklan e alakohta	40 artiklan 3 kohdan e alakohta
50 artiklan f alakohta	40 artiklan 3 kohdan g alakohta
50 artiklan g alakohta	40 artiklan 3 kohdan h alakohta
50 artiklan h alakohta	40 artiklan 3 kohdan j alakohta

▼B

Tämä direktiivi	Direktiivi 2004/17/EY
50 artiklan i alakohta	40 artiklan 3 kohdan k alakohta
50 artiklan j alakohta	40 artiklan 3 kohdan l alakohta
51 artiklan 1 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta	14 artiklan 1 kohta ja 1 artiklan 4 kohta
51 artiklan 1 kohdan kolmas alakohta	—
51 artiklan 2 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta	—
51 artiklan 2 kohdan kolmas alakohta	14 artiklan 4 kohta
52 artiklan 1 kohta	1 artiklan 5 kohta ja 15 artiklan 1 kohta
52 artiklan 2 kohta	15 artiklan 2 kohta
52 artiklan 6 kohta	15 artiklan 2 kohdan viimeinen virke
52 artiklan 4 kohta	15 artiklan 3 kohta
52 artiklan 5 kohta	15 artiklan 4 kohta
52 artiklan 6 kohta	15 artiklan 6 kohta
52 artiklan 7 kohta	—
52 artiklan 8 kohta	—
52 artiklan 9 kohta	15 artiklan 7 kohdan kolmas alakohta
53 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta	1 artiklan 6 kohta ja 56 artiklan 1 kohta
53 artiklan 1 kohdan toinen ja kolmas alakohta	1 artiklan 6 kohta
53 artiklan 2 kohta	56 artiklan 2 kohta
53 artiklan 3 kohta	56 artiklan 2 kohdan kolmas alakohta
53 artiklan 4 kohta	56 artiklan 3 kohta
53 artiklan 5 kohta	56 artiklan 4 kohta
53 artiklan 6 kohta	56 artiklan 5 kohta
53 artiklan 7 kohta	56 artiklan 6 kohta
53 artiklan 8 kohta	56 artiklan 7 kohta
53 artiklan 9 kohta	56 artiklan 8 kohta
54 artikla	—
55 artiklan 1 kohta	29 artiklan 1 kohta

▼B

Tämä direktiivi	Direktiivi 2004/17/EY
55 artiklan 2 kohta	29 artiklan 2 kohta
55 artiklan 3 kohta	—
55 artiklan 4 kohta	29 artiklan 2 kohta
56 artikla	—
57 artikla	—
58 artikla	johdanto-osan 15 kappale
59 artikla	—
60 artiklan 1 kohta	34 artiklan 1 kohta
60 artiklan 2 kohta	34 artiklan 2 kohta
60 artiklan 3 kohta	34 artiklan 3 kohta
60 artiklan 4 kohta	34 artiklan 8 kohta
60 artiklan 5 kohta	34 artiklan 4 kohta
60 artiklan 6 kohta	34 artiklan 5 kohta
61 artiklan 1 kohta	34 artiklan 6 kohta
61 artiklan 2 kohta	34 artiklan 6 kohta
62 artiklan 1 kohta	34 artiklan 4 kohdan toinen alakohta, 5 kohdan toinen ja kolmas alakohta, 6 kohdan toinen alakohta ja 7 kohta
62 artiklan 2 kohta	34 artiklan 4 kohdan ensimmäinen alakohta, 5 kohdan ensimmäinen alakohta ja 6 kohdan ensimmäinen alakohta
62 artiklan 3 kohta	—
63 artikla	35 artikla
64 artiklan 1 kohta	36 artiklan 1 kohta
64 artiklan 2 kohta	36 artiklan 2 kohta
65 artikla	—
66 artiklan 1 kohta	45 artiklan 1 kohta
66 artiklan 2 kohta	45 artiklan 9 kohta
—	45 artiklan 10 kohta
66 artiklan 3 kohta	45 artiklan 9 kohta
67 artiklan 1 kohta	41 artiklan 1 ja 2 kohta

▼B

Tämä direktiivi	Direktiivi 2004/17/EY
67 artiklan 2 kohta	42 artiklan 3 kohta ja 44 artiklan 1 kohta
68 artikla	41 artiklan 3 kohta
69 artikla	42 artiklan 1 kohdan c alakohta ja 44 artiklan 1 kohta
70 artiklan 1 kohta	43 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta ja 44 artiklan 1 kohta
70 artiklan 2 kohta	43 artiklan 1 kohdan toinen ja kolmas alakohta
70 artiklan 3 kohta	43 artiklan 2 ja 3 kohta
70 artiklan 4 kohta	43 artiklan 5 kohta
71 artiklan 1 kohta	44 artiklan 1 kohta ja 70 artiklan 1 kohdan b alakohta
71 artiklan 2 kohdan ensimmäinen virke	44 artiklan 2 ja 3 kohta
71 artiklan 2 kohdan toinen ja kolmas virke	44 artiklan 4 kohdan toinen alakohta
71 artiklan 3 kohta	44 artiklan 4 kohdan ensimmäinen alakohta
71 artiklan 4 kohta	—
71 artiklan 5 kohdan ensimmäinen alakohta	44 artiklan 6 kohta
71 artiklan 5 kohdan toinen alakohta	44 artiklan 7 kohta
71 artiklan 6 kohta	44 artiklan 8 kohta
72 artiklan 1 kohta	44 artiklan 5 kohdan ensimmäinen alakohta
72 artiklan 2 ja 3 kohta	44 artiklan 5 kohdan toinen ja kolmas alakohta
73 artiklan 1 kohta	45 artiklan 6 kohta
73 artiklan 2 kohta	46 artiklan 2 kohta
74 artiklan 1 kohta	47 artiklan 1 kohdan ensimmäinen virke ja 5 kohdan ensimmäinen alakohta
74 artiklan 2 kohta	47 artiklan 1 kohdan toinen virke ja 5 kohdan toinen alakohta
75 artiklan 1 kohta	49 artiklan 1 kohta
75 artiklan 2 kohta	49 artiklan 2 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta
75 artiklan 3 kohta	49 artiklan 2 kohdan kolmas alakohta
75 artiklan 4, 5 ja 6 kohta	49 artiklan 3, 4 ja 5 kohta

▼B

Tämä direktiivi	Direktiivi 2004/17/EY
76 artiklan 1 kohta	51 artiklan 1 kohta
76 artiklan 2 kohta	51 artiklan 2 kohta
76 artiklan 3 kohta	52 artiklan 1 kohta
76 artiklan 4 kohta	—
76 artiklan 5 kohta	51 artiklan 3 kohta
76 artiklan 6 kohta	—
76 artiklan 7 kohta	—
76 artiklan 8 kohta	—
77 artiklan 1 kohta	53 artiklan 1 kohta
77 artiklan 2 kohta	53 artiklan 2 kohta
77 artiklan 3 kohta	53 artiklan 6 kohta
77 artiklan 4 kohta	53 artiklan 7 kohta
77 artiklan 5 kohta	53 artiklan 9 kohta
77 artiklan 6 kohta	—
78 artiklan 1 kohta	54 artiklan 1 ja 2 kohta
78 artiklan 2 kohta	54 artiklan 3 kohta
79 artiklan 1 kohta	53 artiklan 4 ja 5 kohta
79 artiklan 2 kohta	54 artiklan 5 ja 6 kohta
79 artiklan 3 kohta	—
80 artiklan 1 kohta	53 artiklan 3 kohta ja 54 artiklan 4 kohta
80 artiklan 2 kohta	—
80 artiklan 3 kohta	53 artiklan 3 kohta ja 54 artiklan 4 kohta
81 artiklan 1 kohta	52 artiklan 2 kohta
81 artiklan 2 kohta	52 artiklan 3 kohta
81 artiklan 3 kohta	—
82 artiklan 1 kohta	55 artiklan 1 kohta
82 artiklan 2 kohta	55 artiklan 1 kohta
82 artiklan 3 kohta	—
82 artiklan 4 kohta	johdanto-osan 1 kappale ja 55 kappaleen kolmas kohta

▼B

Tämä direktiivi	Direktiivi 2004/17/EY
82 artiklan 5 kohta	55 artiklan 2 kohta
83 artikla	—
84 artikla 1 kohta	57 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta
84 artiklan 2 kohdan a alakohta	57 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan a alakohta
84 artiklan 2 kohdan b alakohta	57 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan b alakohta
84 artiklan 2 kohdan c alakohta	57 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan c alakohta
84 artiklan 2 kohdan d alakohta	57 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan d alakohta
84 artiklan 2 kohdan e alakohta	—
84 artiklan 2 kohdan f alakohta	57 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan e alakohta
84 artiklan 3 kohdan ensimmäinen alakohta	57 artiklan 2 kohta
84 artiklan 3 kohdan toinen alakohta	—
84 artiklan 4 kohta	57 artiklan 3 kohta
84 artiklan 5 kohta	—
85 artiklan 1, 2, 3 ja 4 kohta ja 86 artikla	58 artikla 1–4 kohta ja 59 artikla
85 artiklan 5 kohta	58 artiklan 5 kohta
87 artikla	38 artikla
88 artiklan 1 kohta	—
88 artiklan 2 kohta	37 artiklan ensimmäinen virke
88 artiklan 3 kohta	—
88 artiklan 4 kohta	37 artiklan toinen virke
88 artiklan 5–8 kohta	—
89 artikla	—
90 artikla	—
91 artikla	—
92 artikla	—
93 artikla	—
94 artikla	—
95 artikla	61 artikla
96 artiklan 1 kohta	63 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta

▼B

Tämä direktiivi	Direktiivi 2004/17/EY
96 artiklan 2 kohdan ensimmäinen alakohta	63 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta
96 artiklan 2 kohdan toinen ja kolmas alakohta	63 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan ensimmäinen ja toinen virke
96 artiklan 3 kohta	63 artiklan 2 kohta
97 artiklan 1 kohta	65 artiklan 1 kohta
97 artiklan 2 kohta	60 artiklan 2 kohta
97 artiklan 3 ja 4 kohta	65 artiklan 2 ja 3 kohta
98 artikla	66 artikla
99 artiklan 1 kohta	72 artiklan ensimmäinen alakohta
99 artiklan 2–6 kohta	—
100 artikla	50 artikla
101 artikla	102 artikla
103 artikla	104 artikla
—	—
68 artiklan 3 ja 4 kohta	68 artiklan 5 kohta
105 artiklan 1 ja 2 kohta	68 artiklan 1 ja 2 kohta
105 artiklan 3 kohta	—
106 artiklan 1 kohta	71 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta
106 artiklan 2 kohta	—
106 artiklan 3 kohta	71 artiklan 1 kohdan kolmas alakohta
107 artikla	73 artikla
108 artikla	—
109 artikla	74 artikla
110 artikla	75 artikla
—	Liitteet I–X
Liite I (paitsi ensimmäinen virke)	Liite XII (paitsi 1 alaviite)
Liitteen I ensimmäinen virke	Liitteessä XII oleva 1 alaviite
Liite II	—
Liitteessä III olevat A, B, C, E, F, G, H, I ja J kohta	Liite XI
Liitteessä III oleva D kohta	—

▼B

Tämä direktiivi	Direktiivi 2004/17/EY
Liitteessä IV olevan 1 kohdan 1–3 alakohta	30 artiklan 6 kohdan ensimmäinen alakohta
Liitteessä IV olevan 1 kohdan neljäs alakohta	—
Liitteessä IV oleva 2 kohta	30 artiklan 6 kohdan ensimmäisen alakohdan toinen virke
Liitteessä V olevat a–f kohta	Liitteessä XXIV olevat b–h kohta
Liitteessä V oleva g kohta	—
Liite VI	Liite XV
Liite VII	56 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan a–f alakohta
Liite VIII, paitsi 4 kohta	Liite XXI, paitsi 4 kohta
Liitteessä VIII oleva 4 kohta	Liitteessä XXI oleva 4 kohta
Liite IX	Liite XX
Liite X	Liite XIV
Liite XI	Liite XIII
Liite XII	Liite XVI
Liitteessä XIII oleva 1 kohta	47 artiklan 4 kohta
Liitteessä XIII oleva 2 kohta	47 artiklan 5 kohta
Liite XIV	Liite XXIII
Liite XV	—
Liite XVI	Liite XVI
Liite XVII	Liite XVII
Liite XVIII	—
Liite XIX	Liite XVIII
Liite XX	Liite XIX
Liite XXI	Liite XXVI
—	Liite XXII
—	Liite XXV